

14

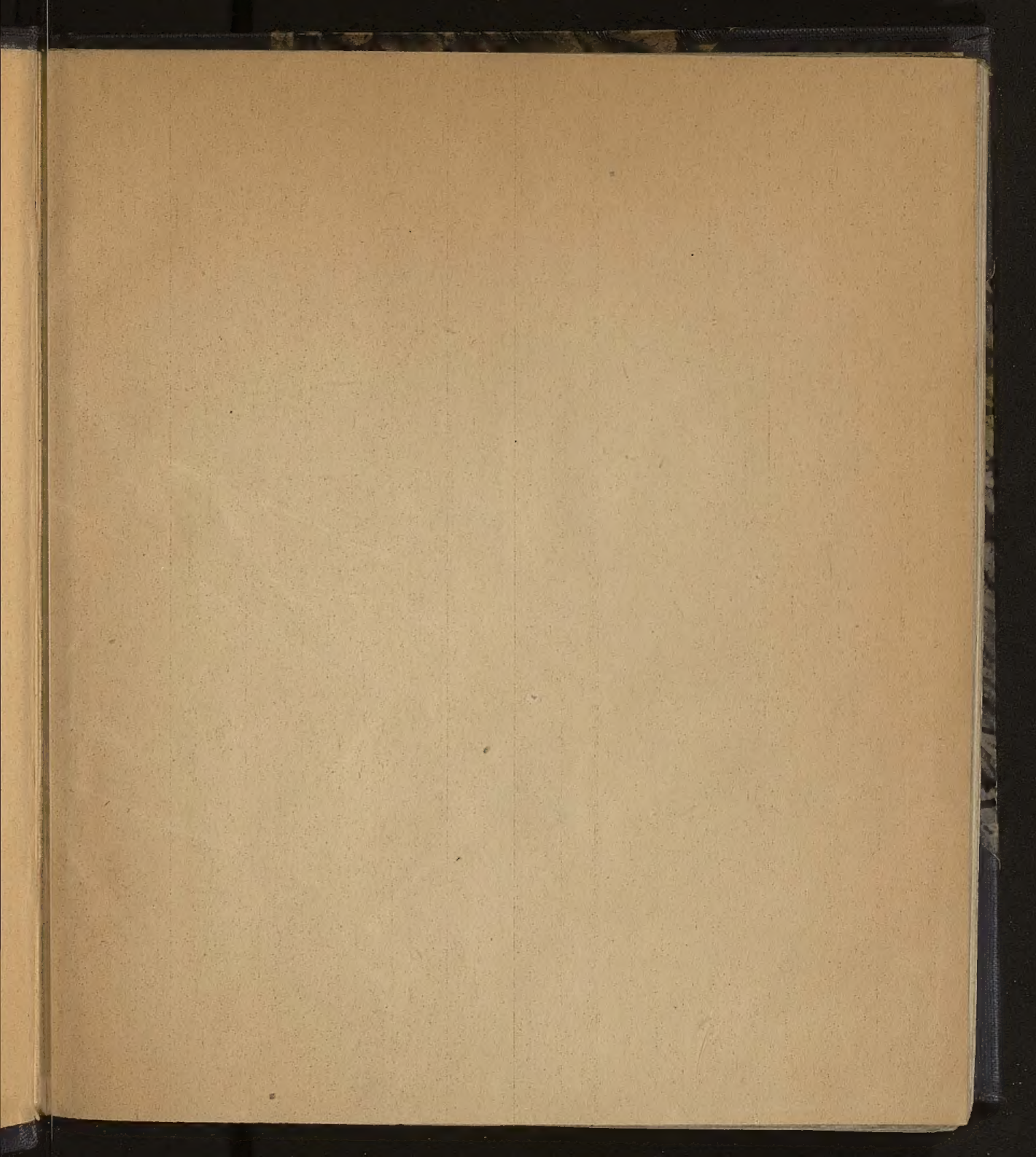




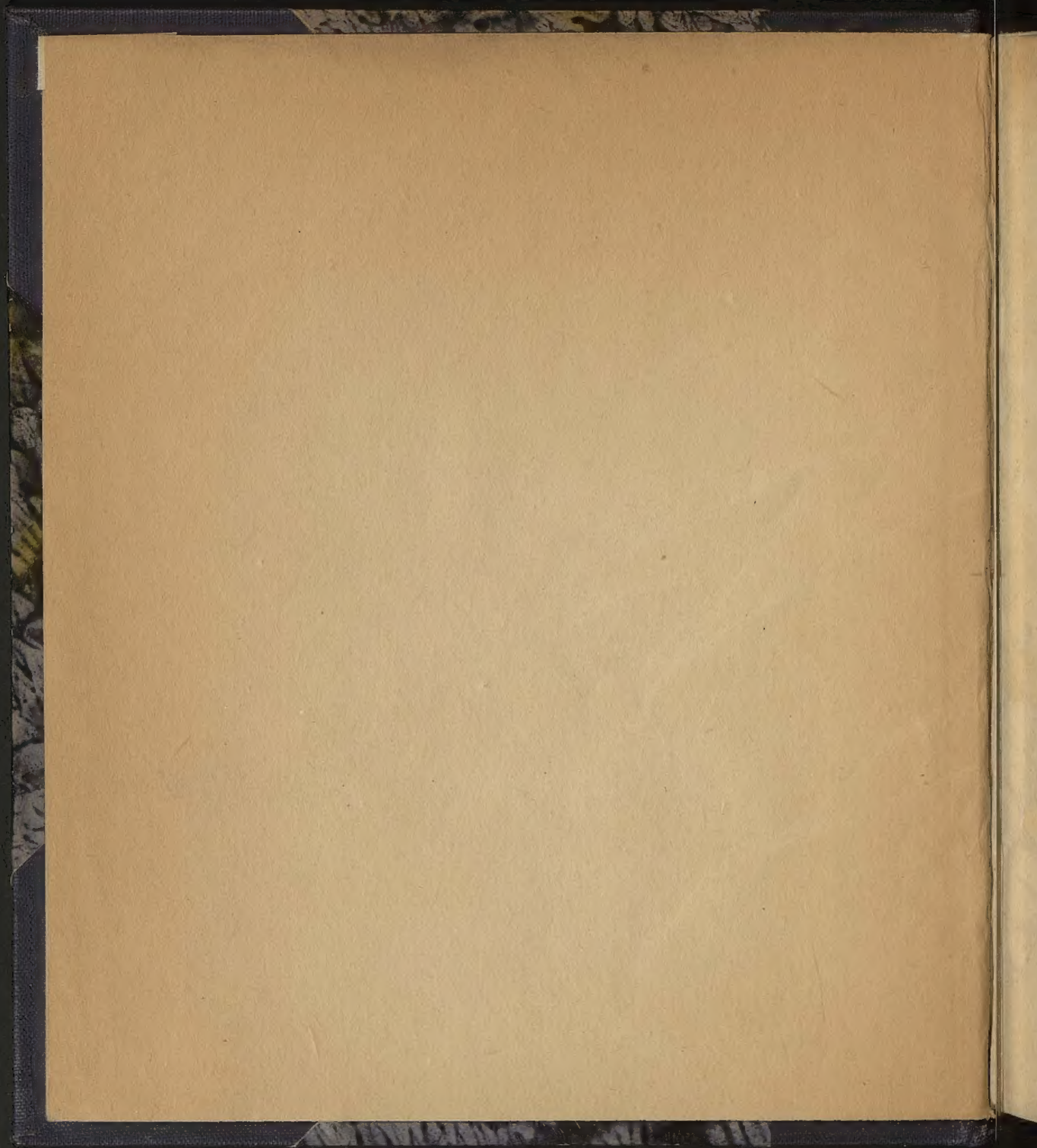
6964

Opraciono w r. 1933 (przedtem posiadał  
tylko szesn. Eki dawniej oprawy z czas tekton.  
niczym nie pokryty).











Bibl. Jap.





W/0

54

Bibl. 1005





O Panthe. Doalberie. tene mihi manum recte.

Via Regia *W 34*

Ad Augustam Regiam animarum eloquentiae Regiam  
et uspicato deducens

In praecipui Isha. eloquentissimi Viri Simoni Palli-  
rii Nobilissimi. In Goodborjuano Isha. Augu-  
stali de Sceptra. Senatorem Penatorum Curules  
Scipiones et Valiorum incrementa. honorem.  
succrescenti Polonia Iuventuti Communitatione.  
Hiemali et eterno. 19070 in eternum. 19070.  
Demom. Hata.

Præfatio

Inter magna et præclara a Divis immortalibus  
in genus humanum profusa beneficia. Principes  
partes tenet Regina Animarum eloquentiae.  
Nobilissimi eloquentis candidati. Vestro et publi-  
co ornamento succedens Polona. Juvencus  
Quod enim mung Sedum in omni vita communis  
tute. aut copiosius aut splendidius epe poterit  
quasi si cum optimarum artium cognitione, cate-  
risq; publicam lucam meletibus factis benedi-  
centi ornatus habeant. Hinc de facto iuris perito.  
nonquam cot illustrius an optabilis facundo con-  
sonatore. quid de Principe. senatore. Que. indep-  
paulo eloquentiore dicam. quibus et ornatig ad di  
consequendam ad licentiam freuandam quid pa  
latius haberi solet loquantur idem Grace Demophe  
nis loquunt Laciales Tullii Philippico re et et  
Vibium et Provincia et triumphatam cinean



tacent Tirtuum aut Herculeum Galeum pretelegunt. Ce-  
teri infiniti testantes fuisse magnam eloquentiam cum  
quondam ad illudretum in maximis rebus publicis, sed  
non minor prodigio, neq. obscurior futura. si et tunc so-  
lebat. Ita etiam nunc in magnis & agendis plu-  
denter eloquens adhibeat. Sed hic amitto vigilias  
et lugubrationes laborias, his enim quos et hoc dicit  
vobis via Regia ad Augustam eloquentiam Regiam  
si scilicet perceptis etiam summi viri Simonis Paule  
eius invigilando, tam autemnales quam longiores  
brum noctes seduli accendatur. Fata molesta  
talem viam, et addis enim multa patiens perdisat (per  
nos labor) suavisima futura, si Divinum affulget  
auxilium, et vestra indiscendo promptos sedulitas  
quorum. Imo castitq. supplex imploro, ad attelum vos  
cohortes ad praambula quidam innotando

## De Praambulum Amu De Natura Rhetorica.

Per naturam intelligit definitio, quia definitio est  
Oratio explicans res essentiam. et est duplex  
alia Dialectica alia Rhetorica  
Definitio Dialectica est altera essentialis dicta  
et constat genere et differentia. Itaque

Homo est Animal rationale.

Definitio Rhetorica est altera descriptiva. pro aliquam  
rem, per sua attributa. et circumstantias collatas  
omnes quae tantum possunt illi rei convenire verbi  
gratia ab illa quomodocumque describimus. Itaque

Eloquentia est Regia animorum admantrina ad  
clum compes & Oratio

Historia est festis tempus lux velutis vita me-  
more aggloria est pax mentis honeste.



Rhetorica habet duplicem deffinitionem.  
nam quæ ad nomen etiam quæ ad rem.

Ista quæ ad nomen est scientia fluide dicendi  
plus et fieri quod scientiam significat. Nam beneplacitum  
Oratio.

Ista quæ ad rem est ars quæ viam et rationem  
recte copiosam. et ornate dicendi tradit explicatur.

Dicitur ars quia numeratur inter artes liberales hoc  
disticto contentas.

Gram loquitur dea velle docet Rhet verba colat  
Mus canit, Ars numerat Geo ponderat agræ colat agræ.

Secundæ præcepta dicendi sunt.

Dicitur oram et rationem quia veluti manu ducit ad  
orationem componendam.

Dicitur recte et ornate quia soli istis verbis orna-  
tis et exquisitis utantur oratione Gramma: velle et  
loquuntur congruo sermone Dialectici pariter ad  
differendum verum vel falsum accommodato illos stri-  
cto sermone et nudo. Vnde non nisi ista copiosa

et si fuerit unus auctor ista. excepto quod omnes  
sentiant Deum ter optimum maximum aut aucto-  
rem hominum ita et scientiarum consequenter ista  
pugnant inter se scriptores Aristoteles dicit quod  
ista cum civitatibus. Oppidis et civitatibus hominum. unde  
societatis suum accipit ordinem. et dat rationem  
huius, quia civitates et omnis Respublica duplici  
nuntant fundamento scilicet iustitiæ et sermoni.  
circa quæ in versatur ista. alii dicunt siculorum fuisse  
inventores Cicero apertè ante peridem neminem fuisse  
inventorem oratorem Horatius libro suo de docta  
venerabilem auctorem statuit Canens.



Mercuri facunde nepos Atlantis,  
Qui fecit cultus hominum recentis  
Vocem formasti ceterus et decore.

Choro Palestra.

Aliqui dicunt cum quibz tenendum id quod dico. Ita pro  
fluxit ex observatione bene et male loquentium  
aut observationi vacando in se et alijs. Simon Paul  
eius vir praestantissimus et Professor in Academia  
Virsensi optimus. De literis meritis huius Ita a nobis  
tractandis principium et originem dedit.

## Proambulum etiam De Divisione Rhetoricae.

Rhetorica dividitur dupliciter in naturalem et artificialem.  
Ita naturalis est aptitudo et facultas quaedam. ad orna-  
te et copiose dicendum; innotat a natura. quam etiam  
rudiores habent.

Artificialis est facultas, quae certis quibusdam. praeceptis  
condinetur, a Rhetoribus tam Graecis quam Latinis asser-

uatis et conscriptis  
Adverte quod nisi aliquis Ita praepollet naturae, frustra  
artificialem, tentaturus est.

Nam unusquisque fidelis orator debet epe docilis, soc  
et debet habere. Celeres ingenii motus ad inveniendum  
iudicium et prudentiam ad disponendum. facundiam  
ad eloquendum; memoriam ad facile percipiendum  
et firmiter retinendum; vocem aptam et distinctam  
ad pronuntiandum, linguam expeditam latere robusta  
valetudinem firmam faciem ad despicendum. et  
nes cultus denique, ac omnium membrorum debitam  
nilitatem.

Ita Artificialis est adhuc duplex Docens et Agens.  
Docens est, quod Oratores. instruat. praeceptis, apud  
audientem rationem et omnibus alijs ad hunc finem







et non solummodo ut describis anulum. Obstat enim, quod  
me tuum me cognoscere in ipso quodque dignum  
cognitu.

*Imitatio et obsequium idem illi fuit, Huetius  
et artificii in laudati oratorum libris et scriptis  
suadendo nobis ut illi similes emulando esse vale-  
amus.*

Peras Imitationem epe maxime necessariam et  
 sine illa nemo satis proficere potest. Et quamvis  
 non desinam qui dicam suam esse, nuntiam, epe du-  
 cum in dicando et scribendo, id tamen non est aso-  
 tellus. Tum Seneca inquietis. Opus est aliquo  
 ad quem Hylas molesta nosse, semper se ipsi exi-  
 gant. Tum Sappho ab imitatione spes omnis cre-  
 cendi. Phrysius et Selbolus aequidant. Et Lucius  
 Peras id quod Plato solatem, usque adeo Sunt Sunt  
 imitatio est. et Junior Procrates Passim etiam  
Plato appellat fuerit.

Poliphoni se actus est. (Viquis Bodin) Paulus Jovius  
ad attinet ad universam sui temporis inprobitatem  
duos magnos regum in Graecia gestatum  
ptoles Herodotum et Thucydidem (Thucydides) fuisse  
imitatorem Homeri; tradidit Demetrius Phalereus  
Virgilium et alio quomodo ingenio excellentissimo  
fuisse malum tamen inprobitate. Quod in  
itali quam suo in arte cum periculo scribere. Et  
in Eclogis Thescrotum in Georgicis designatam  
pestatam et rati Phenomena imitatus est.  
scribenda ex versione Iovis Sisyphum. Sic ad  
hum transfudit. Eadem in totam Homeri Iliadem  
Odysseam in unum concubens composuit. Et  
Naso Callimachum Poetam, qui Hra exprobat.



discipulum ingratum balmen et marulentum ed  
derat. Demosthenes Periclem imitatur etiam  
in alijs tum in hoc ipso qd nunquam nisi plene  
dicatur verba faceret. quare, auctoritatem quide  
Pericli imparem, ast eloquentie Principatum.  
tunc eloquentia Paleus et Princeps ex Graecis  
Demosthenem imitatur et ex Latinis Quintum.  
Hortensium inter doctores summum, ut ipsemet  
in Bruto testatur. Hinc

Colligitur quod Imitatio vobis nobilissimi eloquentia  
Pandidati et nece paria. tam in phrasi quam in  
mentationum partium oratione, ipsiusq; elocutio  
quae pronuntiationis

Exercitatio est apudus usus et consuetudo dicen

Nota Imo quod sicut imitatio, ita et exercitatio  
ipsam Imitationem perficit. Absolutionemq; et perfectiora  
dicendi consumat.

Nota 2do Exercitationem fieri hijs modis Imo aliquando  
adhibetur proprium scribere Immo 2do ex alieno Idio

3to aliquam sententiam alijs verbis effellere. 4to  
ut ab aliquo breviter dicta. fusius dilatare. 5to

6to hoc est fusa condensare. 7to Postulatum

8to in orationum convertere. 9to Pylum. cimo in  
10to in mentalem aut innoctere, ita, ut pal et simile

artificium sub multum iuvat dialogistae ad  
conficere scriptiones. nam ha praeter verba;



sejeto etiam iudicium inquirunt delectationemque  
adferunt, quae ex personarum varietate gignitur. Ubi  
mo velut causas + datae, in tribus generibus causatur.

De Ambulium Item.  
Quid est Eloquentia? Oratio, Rhetor, Orator, etator, De  
clamator, Concionator, eloquens

Philosophus et Defectus.  
Eloquentia est vis et facultas respiciendi inveniendi et  
dicendi cum ornatu, qd in unaquaque et oratione potest  
e et ad persuadendum appropinquum.

Hic collige qd eloquentia differt a Rhetica tamquam affectus  
a causa. Eloquentia enim est affectus Rhetica

Rhetica est talis cuius mente concipitur, clara, docta, et arti  
fiosa, per extremum sermonem exponitur atq; explicatur

Rhetor est qui bene copiose et ornate dicendi precepta tradit  
Orator est vir bonus dicendi peritus, in causis publicis magis  
ta precepta. Rhetica ornate et copiose in unaquaque de sepe

Etator est qui causas forenses agit quales sunt in iudiciis  
gloriam rationis practici et jurisperiti dicti

Declamator est qui suam vel alienam orationem  
declamat, exercitij causa.

Concionator est Orator Ecclesiasticus predicans verbum  
dei multitudini ad illud audiendum congregatae.

Eloquens est idem cum Oratore differens nisi sola  
suavitate vocis et oris gratia.

Philosophus est qui habens modum sapi  
entiae eloquentiam etiam non paravit

Doctus est qui in loquendo copiose quidem sed non fin  
tibus dicitur. De Ambulium Item.

De Officio Fines et Instrumento Oratoris.



Officium Oratoris e' duplex. Unum Generale Educum & Speciale.

Officium Generale e' apposite dicere de re quavis proposita ad persuadendum. et Orator est hunc officium. fes qd consequendum finem. sibi propositum. eddy. Oratoris officium est præbere rationes rationem lach. prescribere nihilq; eorum prætermittere. quæ vult. ant ad sanandum. cum sanitas sit medici finis. Ita patet Orator. adhibere debet ea omnia quæ conducunt ad flectendos et permovendos. comuni e' persuadere dictione.

Officium speciale est docere moveere et delectare. et quidem pleno Orator debet docere. ad fidem faciendam gratia necessitatis. ubi requiritur acumen. Edo morale ad construendos affectus gratia recte. ubi requiritur Oratoris requiritur. gratia delectabile. ad consulationem gratia suavitatis ubi requiritur lenitas. hinc.

Adverte quod obiectum Oratoris sunt res omnes. siquidem. Orator potest de re quavis proposita. Orator prose apposite dicere.

Ita Oratoris (sive dicitur) est persuadere dictione. non est. adducere auctorem. Oratoris solum intelligat. sed etiam accedat voluntate ad id. qd Orator persuadet dictione.

Unus est duplex. Internus et Externus.

Finis internus est. qui consistit in Oratore et plur. Orationem. Et hunc finem semper sequitur Orator. si nihil ex productis omittit.

Finis externus est qui consistit in causa. auctorem ut hunc et plur. hunc finem non semper con. sequitur Orator. quemadmodum medicus. non emper. fungitur suo munere.



ut releuetur eger et quomodo adhibeat medicamentis

¶ Interdum Oratio plus valet de se melius

¶ Instrumentum Oratoris est Oratio copiosa perata ornata  
verbis et sententijs parvis eludatis et sonantibus hominum  
animulorum moribus accommodata.

¶ Quomodo definatur una Oratio dicitur superius  
in Proambulo.

¶ Collige, quam sit necesse Oratorem peritum esse Ci-  
uili Scientia, Itaque videri et exemplum Plurimi-  
mum, ut eius Oratio, sit instrumentum, ad homines,  
bene gubernandos. Eicut enim Ciuili Scientia  
nouos homines gubernare per legem, ita eloquentia  
per Orationem.

¶ Vtilissimi eloquentia, candidati commendando pluri-  
mum, maxime diligentissimam auctorum lectionem  
ne non ex aut, sed maxime, Verborum, sententiarum,  
aliarum elationum ex illis annotationem. Negle-  
ctam enim lectionem plurimum, sed solum dolum  
et nihil vetat, plerumque Tullium, elateo quo  
e sua oratio et puro oratore, alijq. Latine  
dico, capitelem te sauligare.

¶ Proambulum. Item.

¶ De Obiecto seu de offensione. Item.

¶ Quas Obiectum materia circa quam, orator dicitur  
quas Oratio, Propositio Status, Thema sunt  
vires sinonime seu idem significantes in se.  
Obiectum Item seu materia circa quam, orator  
omnes de quibus quas institui potest.

¶ Quas vero est propositio in disputationem  
ducta ad quam veluti ad terminum, omnes dis-  
tinctionis partes, et omnium partium argumeta  
et referenda.

¶ Quas diuiditur quodammodo in duas rationes.







Quarto Deliberativa est in qua quaeritur, ut ne  
aliquid faceretur vel non.  
Quinto Iudicialis est in qua quaeritur, ut ne aliquis  
accusandus vel defendendus  
Quinto Raone Complexorum dicitur in simplicem  
et convenientiam  
Quinto Simplex est in qua de una de quantitatibus  
Primum illud debeant adesse oratoriis.  
Quinto Coniuncta est in qua de pluribus rebus  
simul quaeritur. Primum illud non solum debeant  
adesse oratoriis, sed etiam Rationem memorandi  
accidentibus reddere.

De Ambulaculo Cymum  
De Causis Rhetoricis.  
Causa est id qua sua vi efficitur cuius est causa.  
Primum illud est causa ad idem quia sua vi generat  
ad idem.  
Causa communiter uniuersumque deus statuunt quatuor.  
Materialis Formalis Efficiens et Finalis  
Causa chalis est triplex ex qua in qua et circa  
qua aliquid fit  
Primum illud est qua nulla est. Nam illa est accidentis  
accidentia vel nulla habent subiectam chalem  
ex qua fiunt.  
Chalis in qua illa est intellectus humanus  
quia illi velati subiecto accidentis. Illa in  
chalis circa quam seu obiectum, ut superius  
praecambulo dictum est omnes de quibus  
potest intrinsece quaerere  
Causa Formalis est est ratio rei et nota, per  
reus est id, quod est, in sua natura, et a rebus aliis  
distinguitur.



Sed scias quod Causa formalis in Artibus et scientijs  
est Methodus tractandi.

Methodus dicitur ipsa nihil aliud quam ratio et  
modus procedendi in scientijs et artibus.

Methodus est duplex Synthetica et Analytica.

Methodus synthetica Graeci Latini Compositiva.  
est qua proceditur a partibus ad totum et  
proceditur a literis ad Syllabas a Syllabis ad di-  
ctiones ab his ad orationem &c.

Methodus analytica Graeci Latini Resolutiva; est, qua  
proceditur a toto ad partes et dum resolutum  
est in dictiones, Dictiones in Syllabas ha-

In nostra ista, procedemus Methodo Synthetica nam  
progredimur per partes ad totam constitutionem.  
Causa Efficiens est a qua aliquid fit et ab Or-  
tore oratio, ab Auditore auditus.

Causa Efficiens est duplex Remota et Proxima.  
Causa Efficiens Remota est a qua mediate aliquid  
fit et a Scriptore, mediante calamo, scriptis.  
Proxima causa est a qua immediate aliquid fit et  
a calamo scriptio.

Iste nostra causa Remota est Deus gloriosus a quo  
omnes ac scientiae adinventae sunt et omnes  
mentibus instillatae. Consequenter et ista, ut donum  
singulare hominibus data est.

Proxima causa ista est duplex Anima in Communi  
homo, etiam in particulari. Simon Caute dicitur.

Causa finalis est propter quam aliquid fit et deambit  
latus propter sanctitatem et hanc duplex Ultima et Proxima  
Ultima est honor et gloria Dei ad quam sicut omnia  
et fructum Iste tendere debet  
Proxima est sufficienter futurum orationis infusio



ut secundum illam populi orationem perfectam.  
formae nec nun per illam ad id, quod intendit, animos  
auditorum inflectere.

## De Praeambulum suum. De Peroratione Operis

Simon Paulerius totum suum opus dividit in Imo  
agemus de partibus 1<sup>o</sup> Periodis Propis et Fi-  
guris in 2<sup>o</sup> de Partibus orationis locis communibus  
sequementationibus et amplificatione. in 3<sup>o</sup> de Genere  
Dem. oratoriis. et omnibus ad illud spectantibus in 4<sup>o</sup>  
de Genere Delibetativo. et omnibus ad illud pertinentibus  
in 5<sup>o</sup> de Genere Iudiciali. et omnibus ad id spectanti-  
bus.

## LIBER I

De Partibus 1<sup>o</sup> Periodis Propis et Figuris  
et Characteristicis dicendi

In Imo libro. Statim de his tractare incipimus quae  
pius sunt in 1<sup>o</sup> necessaria cognita. et quidem singu-  
lar. singulis expediemus Capitulis suis.

## Capitulum I

De Partibus 1<sup>o</sup> et omnibus huc spectantibus  
Partes 1<sup>o</sup> communiter. A. omnibus numerantur. 1<sup>o</sup>  
Inventio Dispositio. Locutio. Memoria et Pronun-  
tatio. et datus est

Nam unusquisque volens conficere opus 1<sup>o</sup> alia  
orationem. contrahere.

Imo debet invenire materiam certam 2<sup>o</sup>  
inventam disponere 3<sup>o</sup> dispositam eloqui 4<sup>o</sup>  
memoria percipere. 5<sup>o</sup> Pronuntiare 6<sup>o</sup>  
Aliquis addunt partem 6<sup>am</sup> iudicium. Sed hoc



iuxta Quintilianum ad omnes se quinque Dialectos Graeco  
extendit ac proinde non est defendendum ab illis ut  
sint quasi anima omnium.

De singulis his Dialectibus sunt sui Paragraphi.

DE ARGUMENTIS 1

## De Inventione

Inventio est excogitatio rerum velarum aut veli  
similium quae causam probabilem addunt.

Inventio est duplex velum Argumentorum Argumen-  
tationum et partium Oratorum.

Inventio rerum est per quam invenimus certam ali-  
quam causam de qua dictum sumus.

Inventio rerum aliter vocatur thesaurus Oratorum  
seu quod sit Oratorum seu causa circa quam.

Inventio Argumentorum est per quam inquirimus lati-  
nes et argumenta quibus proposita causa seu thesaurus  
confirmemus explicamus et amplificamus.

Inventio tam rerum quam Argumentorum est duplex  
communis et propria.

Inventio communis est quae petitur ex locis com-  
muni.

Inventio propria est quae petitur ex locis propriis  
singulis causarum generibus de quibus infra.

Inventio Argumentationum est per quam inveni-  
mus debitam formam pro explanatione inventi argumendi.

Inventio Partium Oratorum est per quam invenimus  
velis quibusque partes Oratorum quibus nosse solum  
constare debet. Huius

Primo Argumentum esse probabile inventum ad faci-  
endam et fidem ut loquar et sedes ac domicilium argu-  
mentorum. Argumentum nihil aliud est quam Argumentum ex placito



Nota edo locos epe duplices alios intrinsecos alios  
 extrinsecos. Intrinseci sunt: Chimologia Coniugata  
 Definitio, Divisio, Genus, Species, Similitudo, Dissimilitudo,  
 Opposita, Repugnancia, Adiuncta, Antecedentia  
 Consequentia, Causa Effectus, Compatata, Mutua Notum et pa-  
 rum, Extrinseci nunc edes: Deiudicia fama, Tolmentum  
Nota sho argumentationes nunc ede has: Syllogismus  
Enthymema Inductionem, Evolutionem, Collectio-  
 nem, Clatodiam, Solitem, Dilemma, Subiectionem,  
 Enumelationem, Epithema, et Chlam,  
Nota ato Partes Clatationis, nunc ede sex: Colodi-  
um Valletionem Propositionem Confirmationem  
 Confutationem et Epilogum,

## § II

De quibdam modis Inventionis Perorientibus  
 Invis ille omnis et utique modus Inveniendi aliquid est inge-  
 nium Clatodis, Deindeque Solertia quo quidem In-  
 ventio in suam naturam induit excoitationem.  
 Edy modos et tropi omnes quidem, sed maxime  
 Metaphora, Chetonyma, Antonomasia et Allego-  
 ria, et quidem de Jani: enaydiana de Passidone  
 excoitatione et Allegodiam (toto Clatationis) contra  
 He. Habenda autem Princeps flos in peritrode  
 Calmelii incendii enaydianum, Duacalgalena  
 de Passi, et alii exhortationes ludentes  
 ad studia, confederationem Passadi. Quotum ad  
 velus federa animorum hostem de iudam confes-  
 sit.  
Et idem modus loci omnes intrinseci et quidem  
 a Clatatione hominis de: Thema Pyumate  
 velando appellavit ab ipso mysticorum. Thomas  
 enim adus interpretatur



*Feminae ac Divus Stephanus plote nactire Infan-  
ti Deibolonia. Vg. Agonizati. Tandem de bi-  
bertate perorando dicit. In libertate natum o-  
stendam liberum non esse nisi qui se vitij libe-  
raverit. Vg. ab enumeratione partium. ostendamm  
qđ Polona libertas opt. maximum senatq. ornamen-  
tum. nobilitatis columnen, Helorum sanguinis preci-  
um spes unica Populorum, Vg. a Perimilitudine.  
Sol de jas peccatorum tenebras in ortu dispel-  
lis. Christus natus Vg. ab oppositu ora Dispada-  
tis. Chelidres ante ortum Virgo Immaculata con-  
cepsit. Discordia concors libertas deliberans Vg.  
ab Antecedentibus. Solite libertatem Regnum alique  
est decedende equalitatem. Itaq. Regina p. l'etto  
senex (aphor. honori et sic de alijs locis  
amplissimum ex Adiuncta et Circumstantie quales  
Personarum locorum Item nationum Honorum  
aliorumq. Relum, Vg. a Circumstantie Item na-  
tio edurnatur creta honoris, a Circumstantie Item ma-  
capitis Caput ad mentem Patris Culicis de  
a Circumstantia a temporis Verbi Primitivie  
Vg. Dilectio letitia a Circumstantia Catharm.  
Intellectus autum felix, In profectu.  
Stus modus hoc Edinjei Nam optime apro-  
iudicijs et tabulis seu Exempli pote summi.  
Cnao dicendi et taliter scribandi Chris facti  
ora et Chris dicti, he  
Vg. modus Omnia et angustia ex furore  
Eun eventa Jumen do, Vg. ex oblata alicui clau-*

Heliceleon Patria defensionem. et Suppone.  
labentis Patria fulorem. et Cancellariatu audean  
Patria fortuna rotam ominando, de  
Cimus. Modus est propositio quoniam err  
problematicam quemadmodum et nos fecim  
ajunendo una Dispositionem cui titulus Den  
pua honores Athleticis Virtutum et annuum pos  
subg emendanda. Seu Depectato Oratorica  
super Thesi Politica. Juventutis an senex  
aetas apparet honoribus  
Oratorem infinitos modos et innuit ingenium  
pluribus subministrabat

### § III

De Secunda Parte Orator Dispositione  
Dispositio est delum inventarum in ordinem  
tributio

Dispositio est duplex Patria Oratoris. Algu  
mentorum et Argumentationum.

Dispositio Patria Oratoris est perquam Orator. ut  
in exigentiam Argumenti et delum inventarum  
ordinem et nunc. Item patriam instituit

Dispositio Argumentorum est quod deest per spectat.  
Argumenti natura prius vel post elig illud ponere. Item  
bonus Orator. debet imitari bonum Ducem qui alio  
a fronte illos robustos. alios in medio illos qua  
lescunt. Ultimo ponit fortissimos et sonat pro  
velbrum. Claudet

claudet fortissimus agones

Hoc idem in Argumentis spectandum ad ducendum  
animos audientium

Dispositio Argumentationum est. Argumenti invent.  
in debita formam. Educatio



Duales ex his tribus Dispositionibus est duplex  
una naturalis. Altera Artificialis  
Dispositio naturalis quo Orator suo ordine nihil  
adhibendo artis, collocat suas partes orationis  
quae argumenta et argumentationis partes.

In partibus orationis ponendo plura. Quodcumque  
eandem narrationem tum Dispositionem bonam  
finitionem Expositionem et Epitomen ut videtur  
est in praesentia oratione pro deo et deo

In argumentis plura sumpta ex locis inter se  
posse extendere, et

In argumentationibus quae in illo quodammodo plura propositi-  
onem ex parte posteriori et minori apumpro  
non ultimo Conclusionem et Conclusionem

In Enthymemate, plura propositi et Antecedente  
Complexionem ex Consequente. et

Dispositio Artificialis est pro Oratore, pro ex gen-  
eralibus et opportunitate. iuxta libetatem

partes omittit, siue transponit, siue aliquas  
in sola propositione ex Confirmatione conti-

nendo orationem. X<sup>8</sup> 113

Quod haec duo partes et Inventuales quae ne-  
queunt omitti, alia bene omittuntur. Si  
inducere orationem in sua arte omittenda

et Consequente ponendo Dispositionem ex Antecedente  
orationem et Consequente reposito  
Complexionem. de

§ IV  
De Feltra parte Oratoris Prolocutione.  
Prolocutio est idonesum verbum et Sententia alia  
ad inventionem et Dispositionem ac modum

Locutio consistit in tribus in Eleganti dignitate et compositione.

Deantur ad Eleganti  
Eleganti est lumen affluens. Oratoris officium est unum quoddam velbum puri Latine, aperte, et cum concinnitate proferatur. hinc Eleganti spotet in dictione in Latinitate et Rhetorica.

Latinitas est genuinum sermo Latine pulcherrimus et ab omni vicio remotus. Vicia Latinitatis sunt Barba Barbarismus et Barbarismus et Barba Lexis.

Barbarismus est ductus vitiose scripto vel pronuntiato. Italatum. Sermo estum a legem seu contra Oratoriam vel Prosodiam. Barbarismus est vitiosa, seu inepta. Pattrum sed. troni composuit et Supplicio te. pro sit; adruvo tibi. pro te.

Barbarismus est ductus alicuius lingue potest. non et certe apud Latinos inusitatus. et arguitur melaprosopos.

Respicuitas est, quae reddat apertam et dilucidam Oratoriam, spiritus in verbi, et scitatis, genuinam significationem illigere quod explicandum est per se et sensibus animi explicandis. Pote acco modatis. Unde verba in Oratore. non debent habere. valian seu equivocam significationem neque debent esse. super vacua. et impeditentia. Insuper debet esse. Ordo quodam in actibus rectis, alius gratia Oratoris per se. Hinc collige, Vicia respicuitatis esse haec sex. Barrologia, Amphibologia, Tautologia, Pleonasmus, Ellipsis et Anastrophe. Barrologia est impropria dictionis, alicuius a se ipsa



Vg. sperale pro timore, B. exupta neceps date, ubi  
dicta est.  
Amphibologus est cum oratio aliquando dubium  
habet etiam sum. Vg. Plio paulum percussurum de  
trun. Chilonom. Gourdepe. Etodiam.  
Tautologus. e. u. Vngatus est, eiusdem verbi  
repetitio non notoria sed inopie causa facta  
ut fit, cum aliquid magno fastidio inijungatur  
ut venio et venio vel pascuetna pascuic.  
Pleonasmus est redundantiis cum scilicet ad  
sententiam perfectam, adiatur aliquis superflua  
cum Vg. meis vidi oculis  
Eclipsis est Pleonasmo contrarius cum aliquid  
sermoni deest, quia minus plenus sit Vg. Suidas  
ta vel multis id est dicam  
Aposiopesis adhuc magis Pleonasmo contraria  
Eclipsim exuperans cum aliqua dicta sermoni ne  
cessaria deest, et quae desit, non facile intelligitur  
quemadmodum in Eclipsi facile  
Adverte, quod praeter haec potest per speciem totius  
cum suis speciebus de quo inter Tropos orationis  
De Eclipsi et Ectropesi inter figuras agerit

Quantum ad Dignitatem  
Dignitas est Conformatio quodam orationis constant  
verborum ad sententiam ornatu, quo supra  
solitum, abulgate dicendi consuetudinem asurgit ac  
extollitur oratio, effiaturque iucunda copiosa et  
fluvida.  
Dignitas consistit in Tropis et Figuris  
Tropus est Dictioni vel orationi a propria significatione  
in prophetae cum venustate translatio, et quod duplex  
Dictionis seu verbi et orationis,  
Dictionis sunt enim e. u. metaphora. Proverbia. Metonymia.

nia Antonomasia, Onomatopoeia, Catachlepsi, et Oneta,  
lepsi.

Orationum gen et Allegoria, Leu phrasi, Hyperbole et  
Hyperbaton de quibz huc mox suo Capite.

Figura est quoddam conformatio Orationis a Communi  
et plimum se offerente sermone remota, consistens  
tam in translatis quam in proprijs Verbis. Etz Replet.  
Verborum Sententiarum et amplificationum de quibz  
vidi a suo Capite.

Quantum ad compositionem  
Compositio est apta et concinna. suaviorq; numerata,  
verborum et sententiarum constructio qua lenis et  
aequabilis, suiq; modularis. Et per polita Oratio.  
Compositio consistet in gen in ordine, sententia, Relis  
q; et numeralis  
De his singulis cum suis definitionibz fides Capite suo.

## § V

De quarta Parte Ista Memoria

Memoria est firma animi rerum et verborum perceptio  
Memoria est duplex Natia et Artificialis

Natia est quae nobis animi insita est, et simul  
cum cogitatione nascitur.

Memoria Artificialis est quae laone perceptiois robora  
et confirmatur inductione quadam, quae naturam meli  
tur curat.

Memoria Artificialis est pars doquentia, est enim the  
saurus rerum Oratiois elocutionis, reliuentium, utiq;  
verborum, dictorum, sententiarum, Exemplorum. Phrasium  
Memoria adeo est Oratori necessaria ut sine illa ne  
mo possit esse Orator bonus, quia ut ad omnes partes  
et necessaria tanquam illi communis, nihilominus est  
maxime elocutioni, multo magis Pronuntiationi. Si  
quidem Orator eorum populo debet dicere et qui  
dem promptè non hesitante, ut, ut plerumq; de  
et patientia audire quoniam Orator dicendi.



Veteres de memoria, multa conscripserunt, illis alii  
fictum, prodiderunt, epe locos et Imagines de quibus  
ad persuasum. tradere, est gratiosa et impudens consuetudo  
prior, curiosas magis, quam fructuosas. Præterea  
hoc officium, nec puto obduatum fuisse nec oper  
uandum aliquando  
• Chedui etiam multas præscriptiones tradunt, sed super  
vacuas, nam iuxta illos, quisquis memoriam publi  
cæ consumaret, medicam consumeret. qm̃ memoria  
nec te go nec piegi nec pigi dūgo, talē dare. Ze Sy chlet  
Sutry, offit memoria nostra medicos  
• Et Patente, ac Principe eloquentis Iulio efficax Alti  
fictum ad Jelo: qui dicit: en memoria excolendo, sicut  
alia omnia, augetur.

## § VI

De Bona Parte Rhe. Pronunciatione  
Pronuntiatio est vox vultus ac gestus pro rerum  
et affectuum natura ac valietate, moderatio cum verum  
• state  
Pronuntiatio est utilissima et difficillima. Demostenes  
Amus orator, interrogatus a quodam ter, in quo consistit  
eloquentia. Respondit ter: in actione  
Pronuntiatio habet partes duas vocem et gestum et  
ut persuadeat dictione. Seu affectum debet etiam move  
re, ut penetret ad animum, iam autem duobus tantis  
sensibus omni ad animum penetret affectus. Scilicet  
Auditu, et visu, Vox autem movet auditum, Gestus vi  
sum,  
Quantum ad Vocem.  
Vox est sonus certis naturalis instrumentis in ore homi  
nis formatus, laque et in diffusa temperatus  
• Sicut naturalis instrumentis nam ad formationem  
vocalis, ista 9 requiruntur hoc syllo contexta.

Instrumenta novem sunt guttur, lingua, palatum,  
Quatuor et dentes. Duo labia simul.  
Vox in oratore debet esse varia pro valetate expimen-  
tatum affectuum.  
In iracundia, vox acuta, innotata, hebreo incidens.  
In miseratione et merore vox flexibilis plena interrupta.  
Plebitate, in metu vox dirimipa, hastosa, obiecta.  
In vi vox contenta, vehemens, imminens, quidam  
innotatione gloriata.  
In voluptate vox effusa, lenis, tenera, hilarata, acce-  
missa.  
In modestia vox sine commiseratione gloriata et uno  
prepu ac sors obducta.  
Ista enameolata vocis bonitas cuilibet e optanda.  
Sed fluffa optabitur, nisi adfuerit Ractatio et exali-  
tatum itaq.  
Hic orator valuat et mutabit omnesq. sonum  
tum intendent, tum demittens, persequetur gladi-  
adq. non solum in diversis rebz, sed etiam in ipsis  
pactibz, usdeng affectibz, quasdam nota magnas  
mutationes adhibebit. Nam valetas cum gladiis, pro-  
bet ac renovat audiam, tum dicentem, ipse labodis mi-  
tatione reficit.

De actum ad Gestum  
Gestus est totus corporis et Partium eius pro velum animo  
conceptatum et affectuum valetate modelatio, quo  
probabiliora reddat ea, quae pronuntiat. hinc  
collegitur facile in quibus consistet gestus scilicet in  
motu corporis et eius Partium plenipolium itaq.  
Actus debet esse electus et celsus. Nulla molis a Co-  
lucum, nulla, arguta digitorum. Runc magni totu  
se orator modelabitur et virili lictum fatione.  
Blackii polle et zone in contextationibz, contractione  
in remipis. Pedit suplesione in contextationibz aut  
incipiendis aut finiendis.  
Sed in ore et omnia in quo dominatur e oculorum  
quoniam omni actus e animi, et imago animi vultus.



indices oculi.  
Ita unica pars corporis, quot animi et motus tot signi-  
ficationes et commutationes potest efficere.

Adverte quod non est alia species nimis immutanda, ne  
aut ad ineptiam aut ad praevitatem, aliquam deficiat.  
Oculorum igitur de mensione, coniecta, huiusmodi motu  
animorum, significandi bene apte cum genere ipso oculi  
nisi.

Est enim actio quasi sermo corporis quo maxime  
uti congruens epe debet,  
Et haec pro interdu dicta, sufficiant de partibus Eth.

## CAPUT ZIVM De Periodis.

Caput hoc tertiam partem orationis continet  
qua est compositio.

In hoc capite agitur de his omnibus quae spectant  
ad compositionem, scilicet de Ordine Iuncturae Num-  
ris et Periodis, pro meliori intellectione distinctis  
paragaphis.

### § I

De Ordine qui spectatur in Compositione.

Ordo est apta et verborum simplicium et conuato-  
rum dispositio. Ita.

Ordo est bonus in Compositione, si

1. in simplicibus leuiter subiicitur grauius  
dum beate credit seu amplificatur.

2. in oratione nostra pro delectatione. Sicut enim Ci-

uis ei regi mori faueret cuius omnem etate

in Populo Romano bellis consumptam ope me-

minisset. spectadem eundem, intueret forem. Cui

denique testatur ipsum.

Sub hoc vel maxime attendi debet in oratione  
ubi multa coarctantur et enumerantur.

Edo cum oratio imminuat<sup>ur</sup> debent gaudio libus  
succedere leuiores. *¶* Quis Deus tandem Angeli  
tandem homines & prius dies qm nox. *¶* Quam  
occasus.

*¶* Per hoc et hunc ordinem Cicero ibidem in oratione  
pro Deiotaro ~~agens~~ inquires, sic: cum et Deodum  
immobita ludin et populi Romani et crenatus  
beneficii in legem Deiotarum recordare, nullo  
modo mihi deesse posset oratio.

*¶* Hoc cum non tantum in significatione sed etiam  
in numero syllabarum crepare debeat oratio  
ideo claudere sententiam verbo est optimum si  
composita patiatur. Et si id est aspelum decodi  
Orationis conuolutus. *¶* Commodotati ingenium  
gauctati etas libetati tempora et impedimen  
to.

*¶* Adverte<sup>re</sup> in conque obseruat in principio in me  
dio, et in fine Periodi ut se numero syllabarum  
sensum fuscula uelba excipiant. *¶* In uel plu.  
Virtute Reip: nati eadem integritatem. *¶* Hoc  
facile quare iudicabit si alium in hoc exemplo  
fecerit ordinem. et sic de alijs.

## § II

De Iunctura qua spectatur in compositione  
Iunctura e' connexio vocum ad lenem. et gla.  
tam Oratoris fluxum efficiendum ut asperitas  
claudicatio, et hyat<sup>us</sup> vitetur.

*¶* Haec iunctura est optima in compositione sic  
Amo vocum extrema. cum sequentibus pluri et a.  
iungantur ut asperitas non concidat. *¶* Rex Xen  
xes ex electum expediu<sup>it</sup> Vel. Irgidly stupor  
Romanis sufficit.

Edo non sit vocalium concursus reddestium.  
Orationem huiusmodi. *¶* Paule adita adit ipse.  
etiam & Nam talis e' pronuntiatio yla. *¶* Ut  
Hic Ultima precedenti uelbi syllaba non sit  
initium sequenti immediate. *¶* ~~Offertur~~



natum in Consule Roman, V. Desiderio Sedo  
ope fuges natu

Ita R. Plures Monosyllaba, aut quocumque numero syl-  
labarum equales concadunt, V. T. laudi du-  
cas totam hic fex est. hinc  
Nota qd. Reductio est maxime ne apadia. in  
compositione, non facile animum indicendo  
perspicit, ne in conditis offvelbis offendat, aude.  
Quapropter adhuc spias

Imo qd. Suis e. iunctura; cum vocalis et  
que toto ore projectus, subsequitur aliam V. Men-  
te a cerua loqui alios componat  
Bisupius hiatu fit ex ijs, quae patulo ore et  
cavo profectus quate est, V. Item. O qd. inplet  
buccam. O velo os diligit. V. et ena p. antea.  
etis ois partibz. O itaq. plenior est. T. Angustior  
et et O frequentate, aut vapam abor qd. unum fa-  
ciunt Orationem V. Principio delecta addept  
pacemq. per abas exquirunt. O et. I. exitem.  
faciunt Orationem V. Et ille mihi. De illis  
Iarum

• Repetere nostris ab ovilibz imbuet agnus  
e. O et O Orationem suavem efficiunt in qua regnant  
sua varietate.  
Pius 2do qd. in suavis est concursus consonantium.  
post se. Et. P. etem aliamq. consonantium.  
qua contradi ois habitu profectus, si V. una  
claudendo apeliendo alia, aut una tenet, atteru-  
aspede. pellant spiritum ut. D. B. Item. O. C.  
si iungantur necesse est alteratum, eodumpi, Vtan.  
dum Sedgo est hoc in compositione

### § III

De numeris qui in Compositione spectant  
Numerus e. Rhythmus quidam non etiā exiguus  
ut in doematis et Cantis, velum sic dissimulatz  
ut tamen centriatus et qd. to quodam sonō  
cadat in audem et annulos, audire ti.  
Numerus fit ex ordine et iunctura. propositone

mensurae. Deinde autem alter dicit concinnitas  
Orator oratione numerosa. differt a iudi, nam iudis  
incondite fundit, qd potest et quid quid dicit spiritum  
non arte determinat.

Autor vero, si ligat sententiam verbis ut nihil inane  
nihil inconditum nihil cultum, nihil claudicans, nihil  
redundans, sit in oratione huius.

Scias quod numerus oratoris sit quadruplex, scilicet  
commatum, edum, emendatum, et huius. Periodum  
etiam pedum.

De numeris commatum et Periodorum agemus  
sequentibus, palaeographis itaq.

Nota quod numerus huius pedum, differt a nume-  
ro Poetico quia apud Poetas semper est idem  
cuius pedum, ut patet in versibus eiusdem generis quoniam  
in idem pedibus semper conpant. Numerus vero  
Oratoris omnes pedes admittit permittit, nec  
quantitatem syllabarum sed tempus respiciet. Im-  
proximo potius ad numeros accedit quo orationem aequi-  
bit, et quo numerus summe necesse est, et ubi  
cuius vel maxime quibus in principio, medio  
vel fine utendum pedibus ut scilicet, tam aures audi-  
entium, quam spiritus pronuntiantium aequie sunt et ani-  
mi succunditate deficiantur, itaq non unum pedem  
sed duos aut tres recto continuios observant.

Pedes, in universum, hi sunt. Imo dissyllabi, Spon-  
dus, Dichthus, Vedo, Trocheus, Iambus. 2do + dissyl-  
lus, antispachus, Pictus, et amphidichthus, tri dissyl-  
labi, Spondeus, Trocheusmaticus, Trocheus, Dian-  
tus, Horiambus, Antipastus, Iambus a maiore, Ioni-  
cus a minore, Peonius quos, Epotetri quos, et huius.  
trissyllabi unus, Dochmus, et Bactius et Iambo.

In fine ponit, et Trocheus, Peonius, Spondeus, Spon-  
dus, Pictus, et huius, Dichthus, duo Dochmus  
et Dochmus, Pictus et Dochmus, Peonius quos et Dochmus.



Tambo, et Dispondez, Tambz et Dactily, omnes Epitheti,  
conclūne finem et terminant, prout iudicium Oratoris  
prudens iudicaverit,  
In principiis optimi sunt, Deon Imz, molosus, Dactily  
Spondez, et Anapestz, Tambz duo cum epondeis,  
In medio ne mala compositio verborum impediāt  
pronunciationem et instrumenta vocis, ea vnde  
ideoz laudantur Cretici, Deone Imz et quos, Dō  
Chitmi Cholosī spondei. In celeritate, Dactily Ana-  
pestis Tambz Diachijis Trichibz utendum, et con-  
tra in gravitate.  
Et ducere quod si vox quadisyllaba, cuius penultima  
producta, si ante se immediate. Trisyllabam aut  
quadrisyllabam cuius penultima brevis habuerit  
consequentiam Deidi diuicandam efficit.

§ IV  
Postquam egimus de ijs, quæ in bona periodi com-  
positione et Spectanda sunt, restat agendum. Tempus  
periodi, et partibz eam ad hoc Paragrapho inapi-  
endo, nam ex coeptione, partium Deodi facilius in-  
tellectus quod et periodi.

Partes Periodi et duc. Membrum seu Colon, et  
Enclitica seu Comma.

Enclitica seu Articulus, est Comma: est pars membri  
uno vel pluribz verbis constans, imperfecto sensu  
est duplex, Dictionis et Orationis,

Enclitica Dictionis est, quod singulis verbis absque  
ipso Inertamine dicta, molosus, colole, frigide,  
pulvere, multo labore, periculis iurandi oportet  
Enclitica Orationis est, quod pluribz verbis conficitur  
et in hoc mundo plurima pati et omnia ferre  
Pote decet.

Membrium lat Colon est pars Periodi, perfectam  
qualem sententiam definiens, non tamen ita absolu-  
tum relictis sensum, ut audita aurescat nec  
expectet subire questionem.

Et quemadmodum incertamine statum iudice.  
 Calore, frigore pulvere multo calore, periculis lucis.  
 et opodest. et membrum suspensum. Senus autem  
 alterum addas conficiis orationem.  
 Membrum est duplex simplex et compositum.  
 Membrum simplex est quod sine ullo comitate  
 profertur. et habet sensum perfectum.  
 Membrum compositum est quod ex duobus aut pluribus  
 incipit conficitur.  
 Exemplum totius. In Periodo bimembri. Quis  
 quis splendidam. non modetula gloria exambit  
 palmam; in hoc mundo prima pati et omni a  
 reneue felle debet.  
 Insuper et Membro differt. Insuper et Membro  
 habet syntagmā perfectam. licet sensum non ab  
 solutum.  
 Insuper velo nec sensum nec syntagmā perfectum  
 Eloquia membris. supra viginti syllabas ascendit  
 infra velo undecim nunquam descendit  
 Insuper velo extenditur. Senus ascendit. ad decem  
 syllabas et reductur etiam ad unam. Et sic  
 respiciendi velis.  
 Insuper. quod etiam in super aliquando perfectum  
 habet sensum. Et calamitates plerumque casu uti  
 litatis vel opes irritamenta malorum. Vult et  
 bonorum obliuio peccata. Vel otia corpus alunt.  
 Collige quod aliquando in super in copione da periodo  
 in super membris optinet.  
 Insuper. tam in super quia membrum ducta propositione  
 esse duplex. Pulchrum, mediocre, et magnum.

## § V

Quod est et quotuplex Periodus.  
 Periodus et Ceca. Periodus. Periodus. Periodus.



seu comprehensionem  
Periodus est oratio cuius finis proprium et finis uno  
quasi intuitu spectari potest. seu Periodus est  
continua orationem unum et Commatum. ita apte  
et totum de, conexum. ut plenam sententiam in per  
fectam conclusionem deferat atque expleat. Hinc  
collige quod non aliqua nota grammatica. ex  
- sed sensus perfectus terminat periodum  
cui nec membrum: sed syntaxis perfecta  
habet sensus et suspensus Commatum autem nota  
ubique scribi potest propter dirimendam ampli  
ficationem

Periodi sunt duplices. alie Regulares quae obiter  
dicuntur proprie alie irregulares seu improprie  
ut potest quae proprium membrum numerum non  
observant. sed modo plures modo pauciores  
adunant. Periodi vero regulares non ita  
Periodi Regulares sunt. Iam enunciatos dicuntur  
Triolos Tetraolos

Regulares sunt quinque. Iam notemus. Iam  
hinc Periodi Pneuma. Iam et Periodi  
conductio

De Periodi Regularibus  
Prima est triolos seu unimembria cum membrum  
plenam ac perfectam comprehendit sententiam  
estque duplex. Prima simplex ex Seneca. Galla  
mitates nobis a Deo utilitati causa. immitunt  
adcomposita: quolibet mortalium in hoc mundo  
plurima pati et omni. Iam felle decet  
Iam dicuntur seu binombris quae duobus membris  
particulis redditivis inter se connexis. Plurim  
perfectam comprehendit sententiam. ex Iam  
in proprii proprium cordis. ita se se. com  
mala. ut omne ad nos felicitati pracludant.

plan  
Stria Duocolos seu bimenbris quae tribus membris  
inter se connexis plenam ac perfectam complecten  
det sententiam, Clementi pinguum vel si quis eloqui  
tor Deus ita in genus humanum: Effudit mala  
ut statim necesse sit, ibi epe fontem; ex quo sul  
ces felicitatis profluant fons.

Ita Tetraocolos seu quadrumenbris quae quatuor  
membris particulis redditiuis inter se connexis  
plenam ac perfectam complectitur sententiam.  
Eg. Nemo anapiti mente, ignaly harit. Invenio vobis  
Epimur. quin vos ad auspiciatam eloquentiae in  
thoationem. optimam animum, id doulum offela  
tis mentem: nihilominus non vos lateat. Audiam  
et felicitatem dicendi mauspiciatam futurum  
nisi cernui adoratore coram diuina maiestate.  
procurambentes genus Citrus vobis opem in pro  
lauebitis.

Nota quod quamadmodum Monocolos est duplex Sim  
plex et composita ita etiam Duocolos Duocolos  
et Tetraocolos, est duplex simplex et composita.  
Simplex quae constat simplicitatibus membris,  
Composita quae compositio.

Talisq. Periodus composita, actu pauciorum men  
briolum, pote state vero plurimum: quia si singula  
commata suo concluderentur verbo, efficiunt  
singula membra.

De Periodis Irregularibus  
Prima Schynotenes, est Periodus uni membris pre  
fixa, in modum longi fumi protensa, estq. duplex  
Alia quae talis in eis constat, q. omnem glori  
messem, omni non felicitatis umbram se potestatem  
A ingentem vel apud gentes exarant opem



nom. unius Polong libertati debet  
sola, quae membris per modum Patienthesos inter  
lectis protenditur et vocatur Polody Schinotenes  
per translationem. It. Nemo unquam et secundis  
bonae mentis dotibus, et elegit singulorum non  
blodum venustati et fortis. Licet univel par ad  
sternat illi plao sua suum numero prosperata.  
tem capiet enim contra hac. breve et irreproca  
bile tempus, minimum confidat

Ida Pneumatica Polody est: quae confis membris  
Schinotenes et potest esse. bimebris sbris  
vbi. It. 2blos It. ex mersos toies in hostiam fm.  
guine mulsionibz et fortunatissime in p. b. ri  
Jilio decerptis Flium phaleis palmis feldisprimu  
gloria aceruum habet. Sarmatae. Jita. Ex libe  
ro sole vetandi maximum tempor omnium obna  
mentum, invidendum exstans fortuna opus. Sin  
galade talentum. potissimam laudis accipionem  
occupat.

Ita Pneuma est non tam Polody qm pars Pla  
tionis confians multis membris et connatis  
eousq. protensis quo ad spiritus dicentis profelle  
queat.

Pneuma habet duas partes Prima est geni Dia  
na aliter vocatur intendum. et semper ad longior  
2da Epilogus et semper ex brevior unde est quasi  
bimebris Polody It. Diana  
neol etiam loci huius insolentia qd tantam causam  
quanta nulla unqm. indispectatione vedjala est. Deo  
inter domesticos parietes duro extra conventum  
et eam frequentiam in qua. Statodum studi i  
mhi solent, in tuis oculis in tuo ode uultu aqur  
isco. te unum intueor, ad te unam omnis mea  
spectat obatio. Epilogus

Hic mihi ad placidam optinenda uoluntati graospi  
ma. It. ad motum animi et ad omnem impetud  
dicendi contemplationem leuosa

41a Thasis est quæ est etiam Pneuma. in co-  
men differt qd longiora habeat membra. Thasis  
qm Pneuma. Unde dicitur bati. extensio. quia et Di-  
ania et Epilogus. multa sunt longitudine qd  
pals qd Epilogus longior qm Diania. et spili-  
tum dicentes cedunt. Quid quid alibi glaudia.  
manubus Bellona innatis. et aduali gloriæ anima.  
qz splendoribz collocat; quid quid adlo et apibus  
timidy Pluto in omnibz ductus fortuna. censer  
quidquid Felacissimis. Propriis campis felicitu-  
tis adscribit. Uchi, totum hoc libertatu. Pleno-  
idelmis. gloria sua splendoribz in omnium ocu-  
lus respiciens. thesauru ita eum nit. ut et multo  
laudis splendore exiguu et opibz tumido  
in Platonis, Diuitia cum sua estimatione.  
sepulchri et felacissima. fluctuant. anis me pui  
valde in perdere debeat. collata eam plati tan-  
ta libertati.

In Periodyca Circumductio est quæ habet simi-  
tudinem Periodi. non tamen est. fitz splinter  
etionam membrorum per. Dialecticis. seu Plac-  
ido si fuerent membra dissoluta. nec inter se.  
connexa. redderetur patet. Idem.

3tio Thasis facit sufficiens. extensio non  
membrorum. si sunt plura qm quatuor membra. idcirco sunt  
breuia. nam si sunt longa. eam. etiam. etiam  
in Pneuma; si quidem eam. pelid. q longa vel  
pluribus qm quatuor. corrans membris. qz plura  
Pneuma vel Thasis.

## § VI. De alia Periody Diuisione.

Periody adhuc diuiditur ratione qualitatu et inequa-  
litatu. tum collocati. tum membris. tum.



Amia Periody Tricolos est duplex. Amia Tricolos do-  
cotos qdo ambo membra sunt sibi fere pares  
numero syllabarum. Quid in oratoria dicendi fa-  
cultate ceteris eminet: ille est dignus altissimus qui  
hucusq. honorem sublevis.

Ida Tricolos unus maior qdo est plus breue.  
posterius longum membrum. Id si unum vel per  
Polonia. magnum quippiam repetitur decus, non tam  
ex marciali campo aut auro opibusq. fortuna.  
sed ex unica libertate. illud profluere. In dubio  
consequendum est.

Ida Tricolos Amia qdo e contra. prius est longum  
posterius breue membrum. Id non tam ex marciali  
campo aut auro opibusq. fortuna. &c.

Ida Periody Tricolos est etiam triplex

Amia Tricolos Tricolos habens omnia seu mem-  
bra fere equalia. numero syllabarum. Id Liber-  
tati sua unica debet id palmadium Polonia quod  
ad eam felicitatis et honoris deveniret metam ad  
quam alijs libertatis expetibus pertingere non fuit  
licitum.

Ida Tricolos Tricolos quae habet duo membra qua-  
cunq. equalia et tertium longius. Id si cui lega-  
tio ipsa mortis occasio fuisset. Romani eius  
momentum extale voluerunt. ut in bellis periculo-  
sis obident homines legationis munus audaciter.

Ida Antipostelis Id quod et duo membra equalia  
tertium iusto brevius. Id non tam bellicosa dextera aut  
opibus quam unica. libertati sua debet id palmadium  
Polonia, quod ad eam felicitatis et honoris deveni-  
ret metam ad quam alijs bellicosis et diutibus  
libertatis expetibusq. pertingere non fuit licitum.

Ida Periody Tricolos Tricolos quae habet  
omnia quatuor membra. fere pari numero syllaba-  
rum. Id e marciali alijs gloria. et domesticis  
opibus omne mutant decus Polonia sola perenne.

Paloria; horum omnium plenissima set nihilominus facili  
le illam gloriā et eternam despicit. quam libertas pro  
prio nobis splendor non illustrat.

¶ Pro Periodo ex collocatione membrorum dicitur  
quadrata seu rotunda; qd inter se. recurrant  
omnes illij partes. seu membra. a quocumq; inci  
piat. semper suum sorsum. et venustatem ser  
uabunt.

¶ Pro Periodo dicitur fusa. et volubilis qd pleribz  
contexta membris. longoz circuitu decedens qua  
dragulum in modum aut leuiter fluentis amnis veni  
t. Entram vehit.

¶ Pro Periodo dicitur actu. paucorum. potestate plu  
rium membrorum. aliter dicta composita. Sicut putant  
palaglypho. ¶ et hoc sufficiant ex periodicis.

### CAPI. III

¶ Propi in tertia parte. Alio. aliis in elocutione con  
tinentur aut potius in eadē parte elocutionis scilicet  
indignitate.

¶ Regus in communis Cap. Amo Palaglypho igitur est  
descriptio diuisus et enumeratus. hoc Capite desingu  
la agenda restat itaq; set.

### § I

#### De Metaphora.

Metaphora Græce sat Translatio est Propus quo  
transfertur verbum a proprio significatione.  
ad in propriam cum similitudine. ¶ Præterea dicitur.  
¶ set potissime quatuor modis.

¶ Amo ab inanimatis ad animata. ¶ hū homo latet  
Ido ab inanimatis ad inanimata. ¶ Virtutis luce nihil aliq  
¶ Amo ab animatis ad inanimata. ¶ quoniam dicitur versum  
tum. vestidum.

¶ Amo ab inanimatis ad animata. ¶ homines flūda spi  
ritus nobis similitudinis  
¶ Et hī modi et communissimi alij miris communes



et v. a rebus Divinis ad humanas ut.

Quamq; erat illi mihi semper deus illig aliam  
Pape tener noctis ab oculis imbuat aqny  
Ibi casarem Augustum appellat Deum. Sedo Item  
abalesabre ad homines v. sol Doctorem pro Vin  
gilio Tandem ab elementis ad res diversas v.  
Accensus rancore.

Nota Amo tribus de causis innotas esse metaphoras  
Amo necessitatis Edo majore significationis Itio  
dignitatis et ornamentis

Nota Edo in usu metaphoro. cavenda esse. hanc Amo  
ne inepta verba rebz tribuas Edo ne sint frequentes  
metaphoro, Itio ne sit nimis remota et dura.

## § II

### De Synecdochis

Synecdoche Latr Intellectu cum pro uno ponit  
aliud et fit octo modis

Amo cum ponitur pars pro toto v. pupper vel planca  
pro navi

Edo totum pro parte. v. fons pro aqua. equi pro scintillis

Itio unum pro pluribus v. cithara pro citharistis.

4to pro uno pluribus v. Orator pro Oratore.

5to species pro genere, v. Bodeus pro vento

6to genus pro specie. v. fera pro Leone.

7mo Consequentia pro Antecedentibus v. fumus pro igne.

not pro occasu

quo Antecedentia pro Consequentibus v. Aurora pro die.

Et hec Alphus Dictatione est Doctus

## § III

### De eponymia

eponymia Latr. Summatim est cum res una pro  
alia intelligitur per maiorem septem.

1<sup>mo</sup> Cum causa substituitur pro effectu aut inven-  
 tor pro re inventa u. sup. patur. *q. d. h. p. d. n. o.*  
 2<sup>do</sup> effectus pro causa. *q. d. h. p. d. n. o.*  
 3<sup>to</sup> Continere pro contento *q. d. h. p. d. n. o.*  
 4<sup>to</sup> Contentum pro continente. *q. d. h. p. d. n. o.*  
 5<sup>to</sup> Popesor pro popeso *q. d. h. p. d. n. o.*  
 6<sup>to</sup> Dux in respectu. et signum pro re signata.  
 7<sup>to</sup> Dux in respectu. et signum pro re signata.  
 8<sup>to</sup> Dux in respectu. et signum pro re signata.  
 9<sup>to</sup> Dux in respectu. et signum pro re signata.  
 10<sup>to</sup> Dux in respectu. et signum pro re signata.

## § IV

De Antonomasia  
 Antonomasia est cum aliquid pro nomine ad-  
 ducit. Set 3 modis.  
 1<sup>mo</sup> hominis dignitas loco nomine sine nomine.  
 2<sup>do</sup> ut Horace. familia apertor pro Zenone. *q. d. h. p. d. n. o.*  
 3<sup>to</sup> de finitio pro definito ut facultas benediciendi.  
 4<sup>to</sup> pro eloquentia.  
 5<sup>to</sup> Etimologia pro nomine, ut aulei d. Pont.  
 6<sup>to</sup> Patella ut d. Phinas pro Gricone.  
 7<sup>to</sup> Descriptio nominis ut d. Phinas belli scriptor.  
 8<sup>to</sup> Dictam pro dicente. *q. d. h. p. d. n. o.*  
 9<sup>to</sup> Republica dixerat pro d. Phinas.  
 10<sup>to</sup> Apellativum pro proprio *q. d. h. p. d. n. o.*  
 11<sup>to</sup> Proplum in pro appellativo *q. d. h. p. d. n. o.*  
 12<sup>to</sup> Hec d. Phinas est d. Phinas. *q. d. h. p. d. n. o.*

## § V

De Onomatopoeia  
 Onomatopoeia est cum nomen est cum aliq.  
 nomen effingetur pro ipsam rem signifi. etiam.



volunt imitari q. Lupus ululat, et  
de hoc genere loquendi cum iudicio magna attendendum.

9. § VII

batrachios ut abasio, e' cum verbo similis et pro  
pinguo quo certo et proprio abutimur. q' Grandis  
gladio id est lingua.  
offert batrachios a metaphora. quod hac a com  
modat nomen alia rebz, etiam propria nomina.  
habentibz batrachios autem accomodat nomina aliis  
rebz omnino desentibz suo nomine  
batrachios est

Imo Cum adiectiva abusive substantiis tribuantur  
 et nominaty animay id est palam.  
 Sed cum predicata contrarii adhibentur. et  
 sapientia  
 et cum dicitur adhibentur metaphora. et male.  
 in hoc scit. § 1211

§ VII

de chetalepi

Chatalepsi Lat: Transmutatio per gradationem  
Hinc ad illud qd significatur. Vg. Est aliquot mea  
regna videns midator a repta. Vbi per aliquid  
meum intelligitur per inesse in istis per ista.  
Et hic Hopp maxime servat Poetis et Septuaginta  
quidem.

§ VIII

Q. 8 VIII

Allegoria est Involpro est cum aliud verbum dicitur  
aliud intelligitur 17 Et cum tempus equum spem  
tra solvere collat  
Allegoria est simplex pura mixta et composita  
Pura est cum tota oratio seu periodus allegorice.

exponitur nullo verbo et sensu simplex assumpto  
Vg. Teuū habita nōis qm sū tibi culta. supellex  
id est attende tibi.

mixta est cum aliquid extra allegoriam nominis  
vel verbi in-translati ad-translati apponitur. Vg.  
Pecorū sed quoniam emersisse iam euadis et sic  
pulos videtur prateruicta oratio mea perfacillē  
reliquas cursus ostenditur.

Composita huius similitudinis et enotaphora et dactila  
adiungitur et hae videtur esse spectatūm in et  
Pecorū pro-emurena. Vg. huius fletum quem Pulupum  
tot motu, tam variis, balide credidit agitationes  
habet lano comscidua

Nota Amo. Pectum ipsum et allegoriam fugit  
Pater quia obscuratur oratio.

Nota Edō aliquos assignare. secundum Propertium  
Nonis Noniam. quā plerumq; adnumelatur figuris  
eius significare. qd verbi dicitur. Vg. homo per  
modestū. Et habet species quē.

Amā est Parca sūq et est plena odii hostili irri  
sio. Vg. On agros, ea quam bello petisti hesperidē  
methe cācen

Atreismas sūt Urbanitas rustica simplicitate carē  
Vg. qui Bacium non odit a met tua cadimina. Reu  
Dijctē sūq simulata quidem sed non latens illi  
quā magis in gestu qm verbis apparet. sūq eundē.  
pago despendo aliquid fastidium

Gasprū sūt Eleuatid. qd o nimirum ludentes  
ea, quae ab aduersario dicuntur. depolarūq; sūq du  
caves ne tui consultores illi quā. vrbes et castra.

Qui gentis similis sūt cum dūa mobilib; verbis intergam



insidendo & Bonae uelba quae &  
hic Propus est sequenti primus in collationibus  
aulicis

## § IX

### De Periphrasi

Periphrasis lat circumlocutio est cum pluribus uerbis  
id quod uno aut paucioribus dici potest explicatur  
& Plator: In Tullianis Quibus facundissime  
auditis Odonam declamatorum in &  
In periphrasi inuenies maxime exercere debent  
ad qm formandam, iuuat loci ab abstracto seu  
Circumstantiis

## § X

### De Hyperbato

Hyperbaton lat transgressio est Propus qui cum  
decore et dignitate ordinem transuertit, f&q  
dupluter Inversione, cum id qd debuit antecedere  
ordnatu glectu statim abter uerba immedrate  
postponitur & Ego tecum tu mecum cortabis  
Transpositione Cum unum ab alio uerbum ductu  
aut pluribus mediantebus separat. & Plurimum  
schola inuentum est studiosis.

## § XI

### De Hyperbole

Hyperbole lat superlatio est qdo aliquis rem su  
p& fidei extollens vel diminuens & his ita  
ut tam uocant. Haribdem dico quae si fuit  
ut animal unum. Oceang excedetur tot & tantu  
absolbere potuisse.

## § XII

### De Figuris Verborum

Figurae uerborum excelli congiuntur dicitur comb&  
quibus subiecta ipsa etiam figura tollitur &

peccatum diuina gratia hominem spoliatur Peccatum  
anima lethum infert peccatum calipestus obsecrat  
sunt autem haec figura triplicis generis alia quo-  
frunt per adiectionem alia, per detractionem, alia  
per similitudinem, de quibus satis Polygraphus

## § I

De Figuris Verborum per adiectionem.  
Ima et Anaphora seu Repetitio cum eadem vox eni-  
us plurimum clausulam iteratur ut Cicero pro  
Pluente Quid agis Tute acti tu periculum capitis tu  
iudicium reledis tu fortunam attelis totum conruptum  
in iudicium affedas.

Quo modo sit quiti eadem verbo initium et finem  
occupat. Ne videmus tuam gloriam praesidium tui  
nectam gladium vagana vacuum in urbe non er-  
gny.

Idem Verbum continenter in fine repetitum. Deas  
non pro otineli mortuus est non pro iusto mortuus  
est pro peccatoribus mortuus est.

Ista Complexio qua videmus superiorem complectitur  
qz quae in postula est apud quod produxit Appius  
unde ab Appio.

Ista Conduplicatio est cum idem verbum vel imme-  
diatè vel aliquo verbo aut patetesi intercedente  
in toto membro vel etiam in vultu geminatur qz  
est et illud quandoque tempus.

Ista Reductio est cum idem nomen vel verbum  
capitulum in clausula ponitur innotat tamen genere  
casu vel numero in nomine. In verbo autem quod  
tempore persona. Vt sic: Semper aliqui a quibus  
sunt quos videmus et a quibus diligamus Chalcidate  
cum sublati omnis eorum clausula est euandis.



Ita Incrementum Gradus est cum ab infimis ad sum-  
 mum gradum pervenit Oratio. Itaque hunc intellexit  
 satis Prætor Sordibus dedecore quod sit utrumque bene. Ita  
 gradum famæ gloriosum Prætorum accendit.  
 Ita Gradatio Gra. Climax cum de verbo in verbum qua-  
 si quibusdam gradibus sit ascensus uti ut semper  
 proximum verbum repetatur. Itaque Cicero. Pidebamus  
 dexte, putavimus statim, si non statim, paulo post qui-  
 dem, si non paulo post, tunc aliquando con-  
 Congregatio Gra. Synonymia cum verba eadem sequi-  
 ficantia in unum locum congregantur. Itaque Cicero  
 sensus eadem ponuntur.  
 Multiplicatio Gra. Polysyndeton. Cum conjunctionibus  
 abundat Oratio, quod est Poetis usitatissimum. Itaque  
 Qui quid ergo est quod et deus est cui et pluvia  
 levissima. Tot exestimatio. Tanctissima semper

## § II

- An. Inma. Fulgus. La. Privatio in qua sublatum verbum  
 aliquod. ex ceteris intelligitur. Si Cicero. Ego, si  
 Si ad me, cogito intusculum.  
 Ita. Aspindeton. Lat. Inconjunctionum cum dampno coniunctio-  
 nibus plura dicuntur. Itaque Cicero. studia adolescentiam  
 alunt, senectutem oblectant. secundas res amant.  
 Ita. Edianctio cum plures sensus uno verbo copulanti-  
 bus. Itaque Cicero. Si a me Consul designatus degeneditur ut ciuis  
 nulla fraus, nulla additio, nulla perfidia nullum  
 etiam proferatur.  
 Ita. Disiunctio cum unum quodque eorum de quibus dicimus  
 claudatur verbo suo, ut felix citi flammam date. Felix  
 scendite. Mulis.  
 Ita. Eticulae est cum singula verba. aut nomina aut

ad vellea cu. in piam. & q. li. Cui repente. Calum  
et quam tellamq. ademerat.  
6<sup>ta</sup> Membrum est hoc breviter absolutum sine totius sen-  
tentiae demonstratione quae denique alio sensu ora-  
tionis excipitur hoc modo, Et inimico prodebas  
et amicum non ledebas

### § III

De Figuris per Similitudinem  
et nomenclaturis Graecis. Iudonomasica cum paululum  
immutata vellea adq. reflexa in oratione ponuntur  
fit modis quatuor.  
1<sup>o</sup> Detractione quae excludunt de suo more deesse  
dele; qm. detrahitur modis non dicere.  
2<sup>o</sup> Additione in vellea ut ad audendum prodebat  
ita ad audiendum paratus  
3<sup>o</sup> exultatione inq. vel attelq. interd. sicbat retet et an  
nos ac miratq. tribq. p. d. h. hoc est p. d. h. vellea vellea  
4<sup>o</sup> Translatione si quidam de effigie superfluum  
posita. Nam munda super dulo per deesse grabato  
Hoc colo chadram nocte deq. d. o  
Similiter Cadens cum Similibq. vellea, casus terminant  
q. vellea nihil e. p. d. h. qd. p. d. h. d. d. h. vellea p. d. h. vellea  
Fortasse, quod concedi p. d. h. vellea  
Similiter Desinens cum vellea palem habent exitumq.  
majus n. d. h. p. d. h. vellea de vellea. deinde  
Canthaginem excedunt Numastam vellea  
Imperat quod habet in se membra vel inq. oratio  
nis quae felle. p. d. h. numero syllabam constant.  
q. vellea Recedat a c. n. d. h. desinat op. d. h. vellea  
vatum de c. d. h. vellea  
Contrapostum cum contradijs contradijs d. n. d. h.  
opponuntur q. d. h. d. d. h. p. d. h. d. d. h. vellea  
quos Raditulos spe rabas, vellea iudicare



6th

Committatū. Cum una sententia nascatur ex alia  
sibi conuersa, et si conuersa si aduersa sit absolui  
potest. Nocens. Nisi alius sit factus conuersus  
non potest.

## De Figuris Sententiarum

Figura sententiarum est quae non in uerbis  
sed in ipsius rebus quandam dignitatem habet  
et tales exornationes praecipuum ad gloriā gen-  
dandi adhibentur. Numerantur uero senten-  
tiarum figurae. 6.

1ma. Obispio Gra. Epithetosis est citatio quibusda  
reliquum quod ceptum est in audientium iudi-  
cio relinquatur. Et hoc ego sed motus praestat  
componere. fluit.

2da. Exclamatio Gra. Epiphonema. Cum post narra-  
tas res, vehementiore affectu, quasi obsequens  
exclamat. Oletor. Et tanta motus erat. Domn.

3ta. Conuersio Gra. Epitrophe. Cum aliquam personam  
vel rem ad eam conuersus Oletor, alloquitur  
omni quem ceptum sermonem. Et uero hoc alba  
ni dumuli ad lucem in qua in ploto atq.

4ta. Brevitas Gra. Brachylogia. Cum res ipsa solum  
nec parum, uel tria exeditur. Et Chantua me genuit  
calabri rapuere tenet nunc. Partenope.





17  
vllum ope putasti, cui in tantis plarimq; eloquen-  
tia tanta voluptate dicendi, tanta laude gloria  
tanto honore, tan sint pauci, semperq; fuerint  
qui in hoc labore vergerentur?

18mo Collectio quae verbum, vel sententiam aliquam  
collegit, aut tollit alicuius auctoritatis blando  
sed et supradem hominis vel dicam pecudis  
attendite

19ma Demonstratio Gra Phantasia cum etia res verbis ex-  
ponitur, et geli negotium, et res ante oculos effeli videatur.  
Pecor Gra vobis ante oculos ponite et maxime otato  
nidum inceptum, aspectum, vultum, spiritum, latetia, te-  
gentes alios, alios praegredientes amicos, qm' vivian  
helitum, quas contumelia fore consetis

20ma Deprecatio Cum auxilium alicuius imploratur vel  
animum idatq; mulcetur, Gra suamobilem hoc nosphi-  
mum metu Cai Ceras per fidem et clementiam tuam  
libera ne desideat in te vulam partem idacundie  
suspiciemar

21ma Descriptio Gra Hipotiposis cum aliquid vel aliter  
affertur, adq; si oculis celatur, Peco Daltq; illig  
Deat pleny sudoris, oculis scelesis, Sermo adlogan-  
tia sit, ut etiam exolatq; et domi sanditq; consolatq;  
videretur

22ma Dialoquum Gra Colloquium cum orator secum quasi  
cum aliquo discedit per interrogationes et respon-  
siones, ita ut duo loqui videant. Peco de ne dat et  
opinob hac res in iudicio, certe, quis erat petitor?  
Fannius quis reus? Claurus, quis iudex? Plunius

23ma Similitudo Gra cum aliquid inepe nobis, natura fortuna;

Vel industria aut ip de quibz diximz, ratione.  
attenuamz, idqz mo 3<sup>ta</sup> declaranda, aut ostenta  
tione utantur gratia Oratio. Si quid est in me  
ingenij iudices qd Sentio qd est exequum.

10 Disputatio o Cum Orator cum aduersario vel alio di  
sputat seu disceptat, Oratio quid scimusmodi est  
illud? tollitur vestrum iudicium, sedus totum exapri  
cum probatur qd minuit auctorem decem videntem  
laudo; quod Regi amico, cauet non reprehenderit  
19m Disputatio Conflictu Cum plura dissimilia in vices  
decertantia conglobantur: quod non tantum de quora  
tem sed et amplitudinem Oratoris augeat. Cetero  
Illa superior Oratio fuit nece palia hac dicit videri  
tadica, illa ad iudicem hac da basum Dissonem, illa  
pro deo, hac pro Rosuo, illa victoria hac hona.  
Expositionis causa comparatur.

20 Disputatio Gra. Et Nequissimos cum aliquid ex plures  
partes distribuitur videri. Hoc plerumque in bello  
in fact quod iusto cum impetio ex se utqz consilio  
in Provinciam suam veniat. Et hinc plerumque  
non ad bosalem, ne iraty; non domum ne in eos  
non aliquam in Regionem; ne condemnare. Causam  
illam qm secutus est, videtur.

21 Disputatio Cum Orator antiquus existens qd potissimum  
dictum sit quid sit aliquo Oratio huiusmodi.  
Iudices quod accusationis mea Oratorum iuste  
in ~~pene~~ ~~ve~~ quo me vestam.



20 Enumeratio e. Cum summam aliquid colligitur, sive  
ad amplificandam orationem sive ad rem augmen-  
dam, brevis. Et indeterminatam videri putas, quia sciri  
qm veterani, qm liberi populi & omni civitati  
dignissimum putant.

21. Populi Lat Imitatio Cum viua persona, sive pro  
sens sive ab sens et loquens introducitur ut ipse  
modus loquendi quo orator utitur exprimitur: quid  
adhuc relictum? videt scilicet nostram amentiam  
qui in vita sua rationem summi officii desiderans  
et expectata bonorum videtur requirere.

22 Exclamatio qua dolor vel indignatio dicentis ex-  
primitur per compellationem hominis loci tem-  
poris & cetero. Olem incredibilem? O cupidita-  
tem inconsideratam? O ventium volucrum? O ho-  
minem fortunatum, qui ejusmodi quodvis sive  
potius Invasos habuit

23 Recuratio Cum aliquem merito abominas orator  
matum ei imprecatur, Cicero O detestabilem  
hominem, sive quod tyranni Sacerdos ex mul qd  
modum,

24 Recurrentatio Cum res in tota causa dispersa  
in unum locum, quo gravius sit oratio, dicitur.  
Aliter dicitur & capitulatio, Cicero quia pro  
pter si quid extra iudicium ex qd homini tribu-  
endum sit habetis hominem singularem pro  
de virtute cognita et spectata & de ampli-  
tudo

25 Insuperatio Cum orator indignitate alius  
rei ab adversario putata commotus sit cum

perstringit amo cursum dicit Quen Dy si perdat  
fugitive ita non modo negra et impleby sed  
fatuus et amens est

26 Interpretatio Cum eadem Sententia alijs et  
alijs verbis offertur, siue motus gloriæ siue am-  
plificationis Reclo Pingi hæc putatis? quæ pa-  
tent quæ nota omni by quæ teneantur.

27 Interrogatio quoties non perficiendi gloriæ  
seil intrans di assumit. Reclo Quen in impo-  
sum Impedimento aliquo in numero puta-  
re. cujus in exercitu veneant certudiatq  
atq veniedint. Quid aut hominē magnam  
aut amplum de Rep. cogitare

28 Oratio Cum apud eos quos vereri debemus  
aliquid audacis proferimus aut favorem eorum  
aut equitatis officii confisi Reclo Ihi ego aliud  
aliq concedo, metello horum sapienti prodes non  
popum ignoscere. si quid fructe fecit. Sed  
hæc securus petitur. ab audite. Ex his vel  
bis Pace vestra. vel bona venia. vel pla audito

29 Obiurgatio Inceptioni affinis est, qua alicui  
us scilq aut malitiam reprobatur. orator  
et in illud invehitur. Reclo quæ est ista tam  
impudens tam crudelis, tam immodesta huma-  
nitas? idcirco in hanc urbem venisti. ut cujus  
iudice

30 Obsecratio Cum orator aliquid vel suo vel alterius  
nomine a quopiam ex audientibz orator extorquet



- Cicelo Nos obsecro iudices ut huius optimo viro  
 quonemo melior unquam fuit, nomen equitis  
 Romani ne elapsiatis,  
 31 Obsecratio Cum alicuius fides conjuncta deliquit ad  
 iuratur ab obsecro, Cui  
 32 Occupatio Cum id quod obici populi obsecro, ipse  
 prius preoccupat et refellit, Cicelo Dicit aliquis  
 quis ergo in hoc usum reprehendendis, qui non  
 modo ipse sul non est, sed ne alium quidem  
 pupus est, attendite, eam intellegitis hanc  
 pecuniam, qua omni modo visa est esse ab ipso  
 eadem semita devertit  
 33 Obtatio, qua animum desiderantis affectum ex-  
 plicat Cicelo Unum Obsecro Pompeii cum sapie-  
 societatem nunquam in ipsa  
 34 Peruoratio Cum quidpiam ex aliquo obsecro  
 inquit, Cicelo Hic qualem iudices si illud regens  
 ista Clodia, quod facile voluptet  
 35 Perimpus Cum doctus causa primum obsecro  
 aliquid audito permittit et hoc convenit cum  
 corruptione Cicelo sed praeterea sane hoc sola-  
 tio, ad hanc inquam ignominiam  
 36 Praterimpus Cui praterimpus Cum id quod maxime  
 inculcat obsecro fingit se nolle dicere Cicelo Dicit  
 iudicem cum obsecro fuitate cedes relinquo,  
 libidines praterimpus  
 39 Adolepera seu Inductio ficta personarum, cum quispiam  
 mortuus instar viui loquens dicto ductu Cuius est  
 quid tibi cum Cicelo. Cicelo quid cum homine adoleper

sub quod cum alienis cum aut tan familiares huius fu  
isti ut autem commolades aut tam inimicam  
ut venenum timetis

38 Relectio Cum aliquid ex oratione tanquam indignum  
removemus vel tanquam superfluum. Quoniam nolo eadem  
rem commemoranda renovare cuius omnino rei  
memoriam, omnem tibi fundit, ac deleri arbitror oportet.

39 Sententia Græc. Gnoma est brevis exornatio quæ  
aliquid ad humanæ vitæ utilitatem spectant  
enunciat, Quoniam Populi gloriæ est plerumque affi  
cere bene meritos

40 Subiectio Cum orator interrogans aliquem  
non expectato responso ipse subi. respondet Quoniam  
apud quem igitur hæc dico? nempe apud eum, qui  
cum hoc sciret, tamen me antequam idcirco. Respublica  
reddidit.

41 Diffinitio Cum diu suspenditur animus auditorem  
atque aliquid deinde in expectatum subicitur Quoniam  
Cicero dicit hominem quod? libellum fortasse  
minime, Pandemonium igitur? et custodiri oportet  
ne Pandemonium quidem quid igitur? quo putatis? ad  
homines a Piratarum metu et suspicionem alieni spi  
mos

42 Transitio Quando id quod dictum est, breviter repe  
tit orator et paucis adhuc dicendum proponi  
t. Proelio Quoniam de genere belli dixi nunc  
de magnitudine pauca dicam.  
Notandum Transitiones etiam dici conexiones



illas, quibz una pars orationis copolatur cum  
alia, sed hæc in pluribz velis consistat  
Nota dolo tam velbora quam sententia durn  
figulas, imo etiam Propos invicem sibi  
permisceri, adq; in una periodo plures inve  
niri.

## CAPUT VI

De Generibus dicendi.

Quoniam auctor de Rhodis Propis et Regulis  
egreditur. recto ordine, de generibz dicendi legendum  
est. Siquidem Proposita Regulatum et dolo  
dolum recta ad materiam accommodatio communi  
ter appellatur genus seu Character dicendi. Inq;  
Sua possunt ad genus dicendi spectare. hi sunt  
perthangem Palagduph

### § I

Quot p et unde profuxerunt genera dicendi.  
Genus dicendi est apta ubi et personis Ora  
tionis forma.

Genus dicendi ab alijs vocatur species, et ab alijs  
forma, Character, Idea, et stylus dicendi.

Genera dicendi, et hystorellis appellat Virtutem ora  
tionis Cicero lumen orationis

Genera dicendi, communiter est triplex humilis medi  
cre et sublime.

Genera hæc dicendi, profuxerunt ex duplici fon  
te.

Genus primum est triplex rerum descriptio: Nam  
alia res excellentes et tales constituunt genus  
dicendi sublime, alia res leues, et tales con  
stituunt genus dicendi humile, alia demum sunt  
quae inter excellentes et leues medium tenent  
locum, et tales constituunt genus dicendi me  
diole

Genus idem est triplex officium oratoris quod  
est docere, movere et delectare.

Movere constituit genus sublime huius enim est  
officium motus animi ad bonum.

Docere constituit genus humile cuius enim munus  
est docere et exhortare;

Delectare constituit genus mediole cum sit munus  
illud tale, hinc

Adverte, ista simul tribus genera dicendi posse repeti  
in una eademque oratione; Nam Quinto Livio et  
accomodatur genus dicendi mediole. Exortationi  
humile, Confirmationi et Consolationi Prope hu  
mile, Prope grave, in Epilogo genus dicendi me  
diu seu sublime, ad exortandas glauces in  
animis audientium motus

Adverte id, nisi aliquis excellat in his dicendi gene  
ribus non est dicendi eloquens! is enim esse  
Tullio vere eloquens est, qui humiliat Subleuat  
magna glauces, et mediole a mediole poterit  
dicere.

## § II

De Humili genere dicendi.  
Genus dicendi humile est; quod ad Vulgariis formis



simplicitatem est demipsum. Et hoc vocat ab alijs  
Infimum, subtile, Rictum, Glacile, et Attenuatum.  
Genus dicendi humile, Figuratum, et sententiarum.  
Ornamenta patris exhibet et solum hoc genus dele-  
ctat proprietate verborum, Metatis metaphoricis acu-  
mine, et lepore, affinet a caliculi ornatu Amplifi-  
catione et numeris insigni ditz. Tali genere dicendi,  
visus est Cicero in Epistolis ad Familiares, et in  
aliquot Orationibus, ut pro Lacina pro Roscio Co-  
modo, et de Invidia, Virgilius in Elogijs Plantis.  
Nota quod genus hoc constituit in brevitate et per-  
breuitate

Brevitas in genere hoc servabitur quando au-  
tem ea tantum, quae ad rem pertinent, explicata  
brevis brevitas servabitur si una quae res de  
qua sermo instituitur exprimitur ut facile in-  
tellegi possit.

Ratio moderate generis huius esse, Ima ut servet  
usitatum et communem loquendi consuetudinem  
aliam enim transiet in genus dicendi, minimum  
vel mediocre  
Eda et figuras adhibeat mitiores, et compositio  
non habeat minus elaboratam.

Stia ut membra orationis sint inter se compa-  
cta non licet in hoc genere libeli sint omnes  
arumeli et deliosi, Cavendum ne oratio sit non  
quam scopo depulsa.

Idem e contra dicitur huius generis esse, si oratio  
sit alba et nimis remota quod genus appellat  
oxyle ut emmi p phrisi in humano corpore et  
albiditas seu obscuritas et exanguis serpens

Vitalis est in oratione:

### § III

De Genere dicendi medio

Genus dicendi medium seu mediocre seu equabile est quod estat humiliter quidem quod sublimiter non tamen infima nec per vulgarijima ratione dicendi, tali genere usus est Cicero in oratione pro lege Manilia et alia.

Genus hoc oportet in quibus

Imo ut oratio sit in medio, ne ad summum excedens, nec ad infimum descendens

Ido ut contineat talia dicendi adjuvantia sed non minus grandia. Talia sunt metaphores, exclamationes, interjectiones

Ita ut habeat suaves sententias et locorum communium explanationes

Ido ut plus quam alia dicendi genera numeris et compositioni studeat.

Utque huius Genus sunt, si sit fluctuans et dycolitum, id est sine nervis et saccis hinc et illic fluctuans

Ido si humilem dicendi formam fugiens nimium spargat aut inglutam tumidum utens stylum humile sedat.

Genus hoc solum debet neque omnino grandibus et excellentibus, neque levibus et parvis sed quod medium tenent locum. Quia in omni genere excellit.



## § IV

### De Genere dicendi Sublimi

Genus sublime seu glave est, qd constat verbo  
 rum glavum. et sublimium ampla et orna-  
 ta constructione ac plenissima compositione.  
 Genus sublime ut sit debet ista habere. Imo Ver-  
ba de quibus mox Palaeographus Sto. De senten-  
tiam de qua infra, Sto compositionem peris  
doctum et humelodum de quibus supra, Sto. Argu-  
mentum inrefragabile, hoc est efficax debuen-  
dum a sensu etiam ab innotis Sto debet esse  
affectu insignes, nam affectu sunt animodum  
maiores et cetera quaedam, illos pro voto et  
libitu circumducas.  
 affectu autem seu lenes seu glaviores et pate-  
 dici, ab his lachryma ab his calcar in aduam ob.  
 his mela animodum metamorphosis.  
Sto sublimium imo anima genedis dicendi su-  
blimitas figura Clutolis et amplificationes  
figura vel maxima duo. Prosopoeia et Stipo-  
sis ceterum et ab his alip sublimium peti-  
possunt. tam quae oblectant, ut et figuras Verborum  
composita et antitheta. nec leve Palonomasid-  
tum aculeum animi nata infigere et instan-  
do ad aliqua perorgere tales sunt et figuras

sententiarum Exclamatioes Proteses Distributio  
nes Expositiones Descriptioes Item et metaphora  
gloriosas de

Quia debet vedari circa res excellentes et  
personas graves onestatis plenas, de rebus sonan-  
tibus et litteris Culice ovo graviter chioletumor  
est, quod est vitiun huius generis

**§ V**  
De verbis a quibus Orator in stylo cavere debet  
Itaque huius palagaphi supponi Verba esse daptia  
hibere debeat  
Verba cavenda, exprimentur hoc Disticho

Solidida, plebs nova, antiqua, Poetica, Dura,  
Turpia, Dura nimis, vel pedestra cave,  
Solidida dicunt, plebs imo quod res factas signi-  
ficant et alius,  
Ego quae abiectiora et humiliora sunt, pro per-  
sonarum aut velum dignitate in Jovem appellare  
Regulum, Prius Polonice Sandi videlicet o da jka.  
Adverte, dicitur pro personarum aut velum  
dignitate, Nam ex de Helio de colum agricolis  
dicere non est Solidum, aut in materia Medico  
cum, et si de alijs.

Plebs vocatur quae erat olim apud antiquos  
scriptores, ex. Primum, Duulam, Andron cum se  
in ipsa fuerunt huius tamen indigentiam abie-  
cunt, ex illi pro illi

Novum plebs contralia p, quae tamen dicta p  
recepit are, notulante, in Ornatopere et  
causae et excusat,



Indigna creta obsoleta sunt et flores pro erri-  
apluda, pro flumanti fulgure.

Poetica illa sunt, quae recte in velu sed non in soli-  
ta oratione inducuntur qualia sunt ut plurimum epi-  
teta. Vg. Fabificus Satiricus

Item Sub Poetico continentur quae meliorem sententiam  
sedolent Vg. felicius virtutum. Adversusque Plurimi.

ad eterna fama Capitolium. Nam solent veteri-  
equis est velum poeticum commentum.

Expe tamen si Orator ipsa in Poeticam sententiam  
non in suam addat. dicendi Materiam

Duda quae palam commode transseunt et affectu  
Vg. Vato dedit Republicam multae Camilli. Scythia

Terpina sunt quae et obscena. Eula sunt, quodcum  
apud probatos auctores valde est usus Vg. Et ipse

felix aut Sepino. Eulae apud bonos scriptores  
Delegata sunt quae ex alijs, ornata lingua.

sumuntur. Expe illa quae iam tunc ponderata,  
Vg. Casa, vos. Terra pro diuitijs

## § VI

De verbis qualia debeat Orator in Oratio adhibere.  
Verba adhibenda, exemplum hoc disticho.

Splendida plenas cum glorijs resonant iunctas,  
Connominata, Regata, Soluta, Relata, facta.

Non Vulgata, citata, superlata, accipe tunc  
Splendida seu illustria verba sunt a quibus non po-

stemum, decus et lumen accedit Oratori, et talia  
verba sunt, translata seu enetaphorica Vg. Flumen

ingenij definitiva creu magis significare faci-  
entia, Vg. affodiuntur opes nectamenta malo-  
rum,

Adverte pro verbis definitivis sciendis sunt verum  
proprietas tum, telladum provinciam. locum be  
sic enim pulchre dicitur. Regis armus pro magni  
fico, Danicus pro perfido Pretensis pro mendace &  
Plena verba sunt quibus ad significationem nihil addi  
potest.

Glabilia sunt quae majorem vim significandi habent  
quam illorum, synonyma, & multiplicata glauis est  
verbum quoniam liberalitas.

Sonantia quae leniore sono non sine voluptate  
aures submouent. & summa  
Imo superlativa pro positiva & summa pro magna  
Edo pluralis numerus pro singulari; Sto pro abso  
luta & balca; & Dominator pro domino & Cetero  
sita pro simplicibus. Sto plurimum syllabarum ut  
Illustris pro clario. Sto quae syllabas habet longi  
ores et si numero pares & Canceps quam plurimum  
magis sonat.

Juncta sunt id est composita maiorem sonum  
habentia & contructa debellare.

Cognominata sunt quae significationem habent  
eandem et in oratione se accelerant & Quod  
me expectas, quid mea promissa repetas, quid me  
am fidem imploras.

Figurata sunt quae penes se posita geminantur vel quae  
admittunt figuram conduplicationis.

Plurita sunt quae plura sine conjunctione per appen  
dionem et conglomerationem ponuntur.

Relata sunt quae respectum habent ad alios suos sunt  
Aduplicata Imo per partem conferendo & Rerodoti.



sed facti non uisitati sed imbrui sumus. Edo nosse  
cum sub oculis confedendo qd non fur sed duxor non  
sacileque sed hostis sacrodam. Stis Contra uia  
contra dpx deponendo qd. Sed mihi omnis duxo  
est cum uirtute non cum deidia. qto per Zeugma  
cum se ad unum uelut plura deponuntur mem  
bra. Commata uasus qd dicit quodam libido, timorem  
audacia. Eatenus amentia.  
Facta cum Claton oportuna. Ibi confingit, et auctj  
et vehementius dicit.

qua attolluntur supra commu  
niter loquendi rationem, ne humilis reddat oratio  
Stelata uerba sunt qua sapius initia in eadem bladem  
et commata deperit, seu qua admittant figu  
ram Anaphoram.  
Capellata sunt qua ualorem excedunt et plus dico  
qm de ipsa esse potest alias per Trogum Hyperbolem  
augendo uel minuendo fidem. qd. Plura bella cepit  
qm Catei geluit. Qu illud mureti de naso Pauli.  
Qua qua per radios uolunt et celipuscula solis  
majorem nason, rex puto Pauli habet.

## § VII

De Sententia in qua consistit genus dicendi.  
Sententia communiter definitur quod sit aliusque sa  
piens offatum, quod est probatationis aut dehortationis  
nis a gratia breuiter explicatur, sed et de tale sen  
tentia hic non agimus.  
Sententiam hanc intelligi quamlibet cogitationem,

Orationi accommodatam cuius quilibet auctor epe  
potest, modo ad littera dehortanda, more 24. nomi-  
num ordinet quendam, quod fiat plerumq; angel oper-  
tent.

Sententia Imo est duplex. Simplex quod conti-  
net unicum effectum individuum, unicumq; com-  
prehendit, v.g. Tenebris sumus etiamq; edibus am-  
pelus praeus.

etiam Composita quod dies aut plura effecta simul con-  
tinet, v.g. Ronsi exubida nec circumstantia tela.  
qm. nectatur amor.

Sententia Imo utaq; haec est triplex. Dicitur di-  
dascalica et Dactylia.

Sententia Dicitur quod ad mores hominum spe-  
ctat servitq; conculcandis auditorem animis.

Sententia Didascalica est quod de moribus et  
probatq; et solummodo ad docendum auditorem  
pertinet.

Sententia Dactylia est, qua affectus in auditore excitantur  
et tota ad movendum sepe et talium sententiarum  
fons est ut plerumq; sed vocalis subiecta.

Nota quod si Sententiam quamcumq; volueris formale  
servandum est. Imo ut sit aliquando iuxta communem  
sensum aliquando supra vulgi Sententiam  
cic illa est ex sanum sergi. Populi nec tam dymani-  
dudisq; Item, nec plebi sine plebis, Item quos  
mulla mens obfirmat plectas potius quam  
flectas. Item invictolum schola vidui sapientia  
magister.  
Dicitur vulgi sergi et opinionem sapa. imi



nentium periculum, remedium sunt ista pericula  
 Item diadema est coronatum capitem, vertigo  
 Item desp. navigium est integrum notat diuisionem  
 melgitur 2do ut sint breues nam cotinua breuita  
 te sententia gaudent ut valent super, v. quae ve.  
 tustissima habent nova fuisse. Item fortuna glauori  
 superanda felendo 3to sententia sit eludito  
 lumen enim inde accidit v. Laras sine  
 Hypolyt 4to aliquando sit seruantes ex usu et alio  
 legibz v. Regi impelente fedibz canenti aliud septem  
 aliud plethrum 5to aliquando sit ad expedientia  
 v. pluma 6to post voluptates dabo alium calo  
 rem videt Item animo per libidinem eo recepto  
 nihil honesti inest

## § VIII

De suauitate aqua non abhorreret gong dicendi.  
 Etiam scilicet nunc ludicra emmyceli dicitur esse tan  
 tumq. affectu ad orationem quatuor sal ad edaciam  
 vel maxime cum etiam sit salutaria. Sit officium  
 Oratoris. Licet autem naturalis et ingenuus les salu  
 feduati aperiat tamen ab ipso etiam ad claros  
 gerit  
 Nec Tullius a tati genere dicendi alioq. quod fortiter  
 illis oratoris indicat libro 2do de oratore quodunq.  
 in verbo alii in de ac. textentia  
 In verbo tunc foris est Etimologia. Nummus autem  
 iugatus Palomona v. Babusius in Camigiam sibi  
 eugimen Begian allegantem. Salve omni Salve

Chacunas atavis ede Regibus. Vbi leuiter immu-  
tat Holatranum illud <sup>etiam in</sup> eductum. Vbi leuiter im-  
mutata. Holatranum illud. Item Pontan.

Cuncta trahunt ad se magnetes felica velan-  
ta se magnetes auda cuncta trahunt

Idus fons Amphibologia quodam si ille fity  
seduo de fidi. inter reddenda illud ingemnant. nihil  
feci. Ob id ipsum te reddelo. si non nemo  
absentiam. Titi. excusans. dixit eam. frequere  
beachum. quo tante innuebat eum. epus. fura  
sacilegum. qui sacra simulacra. nocte. fura  
gerit. Unde. quod de beachio illis diis videtur  
ad conflata. argentea. statua. beachum. specta-  
bat. si cuiusdam in schola. se excusanti. nihil  
habeo responsum habebis plagas.

Epus fons Euvocatio. nominum su. Poeta.  
de Gallo quopiam ineptius canente.

Epus Galli cantum plodabat apostolus. offi-  
cun. cunit. hu. Gallo qui suamq. idem

Has fons Adagium. su. quidam. in Comptulium.  
Ignosco quod oleo caput aule purgis

Senpe olei vacuum nudy e. aule caput  
Item alius de quodam Ethope ablato sacro bapti-  
smi. fonte. nemo iam dixerit fustis. Ethopea leu-  
His fons Allegoria. su. Oblectatodi. ad lesum  
se defendentem. duenti. desine latere. cessare  
spodet. de pira. et tu. modeste. de fines  
His fons Proepo. versus et Verborum. cum ad Vellu  
solum attendit. non ad mentem. sic dicit. Pity.



Paulum rogasset an si Summo illum conveni  
et molestum id earet rogante. Id Petrus  
subdidit. Paulus igitur se sui. Mutabo. Quod Petrus  
respondit. Tu vero negaveras molestum festum  
erimus fons. Propositio dicti alicuius festum  
si cum videretur occupasset Valentem et sa  
tinatodem intellegasset an meminisset sua  
opera. Valentem receptum esse, quidam inquit  
nunc ego recepisse, nisi tu amiseris.

### In Re. al. Valentem.

Amus fons cum ex aliquo vultu consequens  
locus dicitur si in quendam.

Aufabem minus pergit pluribus capillum  
Non est hic velus sed de te pectus homo

Elus fons cum ea quae fieri nequeunt ridicule  
optantur et si laborare ducit. O si laborare quies

Stus fons quando appropinquat conditione impropi  
bili idus aliquis conpat. Ita esse

Alte doctore et et huius et Phabo. doctore optet

Stus cum festiva aduocatio conuictus inquit deper  
tit, si dum obscura sedis homo eundem optime

obcedit, quod si de suis se negotiis insignem probat

et ille opposuit et tu me Helade dignus tuis

Stus fons cum aliquid dicitur ex quo latens

ridiculum elui possit, si quidam ex albo de

pendulum pessimum videri. Quisdam videri  
dicit. Sed cum talis dicitur, arbor similis

in meo horto epet ubi tante vixit. sub lege  
un vooit.

Quis fors cum responsio taxat importunitatem  
interrogantis vel allegantiam. Si cum ceptum  
non nemo compellat quid ploras? respondit  
miserum si cantem. in his vinculis si alius in  
epto, Olectore suscitanti ex ad misericordiam  
flexit indices sua Olatio. Si dum vacillat  
Catholicus equitans a Conspice. Porro Heretico  
interroganti An Chresty armis suis equos inepis  
set a pino quidam. Chresty verty, sed quid  
nunc apini conculatur obtinent, qui augis ap  
ni's acri.

Quis fors cum laudem sonante vocabulo Celus  
utupeliis, si de quodam inepto Oculole quidam  
dixit non potuit melius  
purs. Simile id Computatio su volanti quod  
Calgus bibendo non evadit temulentus. Re.  
sponsum hoc idem et male posuit. Dolea Ita  
et Spongia.

Quis fors Quid tri idq. in dilatorum peli.  
clum ne infamem Oledig accusat meum Cathli.  
na Petizum.

Quis fors cum quis suo duto capiti, si apud  
Bictelmanam, Pastor tabula amipe solutus  
ne Dno damnus dependere cogitur. Placet dicant.  
Dno id peripoc, ne paffo iustitiam imputandam  
subiunxit. Huc ergo o Pastor buculas non ille.  
aliter ergo nunc dem decimanam quod diti  
ajum exidit. Videri simile habere quidcan



Biedzi. Libro edo Chronicon fol. 126 Gedecor  
scipus Cascoris admonerat Mucylau  
scipus sed non profecit subingitit Viduan  
quordam, ut apud sed duo homines altelan fil.  
un altelan paffoder, accedens ad Regem pube  
atq; sic, choty Kolu. Cbotat na ten erat mariano  
in oboga wdowa. prope Cospawiedliwos e  
Hyn Daffensem, Mucylau Hado, Koden na od  
dala, a on mi owce potat. wolk y posy pofut  
gem pofuta, dla tego d wolkuy apdy y pofuta.  
odpowiedziat Daff. q. Piek go nawidono me.  
Kozw na mi. Wolk Kolu sey Hyn pofuta do nas  
zwiekosyq Gow, Kozw sy zwiek na owce.  
y me rozglosi. ich in edge. Hyn odpowiedziat  
Dane nas wolk. ian pofut, a me owce. bo  
flukli owce pofut. Chucylau wolkow tuc po.  
cun Kozatobg inuent filia neum quod  
cun Canibg veniens, tantum fecit damentu  
in dge apud gens, sed condit. Cprawiedliwys  
wyd Kolu wozint y prawiedliwys sy. am  
chota sworey ziem. Dolywcy. Kozw ucynt  
gdys wozint tuforne poy, to est slugi dlo  
wgedniti. swore co potapili y pofuta owce.  
stun wicay medopifetay, apsi day pofuta  
to est slugi swe drapizne co Kozw ludzim

czyli, a temu Stadu potulczonemu dopomoz aby  
się zapomogło, bo gdu tego muezymy. Marek  
Boz, jako i twego Brata, Henryego Kralit Wladi  
slawie.

§ IX

De elodis & mandis elocutionem  
Optima obanda elocutionis ac elationis modus a sen  
textis, acuminibus. Regulis & pnis et libris apte et  
concerne regit. Item si fuerit non vulgaris elud.  
noni applicatio, per eluditionem autem nihil aliud  
huius intelligit, nisi Heptodis tam veteris quam  
novae idus, Etus, consuetudines veterum apud  
eos fictiones, fabules Poetarum. Pimbola  
emblemata, Hieroglyphica, quodum omnia ipsi  
potest esse per sequentes modos

Anno per brevissimam Comparationem & c. rarius cum  
alia ex historijs petita vel quocumq. editionis  
generis circa vulgares particulas ut ex. querz  
admodum, sicut, velut &c. Itaq. talis qualis &  
similes &c. Struens illas stelas rusticanas  
alterum dedit &c. Placimenum vel. habet suum  
titulum. Casus cernulum, non pax hanc &c. &c.  
quam videtur

Edo per plationem vel post positionem in folia  
tuta postea orgebunt, om olem Phenylolien  
miliadiu Rephae.

Seco per Otiologiam seu Cuius vel quos. Cum in  
glossa Regni in o et obis terminos gloriam et do  
phea tua promoves, nempe sole in Macedonia non  
capit et Alexandrum.

capit et lexarum.  
4to per Antonomasiam ponendo nomen proprium  
pro appellativo



pro appellatus si sint meconates non deerunt  
sacros maiores. Item quod si non hoc dicitur in  
deum hanc contemnes Heliculus

Ita per eruditiones conglobatas quando plu  
res eruditiones ad aliquam sententiam applicant  
et laudando aliquem bellatorem dicens et  
Patricia Heliculus in laus Annibalem ad Alces  
Achillem in laus Chalcidum in conflictu Regnum  
ubi adorat

6to per eruditiones sententiosas et saepe aucto  
ritas incedentes ponit et Agellus tri ubi  
bellico aucte nihil perfectum.

7mo per eruditam oppositionem et paucos negle  
ctas velut Cuius plures intenuis et fortis aucto  
ritas vel qui uno haustu imperia regna.

8mo per eruditam relectionem et taceat Roma pro  
revolas fortis militis nostri ictu quod gene  
roso ausu Heliculus hostem nec edoce obno  
quo per exempla sed per Plotina et et Plotina  
idque brevem vel longam. cur annexis causis  
seu acuminibus et videtur per materiam ad hoc con  
stantes tamen fecerunt in paucis quod plus quam  
fortiter mater de morte filiorum. Sabinus te  
neat flebili appellata madmos.

9mo Item ante quod facies

10mo per breves et eruditiones ac exempla  
et sententias tum per verba ex ipsi aucto  
ribus petita novis optimisq; transitionibus di  
stinguendo exempla potestis sumere ex mo  
nitis politicis Ipsi hic nihilominus modus  
quanto elegantior tanto difficilior et magis  
seduloq; labore acquiri quod nimium a solis  
fide eruditus ac multe lectionis viris recentibus

Semper memoria lectorum habeat Inter  
gentis fontes placeat etiam non minus servien  
tia ad illam. precepta.

§ X  
De Preceptis quibusdam elegantioris Oratio  
nis anteq. premittende libet potestatem. Paragrapho  
de Inventione. acuminis

Siquidem autem de Acumine nihil tradat quo  
niam natura magis illud et ingenium quem pre  
cepta perficiunt. Siquidem tamen, ut cum multo  
acumine Oratio puerilis et inepta esse videtur  
ita sine eo plane, iniqua et rudis audire  
umblata; ideo elegantium preceptis adiungi  
potest ut tantum illud breviter hoc Capite et  
paragrapho attingemus Modos, fontes, illig. in  
adhibendo.

Quid est Acumen.  
Est predicatum et Subiectum cum quadam conveni  
entia, pugnā, Sive ut Verbis lucanis utat.  
Est discors concordia inter predicatum et  
subiectum. It. It. Emmanuel Theopulus de Osa  
Rege Iudeorum. Quis mirans non est  
characteris. Sepultus et in sepultus. Solvi  
gos inter perites legendo confenit. diu con  
venit viuum cadaver. Iti.

Nota Iti. in omni propositione. invenit subie  
ctum et predicatum.  
Subiectum dicitur illud quod denominat ab alio. Predicatum  
vero est illud quod aliud denominat.  
It. It. in allata exemplo. Hae propositio viuum  
cadaver. habet Subiectum cadaver Predicatum  
viuum.



Nota edo, tum temporis epe disconvenientiam  
convenientiam, vel Conuersentiam disconveni-  
entem, inter. Predicatum et Subiectum quando  
aliquid, aut repugnans predicatum  
apponitur Subiecto in Primum Secundum, vel etiam  
quando predicatum et Subiectum, Edum aliquot  
convenient, et secundum aliquot disconvenient

Quotuplex est. Et cumen,  
Supplex ita naturam propter naturam et  
iuxta naturam

Et cumen ita naturam est quando convenient  
inter se due res dissimiles, repugnantes  
gladio et quodam modo opposita. Quale  
est illud Emmanuelis Thapari de Adamo

Re fact sine uobis Dives sine gaude  
Vir fact ante quam puer ex et, omnes perdidit  
ante quam no uit et genuit, et cum omnia  
sciret plus scire cupens, deseruit

Et cumen propter naturam est edo iungant ea que  
non sunt quidem sibi opposita, aut repugnans  
ita sed tamen iniuncta. quale est illud Tha  
sa de osia sub iginem remedi non indulgit  
sed neq gladio quo modo telam subgit  
Philistinos et habes Amoritas tam facile  
sub uigem misit quam iuuencos

Et cumen iuxta naturam quando cum quodam  
paradoxo seu inopinato iungant ea que  
ipsa natura iungi postulat. Qui Emmanuel  
semper coacervat cum dignitatibus cudo ubi  
enim cudo en in cudo tolen circumnectens  
colona in ibos minatur

Quot modi formandi Et cuminis  
Et et multi epe popint, non tamen sufficiunt

Imo quando iunguntur Italici Sui alii quomodo  
cumq. opposita. Quot. Tot dupliciter. Imo apposi-  
tionē epotē contradii. Sic dicimus Divos pauperes  
libertas in vinculis. Sicut latheyma. Crudele gau-  
dium. Pie. Da. Manuel dixit de Davide. Hem qua-  
lem in purpura. felicitatem. Spes, in Principum.  
felicissimus miserum fuit, Et Lucany lib. 2. pro  
Pharsalium. Temporis angusti. maris concordia. i. quos  
Edo. ad iunctione. Substantivi contradii. Tale est illud  
Pieronis. Summa. sum. summa. iniqua.  
Suo. ad iunctione. Verbi. Italici. Vel ad hominem  
ut. Badclarius. in Sophocione. Gaudet ab utu-  
troque. Vel ad. adverbium. it. idem ibidem.  
flammei. illi. oculi. tui. ex occulto. dulce. te. sum.  
Vel ad. adverbium. it. Davidus. orneca.  
Vultu. loquitur. quodcumq. regit. idem. dicit. la-  
tere. semper. patere. q.

Edum. modum. quando. idem. in. diversis. versu.  
de. se. ipso. affirmat. et. negat. Si. dicimus.  
non. modum. qui. bene. modum. non. excipit. et.  
Ragedus. in. Opido. Chalki. ad. fatum. venale.  
sua. dum. fata. timent. Huc. pertinet. illud. ho-  
nor. fugientes. sequit. vequentes. fugit. Idem.  
Sic. q. e. idem. Italici. tribuent. Et. Emmanuel.  
Cognatodum. plurimum. spectabilis. felicissimum. Da-  
videm. et. miserum. Pulcherrimum. est. ovis.  
dem. de. Alfa. hoc. in. famulo. non. tumulo. cecit.  
et. non. locut. Vmian. Cadaver. Regis. Agnola.  
qui. Victor. Vitz. Deum. sperit. dum. coluit.



et vulneratur ut conualecere. moriendo con  
valuit

Stilus modus est qd Cathachresim apponimus  
subiecto qd fieri potest. Stilus si  
Cathachresis fuerit in Substantivi ut Emmanuel  
mosechus. Vocat lachrymas tantas oculosdem.  
voces et liquidos vocis oculos

Stilus si in nomine adiectivo in Emma in Setho  
na Incumbit. spoliis predator ignis, qui aualus  
uerti ac plodigius

Stilus si in Verbo. Et idem in Sethona. Misela  
bile agmen clades o Rex cum omnia mis  
viny quod illis regnum supererexit tu regna  
Stilus modus qd aliquid pado dorum aut in  
opinatum adfectus. ut Emin. Milam non sit  
adulari vespulos Regibz cum Reges populis  
adulentur.

Stilus motus est cum alicui dicto vel sententia  
adiungitur alia precedentis repudica. tale est  
illud Felix beatqz vixit Desuperet felices.  
nisi superet fortinatus

Stilus modus est qd in ambiguo sensu quodpiam  
alicui tribuimus aut ab eo adimimus. tale est illud  
de Domitiano Cesare. hostis fuit muscis hostibz  
musca.

Stilus modus est si ex Occupatione dicti vel facti ali  
cuius ponatur aliquis contextiosa. per modum  
dictaminis alicuius ex quocumq locutione desumpti  
tale est illud Augustam.

Fortunam veteres pedibus senesce cadentem.

Fortuna ad nullos ipsa venire potest.

Stilus modus est si ponatur aliquis verborum

et qua veluti quoddam chaos plura veritates  
exstrahunt sic Seneca Epist. 44. Hoc habet Virgily  
boni. Hemmar non respicit. Platonem non accipit  
nobilem sed fecit. Vel si ex occasione verita-  
tis alicuius ponantur vel similia vel exempla.  
vel Hieroglyphica sententiosa. ut Seneca non  
cognoscatur bonum nisi amicum, vel sol spe-  
ctatorem nisi cum deficit habet. adeo naturale  
est magis nova quare magna mirabili.

Quid sunt fontes aluminum  
sunt loci Dialectici, tum ipsi per se et simpliciter.  
tum videlicet inter se comparati, tum diversis pro-  
prie et Regulis instructi, tum etiam diversis  
intellectu.  
Quandam ad Amum boni Dialectici omnes per se  
possunt suppeditare Aluminum: Nulli enim pro-  
prie tam infundens est ex quo non possit aliquid  
alumen desummi. bene tamen tempore con-  
sulendo, seu tantum hic attingere placet ex quibus  
facilius petuntur Alamina, quales sunt a nota-  
tione Definitione, Balthum enumeratione non  
lotudine de  
Ab Crimologia Sumitur Alumen quando rectu-  
ram est alicuius modaliter explicans aut  
in partem siue meliorem siue deteriusm trahens  
tale est illud

Omnia dicunt bene custodiam Regem.  
Omaribus in Regem iussit ibi Deus

Similiter etiam illud de Sancta Balbala.

Balbala <sup>sum</sup> nota sum mihi sed nomine Virgo.  
sed qui me genuit balbadus ille fuit



Ego tam mutor! cur dicar Balbador, mitte  
Buddle, quod non sim badda, <sup>afflata</sup> docent

Et Balco. Balcon, ut huius lumina lucent

Et bellum est bellum sui ego Balbadum est

Ad definitionem edatur acumen. Si deprimatur  
aliquid per contradictionem vel expugnam, ut si dico  
mias modum dulcem Sylanthum, B. p. p. et blan.  
dos hostes. m. n. e. e. d. u. d. e. g. a. u. d. i. u. m.  
Coniugata sunt acuta quando festum aliquid vel  
contradictum vel sententiam aliquam, per con-  
iugata effertur ut Quidius

Alia tunc velle sunt. Alia, plerumque aulo

Perit huius.

Ad patrum enumerationem acumen edit si dicam ut pul-  
verem toto in eodem spe, ut totum in parte contineri  
in quibus de Incarnatione Christi Domini dicitur et per  
etiam in via crucis, et si deo dicitur una res et di-  
versum longius patet, quam mille anni ex doctorem.

Similia acuta sunt. Imo si sententiosa perant  
in seneca episto. In parvus pumilio huius in  
mente confiteretur colosus magnitudinem suam  
servabit huius etiam in patet

Ido si plota sem et et podosim sue. Illo advello  
a. a. a. a. Similitudinis ex p. a. p. a. n. habeant. v. c. i.

Idem nandus Imperator dicit. boni viri. et boni viri  
non est ego inquirenda.

Ido si simile ponatur per modum. Idem est et po-  
dicos huius. In Plutarcho. Per. S. a. n. d. e. p. a. b. b. g.  
p. l. l. e. d. e. n. e. j. i. f. e. d. i. t. u. d. o. a. c. c. e. p. e. l. i. t. Nam et eduis f. u. m. a.  
sunt ingesta colma. si desit animus

Acuta contraria sunt. Imo quando idem affir-  
mat et negat salva veritate. dicti diversi

modo intellecti. id est quando contrarium tribuitur  
si dicamus nihil habentes omnia possidentes ut  
Ovidius Dives congesto pauper in laudo est  
Repugnancia accidunt quando secundum iunguntur  
ut Deo parere libertas est. Causa acuta fit  
quando alteram alteri. Vix. materialiter. Formali.  
simul consentaneam. Spe. et dispendentiam.  
ostendimus. quale est illud plerumque. Digne o  
in corpore contingit Gigantem habitare. animam  
in virgo de apud

Ingentes animos angusto in corpore versant  
Idem fit si finalem efficienti consentaneam.  
et dispendentiam ostendimus ut enititur bib. do  
Epigram.

Hoc item cum fugeretur te Paunius ipse peremit  
Hoc (Crocus) non fulore. ne mori de mori.  
Effecta sequuntur acumi si dispendentia. causis  
et tamen vela dicantur. Sic Pythalam legati  
apud Ciceronem bib. Imo.

Veris respondetur fuga nostra. victoria est  
etiam si. Vincamur vincemus  
Antecedentia et consequentia suppeditant acuminem  
quo inter se. etiam permutantur ut quod erat prius  
ostendamus esse posterius. Sic Paterulus in domo.  
periculum tantum a se. discordabit fortuna. ut  
cui defuerat. ad victoriam telum deesset sepulchrum  
Compuncta accidunt quo ea quae sunt maiora



minola ostendit vel minola apellat min-  
rola aut patia etiam qd ea quae sunt patia  
minola vel minola inter se dicim & subucari.

--- quamvis summo de culmine lapsus  
Nondum vile sui sed platiem sanguinis epe.  
Sed qua memor fati tanto mecedo haberi  
Cedit adhuc iugulum quantum pro capitis ipse  
Aulsa revolve daret.

Quantum ad idem loci Dialectici compati inter  
se subministrant acumina dupliciter.

Amo si loci ejusdem generis et ordines inter  
se compalavem & Definitiones cum definitione  
Causam cum causis bene: compalat acute cau-  
sam efficientem ejusdem rei cum alia causa  
efficiens. Surtius inquit Scvola Regem quem  
almata manu non poterat exiusta fugat.

Ido quando compalantur inter se loci diversi  
Definitionis ut definitio cum adjunctis effectis  
cum causis.

Quantum ad alium loci Dialectici adnotati Propis  
et Figuris pulchellime subministrant acumina.  
Et quidem diversi temporis diversi Figuris & etimo-  
logis seu notationibus et conjugatis maxime  
seriet Antiphrasis Indarumayia Allegoria  
Hyperbole &c.

Definitioni servit metaphora. Cathachlepis  
eketonmya. Allegoria Inditum enumerationis  
Synecdoche &c.

Quantum ad .atum.  
Locis Dialectici diuerso sensu intellecti multu  
eius possunt suppeditare acumina.  
Amo si habeant aliquod paladoxum. De si  
ambiguum sensum faciant. Itio si modo in  
sensu modalis modo in sensu allegorico modo  
in literalis intelligi et explicari possunt. quod quo  
niam ingeniosus quilibet facile obseruare po  
test ideo de acumine dicta sufficiant.

L. I. B. C. R.

De Partibus Oratoris locis omnibz  
Argumentatione et Amplificatione.  
Explicatis Partibz Rhetorice restant Oratio  
nis partes recensenda. quibz cum semper  
loci Argumentatio et Amplificatio annectuntur  
ideo etiam de his in hoc libro adhuc agendum  
est suis Capitibz

CAPITULUM I. Inuentionis.

De Partibz Oratoris in Communi  
Oratio est sermo quas mente concipitur  
clara dicta et expressa per exteriorem  
morem expressi

Partes Oratoris sunt sex  
Exordium. Narratio. Propositio. Confirmatio  
Refutatio et Peroratio.  
Sunt duplices. Essentiales et minus  
Essentiales  
Essentiales quoniam omitti possunt.



in oratione quales sunt Propositiones et Consequ.  
Causae Essentiales quae se concomitant, habent  
ad istas duas et possunt omitti in oratione.  
et tales sunt reliquae quatuor quibz de mps  
sit Ceterum etiam.

De Exordio.  
Capit hoc quicquid describit Iulianus in his  
definitis et diversis Exordis in Deo Fortes in  
Deo fines in Deo. Latres in Deo Virtutes et  
virtutes Exordium recensuerunt unde fit

## § I

De definitione et Divisione Exordium  
Exordium est una pars orationis seu accessus  
ad orationem quo animus audientis preparatur  
ad audiendum.

Exordium est duplex Rectum seu Proemium  
et Obliquum seu Injunctio.

Rectum est in quo statim recta et aperta atten-  
tio et docilitas palatur.

Obliquum qdo occulte et per dissimulationem  
animum audientis submittit.

Nota genera exordium esse quinque. Honestum,  
tame, humile, Dubium, et obscurum.

Honestum est cum in laudando iudicium defendi  
muss quod ab omnibz ita faciendum exspectat  
Sapere cum aut turpis res laudat aut honesta.  
opugnatur.

Humile cum res vilis laudat.

Dubium cum res tam honestatis quam turpitudinis

principes est. Vnde dicere de Oratore qui materiam tradit  
Obsecrum alius palatiorum in quo ob id diffi-  
cultatibus plenam et novitatibus serio impeditur  
animus auditoris ad audiendum.

## § II

### De fontibus Exordiorum

Fontes exordiorum sunt quatuor ab Opinionibus  
Divisione Superabundanti et Circumstantiis  
Ab Opinionibus fontis est, dum Orator ab illis rebus  
de quibus auditorem cogitare posse suspicatur  
nam exordium orationem quale exordium est apud  
Oratores pro Sexto Roscio et Catiliniana qua.  
A divisione cum dividuntur facta persona loci  
et talis exordium est pro Cluentio Suetrio. Et  
A superabundanti. Cum Orator protestatur ita  
se copiosam dicendi materiam habere ut debe-  
at multa praetermittere et unam assumere.  
tale est in Oratore apud Verum.

A Circumstantiis. Cum Orator incipit exordium  
aut a persona sua aut adversario. Et  
Nota Exordium rationem adeo liberam esse  
Oratoribus ut vel ex uno fonte vel ex omnibus  
aliquando ab aliqua hypotheca, fabula &c. exor-  
di licet.

Exempla holum omnium passim in authoribus reperi-  
untur.

## § III

### De finibus Exordiorum

Præsertim fines Exordiorum Attentio Benevolentia  
et Docilitas



Attentio est intentio animi ad audiendum. ita ut auditor nihil cogitet nisi ea de quibus sermo ab oratore instituitur.

Benevolentia est id quod offertur Oratori ut bono animo curis oratio audiat.

Docilitas et summa utriusque de qua dictum est Orator dilucida disposita.

Attentio paratur hoc modo si demonstrabitur eam de qua sermo instituitur, aut magna aut nova esse. si dicatur ad religionem. Compluribus eos ipsos, qui audient aut ad illos, quos curas habemus, aut ad Illustres viros spectare. si illis utilitas et iudicatio appetitur.

Benevolentia paratur tum a personis auditorem Oratoris, aut alterius cuiuspiam de quo sermo est. tum ab ipsa causa seu quaestione, quae tractatur concilianda solet. Sed hanc viamq. maius authoritas dicentis auditio fama. probitas et eloquentia amparabit.

Docilitas fit expunctione materiae de qua est dictum Orator. Brevitas dilucida apparere debet. In exordio ne tedium pateat longitudine.

## § IV

### De Partibus Exordii

Partes exordii potissimum sunt quatuor.

Propositio Catharsis seu Ratio, cum Rationis Ratione, et topos seu Reflexio et Basis seu fundamentum. seu exordii Conclusio.

Catharsis quae nam patet futurae orationis, sive alicuius motus, sive ab opinionibus,

Catharsis in qua una vel plures causae afferuntur.

Ubi rei quae posita est in Perthesi  
Rationis Ratio quae amplificanda rei gratia adhi-  
betur.

Expositionis in qua statim aliquid superioris pro  
positioni assumitur, et de ipsa de qua fit sermo  
tangitur.

Basia in qua statim superiorum exitus quidam ad se-  
quentiam ne quasi ex abstracto ad sequentis exa-  
tionis partes reducere videamur.

Nota Amo has partes exodi optime confici por-  
tuo Perthymemata, ita ut pro protasi et facta  
schemate sit unum pro Apodosis et Basia attelum  
superiorum aliquomodo continendum.

Nota Exo exordia etiam posse confici per syllogismos  
Perthymemata. Vel aliam quencumque aequum  
ponis formam  
et adhibetur huiusmodi exodiendi modus a quaestione aliqua  
sibi met obiecta et per solutiones ad propositionem  
descendente.

Bene item exordia inveniuntur aliunde audientium  
a sententia simili depona oratoris Iovi Pompilio  
et aliarum circumstantiarum.

Nota Pro putchellum esse exordium modum  
et adruptum ubi est vel summi dolor, vel summa leti-  
tia, vel summi timor. Vel alij vehementior affe-  
ctus est adhibendus § V.

De Virtutibus et Vitiis Exordiorum  
De 4<sup>ta</sup> Virtutes exordiorum dicitur ut sit exor-  
dium aculeatum instructum sententia vel ut sit  
illud datum.



Edo si sit ex visceribus causa seu rei de qua dicitur.  
Sumus de plomphi. Unde Cicerone docet quatenus consi-  
deratis omnibus rebus, quae vel ad narrationem vel  
ad confirmationem pertinent. Ultimo de exordio  
cogitemus.

Ita ut habeat connexionem cum sequentibus  
et omnia argumentorum contineat; quae res con-  
firmatione Sumus allatendi.

Ita ut sit mediocriter et pro natura causa. forma  
tum orationis, proportionatum.

Ita ut sit clarum et apertum.

Ita ut in eo selectus stylus plangit sine ve-  
hementia affectu vel sudore.

Vitae populi numerari solet,

Anno si exordium sit vulgare. quod omnibus

causis populi accommodari. Edo si sit am-  
plum. quod etiam adversariis accommodari possit.

Ita si sit commutabile. quod paucis commutatis

ab illis populi usurpandi. 4to si sit nimis

elaboratum et magnificum. 5to si sit nimis

longum. 6to si non sit ex visceribus causa

quod si sit translatum, quod aliud conficit

quam genus causa postulat. 7to si sit

contra praecipua rhetorica institutum quod est

illud in quo neque benevolentia captata, neque alien-

atio neque doctus reperitur.

Ceterum 1

De Narratione et Propositione

Cum in plerisque dicendi materiam Narratio quandoque  
obest. Itaque propositio non in con-  
gruam de re agendam duxi. Capite quo  
per sua paragraphos

# § 1

De definitione et divisione Narrationis.  
Narratio definitur sic est pars orationis in qua  
res gestae vel quasi gestae. utiliter ad persuaden-  
dum exponuntur hinc:

Nota quod quotiescumque in aliqua oratione narra-  
tio adhibetur hunc ita adhiberi debet ut sit verus  
et fundamentum fidei adq. seminatum argumen-  
tum.

Nota etiam quidem in libris oratoris voluntate est  
locum in oratione. signale narrationis. <sup>nam</sup> quandoq.  
et ante epilogum ponitur post confirmationem  
Conspirationem nihilominus <sup>hermes</sup> est si post eam  
dum ante vel post Propositionem ponatur. Nihilominus  
quandoq. Narratio, etiam subit vias quodam  
Narratio dividitur in duas in Veram et Fictam. Similiter  
Narratio vera est quae res vere gestas exponit.  
quales sunt omnes historiae.

Narratio veri. Similis est quae res non quidem  
gestas sed quae geri potestant exponit quales sunt  
Narrationes Doctum in Tragedijs et Comedijs  
Narratio dividitur in Simplicem et Appellatam  
Narratio simplex est quae exponit nudes gestas  
Narratio appellata est quae plena est inter narrandum  
probationibus.

# § II

De Generibus Narrationum.  
Genus Narrationum est triplex. Verale, Fictale, et de  
motum.  
Genus Narrationis Verale seu Oratoriū est in quo  
gestas, utiliter ad persuadendum eo scilicet exponitur  
donec controversia in eisdem tractata soluta sit.



Nota quod talis narratio debet obsequere. omnem  
a principio usque ad finem deducere cum suis circum-  
stantiis fidelissime. Et insuper debet habere semina  
fiduciae confirmationis. cum talis narratio tractet  
ad utilitatem nostram vivendi aut persuadendi. Quia  
Genus narrationis Digressivum est quoddam excursus fa-  
cilius in loco placibili paululum commodeans. Quia exel-  
lationis similitudinis laudationis diminutionis, flandi-  
tionis &c.

Nota quod hoc genus Digressivum Narrationis, in omni  
genere dicitur ab Historicis videri usurpatis. Nam com-  
muniter doctores ad ostendendum unum aliquid  
deducunt et divergantur per varia exempla simi-  
lia. Sicut. Mattheus hinc tale genus Narrationis  
alter potest appellari imo et appellatur expositi  
ab exemplis.

Ad hoc quod Congeries exemplorum seu genus  
Digressivum ita tractari debet, ut una pateat pla-  
na deducendi ad hostiam de m. et ita digressio debe-  
mus ut adempta digressionis seu congeries exem-  
plorum nostra sit integra maneat.

Genus Narrationis de motu est quod cetera cupit  
omnem esse, expediat tamen. Illud excellens quo.  
communiis aliarum Narrationes in causis exel-  
le. utilemque.

Tale genus Narrationis est 2<sup>um</sup> aliud in Deipno est  
positum aliud in negotijs.

Genus Narrationis Remotum positum in perso-  
na est cum persona describitur cum suis  
modis attributis factis gestis. laudem vel vituperationem  
promeritisque.

Genus Narrationis remotum positum in negotijs

seu. *logos* e' quo rerum locorum temporum. Descri-  
ptiones adferuntur et habet sub se species. *Trilogia*  
fabularum *Thyestoliarum* et *Alcibiadeum*.  
Fabula est narratio, quae res nec veras nec veli-  
similes continet, sub fabuloso tamen vel bodum cor-  
tice veritatem latentem involvit. *Lucius* et *Fabu-  
lo* *Alcibiade* *Trilogia* *Alcibiade* *Trilogia*

*Historia* est narratio rerum gestarum ab aetate nostra  
memoria remota. *et* *Historia* *Calpurnii* *Pauli* *Trini*  
*Comiti* *Publii* *Cohorsii*

*Argumentum* est narratio quales exponit ficta  
quidem, et admodum factas sed quae tamquam fide-  
potuerant, talia sunt argumenta *Comediarum*.  
sunt, *Thyestoliarum* *Imum* vocatur *Actium*, in quo res  
ficta, non solum verbis enarratur sed quasi ge-  
retur verbis et actionibus exprimitur. *Gra.* vocatur  
*Drammaticum*.

*Edum* *enarrativum* in quo verbis duntaxat res  
fictae deservuntur. *Gla.* vocatur *appologieticon*.

*Strum* vocatur *metum* seu *commune*, in quo  
partim sermone partim actione narratio res ex-  
peditur.

### § III

#### De Partibus Narrationis.

Partes Narrationis sunt tres.

*Pro-narratio* *Narratio* et *Post-narratio*

*Pro-narratio* est acceptus ad narrationem seu ex-  
positionem rei.

*Narratio* est ipsa expositio rei.

*Post-narratio* est exitus narrationis et brevis eo-  
rum quae gesta sunt summa.



## § IV

### De Virtutibus et Vitijs Narrationis.

Virtutes cuiuscunque Narrationis sunt quæ  
Brevitas, Perspicuitas, Probabilitas, et Jua-  
ritas.

Brevitas est orationis, si nihil addatur, quod sit  
superfluum, &c. Cum enim quædam adolescenti ille  
suspendebat, in quadam domo suo angulo alli-  
quæ, illum strinxit, et inimicum iniecit, est  
tandemq; comprehensum percussit atq; interfecit.  
Hæc narratio nugatoria est et inepte longior. Bæ.  
si esset ac melior, si ita diceret, allepto gladio  
fugientem aspectuq; inimicum intemit.

Perspicua narratio oritur seu clara, existet si ver-  
bis usatis proprijs constet, si vitetur velum et persona-  
rum nimia multitudo, si longiores omittantur verba  
absententiam circuitu, si deniq; tollantur omnis ambi-  
guitas.

Probabilis narratio est, seu credibilis ac verisimilis  
Imo si nihil contra decorem peccabit, hoc est si nihil  
deceatur quod non conveniat personis ac rebz  
Ido si nihil dicatur quod loco et tempore non con-  
gruat.

Quasi est narratio Imo si verbis utalibz elegantibz  
nitidis lectis et sonantibz ipsiq; rei quæ narratur  
maximè congruat. Idò si in ipso narrationis decur-  
su expectationes concitabuntur, si motus animi inter-  
ponantur, ut letitia, metus, iactantia, &c. si colloquen-  
tes personas induxeris, qd si exitu occurrent inopinati.

ac fides, quo vel audienti & legenti iucundus accide  
re potest.  
Extra narrationis per oppositum ad virtutes & quon

**§ V**

De Ornamentis Narrationis  
Ornamentum narrationis dicitur illud, sine quo nuda  
simplex incamptas, et in iucunda narratio est.

Ornamenta talia sunt explicata.

Alia sunt in verbis posita alia in sententiis.

Ornamenta in verbis posita sunt haec. Imo si ista verba inquit  
ait et alia similia quae apte reliquis. Dictioni allegantur  
quod fit cum nec initio nec fine sententiae ponantur  
sed post unum aut alterum verbum v.g.

Præter mater, non sum inquit sepius inde venias, id  
de oede satis intelligo. Cum ille e Campana se veni  
re sapsus esset, Ceryes inquit tantum de deoq. melatulan  
dicitur. Deinde enim comisi mali deponit ille, at mater  
o impudentem inquit, etiam quod et quid mali comise  
rit fuderit.

Deinde si profero tempus statuto usurper, nam hoc elegan  
tissimum in narrationibus est. Ita de Jelaan, tanquam  
siant deplacenti.

Ita si plures infinitivi copulantur suppleto verbo unde  
Egi populi, suppleto etiam talis. Uguis quidam vobis  
ac patriciis ut videtur in exemplo apud Plutarchum.

Ita in Valle in Agro 65 ubi exponit quo pacto velles  
candelabrum gemmeum per fraudem elipuelit. Legi  
Antiocho cum illud regeret affert domum suam  
respicendi causa.

Ita si participia et Verba eiusdem Temporis aliqua  
conglomerantur v.g. Deinde memorem illo bello evellat



Ad directum elabium apilata. templum exinanitus  
elbes, & haustum. Provinciam. villas incensas abacta.  
pecora.

Vel telum. Vt quid non agebat, quid non moliebat, ut id  
honoris consequeretur. Ibat, edibat, circumhat, coquebat  
plausabat blande obviis, hos salutationibus, illos sam.  
plexibus illos fatigabat oculis obluibat poculis opugna-  
bat donis, nunquam cessabat, nunquam quiescebat. &  
Ornamenta in sententiis posita. Regula quaedam  
nobiliores, quae si suo loco ponantur, narrationem  
mulum quatum illustrent, eddunt. Regula vero & haec.  
potest prima. Hypothese posita dubitatio. Illustratio Com-  
municatio & clamatio. ut exemplum Hypothese &  
Inflammati illa egrediens domo addebant oculi emica-  
bat ab oculo fulgor. Collebant capilli. Hinc

Collige quod inter narrationem, taliter ornamentis splen-  
didam, et eam quae nullum sequitur. Electionis flore  
tantum intellegi quantum inter vidum nobilem et elegan-  
tissimum plausa fulgentem vespere. et de fadem electi-  
cum vel ac plebeo inductione habitum. ut haec suffi-  
ciant dicta de narratione.

## § VI

De ista parte Electionis. Soli et Propositione.

Proo e pars Electionis quae breviter ac clare.

summam dicendum proponit hinc.

Collige quod ut sit bona Proo debet esse brevis clara.

Brevis est si sola modo verba necessaria ad ex-  
plumendum ponantur. Clara est si satis ponantur  
ut intellegat Auditor de quo orator sit dicturus.

Propositio est eplex.

Simplex et Coniuncta.

Simplex Pro e qua una tantum proponit eam dicenda  
confirmandamq.  
Coniuncta Pro e qua duas vel plures proponit et  
dicendas confirmandasq.  
Proposito Coniuncta habet duos modos quibz scilicet nempe  
Per iunctionem et Distributionem.

Pro coniuncta fit per iunctionem tunc qdo apertum  
plura, et tandem separantur cetera, volunt relinquunt  
ea quae habent contrarietatem.

Pro Coniuncta fit per Distributionem tunc quando  
apertum plura ad dicendum et exponendum indicando  
et talis pro communiter fit et per

vel per Enumerationem vel per expositionem.  
Enumeratio in Proone coniuncta ostendit Num.  
quo de rebz dictum sum q. sic. plures exempla ibi  
primum mihi. videlicet de genere belli deinde de magnitudine

Expositio in Proone Coniuncta est cum locis de quibz  
dictum sum absolute, nullo indicato numero explicans  
dovelle qd in Proone Coniuncta vitanda sit omnis  
multitudo quae memoriam impedit.

Dovelle hoc qd puncta Proonis Coniuncta eo ordine  
et ponenda; quo futura sunt confirmanda.

Dovelle istud qd. Solummodo est debet poni quod  
ad ipsam spectant causam qd aliter vocatur absolutio  
propositi.

Nota qd propositio nunquam potest omitti; nihilominus tamen  
aliquando potest confundi simul ad confirmationem.

Et ut plurimum fit in orationibz peritolicis.  
Debet huic quidem institui Palaographus de modis solman  
de propositionis ad ne repetam clausulam (videtur reperta  
clausula repetita magistra) Deo remitto vos ad librum.



palaglyphum idem ubi attali modos inveniendi. mate  
dian aptam ad dicendum, nam materia apta ad dicendum  
est idem qd et proposita ad dicendum ut ibidem notum.  
videtur ergo ubi. In Libellum. § 2um

## CELVY IV De Confirmatione Conputatione et Epilogo

Postquam eging de primis Orationis partibz quæ nobis  
vel ad idem faciunt ad dicendum, vel proponunt dicenda.  
sequitur ut dicamus de his partibz quæ vel confirmant  
vel reputant proposita ad dicendum faciunt. Omnia  
aliqualem exitum § I

## De Confirmatione quæ datur Orationis

Confirmatio est rei in propositi expleta argumentis seu  
rationibus corroboratio.

Rei Confirmatio est per quam argumentando notæ  
propositioni fidem et auctoritatem et firmitatem  
adjuungimus.

Confirmatio secundum dispositionem propositi dividitur hoc  
est, simplex et Complexa.

Confirmatio simplex est in qua una tantum res  
proposita in propositi, rationibus et argumentis com  
plurata.

Confirmatio coniuncta et composita est quæ  
secundum duas vel plures propositi partes, undas  
vel plures etiam partes dicitur per rationes et argu  
menta corroborantia dividitur.

Nota. qd in Confirmatione ut yndu respectan  
da Argumentum et Argumentatio.

Argumentum est probabile inventum ad fauen  
dam fidem.

Argumentatio est in aliqua debita forma argumenti  
explicatio

Argumenta sumuntur ex locis communibus et propriis tria  
generum quoddam  
Hoc e. sedes ac domicilium argumentorum.  
Locus ut inveniuntur est duplex communis et proprius  
Loci proprii s. species alij qui servantur generali  
demonstrativo alij deliberativo alij judiciali. de his  
aguntur suis libris  
Loci communes s. species alij intrinseci alij  
extrinseci de his aguntur sequenti capite

§ II

De Confutatione Ita Parte Clatronis  
Confutatio a Cicelone subditivo de Inventione s. ha.  
vocatur reprehensio. definitur sic Est argumentum  
in contrarium partem allatorum. dissolutio  
Confutatio partes habet quatuor Prothasim et Hippophidam  
Antiprothasim et Antiprophodam seu s. s.  
Prothasim est acceptus ad repellendam adversarii  
objectionem  
Hippophides est ipsa objectionis adversarii expositio  
Antiprothasim est aditus ad solutionem objectionis  
Antiprophoda seu s. s. est ipsa objectionis allata  
solutio

Scias prothasim et Antiprothasim posse omitti  
sed Hippophidam et Antiprophodam nunquam de qua  
haec dicuntur partes essentielles computationis illa magis  
essenciales  
Ex huiusmodi Hippophida et antiprophoda posset seum  
confundi hoc est potest simul et oblati et respondendi  
valde maxime si per Prothasim expeditur computatio  
vel per subiectionem

§ III

De locis Computationis



Loca Constatuorum communiter nunciantur vel  
a Repugnantibus aliquotis Consequentibus nega-  
tione Contempta et loco communi

Loca repugnantium e. cum attendimus deum  
non esse his modis nec ea vita nec illis  
animi modis, ut ad hoc vel illud facinus impol-  
li debeat. Sic Bee X39 absolutus Rosarium  
Crimine Patris occisi qd semper fuerat inno-  
cens Utilitates suas moredans et in agro vivens  
Item pro Celis falsitatem obiecti climas repellit  
demonstrans mores Celi adulescentis tempor-  
aliter fuisse ab huiusmodi facinoribus qualia  
ibi abiciantur

Loca ab adiunctis e. Cum circumstantie  
personae, rei, temporis, loci, modi examinantur  
ex eis fictum crimen demonstratur. Sic  
Cicero fecit in nostra Oratione pro Deiotolo  
Iun 20 ubi Obiecta Cas Caesar sepere illius tem-  
poris memorari

Loca a consequentibus e. cum ex iis quae  
consequuntur crimen completum esse ostendimus  
Sic etiam Cicero fecit in nostra Oratione N. 26  
ibi attendendo quod vir magno prudentiae  
Deiotarus noluerit occidere Caesarem quia sibi  
fatum malum sua prudentia praevidebat ibi  
suis considerationibus quis doctor quis pluden-  
tior

Loca a negatione e. cum crimen penitus nega-  
ma, quod enim ab accusatore gloriatur ibi cum  
gloriatur etiam negantur. Ita fecit pro Curio  
N. 35

Locus a Contemptu e. Cum ea qua ab adversario  
obicuntur aut contemnuntur aut faciens et locis  
elegantibus in adversarium desicimus et et loquimus  
Iste Cicero pro Sehe irridet Crimon obiectum  
ab accusatore ibi neq. illud neq. movebit  
Locus Communis e. in consuetudo Cum orator  
pluridens infirmitatem causa in aliquem lo  
cum communem in quo conqueletur de misere  
da templum conditione, deplorat innocentem  
vitam, adq. commune bonorum omnium periculum  
Iste q. pro Cornelio Balbo disputatuly Antagonista  
digreditur in locum Communem et conqueletur  
de conditione omnium tenuolus quidam vir  
tuti invidet

Nota qd. prater hos locos datur alii tres sub  
cat ab instantia distinctione et derivelione  
Locus ab instantia est cum id qd. universaliter ab  
adversario obiectum est particulari disputantem  
pro Iste Cicero in Oratio. pro Milone negat ad.  
versarii nefas esse cum pope intueri. quoniam  
qui occisum a se hominem fateretur. ut ad.  
fert exemplum de Nodario, qui cum Solonem  
a se occisum fateretur. ab omni suplicio. et sen  
tentia totius populi fuit liberatus. Item Locus  
ab Instantia est idem qd. locus a derivelione  
Locus a distinctione e. Cum id qd. ab adversario  
confuse et ambigue obiectum distinguitur  
in maiorem vel minorem computationem. non de appa  
reat Iste hic pro lege e. nam qd. Cum obice  
ret Catellus, nihil illa consuetudinem maiorem  
in Republica esse facendum Cice solvit



desperando tempore dicens Quod tempore pa-  
cis pendendum est spectandū tempore autem  
belli utilitati servandum

Locq per Invelponem est cum dictum adves-  
sus in ipsum Retor querit qd obicit adves-  
sus occidit hominem, quia adfectu interfecto  
desellet defensor non occidi quia si occidit  
protinus fuga saluti mea consulissem.

Nota deo adhuc alios sex modos refutandi deli-  
cti. praecepta aduersus argumenta In pluri-  
bus, quia negari non possunt & eo quod  
occulte vela vel aperte falsa.

Locq talis est ab exsecratione qd scilicet  
crimen obiectum in etatem aut improben-  
tem vel in aliam causam deiicimus et facile  
veniant deus consequtur qd fugisti ex  
placito fugi: sed extrema coactio necessitate  
pudus inobediens cor domi modatq sum sed ob inso-  
lentiam ap Parentum et majorem in feri

Locq locus per Compensationem cum Invenia-  
tentes negare obiecta crimina. opponimus  
aduersario virtutes res qd si dicat aliquis  
senes non utiles bello: quia non possunt serui-  
re lorica. loblate hasta tuere milites. Opponet  
Orator sed et plures spilio somi iudicio qd  
in bello plus valet quam sellum aut viles

Itaq locq per Dissimulationem cum crimen  
obiectum dissimulamus et illud alia compensatione  
obus ma qd aduersari dicebam Militem danna-  
dum esse qd in vera Appia Clodius occidit.  
appoduct Cicero. glauus Clodii factum qui occidit

in. Proprium equorum Romanorum eorum longe nobis  
typiman in eadem appa vni  
Arg. itg per oppositionem qd ab adversario alla  
re collectione paliter opponitur rationem firmam  
ac obiectum. Ita Cicerone fecit in nostra Clatio:  
H. 22. Cum obiectum esset ab adversario qd  
Deiotary collegisset ex electum adversus Casalem  
respondit Cicerone id non fecisse et de Casalem  
sed tantum ut fines suos ab incursione hosti-  
um tueretur.

Itus Loc. per Conceptionem qd concedimus factu  
crimen sed preterit ac interceptione amittitur  
audientie donandum potulatur. Ut C. per Legatum  
Concedit Legatum Specie sed petit ei  
ignosci. reductioem qd estula qm olim con-  
tuleret ad Casalis dignitatem.

Arg. locius per Conceptionem qd alibi nobis  
contradixit deducit audientia ad alium edum  
conceptionem via brevis in. Oratione pro Deiotary  
addit obiectum crimen per inclinationem Casalis  
ad alterum vi. Conceptionem, tum inclinando tum  
portandis H. 29. ubi Arguente crimine contextu  
Et hac sufficiant de computatione.

## § IV

De Epilogo Ultima Parte Clationis

Epilogus Vra Conduces est ad terminum  
seu ult. Clationis. Quamvis vocat Epilogu  
perclationem.

Epilogus habet partes tres et nacephalesem, et compli-  
cationem et effectum  
et nacephaleosis seu Recapitulatio est orationem.



50  
hic potissimum Argumentorum Confirmationis  
et Confutationis.  
Amplificatio est inculcatio vel ad conuincendos affe-  
ctus. seu communiter definitur. Amplificatio est  
gravior affirmatio quiddam quod motu animi et in  
Oratori conciliat indicando fidem cum saluet et  
magnitudinem, aut auctoritatem demoustrat per affectus  
affectus est quiddam animi calor et impetus, quo ad ap-  
petendum auersandum, aliquid vehementer, quam  
pro quieto mentis statu, impellimur.

## SV De Chodis et Anaphaleoseos

Anaphaleoseos modo. Itaque quibus potest institui  
Imo ex Adversalium contentione cum argumetum  
e regione collata, expugnatur, quod si ab utroque ad  
eandem rem promouenda, scilicet, Oratore Stria delige-  
signara. Huiusmodi fuit, cum rationes suas, cum  
rationibus adversarii contulit. ibi et quoniam qua-  
de causa, et quodum illa causa, hoc promulgavit  
etiam cum Orator exisset argumetum suum, cum ad  
versarium, sed ea tantum, quae vel a se, vel ab adversa-  
rio dicta. Itaque licet pro Resaio ameburic  
huiusmodi Adversalium videlicet factus, repetitibi  
Reditio meo placidet ego aliena misericordia. unde  
Itaque per Gloriam seu Interrogationem, quod est  
quod a me non de non placet. cum istud placet,  
fecerim quod et ipse confirmavit. cum ego haec  
et illa falsa. opus de alio. Talis est pro Resaio  
et melioris. Itaque ibi et a velo iudicis. be-  
nato cum simpliciter naturalis. quodam ordine  
seruato ea repetunt, quae sparsim dicta. Itaque  
talis est pro Lege manibula. Itaque ibi. Itaque cum  
et bellum ita necessarium sit ut negligi non possit





51  
Vini en Hippium nuptiis inhauseras &  
Per Comparationem res amplificatur cum di-  
versis inter se vel majoribus cum minoribus vel  
minoribus cum majoribus vel paribus comparantur et ma-  
ior res eis declaratur ab Oratore. ita fuit pro  
domo sua. N. Attius ibi. Cassius Censorium cum Clo-  
dii comparat ibi. Scipio Pontifex et hinc cum  
hinc &

Per Ratiocinationem res amplificatur cum et ali-  
ud deficiat, aliud augetur ita Virg. Suum dicitur  
magnopere laudat et major.

Enca Dictolus Virtus apparet

Per Congelium, res amplificatur septem modis  
Imo per Definitionem, cum res aliqua & per partes  
vel per causas & per affectum & per officia, et ad-  
iuncta quae continet circumscriptur ut Cicero in  
sonem fuisse docet. Quid ut epe Cicero in  
collegit. Et sonem hoc nomine Indignus epe  
Idem Cicero in partes pro toto aut species pro genere  
usurpantur ut Cicero pro lege manilia, ut ostendit  
Pompeium habere omnes Virtutes plati-puas  
solum enumeravit.

Ita cum plures causas in unum condaxata con-  
globantur pro ut Cicero fuit pro milone, ut plures  
per Gladium sub caput epe. multas eius res  
causas adfert ad S. Religionis violator fuit ad  
Scipio conservatorem expulset, id plures Idem in fide  
fecit.

Ita cum affectus aliquis dei congeluntur quolun-  
multitudo in laude patet admirationem et in  
usurpantur ut Cicero pro lege. Mani N. O. ab affectis  
laudat adolescentem Pompeium ibi Quid tam  
novum de

Ita o. Cum consequentia dem recenseretur. Sic li-  
ple Mulena. N. quo describit consequentia belli. id  
Alia pestis de  
oto cum cordalia in unam classis concervantur  
plout. G. Catili. Eda. N. 25 ibi. Et hac enim parte pu-  
dor pugna illine petulantia.  
Certe cum ab omnibus iudicia siue personarum  
ad iudicia ducitur. Complicatio. Alii. G. Complic.  
cat. Scelus.  
ibi. Quae nunc quis.  
a. Circumstantis. N. 22

## § VII De Affectibus

Affectus. si quidam animi impetus cum calore et dictum  
duplex. maxime advertendum e. qui nam sit apud  
quem aut doctorem excedendi. qd facile intellegetis si plerum  
humidum et speciem affectum. Sciret etis.

Affectus. si duplex. Alii diuturniores. alii breviores  
affectus diuturniores. si qui longo usu confirmantur  
et amor, odium, invidia, metus, et gloriandi, alij majoli-  
cas animos obsidet.

Affectus breves et subiti. si qui sicut de levi causa.  
impungunt. etiam etiam residunt. et orationis vero fuit  
me comitantur et scilicet illa egis. Nam calor e. omnis  
affectus radicit. N. tulianus.

Affectus adhuc e. duplex. Ethos et Pathos.

Affectus Ethos. si Senis et Placidus, notat mores compo-  
sitos. colligit ad lenitatem. pleuadet et bene vo-  
luntatem, blandum quid humanum. et a nobile sonans.

Affectus Pathos. q. l. Nam e. qui ad perturbationem  
vehementer commovendam. irretit etis. et vox illuc  
luctus, ira, Amor, Odium,  
Recensio Speciei Affectuum.



Imo affectus misericordiae quae est animi doloris  
sacris et cogitatione mali, quod perniciem affert, quae  
quis affatur immerenter. Et talem affectum dicitur  
et S. Antonij populum Romanum. in conspectu  
interfecto. Et patet dum cadaverem factum conuulsum  
reguntur tribus. Vnde et et cruentas vestes habet.  
et addita oratione.

Affectus id est, quae est cupiditas vilesendi, eorum qui  
nos aut nosse laedunt, aut damno afficiunt, aut  
contempnunt. Hic affectus generalis est, et quo  
conectatur maior, eo haec acrida exaltatur.

Affectus id est, Marquetudo quae est illa depremissio atque  
sedatio opinionem contempniti tollendo.

Affectus id est, Amor est quo quis attenti in quibus bonum  
putat et quantum in se est facit et placet non sui  
sed illius gratia.

Affectus id est, Odium est amorem contrarium quod dicitur.  
aut velle malum, aut opinionem nosse malum, de  
nobis aut nostris male meliorum perdendi eius  
gratia vel cadendi auctorem.

Affectus id est, Metus est animi dolor atque perturbatio  
ex apprehensione mali imminentis quod dolo dem.  
vel perniciem affert videtur quodque difficile sit aut  
telle vel effugere.

Affectus id est, Terrorem, scilicet, quae aduersus impendens  
periculum immoty aut inflaty et impectelaty conspuit  
animi supelendi aut effugendi spe.

Affectus id est, Pudor est dolor animi et perturbatio  
ex imaginatione se sentire in dolo, aut pla-  
telitolum aut fatidolum, quae ignominiam adse-  
lunt et deducunt.

Effectus 9<sup>us</sup> Impudentia. e' stulticia pudenti quae hae  
 parer' pendet  
Effectus 10<sup>us</sup> Glau' e' animi ad alterum p'pense volun  
 tatis non ex eius meritis, sed ex sua donantis  
 boni p'ntate nata  
Effectus 11 Indignatio quae e' affectus animi indolens  
 ubiq' alteriq' p'eter meritum feliciter succedentibq'  
Effectus 12 Invidia quae est dolor alteriq' felicitate  
 cum si nolim' nobis aliquid simile aut parem  
 Hic affectus e' parvus non enim debem' dolere  
 nisi malo nostro, v' amicorum, neq' ead' in magna  
 nimis invidia cum hi magno animo p'cedit p'p'ant  
Effectus 13 Emulatio quae e' dolor de aliena pro  
 sp'ritate, sed tunc cum in alijs illa bona videm'  
 quae nos ipsi eadem asequi ut et illi p'p'ia v'itu  
 te possum' hanc  
Effectus 14 Emulatio non ad placidam nobis emulatio  
 ad movet et addit in magnanimos qui solent habere  
 dolorem de aliena p'p'itate, non ideo qd alii hanc  
 p'p'itatem habent, sed ideo qd non ipsi etiam non  
 sint consecuti  
 Hunc affectum emulationis ex me e' affectum oliv  
 opto Virgulis vobis regere, vob' emulando pla  
 clatos c'atores p'ae s' euadatis similit' et in vir  
 tutibq' Saxatorum volo ad stulticia ad unumquemq'  
 colonatur recto Prophetam qui p'hibeat dicens  
 Noli emulari in malignantibq'

## § VIII

Quomodo et quanam apud quem auditorem sint  
 excitandi affectus ostendunt.



Oration ut moveat affectu huius seruat orator  
Imo totius causa illa ante oculos ponat et ubi vide-  
et quid invidendum quid formidabile, quid misera-  
bile amandum odium de ea omnia dicat suis  
audientibus quibus ipse si audiret moveretur.

Idem Ipse orator moveatur. Num imitatio ridicula  
est: si verba et cultus totum accommodat non velox  
mihi. Unde Similes ei debemus quae volumus operari  
similes.

Item An orator de operis affectu. Nam motus in potestate  
sua non habet. Ita se prestat in animo  
graves delum absentium. ut eas cernere oculis ad  
prestat habile videatur imo voces etiam ad re-  
mouendum qui fuerit hic praesens est in affectibus huius  
et aduocare ad ea omnia quae dicuntur et Idem Imo  
liberum agenda de oratione  
aduocare ad illas circumstantias.

Sic quid ubi quibus auxiliis cui quando  
Item enim circumstantia valent qui affectu in quo  
auditor. populi excitati. Imo

Nota quid in mouendis affectibus de Orator con-  
siderat. audientem suum et ingenium eius nec non  
aetatem, nobilitatem, potentiam, diuitias, &  
et sic suam accommodat. Orationem.

Invenit sunt cupidus, plenus, plenus intemperatus  
mutabiles res.

Doctes et contumeliosi, eruporibus, delicati, plu-  
rimum se facientes, dignos se honore putantes.  
Ideo quod habent operari.

Potentes se, cum a doctibus meliores habeant se-  
tum aliquando meliores quam doctes sunt.

magis et honestiores be. Solusq; in magnis  
sacris injuriis eluperib; magis tamen de qua  
Deum pii ppter bonas que consecuti ut dicitur  
et de alijs.

Collige in omni affectu duo precipue epe quibus  
imbuemur. Ad id quod accidit vel exspectat  
Et ad personam cui res accidit.

Collige id affectum nasci ex studio appetendu  
veluti quod bona vel actus videntur vel ex studio  
aut scandalum veluti quod noxia videntur et vel.  
Et accette quod non solum ex optis malis affirmamus  
et bonis sed alienis quoq; dolentibus gaudemus et irascimur  
indignamur. be.

Conclude qd affectus licet in omnib; partib; orationis  
in quib; adhibentur simplificationes exhibeant  
tamen in Epilogo maxime. In Epilogo enim cla-  
ter tota pendere debet et eloquentia  
et eloq; et etiam emurmurantes animas placidas  
efficiat, et placentias. Nam ex epilogo tota  
pendet et tota et primum est hic oratori mo-  
rele alias labor totus primum in caput. Et  
hoc sufficiat de partib; orationis sequitur

## CEADVS IVEN De locis Communib;

Loci dicuntur Communes, qui omnib; et lib; generib;  
causarum accomodari possunt, et p quasi quidam  
fontes inexhausti, subseruiunt enim in omni gene-  
re, tam ad inveniendum, quam ad probandum  
et amplificandum. Et qui hos locos ignorat



infecto non solum datum non debet dici sed po-  
tig nihil scire in Rhetorica. Nam & id est hodie  
locum et totum. Etiam, calere dicat qui illos  
caletur cum ferme tota dicitur nihil aliud sit quam  
ipsi loci.

De definitione et modo hodie locum,  
Locy dicitur ut totus dictum definitur, Et id est  
in domum huius argumentum.

Locy Communes sunt Duplex alii Inter se alii ex  
ter se.

Locy Inter se sunt qui suppleant argumenta  
& Inter se ipsi de quibus agitur. Et ex his  
quod in se sunt & inde aliter dicuntur in se. Item  
Locy dicuntur Inter se quod per alteram & ipsam  
& educantur, et aliter dicitur ignavis non possit  
argumentum ex illis desumere.

Sumuntur 15. Anus. ab Etimologia, Eduus  
ab conjugatis, Etius. a Definitione, Atus. a Di-  
visione, Stus. a Genere, Otus. a Pōm, etu. pe-  
da. emus. a Similitudine, guus. a Dissimilitu-  
dine, quus. ab Oppositis, long. a Repugnantiis  
long. ab et adjunctis, 12 ab Antecedentibus, 13  
a Consequentibus, 14 a Causis, 15 a Effectibus  
16 a Compatis.

Locy extrinseci sunt qui suppleant argumenta.  
& his quod sunt ad ea ipsam eam. Hic aliter  
dicuntur a sumptis quod aliunde. quam ex Inter se  
et a sumptis. Item id est dicuntur Inter se aliter.





¶ Et de quom electum. Ergo optimum sibi Denape  
Gloptale Opotelit.

Quidetur 2to Raone Prins Pliphater, indocens  
Delectans et Provers

Docens e. quod et ad dicendum proposita. veldi-  
tem vel falsitatem ostendit.

Delectans e. quod animum auditelis sicut per  
excitationem in eo cuiusdam delectationis

docens e. quod in animis auditobum viciat vel sedat  
effectus ira odii Clementia, &c.

Quidetur 3to Raone Locolum ex quib; sumitur  
et quidem 2mo Raone Locolum. Proplicium.

plum genelum causatum, in demonstretum deli-  
beratum et subtile.

Demonstretum e. quod dicitur tandem de detigendum

delectatum e. quod dicitur suspensum de suspensionem.

Indicium e. quod dicitur accusationem de suspensionem.

Loc. Raone Locolum. Communium et Intrinse-

cam et Extrinsecum.

Intrinsecum e. quod petat ex locis Intrinsecis

Extrinsecum seu Remotum e. quod petat ex locis  
extrinsecis seu assumptis.

Admissa notata in quatuorplex sunt loci et quo-  
tuplex Argumenta quae petuntur ex locis, seu  
quodammodo loci sedes ac Domus, descendendo  
ad explanationem locorum per singulos Palag-  
phos.

## § I

De loco ab Etymologia

Etymologia S.A. Notatio nominis et est locus  
cum ex 2o nominis Argumentum depromitur.

2<sup>o</sup> Petrus e. Ego solute aget. Nam petrus significat  
petram seu soliditatem.  
adducte locum hunc valere ad multa subtilia seu  
minora. Argumenta, atq.  
Imag. Superius. Numen. Si nomen patri potest, sic  
illud de Deo Nazareo tractum appropinquare. Hunc etiam  
florem, mesuit ne Lanis. Tadiq. Nam Nazareus seu  
Nazareus florem significat.

2<sup>do</sup> dicitur potest oppositum alumen. Nam potest sic  
dicitur nomen ut de Deo de Deo noxam triplicem  
deplodente. Namq. melior fuit petra qm cum in la-  
chrymas sic liqueceret, tota iam in unum sem. tota  
in Deum cecidit.

3<sup>ro</sup> dicitur potest omnem ex nomine. Su. Natalis Vladis-  
lasi. Qui in festo sanctorum, Primi et feliciani ininde  
est nomen facile gloriosum, Principi traxit eum feli-  
cium, qui sine emulo felicissimum, qui sine suffragio  
Deum, studio Rex directus. ex hoc omni. Clemens Octavus  
velut obaculum, edidit de Vladislao, et bene non.

pubulum secum trahit omnia nomen.  
4<sup>to</sup> in laudem alicujus. potest trahi simile nomen.  
sic in laudem velerisimi Augusti potest quipiam  
alludere. ad Augustum Cæsarem Romanum. sedatione  
seditionum, ac victoria ac pace. Obui cladem. Item  
ad nomen antecedentis Regis Polonia Augusti. hoc quod  
subiicit piden hoc omen. Obui in solipsi addat.

5<sup>to</sup> trahi potest in laudem ac exornationem pro  
minis et alia eluctis. Nam quipiam de bene. si cui  
hoc nomen esset. diceret glaudior tu mihi. Reliquos qm  
ille videret. Matris in bello Atheni. Regis creditur. qd de  
6<sup>to</sup> ex nomine <sup>posant</sup> potest fieri Anagrammata congrua.



De Eucharistia, Cathala, Jesu, Maria, Magdalena, Ma-  
la mea, Glandia &c.

Quo pulchrum argumentum est hoc loco si quis sit  
vir sui hominis hoc est sumptuorum pulchri homi-  
nis factus gloriosus adequat De plebs Imperator velle  
plebs Sic Alexander, cuius homini obis succubuit  
nei molem hominis felle, quasque promiscue potuit illud  
a militum Duce Alexandro, in Syer obsequio requisit  
fui nne qd gelis, dignum fauinus, ut nomen Alexandri  
pone, &c.

Sic argumentum et acumen sumitur, cum menda-  
cium in nomine invenitur, hoc est cum non adimplet  
mensura hominis, et significatio per nomen. Et  
tale mendacium est duplex. Primum dum pulchra nomi-  
na mentium, sic in Commodus sic in Cuius deo  
et plebs, a Cuius una laudem mentis, quam caluclat  
Hilum cuius merito ocellum, vox est propterea  
quod nihil de decolat seve, quis quis pro clado  
Nomen tamen in signis. Hinc credidit et Diomus  
Oculorum Rex Hilum vele unam epiliatq, just-  
ciam, ab eadem vele temperatiam vocis velat  
Idem Mendacium est et Hec quando J. Hinc labor  
festa desunt, sic si Balbala dicit, quod mentis  
sui Nomen illud dum sic loquens introduitur.

Barbala sua cordam muti sed nomine virgo  
Sed quae genuit, de deo supra.

Sic de Sancto Vicentio Phellio dicit, fellum  
in cognomen admisit, aliquid totus abiecit, &c.  
quod ex hoc loco potestis vanitatem nominum.

et titulum, in quibusdam corpore, deus enim ferat  
audiat, illa hominibus, quae sibi, sapientia. Constantina  
libens inscripsit. Pater Rex Regum Princeps Olym-  
pum Pater solis et lunae, deus solis et lunae non  
indignetur cum se Caldo quare ostendit scilicet  
vocat, regum et dominatum Regem et Deum  
qui cum Rex Rodolphensis se se appellat. Pon-  
tum borea solis magnam Pluviam deum Ma-  
gnum loquitur nequeunt, equitem cui nemo par. De  
phantasma deus deus deus deus nea succedat  
cum Soldanus de se dicit. Soldanus Omnipotens  
ante Carthaginem. Dux Ladisi, praefectus rufum, Dux  
Alidia, fides, Amicus, Deum, Dux, quae sol et luna  
meat, deus de quibus hominibus, potissimum audi. Poeta.

Vbi edocto si quidquam credis amico  
Cede mihi et longe. Vna magna fuge.  
Ad ad Argumentum nihil obest exilitas. Nisi  
si facta suppleant, sol brevis nomen gerit, sed deus  
illudat, Vatum, et Iovem e. Pluviam deum superat.  
Rex item tantulum, quoniam et immensa de nobis mi-  
tantillo coedit. Deum et Castellum fides, memolant  
Alphorum Regem Regi. Gallia Philippini filius  
Abelutun, et filius in sporam, obtulit. Pluviam  
et Pluviam. Pluviam plus fortuna. quae atteli in elat  
sed non displicuit. Pluviam igitur in Pluviam  
vrat et cum in iudicia solis. obicit illud  
dantur, opportuna e. Nisi supplebit et hoc  
sufficiat de deo a notatione Nisi.



## §. II

### De Bocca Conjugatis

Bocca Conjugatis e; cum ex Verbis eundem  
generis ab uno derivatis varie commutatis argumen-  
tum deprimis. z Sterilitas a qua oritur feli-  
tesco sterilis. Adulter & sic pudicitia a qua  
pudor pudicus pudice pudere &c.

Argumentum sic. Sumit in Christi vitam non  
imitari. Ergo non est Christianus.

Adverte locum hunc potissimum valere ad con-  
flicandum si aliquis illud dicitur quales sunt  
Deonomasii. Polystor. & Nihilominus

Adverte ede. talem simplicationem min-  
tam quodammodo videri nisi fate fiat in  
hunc modum quo usus est modo, quidam  
hanc propositionem. Modestia amabilissi-  
ma Virtus est sic per singulos casus  
traducendo

Nominativus modestia virtutum omnium longe.  
pulcherrima preclarissima, tot fulget radiis tot  
venereb; ablandit, nihil ut amabilis fingi  
queat.

Genetivus modestia nam gratia ac suavis est decor  
quam augusta placida species ut bonus  
omniis & partem ac rationis cum spe neque  
sit qui cum amore non abdeat.

Dativus modestia omni conveniunt universa.  
qua singulas commendant virtutes, sicut  
ex omnib; alijs una illa virtus facta. fuitq;  
epe. videtur.

Accusativus e modestiam tot dotes commu-  
nant eximia et mortalium foedissima ac de-  
mentissima tot habend; qui eam non poluerit  
non jamaret.

Vocatur Octidestra. o Virtus celo pulchrior so-  
le micantior. quibus te. vel de sola. parvi non  
tuig. de iusto non emendatur.

Et Plinius a e hate pta omni honesti decor exloquit  
omnis decor. flos emanat plurissima q. flamma ful-  
gor omnis exorditur. sed illa non ergo collat.  
non ambiat. non complectatur. quideam dictas  
omnibus ac factis gustu habetuz non exprimat.  
Similiter sciendum pape quamcumq. pntem  
daci per tempora et modos, quae tamen tem-  
pora. potius in sensu quam in ipso verbo  
u. exprimenda. § III

### De loco a Definitione

Definitio e. id per q. explicamus naturam alicujus  
rei quam apsumus ad tractandum.

Definitio Vulgo duplex est. Essentialis et Descri-  
ptiva

Definitio essentialis seu Dialectica a. p. quae  
fit per genus proximum et differentiam essen-  
tialem v. g. Homocf animal rationale.

Adverte Imo genus est id in definitione q.  
non solum huic rei quae definitur convenit  
sed et alijs commune est.

Et huc ratio differentiam Essentialem de pe-  
q. nemini attet. nisi soli huius rei quae definitur  
convenit. illamq. constituit in suo statu. factuz  
diffelli ab omni alio.

Definitio Descriptiva seu Eni e. quae de rei aliq.  
explicat per attributa sua. et alia accidentia  
ac proprietates quae illi competet quocumq. modo  
popant. hinc

Collige qd definitionis descriptivae secundae  
modos facile subministrant alii loci quales  
sunt.









7  
Habet Dispositionem Definitionis. Ecce scriptam accipe  
modos ex vulgaribus definitionibus faciendi. Varios  
et modus. Immo Allegoria, sic ratio est. illa defi-  
nitio allegorica Immaculata Conceptus. Immo  
Ima a homo homo etiam abstinentia. Immo.  
Conditio sine penitentia. ubi additur ad illud  
conditio caput tuum. Conesitudo tamen  
adverte non venustam licet allegoricam, illam  
Licinii epe definitionem, qua lotus dicitur et pe-  
tam Resp. aperit. Chelior est Conesitudo  
qui lotus in vilibus argentum, in nobilibus  
in Plinco gemmas pretiosas epe dixit.  
2do Eudico Antonomastica. Vel per locum a pro-  
bitudine usurpata. Illa. Voluptas est animam  
circe est dolosa siren. Item de illa. Lingua est  
Phneton. Item de illa. Pater sapiens stultus  
Eum. Magister, lumen post tenebras.  
3to Stricta sui Silen Claudiana dulce  
malum pelago. Item blanda Plinii de  
luptas  
4to Enigma. sic se pscriptus deponit aut deponit  
Pot. Attela me intelles non et fallidior alio  
Pot hic et illud Enigma. quo describitur Mustela  
Si caput accipias cullit, ventrem adde volabit  
Atade pedem comedes et sine ventre bibes  
5to Paloromusca de Ala e' aedu. Magnum infel-  
tunium est magna fortuna. Et quidam facit  
mulieris faciem epe dicit. Et niven Malus  
pulchre vocat. Paucitatem vultus aquadam.  
6to Baumontem ex loco a deprivatione. Sicutur  
sa de. Volo perquadell quodo tellandit perminu  
a pismo de pismo non supra posita ab affectu surz

Heloum sepultura & pernicioſa Regni ſed bellū  
& heloua ſepultura Ego bellum & pernicioſum  
Regni. Vel in *Antihymenae*. Sic bellum  
& heloum ſepultura. Ego ſi bellum ſuade-  
tis pernicioſum quod amatis. Quid quod  
heloum ſepultura & pernicioſa, et ſi de alio  
¶ *Hem* v. g. Volo probare qd aliquis ſit ſecleratus  
et ſtultus. Aſumo Ciceronis definitionem  
ab oppoſitis. Sic. Virtus eſt. Virtus fugali, et  
ſapientia ſana. ſtulticia caluſia. ſed Caſimi-  
rus nec Virtus fugit, nec ſtulticia caret. Ego nec  
habet Virtutem nec ſapientiam ſanā.

¶ *Hem* v. g. Volo probare quod tempere Sachanabio  
ſun temperanter hñci erode debeant. Cui habes  
in preſentia diſpoſitione. Aſumo definitionem  
temperantiae qua eſt. in omnes non ſectos impe-  
tus animi firmus et moderata dominatio atq; pro-  
prietaria ſua. In omnes non ſectos impetus  
animi firmus et moderata dominatio quemadmo-  
dum omni homini ita maxime Chriſtiano conveni-  
ens eſt. Sed temperantia ſanctae ſepta Dio-  
niſii coſe. eſt in impetus non ſectos firmus  
et moderata dominatio exercenda. Ego  
temperantia ſanctae ſepta Dionyſii coſe.  
quemadmodum omni homini maxime Chriſtiano  
conveniens eſt. et hoc ſufficiat de loco a diſpoſitione.

#### § IV

De loco a diſpoſitione.

Diſpoſitio eſt aliquis totius in ſua parte diſtributio.  
Sicut totum eſt triplex. nempe. Generale.  
Integrale. et locale. Ita et diſpoſitio eſt tri-  
plex. ſcilicet diſpoſitio pſopice dicta ſeu diſlectia.



2da Partitio 3ta Numeratio

Divisio proprie dicta, seu Dialectica. eum aliquod  
genus seu totum genericum in suas dividit species.  
Animal in rationale et irrationale, seu Proteroplo planis  
Numeris 3ta dividit gratitudinem, tanquam genus in suas  
species, quae a religio in Deum pietas. in. Salutes  
Proceptorum, observantia omittit cultu ibi hac est  
omnium una pars, non solum maximam, sed etiam  
in eadem flavum nigrum album &c. Pie Scholz  
in Grammatica. 3da. Dialectica.

Partitio est cum aliquod totum integrale in suas  
dividitur partes et talis partitio est duplex alia  
Physica alia Enolalis

Partitio Physica seu naturalis est qdo totum dividitur  
in suas partes reales ex quibus coalescit. In totus homo  
dividit in Corpus et animam Corpus dividit in Caput  
pedes brachia, &c. Regnum in dividit in Regem se  
naturam esse effem. Civitates Reges Reges

Partitio Enolalis est qdo aliquod totum in quadam  
partes, sola demorat cogitatione adinventas ac in-  
tellectu conceptas. diffinitur. Et tales partes aliter  
vocat Circumstantias et Accumula Convergen-  
tia. Repugnancia illo vericulo stentia

Quis quid ubi quibus auditur, cur quomodo quandoque  
Collige e. etiam Physicas seu velas partes invenire  
qo nihilum cadant sub oculos ad partes quas moles  
dicimus non ita facile deprehendunt quippe quae ab  
iudicio nostro pendeant et mentis aequae quam plura  
dantur. In Carm interfert etbelem. Volo hanc prohem  
amplius ex hoc loco, Partes Physicas non invenio  
reculdo ergo ad partes morales seu ad Circumstantias  
quae sunt, Persona. Locus Tempus instrumentum  
P 6

Finis est Nam ista omnia et Relata partes inter se  
etiam huius. Fori procedendum est etiam in  
alijs similibus. Enuncijs

Enumeratio est cum aliquis utitur in a enumerant  
accidentia et proprietates.

Enumeratio est duplex. Scilicet quando enumerant subre  
cti sua accidentia et proprietates. Et Plato enim  
dicit cum dicit. Non videtur solum naturam, sed  
notari. Partem factam, partem patientis partem imen  
vendicare. Et in Arcum Petri populum enumerare.  
si repellant in ipso accidentia gravitatem, solutur  
pudicitiam. Veritas Petri

Eda est cum enumerant accidentia vel proprietatem  
subiecta. Et Albedinis subiecta. Et Papier la. Agny  
habon. Item vy. scientia subiecta. Et rex Eda  
nobilis ignobilis Petrus Paulus Carolus

Addeda non nullis etiam enumerationis species  
cum scilicet enumerantur accidentia accidentia.  
Et Coler enumerant alij coler et alij negor Eda  
virtutes alia virtutes et justicia prudencia &  
sed ego hanc enumerationem deduco ad divisio  
nem dialecticam. Nam si cum dividit aliquid  
in alia accidentia, dividit tamen genus in suas  
species

Argumentum a divisione sumit sphater Amo  
cum enumerat omnibus partibus affirmamus seu  
negamus totum. Et Lucet crenat melit caquet  
Edo. Tota proctas senio confecta est. Squalid  
municipia afficiantur Colonia Sapli denig ipsi  
tam beneficium, tam salutarem tam maris notum  
Quem desiderant Elyo totum Regnum &  
Edo e conten, cum negatis omnibus partibus totum



61  
quosq; negat. Itaq; neq; senatus neq; equester ordo  
nec aliqua civitas vel pagus proolet satis eius  
Ergo nemo.

Itaq; Cum directis alijs partib; una vel duo affe-  
mantur Itaq; aut senatus aut equester ordo, aut ali-  
qua civitas utilitatib; eius patuit sed nec senatus  
nec equester ordo Ergo aliqua civitas

De loco a Genere  
Genus e quoddam totum plura quoddam sub se  
nens commune quoddam sibi similitudine specie  
vel inter se differentiam Itaq; Virtus e quoddam  
totum commune quod sub se habet plura scilicet  
Prudentiam, iustitiam fortitudinem temperantiam  
que sibi commune habet. Similitudinem quod e ut  
singula habita virtutes different autem inter se  
specie, nam quilibet illarum diversam habet naturam  
seu definitionem. Si color e quoddam commune  
quod continet sub se album nigrum rubrum &  
Itaq; meretur sumitur a Genere tunc quando  
ab eo qd est totum commune pluri, ad eam plura  
sub illo communi contenta dependunt. seu qd videtur  
offendere, aliquod ex spe species, pluri offendunt  
illud in ope generis. Itaq; valentes probare quod iustus  
e laudabilis, quod prudentia op laudabilis offendunt  
pluri quod virtus e laudabilis. huius  
Nota qd reductio tripotens ad Thesis, seu cum  
a questione particulari descendit ad Thesis plenam  
etiam loca a genere vocat, seu loca. Primum  
nos Itaq; valendo offendere qd temperantia  
sit amara descendit ad Thesis plenam hanc

propositum qd Virtus est amanda. & hoc aliter ut  
cum vocat de gregio seu excuspo fauorabili in loco  
communum commendans, hinc  
Collige omnia argumenta quae explicant per illo  
quod finem huius epe loci. Nam natio in illis primis som  
per debet et tunc aliquis totum commune placitum  
iam auctora, minor tempore uero tanta e puritate  
id est ducit minor. Et Virtus est amabilis sed et  
relata est Virtus, Ego temperantia est amabilis

### § VI De loco a penie

Penes aliter dicitur fodora. defunt autem penes  
est pars subiecta fides est. Et iustitia est pars virtu  
tis, et contrarij sub Virtute. Penes autem est pars  
Virtutis iustitia presentia patet, et virtutis  
sub Virtute non subiectum illi.

Aequanimitas sumit ad se in forma sic cum  
est ostendamus aliter in epe. penes ostendimus  
illi in epe. penem v. Et ostendimus aliter  
epe ut tuos penes ostendimus penes quod est et  
iustitia et amans vel temperantia. Et v. Et  
in hoc a dolescente putat, Ego est Virtus. Ego  
defunt Ego est Virtus.

### § VII De loco a similitudine

Similitudo est cum aliquo duo vel plura dyspala  
et aliquam modum effectum convenientiam  
in vicem habentur. Et Virgilius per similitudinem  
perspicit hoc. In omnes antecedes sic  
Virtus et a virtute decedat ut virtus vna  
et gregibus fandi. septem et pinguis ab eis



In deum: omne talis  
Heraclitus Teneca

Beneficiis aliqui deum cen. floribus tam in glorio  
quam deus decentibus.  
Similitudo e' duplex alia perfecta alia imperfecta.  
Similitudo perfecta est quae duas habet partes  
Proportionem per ipsas particulas. Ita sicut quem  
almodum non sicut ita qualis talis &c. & Educatio  
non per particulas sed per oppositas redditivas  
ipsius ut solem dependentem non directe sed in alio  
intuemur: ita deum in operibus. Ita Cicero de  
Epi. sine ad Letitiam ut gubernatori corpus secundum  
medius salus, Impulsiore victoria; ut moderator Regni.  
beata civium vita est proposita  
Similitudo imperfecta e' quae caret notis istis  
scilicet particulis redditivis, Itaque propositio non cum  
redditione, Imo Vero.

Adverte quod licet Similitudo talis dicatur imperfe-  
ta. Artificium tamen oblatum, aliquot illis  
confirmata coactura et eductura. In etenim loco  
istius. Quenadmodum annus ad Cinnam, ad apti-  
um Augustus, in bibica alexander, sub Carthage-  
nae capio Caput globum positum. Vobis sunt  
ita tu hic & quam venustius ista. hic habes palmas  
Annibal, hic action Augustus hic libian alexander  
hic Carthagenem super Thapsalum Caput Blune  
Valdean Dagello, Nennan Hannes Strae!

### § VIII

#### De loco a dissimilitudine

Locus a dissimilitudine sec. dissimilitudo e' qd ab eo  
quod e' dissimile dei de qua agimus argumentum





Argumentum sumit sic. Vg. Titium e' sedupium,  
Ego virg e' pulcherrima, Fumens Egoa propter  
discordias Ciceron. Ergo non virg scdum eundem  
ac sedulotus animis et admis, Plurimum edibunt  
in folem,  
et plucanti bz. modum timet. Ergo amat intam  
et reletis. Sic ad opedculu. Ergo et miles ad id eest  
et negantibz prius es. Cur ergo eum arduis impietat is  
Ergo quid alga mltituz sumit et vides semper  
duplecter, tmo a negatione unius oppositi ad affir  
mationem alterius, Ede. c. contra. ob affirm  
tione unius oppositi ad negationem alterius oppositi.

§ X

De loco a Repugnanti bz.  
Repugnantia e' quae rei certe lege nec namolo  
int el se dipident, secun tamen coherere nullatenus  
possunt.  
Sicut neq certe lege neq namolo quia uni posunt  
plura opponi orau repugnare, Et haec per hoc  
diffident Repugnanti a Contradi, nam uni  
italio unum opponit bz. Amori odium itiditatem.  
Iam autem amor repugnant multa utlocatio  
Inpetatio, subplantatio, maledictio, Accusatio, et  
decepi.  
Argumentum sumit sic. Cum ex qz que simul  
coherere nequequam possunt, uno posita attedum  
remodorus bz. Animum vicit, Plurimum coherere  
it, Victoriam tempelavit, Advelfadum uicentem  
et tula Cesar Ergo non est Pirum aus

Item De totali pneumonia capite de it exclusionem  
eius alius quem Asia proficelatur ei nulla in le re  
fuit Victoria idem non solum ad hospitium sed ad pe  
riculum etiam adq ad aurum plasto fuit Elys De totali  
alio animo a capite non fuit  
Ex re de alio hinc apertis argumentis

§ XII  
De bou q Antecedentibus et Consequentibus  
Locis ab Antecedentibus e cum ab ip qua necesse est  
coherent cum Consequentibus argumentum ergo longo  
tempore diligentiam adhibuit in studendo Elys prope  
etiam in ut et habet Item Motus Elys des  
est

Locis a Consequentibus e Cum ex ip qua ben necesse est  
separatur ad ea qua place poterunt argumentum  
ergo Doctus est Elys multa tulit fecit puer studuit et  
alio Item Cautionem habet Elys ok clen accipit  
plagam Cicero enim necesse est consequi plagam  
alio quod Antecedentia et Consequentia affolunt  
et adunetis (de quibus mot) per hoc quod necesse est  
secum coherent Antecedendo vel consequendo  
Adiuncta vel non necesse est

§ XII  
De bou a Causis  
Causa est qua in sua efficitur causa et causa  
ergo Ignis causa ad docilem qu in sua gen est  
alio idem  
Quod est quadruplex nam Formalis Efficiens et Finalis  
Quod nam est duplex in qua Circa quam et in qua



Causa Materialis inquitur e subiectum in quo aliquid des-  
patur seu contraxens in quo aliquid continetur. Ex  
Causa Materialis dicitur in quo e intellectus in quo recipit  
seu subiectus. Ex. Sic Corpus hominis e Causa  
Materialis hominis enim quia animal in ipso contrahit  
Causa Materialis causa qm e id, circa qd velut aliqua  
ads vel facultas, hinc talis causa aliter appollet  
Obiectum ad id vel facultatis. Thomas Pr. d.  
q. talis Causa dicitur se res omnes de quibz dicitur d. con-  
potest ad persuadendum seu quia primum in intellectu.

Causa Materialis ex qua, e Causa proprie dicta, est qd  
ex quo tanquam ex suo materiales fieri. Ex  
Ex. B. Marmore fit Statua, ex ligno Cattedra  
ex auro annulus.

Causa Formalis e quae datus est et nota per se  
res e id, quod e in sua natura, et a rebus alijs  
distinguitur. Ex. Anima hominis e forma, qm  
enim Causa car homo videtur, et ab alijs distri-  
guat. Sic Statua e forma marmoris et enim  
Causa Cur hoc marmor sit Statua et ab alijs  
marmoribz distinguitur quo non s. s. forma  
statue.

Causa Efficiens e id a quo aliquid fit, et sola  
causa dicitur quia cum effectus toto corde luce  
diffusa audis labor e Causa Annoti quia ubi  
efficitur.

Causa Finalis est a cuius gratia aliquid fit, sicut  
Causa e ad laudem dei cum dicitur Causa d. dei laudem  
Causa d. dei laudem Causa d. dei laudem  
Causa d. dei laudem Causa d. dei laudem





maro de accipiantur ut ij de Ottone illud Tre alie  
no oblatu scriptu accepit ne peditet: peditit quia  
accepit. Item qd quod daret hostes poterant  
donat. neqz spoliat; ne spoliatur. Inqz

Ca. chodali affels aliquos modos Amos si hoc causa  
adducat aliquae sententia. Inqz Incautum per  
meos Carum venio, nam aliqui dicit utunt plodoli  
Pit et illud Arpity evellit impiis; nunqz Centralij  
modos in p alij hominis

Insuper talibz si qui ingenis gloriā tenent certe  
docti seu aliquis dicit eam jam hucus quall en  
male capuerit fluvii

Saltem palum ut equode paffig ergo  
Quid mirum? dulcis qd bibet aqua aqua

Item illud. Tardastion de quodam exculato lachrymante  
Loculis superest unus tibi velna duobus  
Pelpetuo fauē in qui tibi. Vode regat  
Cyl tibi qd superep maffz lachrymaz scelly  
In bello fratrem peditet ille suoz

Su alij de Chapo Sudante in Cholo

Proprius adnoto de sudor gemma veneno

Christus gemma calix ad venena tulit  
Vofad Elucito multiplex aliquando ex his  
tj et eventu aliquis apumunt. Peditet  
Hieronimo Utam i dicit n clausit ut dēz rofao  
candem orfus magnis pelos cur cura Christi entu  
mulum expediat. Et illud de innocentibz Tibelitz  
qz Colen qz Roma quod etia pelli triumphum  
non neget

Ita aliquando cas ex p[ro]p[ri]et[ate] sumit su illud  
quod in aspectu ingenium p[ro]p[ri]et[ate]m rep[er]it non  
de eam tunc fuit aspectu monitione p[ro]p[ri]et[ate]  
Ita aliquando ex Scholasticis quidam p[ro]p[ri]et[ate]  
cas emittit. si tunc digni ex p[ro]p[ri]et[ate] detumescit  
tandem. Cuius ex p[ro]p[ri]et[ate] Scholasticus p[ro]p[ri]et[ate] p[ro]p[ri]et[ate]  
ita inflata.

Ita aliquando ab opposit[is] cas emittit su illud  
de amado ex cas effusate.

Siquis dicit non ergo firmus cecus  
dicitur ex oculis cum genet[is] amor

Ita aliquando ab Symlogia Medica et Cuius cas  
cas de illis dicitur de p[ro]p[ri]et[ate] infuso statua p[ro]p[ri]et[ate]  
dicit, p[ro]p[ri]et[ate] h[ab]et p[ro]p[ri]et[ate] d[icitur] quod d[icitur] vela ep[iscopu]s  
Cuius d[icitur] p[ro]p[ri]et[ate] illi fuit.

Cum huc t[er]ra omnes modos quicunq[ue] allat[ur] sunt  
et quocunq[ue] dicitur ut Libris me Cap[itu]l[u]m o p[ro]p[ri]et[ate]  
graphs eo de acamine et conceptu clat[er]is

Sic itidem refert omnia cum suis modis qua allata  
p[ro]p[ri]et[ate] Capite d[icitur] d[icitur] de loco  
ab Symlogia omnia enim posita ibi f[er]re h[ab]et  
d[icitur] ab d[icitur] v[er]ba

## §XIII

De loco ab effectis

Locus ab effectis est cum ea qua ex causis obta p[ro]p[ri]et[ate]  
sententia et ex illis aliquis d[icitur] in d[icitur] d[icitur] d[icitur]  
sol magis est h[ab]et d[icitur] d[icitur] d[icitur] d[icitur]



omnia virtutis complementa. Ego e' Christiano  
hinc diuissima. Peccatum nos potest tan Diabo  
li subdit. Vtetur fugiendum.  
Huc reger tales et similes quæstiones. An videm  
sit quod primus in ob. e' fuit deos timor. Et  
adverte, quod quia s' quoniam causa totidem etiam  
effecta s' causis respondentiæ. seu a causis obta.  
adverte. 2. do, cum ead' sit dupl. Phisica. et moral.  
lis seu ingeniosa. etiam effectus e' duplex.  
Alius qui correspondet causa Phisicæ. alius qui morali.  
seu ingenioso. En ab effectu morali. Distinguitur.

Barbatibi crevit cæci delunt Madæ capilli  
Inde tibi gravis e' barba caputq. leue  
Pro Ocio et intentione. huius paragraphi, refero quorundam  
effectus, naturales seu Phisicos, id ead' eluditionis.  
Inter gemmas est Phantharba gemma. dicitur etiam admi-  
rabilis ut non tam gemma. quam Sydis videat. Sed  
gor insitq. ab alijs. Ne cernit præsertimq. cuius (per in-  
dignis et pene prodigius huius lapis nam est, et in unum  
vix lucem detinet. Non mirum qm. in nocte Sydis et  
eadem ead' implent. nottemq. diem permutat. Et hoc  
quod. Recedit qd. magnes quidam sic lapidem. quæ in  
dota vi ad se aggregat, quod post obphæi bysiam. Cad  
cuius concentum. aulica. aptavere saxa, et emo-  
nile saluta. lupo. Nulli contigit atq. adeo gemmam  
eadem deposita in unum colligit. Ab his duabus  
gemmis ex cullendo in laudes effectuum eloquentia. di-  
cele popes. Mirum id in Phantharba. sed <sup>idem</sup> in eloquen-  
tia. Vix hæc maiori luce pollet quæ tian ad animos per-  
tingit nullusq. in tenebris locus ubi Sydis hoc resplen-  
det, se cernantur animi. dum ead' spargit claro

et quidquid caliginis in mente latuit nativo lumine dis-  
purget. Nec aliud prodigium inspicimus, a lingua  
qua dala praecordiorum emittit dispersa in unum collu-  
git parvi arbitria? Item dico quod potest in tunc  
altius alicuius dei exultare, si forte effectus talis vel  
per similitudinem competere possit. Vt in laudem Je-  
suum patientia; Imo et connotationis adq. filii a. Sic  
de alijs rebz quibus fecunditas ingenti oblatore  
hosce effectus attingere potest. Deinde vix dicis  
peruulgata. Obvis miracula cadunt eloquentia. Ind  
enim Babilonis mania? qui marisoli sepulchrum?  
quid Ephesine dea templum? quid Colosus solis  
totius? quid Egypti. Piramides, quid aulea nelo  
nis domus aliq. altis portenta. Pater quod  
in his materiam supelavit opus et alio omnino  
exerit, sed videtur hoc prodigia lura. nec attis  
dudda superstant, maius prodigia qd perennat  
et talis oblatore lugubratio, et in se ac elicienter  
prodigiosa et aterna. cude fama. coeua.  
Item dico qd sub his miraculis etiam alicuius atteloz  
dei aut virtutis fatiq. auropiam egregii potest laus liceat fili. Hic  
refer sed non vnus hie opus est milo alium effert. Budem  
artes tot illis prodigia que mitum in mundis modulant. Amo  
rg. Talo fuit Alchimedis sphaera iorea. calis amula. edo  
Archite. ligneis columba volutans. Ite Leonis impolatoris  
aulea. uucilla cantilantes. Ite Boati auricula manus  
facta. cantus volatum adiunxerat. Ite. Scelopri colli  
seu verto turturine per aerem. onerati. Ite Nives  
rudes exulte crepta. cime ignes alti paulle  
lyncea pluvia, spiroboli aquaticis sua Joannu Regio.  
mentani. aquila Galolo quinto Novembri. Jan  
adventanti volatili obvia eandem. i. d. m.  
quo musca. Felles. norimbegae e manu eiusdem  
opifris dyfervolare. circumvolubile. curvivas. tanquam



veluti volata sepsa. et labore juncta in munus  
sui artificis refidele vixit  
sono. Panormi statura. Pythadam conuene pulpono  
et ad ~~m~~ numerosa immensa saltotans, tandem spe  
stantibz Urbansime acclis  
anno crachia nodembelgi in Pyramidem fastigiata  
in qua simulacra tot artificum, quod atrium opelum  
ubi singulis sua artis instrumenta abdit, quibz  
personati illi Artifices usi in exercitum artis propria  
ad impulsu unius tota. Ibi iam vid. pes pictorem  
in effigie coloribus abumbranda labore. Pysodem  
subiit salinam. Molotodem, in totum aqua delivale.  
Tosodem suam exerceat totitiam sanionem truli  
capiti seculum imprimere alis dios. molitior  
sua artis proscripto  
anno veluti Helicolum quos Eropeo moti ad su  
podem oben tot atrium, mizol. effectu clabolatipm  
in hujus alhiatenei Partes Dno. Anasmettelia  
ac Durupino Potharcha Cantis, ut Epigrapha  
testatur dicatum vltimo vide et m. dale.

## § XL

De loco ab adiunctis  
Adiuncta p<sup>er</sup> illa quaelicet dem non constituant neqz  
necessario illam sequant, tamen dem circumstant  
et demqz coniunguntur  
Adiuncta duplex. alia scilicet alia Personalem  
Adiuncta scilicet seu negotium. et quae deus ipis  
adiunguntur scilicet duplex. Vel scilicet circumstantia  
scilicet, ut locus, Tempus, Occasus, modus, facultates  
instrumentum, factum, Vel scilicet regis, scilicet et hae  
seu Antecedentia Talia scilicet consilium, eniui  
consequendo mino scilicet seu coniuncta cum ipa se seu  
etiam consequentia ad dem,

Bona fortuna s. Locus natiuitatis, Parentes quique  
Aui, Patru, Item mater, Conules gisti a Parentibus  
et ab illo ipso. Item apinitates exiles, de Item  
educatio captivitas, Nomen,

*Bona Animi sive Virtutes Extra Scientia Multa temeritas,*

Adunata hae omnia continentur hoc Monophetico

§ XIX

Contines fusio dem Monoptricho her

Quid quid ab iis quibus auscipi aut quomodo gando

Contentorum adnotatum explicationem  
Quis immo hoc adnotatum indicat personam.



ipsam quo facinus aliquod cepit. et in persona  
extendenda ut non nulla ipsi convenientia quae id  
circo appellantur adiuncta de quibus placet. pda  
grapho meminimus. Sunt autem haec. Nomen  
Natura, Educatio fortuna, habitus, affectus, Consi-

Nomen in Nomine fidelandum an fuerit divi  
nity inpositum an a Parentibus acceptum qui pul-  
litate floruerit. An idem nomen, alia persona gelentes  
simile decus consecuto. Vide ea omnia quae dicta  
sunt hic peragere. Imo de locis ab Oronologia.

Natura Per hanc intelliguntur Parentes Patria  
Hemina familia collegata sexus, etas, conditio cor-  
poris ut pulchritudo robur. Item dotes animi  
Virtutesq. et Vicia. Perpendendum est utrum  
parentes fuerint nobiles et exemplo produxerint. Si  
autem fuerint ignobiles et genus obprobrium, dices gra-  
velit. Edo An eiusdem nationis ac loci homines  
extiterint palem adepti laudem. Sto an etatis vires  
id facimus qd laudamus ex cadaveribus. Sto an sexui conce-  
deat. Sto si ne illi quod facinus cepit debuit. Imbe-  
cillus forma decus, et forma valetudine. An sexus  
placidum et libidinem. An indolem solutus et  
placet et quibus. Sto an multis virtutibus

Educatio haec suggerit examinanda. Imo educat  
ne fuerit honeste loco, et ubi celebri, apud honores probos  
an ex contra. Edo qua ratione educatus, quae diligen-  
tia quanta cura quibus modelatoribus, usus et quam  
pludentibus, quos audierit. Placitior quam eruditior  
et pius, quos amicos et familiares habuerit.

Itaque quibus arbitus et alibi imbutus quibus disceptis  
dederit operam et quos fructu quibus demum in studijs et instru-  
ctus

Fortuna non fuerit ne fortuna usus prospera an adver-  
sa sit ne dives claudus potens, solus honoratus an non!

et quopacto se gerat in ea recte conditione qua utitur.  
Labritus habitus secundum nullum definitur. Etiani-  
m aut corporis stans et absoluta aliqua in se perfectio  
et virtutis aut alius perfectio alicuius aut quovis virtutis  
vel industriam comparatur. Talis ergo habitus indagari  
dum proponit quibus scientijs quibus virtutibus et de quibus  
is de quo agimus.

Affectio Affectio ab eodem Tullio definitur. Est animi  
et corporis ex tempore aliqua de causa commutatio.  
ut luctum dolor, molestia, cupiditas, metus, debilitas,  
affectus igitur impeditur laudis augmentum, et ostendit  
cum qui laudatur non patitur. Iam cupiditatem sed me-  
ditationem in omni re adhibere, sic: nihil facit iniri-  
tus, nihil dolens, nihil coactus, cum quem non impellat  
amor, non abducatur odium, non deiciat timor, letitiam  
non efficit, melior non corripuit, labor non flagrat, vo-  
luptas non molliat.

Consilium si demonstrabitur cum, cuius factum ali-  
quod celebratur, non casu non impulsu alieno, non co-  
acte sed sponte, ac consilio, debetque opera ad egiſſe

Facta recensenda erunt quae fuerint ab illis per-  
sona praecellente gesta, et quae non fuerint et quae olim  
facturus esse illas omnia minora opera dicere facinus et il-  
lus quod celebratur.

Dicta qui eius sermones esse soleant et quae de quibus  
habetur statim quos libros cederet quid loquelis  
mandavit quae de illis primo et et confirmatio



Quid  
Particula hæc explicandum esse volo quid et quale sit il-  
lud quod predicabile constitutumque homo, ut ne illa res  
honestæ, et rationi congrua, Ido ut ne male patiens et  
impelata v. ab hominibus v. adeo, uti, ut non respectum  
ti sine gravi damno aut dedecore et in eo veritate  
involuntate honor et salus. Non minus tantum sed  
plurimum aut totius Reip. an e contra in alio die  
posita,

Itco ut ne utilis et iucunda, et cui  
et quam utilitatem voluptatemque affelat, Neven ne tan-  
tum et caducam an vero perennem et æternam. An  
multa alia bona, secum invehit et quæ illa sint.  
quantus inde horribus metus, et malis maior, quantum  
bonis emolumentum et oblectamentum, quantum  
Dulces ac Parentibus deus et gaudium, quanta superos  
laticia, quanta ipsi Deo laus, et gloria evenit & Jo  
beat?

Ido ut ne excellens et magno in pretio habita  
aut sapientes rerum examinatores tam compulsi-  
bi possit illa res alia, et an ceteralium omnium, pre-  
tium dignitatem ac decus, in se una complectatur.

Ido ut ne difficilis totq. septa laboribus ac periculis,  
ut rex felix spe credat.

Ido ut ne laza et laxa sit, aut etiam sine exem-  
plo quam multi antea magna contentione ambelint  
frustraq. corati sint officere. Fictula ne sit et in posse  
eum minus dada quod tali. Virtutes hedeice, podo-  
cati exemplo posteli, ne edicti solum sed animati  
et inflammati, similia facinorosa genosore mo-  
tali et aegresuli sint.

Ubi  
Hæc particula significat id indagandum, quo in loco  
peractum illud sit quod predicatur, ad cuius enun-  
ciationem plurimum conducet si difficultas

gestum fuerit in quo nemo ante illud potuerit prestare.  
Item, ut ne ille locus sacer an profanus. Item an  
ille locus aliquo plus ceteris abundet. Nam non omnis  
fert omnia tellus. hic breuius oleum ex Sidonia ac  
cipe;

- - - fert Indus ebur, Hædæus Amomon  
et Pirius gemmas, ser vellera tuda subeus.  
Æthiæ mol, Phœnix palmas, Laudemon olivæ.  
Algos equos, epirus equas <sup>hecusæa</sup> ~~hecusæa~~. Itali  
et arma chalybs flammæ libes, campang Inachum  
etulum liges, arabes guttas, Panthera mellam  
Claudiæq; aloten, respondet

Lang, alia gentes quas federe Roma recepit.  
Et ad arguendum, valios aptunt in ius  
Imperii; fulce gentes et panica missis  
Captiæque Idæota Gibe, dat Gallos, et  
Chilitis; illiricos sudant, equitibus ele.  
Sola autem, lacis, venter gal, Bætiæ rebus  
Contulot

Item gentium mores sciendi sunt sub diverso Clima  
motu positædem. Nam geographi tellurum Clima  
in Clima, partiti valis, subiecta planetis atq; hinc  
diversitas ingeniorum

Amicus Clima. Qd per Melos, Riti insulam, pro  
tendit, subest ætheri, sub quo quæ degunt ni;  
gri, Gæbæi, rudes, suspicaces, et proceros pu  
tantur.

Edum Clima. Iovi tribuitur, et densit, per Agem  
Ægypti civitatem, sub hoc Climate, qui degunt  
Æthiops, Graeci, Hæthi, Rudentes habentur.  
Quæ sub tertio Climate, quod Suberit, mæti  
et per alexandriam prodigis iniquis et bellacis



Sua sub odo quod Subiciat soli et per Iasulam  
 Redem ac median Givadam extendit. Literati, eloquas  
 tes Doctores et ad omnes artes idonei censeantur  
Sua sub odo quod Romam pertransit ac Italiam  
 ab et Nobilibus dividit, et videlicet Veneti, epse Delicatis  
 Musica ac Latitudo et dediti putantur  
Sua sub odo ubi dominatur melencolicos et transit  
 per Franciam, Scientia dediti Idemque mutabiles  
 existimantur.

Sua sub odo quod per hunc subiacent et esse per  
 Germaniam Belgium et Angliam pollicet, flegma  
 tria convitrobum amantes Item mercata de  
 et punctioni addicti additi censeantur. Sed  
adverte qd ex sola causa non omnes nec semper  
 afficit equaliter. Sicut quod ad corpora, ita quod ad ani-  
 mam. Sane in Etioptia sol corpori adurit et myda-  
 dyum candida et Brasilia quae eandem habet latitu-  
 dinem. Sed aequales et aer temperat.  
 sunt sanguineus et robusti et animosi. Unde semper  
 deis, Medis apirijis partibus Placis Tulea et Cabibus  
 Goti Germanis, Romani apirij.

adverte edo qd totus orbis dividit in quatuor ubi seu  
 in quatuor partes. Sicut in apia, Aegyptum, Ame-  
 ricam et Europam, has partes orbis partes sive.

et sic huius praefect ac vobis tello fectus huius enim  
 huius cunabulas huius gangis aureus torrens huius felix  
 Alabastrum et fortuna Regnum, nec arotat huius felicitas  
 quin in huius merum huius abest. Perdidit huius  
 Auream Chersonesum et optima tellurem huius  
 Apia felix omnino, nisi maiore sui parte. Ad huc

barbaron feret ac uigum Placid  
Affrican morphe, infamant bellis dedecorant, id. Celta  
q. emula Roma, id. Numantia. Qui superest tantum  
Quippe; nam ex tanta nullam Scipio fecit, cum ex  
affrica nomen tenuisset. Scelus tulit et erit, punit  
bella dicent; et Annibalem sit fuerit nouerit, quem  
Roma tenuit. Idem est triumphus sub illo et triumphum  
clatum accepit. Sed, tamen Iuven. Affricum  
tellis alij commotum, nec tu vela sinu et, nec faret  
cruda barbaries, et si illam crediderit olim Affricam  
illustre erit Augusting.

Americum actum doceret nisi deperisset Columbus  
nam Oceanus claudum opprimeret, nequis adiret, do  
nec perfectum. Magellanicum patet addit, tunc  
domum patet aditus ibi nec minor quam alia res  
ibis patet fada et ibi barbaries et quam vix a feli  
se cernebat corpori mens coniecta. Felatium Iuven.  
cren superant obpna. ibi in in acello et mea pa  
humana calneo. quod ibi tigesceat culina pudeat si dan  
illum et gentem cum nobilem conelam. Si sane  
nova. et vetustas notia potio. Si melius.

Eulopam omnino gemma Orbis hanc ut dicit adole  
vel Roma sufficit. Nata hac. ut terrarum Imperio  
quod iam antea late plotulet, nec puduit orbem for  
vere Roma. Opum in ea quantum ad maue pitem.  
affatim. imo et calum aduocant. Eulopam. Raro.  
Pomis urbanitas bellis exercita ingenia. nil effelint  
nil pleflecti modis. Irentes dura hurnand, illi  
redia facelunt adeoq. nullis eam. Althons. Eulopam.  
Eulopam; ed. totidem. quod inuelpitatis litalia et  
bona mentis paleflecta. uideri de piodem plima et  
summa notia, teus, eternum amor. perasi.  
rapiam Delirium. Roma yesting religio.



si confelas Heliores alicubi: sed eis contemnitur.  
qui ubi hic erat, nisi ab ista capite Ecclesie viri  
Denique Roma Imperium Sadorum ubi obtinet et optet  
Obis partes una Romano Anteposita in sacris parent  
adq. Europa docet omnia vna parere, Obis vtriusq.  
Principi Deo.  
Itas in communi recensitas, locorum. Communi  
telle prophetas expediet in particulati quodundam  
locorum ut Insululum. Obviusum, Regnum fontum  
mortuum & refelle singulalia sed tota immensi-  
tas non hoc valet tempore, neq. hac alitibi pagina  
Sua adhuc quod et Deus ter optime, masine habet suum  
attributum ubi, sed tale, quod est omni loco mundi, ma-  
nus omni enim Deus continet omni penitus  
et ubi, est: nihil tam exile quod Deum fugat ni-  
hil adeo vastum quod non impleat Deus et hoc suffi-  
ciat de hissumptum ubi.

Principibus Auxiliis  
Per hanc intelligendum particulam fuerit ne aliquis  
adit ab alijs, ad solus quid peregerit. Habeat ne comi-  
tes ac socios, gloriose decepta dan nullo! quod si, hi  
bubet aliquos, quantum proculis emineat, eius adior  
et virtus, quam facile palmar omni, pleripuecit  
Deus per hanc particulam indicant presidia. Vnde  
adiuvantes corporis et fortuna boni. Item raffra-  
menta animata et iamici milites ieris et inani-  
mata, et sua, gladius, Porax, hasta, Capos, Anno  
maiores, pecunia.

Cur  
Hic explicat finis quem sibi, aliquis proposuit  
quam honestus, quam gloriosus, quam illupis, quam  
utilis illi est ipsi, sive Patria, Ecclesia, amicis  
Pivibus, adeo et profantior fini, nullus spe-  
tali potuclit.

Quomodo  
Saudis Maria probet huc adiunctionem si deo peractum sit  
novo et inusitato modo ingenioso, doctissimo, incredibili  
omnium se emensum, quod non nisi a magno deo dia-  
gnam virtute adhiberi et abstrahi potuit. Hoc tamen  
adiunctum communiter breviter explicat, ut per  
adverbia; per ablativos modi; per compilationes;  
per similitudines aliquid latius etiam explicat.

Quando  
Per hanc circumstantiam ostendendum est quod oportune  
et suo tempore facinus aliquod promotum perceptum  
sit, quamque felicitate perductum fuerit ad optatum fi-  
nem et si difficilissimum opus et tempus; et quam etiam  
necessarium, tali et tempore fieret, si nullo alio tam  
bene, aut tam facile fieri potuisse demonstraretur.  
Sciendum autem tempus esse triplex. Primum Pa-  
ternum et Futurum.

Sciendum deo quod omne tempus sit triplex.  
Primum Antecedens personam aliquam, vel futurum di-  
ctum illius.

Secundum Coniunctum cum persona vel facto dicto.  
Terrium consequens post personam obiectam ex postea  
facti confirmationem, pro intellectione huius vide.

§ 14  
Sciendum etiam ad tempus refelli, quidquid eter-  
num non est. Tempore namque metimur, quod fi-  
nem ducendi timent nec evadunt. fama homi-  
nis eternum quiddam putatur, sed non est. Nam  
et si dicitur aliquando, quoniam obliuio tandem desinit  
proeternum.  
Obiecte quod etiam Philonem erroris adest tempore.  
Et his omnibus temporibus accommodari.



aliquando populi accipe eradicationem.  
1006 Pemphigis Hieroglyphicum Tum Hella. quia ni-  
hil sit statim tempus legem observet, ut si  
clara, tum Saturnus veterum Numen. Hic allatq  
falce petis quod tempus sensim succidat o-  
mnia, et non editum avolet. iuxta illud Ps.  
Sabitus occulte fallitq volubilis etas

O fugiant seno non demerente dies  
Annua verberes per Janum et Apollinem desi-  
gnabant. Sed Virgilius, per Sibellum et Cereferm  
Quum inquit

--- -- -- -- -- vos o clapsura mundi.  
Lumina, labentem calo que ducta annum.  
Ruber et Alma bedes --- -- -- -- --

Ida multa alia preter volubilitatem, tempore tibi  
buanantur attributa, 1/2 Quoniam edax celum, Item

Item Quid non longa dies quid non conspicitur anni  
Item Tabida conspicit felix lapidas, vetustas  
Item Sextescunt tempore curia. Item Temporibus  
medicina valet. Item Tempus medetur mole  
Item et longa dies conspicit dolorem. Item Velitatem  
dies aperit. Item Tempus diminuit luctus inopiam  
corda levat. Item Tempus facit diurnas leves  
senect offato. Item Damnosa quid non imminuit  
dies conspicit batn. blaculo, &c

Stio Platium temporis non possemus attributum  
hoc invalcant sapientum monita, & Alphodese  
mano senect illius.

Temporis unius honesti avarditia est  
Item nihil dabo, qui placitum ponat tempus.  
Theophr Item Divina nihil temporis imperdis placitum  
nihil lactula gravius. Item hac repala  
si sola nequit

Ille illud Damna flet eorum sed plus flet damna dierum  
Despotelit rebus succubile, quos diebus  
Lefelo quosdam tempore atque Dominicany quod die  
Hylb felleo mucas in elatio conficit de quod die

Visit muscos hostis hostibus mucas.  
Harragus Hercuria Rex talpes capiebat. Crops  
cracedonum Princem, laternis confusis apie  
batur, Sydrus Rex filo ranis innectebat.

Didomeus omnium opifium tabernaculo ambula  
bat, sed extra vetulum fastos non endes ex em  
pla, qualibet project edes. Vel inter studiosos  
edum, quibus nullum tempus edetrum, per iari  
gna offluit. Qadus dolet diem perdidit, uno annos  
omnes

Anni patres suis insignibz defringuntur velis  
insigne fycella flodibz defetra. Attatis spicatum  
pranepulus Autthumari. Cornucopia eruis pomis  
refecta Hiemis mensa convocantium ad foun  
Partes anni distichon illud comprehendit

Vele prius flodes, Ofu numedobis alifras.

Vel illud Roma per Autthumun flodibz rives.  
Roma dat autthumun, fouda Bragatibz apas  
Per pceset flode igne levatur Hiemis  
Huc regel. aulea sella scula de quibz vide metamor  
phosis cordi.

Huc daper et monico, nam singuli edum sacri  
crast apud Francos suis nummenty In Iann.  
alig Iunior. Febrarius reptando emnerue.  
Martig et Aphus Maius Juneli Apphlm Iunior  
Iunig Cheludis Iulig Iovi Augilpus Edeli et Edal  
cano Septembet Bautig Iben November  
enacti, Diane December vide apud et legand  
ab et lexand. Apud quem invenies et ian  
monbra alia imensibz imposita. In Septem  
ber et Iunius Germanici dicti i Basall gor  
manis October Domiciani, Aprilis Nir  
va, Craxus Claudius, et quicunq et Iulig



Quodum Capalun soluti Romam, huc et alij  
circumstantes ag mensium refer. ex signis Soli  
aut iuxta Ethus Dispositio

Sunt alii signales, gemini Cancer, Leo Virgo  
Libra Scorpius Arcitenens cap. amphibia, pisces  
Hoc est. Aliis respondet Maderis Paulus et pils  
Gemini Martio de  
Huc refer et alio circumstantes mensium quod  
Nili est, alius mensis ut cancer, qui respondet  
Iunio a solstitio diem precipitat, Martem et le  
nebbas indolis auget, Aulolam accendit tardius  
Hesperum citius, Madognus mensis ut qui lucem  
se diebus inuideat, Leon. Igur. Iulio et Lu.  
gusto halet dedecus, quod munus diuinae lucis  
pils opus obtineat quo terras exsurgunt, efficiant  
flurigna. Non tella Phaetontis cum Leonem  
et Ilium in huc Ima tellatur flammis seui de  
rubent, et si de alio mensibus, excepto deunbi  
quem ob diuina intellit eunabula. ad Minupoli  
nefas de movele, et si Iunio alio calendis tantem  
vires aluipis non deputate placet reliquis, sed Edi  
ne et tempore, de

Huc refer vetelem tempem Romae partitionem  
Nidapha Poeta.

Prima Salutantes, alij abela stnet holan  
Gerat vacuos terra caspianos  
Inquiritari valios extendit Romae labores  
Sorte quies lapsis, Septima finis erit.  
Sufficit, in noxam nitidis octava palapdis  
Imperat artuatos frangere non phodis

Huc refer Circumstantem holan curuorum de  
quasipens Romam dispe odes. Magna pas  
vite nobis effluat popelam agentibz, maior nihil  
agentibz, maxima aliud agentibz. Id cor aliud  
quam expediat vel ratione vite coagluat

Concludo hanc partem de pro huiusmodi. Quod non necesse  
Romano Caritati obtulit. Semina verborum infero  
plene semper primi nunquam attenta. Quod est  
habeat vobis. vestraque felicitati sonet semper perfina  
consona. nec unquam felicia. finem apud vos inve  
niant votum. Profunde est, et hoc sufficit de sermone  
statim

## § XVI

### De loco a Comparatione

Locus a comparatione, cum duo v. plura in aliquo quod  
fit eis commune, comparentur. Vg. illustriorem pro palmam  
mereri fuga quam pugna. Fuga et pugna comparentur  
in palma. quae utriusque aliquid commune est.

Comparatio est duplex a maiori & minori a pari.

Comparatio a maiori est qd in comparatione aliquod  
adhibetur haec particula. Multo magis Vg. quing. milia non  
placuerunt adversus impetorem hostilem multo minus  
duo potuerunt, maior quippe difficultas est hostem fugi  
a duobus quam a quing. milibus.

Comparatio a minori est cum in comparatione aliquo  
cum adiungitur particula. multo magis Vg. Vili honores  
littere gloriam parant, multo magis illustem illustem  
reddunt.

Comparatio a pari est cum in comparatione adhi  
betur haec particula. pariter, Equae, Et Vg. Multo An  
dus et vigilantia demerentur. Nullig, ceteris eloquen  
tia Principes ea apellunt; ipdem pariter Auditorum  
et Vigilantium gloria. Et ter adhibere eloquentia  
Nomen coarscendere oportet.

Adverte. has particulas multo minus multo magis  
pariter de pape poni et aperte. et occulte danda  
Lat. in sermone subtilem quod et haec frequentius



et hae Suffiaant de locis inter se

§ XII

## De Loco a Praudiciis

Locus a praudiciis est cum offertur exemplum iudica-  
tulis ut sequantur illud. Per cum offendit Oletor,  
id, quod contendit, fieri debet, vel quia in similibus  
causis aut rebus, ad eandem causam pertinentibus  
similibus iudiciis, iam lata sint, vel quia illud ipsum  
iudicium quod fieri posset, iam est ab ipso, aut  
ab alijs iudicibus praenunciatum, hinc.

Adverte mo qd communiter loquendo iste locus  
videatur servare sol genus Iudiciali.

Adverte 2do quod intelligitur loquendo iste locus  
omnibus tribus generibus inserviat. nam omne exem-  
plum, seu ut Valgo Oletores appellant, expositio  
vel exortatio ad exempla huius loci esse videtur  
exemplum enim Praudicium ac praenunciatum  
merito appellari potest. etenim quomodo in  
genere Iudiciali propter similitudinem causae et  
criminum indicantur. exemplum prius  
lapis decreti afferit iudicantibus ut sequantur  
illud Ita in genere laudatorio vel delibetatio  
simile exempla vel Historiae et quidpiam aliud de  
genere. rerum olim gestarum. offerat pro evincendum  
animum auditoris ut quidam interpretatur dictis Oletoribus.  
In genere Iudiciali Cicero Catilinaria ait ad mortem.  
Catilina super Consul non praedictum oportebat et per suadet  
apud praudici Catilina ostendit quod multo ante sedulo Cicero se  
natus consulto ad mortem fuerant destituti  
autem ex eorum delibetatio volendo persuadere actum illa  
descendit quia potest gloriari Ciceroni multas eruditio-  
nes de Oletoribus qui propter actum dicitur gloriari speculati et doctis.

Infer quod huc spectant disticha tam veteres qm novae.  
vltus ritus a consuetudine veterum Apologi fortiores  
fabulae Poetarum, Symbola emblemata theurgica  
Nota ut hoc loco bene utaris et scienter, Vide superius  
vlt. Caput vltimum. paragraphum 9. de modis ornan.  
di locutionem § XVIII

De loco a fama seu rumoribz  
Locus a fama seu rumoribz est cum ex communi homi-  
num sermone aliquid esse ostendimus. Inhibemus  
Adverte hunc locum non tantopere foret esse ad affir-  
mandum vel negandum; cum et ipse Pullig pro Plancio  
14 dicat ubi illud unum vos magnopere oro atqz obje-  
cro cum huius quem defendo tum communis periculi  
causa ne fracti auditoribz ac disseminato disperso qz  
sermoni fortunae innocentium subiciendas praestet is  
Nota locum istum in laudes atqz securitate felicitate  
tu valeat, ad vituperia, impeteli, nec nun et a omni  
quo deferri non sapiunt. quemadmodum expellere viros  
cavendum est atqz durtat audendum uniusqz  
ut illius (sicut Pullig pro Mureto Mur. inquit) gloria  
sit illustis ac peruagata multorum et magnorum  
vel in suos vices vel in omne genus hominum fama  
meliorum § XIX

De loco a Tormentis  
Locus a tormentis cum percruiatqz ab ipso loco  
Hab a compluribz illis rei veritatem expressam offer-  
re vel negare.  
Affirmamus nam Teillig in Topius Rume 40  
inquit. fuit necepius fidem nam verberibz



defatigati igne tosti, qui dicunt. ipsa velotas videt  
dicere.

Dedi negamus Nam iuxta Tullij in oratione pro Sulla  
ait tormenta gubernat dolor, immoderate natura, libi-  
do corumpit, pes infirmat.

Nota plurima esse tormenta quibus velotas populi extor-

<sup>quellat</sup>  
tum locum tenet semper necessitas, et hac effirmatur  
set, officas tamen ad persuadendum Orationi, cogit  
enim et obtorto veluti colo trahit nolentem, violen-  
tum necessitati ingenii cog. mentem redit ut vel si  
iugum nolit ferat, Tactus enim libertatis rasefor  
est. Silius Orationi coactio est. Ineluctabiliter nempe se  
agit omnis violentia, quod non cuaditur. nisi eundo  
quod vi, placipitat

Edum bonum habet famas et Titis, proxime enim  
sunt ha necessitati et licet famas male. suada dicatur  
ubi tamen ropra consendat etiam incepto, turpe exitu  
persuadet, sic et frontem deterit. ac preapostelis addit  
dum venter latrat potius qm perolat. Praeferat hu. Bla.  
ferat. Nam in alimentis sepe parentis iudici pi-  
gnora et culinam fadali libelolum cruor  
Sitis equidem suus Orationi sed grauior qm ut animi  
sub pondere. non fatiscant lingua et vula colloquatur.  
quod ubi semel accendit, tormentum est illis Orationis;  
pra quo Ethnely incendia non magis tollas Nec Vili-  
um, tunc quidquam sepius gerit. alias inexta vir-  
tus. hic sine Simphie perit Simphieam qua ut  
incendium hoc restinguat effundit erratum et  
aqui pretium. fuit

Itum locum tenent verbelas Catuste. equales.

Dulci sperat uti oratores. sed nati ad persuadendum  
male enim ubi orator idem qui tortor de m.  
Tullius qui fallax, nec aliam vocem exprimit quam  
genitum.  
studere quidem cogelis, dum tibi in fiducialis canit. sed in  
qui animo necesse est dum tibi oris in nervo. Prodi  
gra virtutis ne spera nisi per prodigia alioquin feda  
etiam persuadet in equales animi imbecillitas. Quod  
si ducit aliquid in cassata Virtus, mox tandem ex pu  
gnatur, nec placet diu forem fuisse de  
stam locum tenet inopia; nam non semper ver  
bere aut fataliter opus est ut in pessima prodigia  
Miner. aduersum Ilias, idem persuadet duoenim  
sola. rex in penuria multos non perfudit. hinc  
Autolecythorum. familia; ac plures Agathis  
hinc nocturnam famam. temerariunt fides. Ias  
funestant. Statlocina; quibus potius in opie laudem  
Virtutis, quam honesti. ratio aut fama integritas &  
stam locum obtinet aulum et dona. tormentum  
est cordis et animi quoties pretium perolat. seu  
ut orator Polonius inquit: Danc y nichetney  
rpe podadun ki serce. wiez y wniciwol zabie  
raig hinc Olympus Urbs tam diu in parta fuit  
quam du sine argento Philippo. hoc ut adpout.  
Capere maniam nec graviodu vlla unquam fue  
rum Philippica, Hen Remam vixit venalem.  
Iugurtam cum non inaccessam donis advertele  
oto in loco tormentorum. ponem beneficia  
nisi hinc infelicia scirem quod si spargantur in  
ingratos: beneficii enim plurimum dicitur ceu  
floris tepecencia. tam du gratia in delectat  
omum obtinet locum forma corporis, etiam



enim Patricia ois gratia taotq; post ois tortore  
nemo enim e' cui pulcherrimū displiceant ubi vene-  
runt in oculos ibi sine plausu ubi lacum repe-  
runt spectatorem.

suum obtinent locum exempla. Nihil enim tam  
arduum quod exempla non tam facile anteant quam  
imperant. Nemo proinde tam facile virtutem ac-  
vitium exiit quam si facinora pro Imperio gesta  
sint pro exemplo. Melius subor qui facit in facto  
nempe, Authotita Virtutis imo et Sceleris placet  
ac utrobq; se palem probare satagi quisquis agentem  
ardet. Nihil inausum. Post audaciam plaudunt  
Viluctz difficultas, si effractam a quoq; eadem vidimz  
Brimo enim tantum ausibus duce opus hinc non offere  
Virtutes experimentum est cum populo fieri quid didicit  
exemplo imo nec improbum epe pudet cum non solus  
hunc labem. Post exempla felix etiam sic periculis  
ademptus terror, quod ea quis te conspicio contemperit.  
Audet ergo quia non nemo aqus; ad acta et patetis  
quod alijs dulce pati tam dei quippe obferent adduca  
quam diu nullis contemptu viluclunt. Alioquin post  
Duces in appeda amantur pericula, ut post se  
volam ardentes foci videntur.

quam obtinent locum plena omnia tormentorum  
guca et Olatotum. Machina subiecta Inuicelz  
Diuina Olator, et hostis tortor est. Et torquere.  
enim satagi ab unoquoq; hostium amorem  
dei, pleceptolium, Diornoium observantiam  
faciente id hupencapi Antistite, omnia mihi clarent  
Deus vobis ut ardeat. Ego addo et tortor memo  
obpudescat  
E dotes hactenus peragrophis istius faule collegit  
Orator, quid in omni genere Causarum.

popul uti loco a tormentis

## § XX

### De loco a Tabulis

Locus a tabulis est, cum id de quo agitur in publicas tabulas relatum esse, adeoque pro indubitato haberi demonstramus.

Lota quod communiter tabula est a se. in sum aliquem coactum atque cuiusmodi sit, in quibus aut pingimus aut scribimus.

Lota etiam quod tabula apud Romanos dicebantur codicilli, ex ligno cera obducto in quibus olim testamenta atque publica scribebantur, sic et de his fidem inducere in tabulas redacta fuerunt. Vnde etiam. hodie quomodo mutata re. tabulas accipimus pro quibuscumque publicis scripturis hinc.

Defer ad tabulas quidem potest rationem legis vel publici prescripti vigorem habere, qualis est pacta fœdera inducere, vnde gentium contractus Codicilli et alia ejusdem generis.

## § XXI

### De loco a Iurejurando

Locus a Iurejurando est cum in defectu probationum ad Divini numinis contestationem confugimus. Scias quod Tese Grecus. nullum vinculum ad stringendam fidem iudicando adhibere majores esse voluerunt. Relat hoc et in. Et Alexandro qui cum statisset Bapfacum divi esse ad id tendenti cum Anaximenes obviam veniret ex illa modo precaturusque sua Contestatio perniciem. esse. Lander suspicans, quid esse petiturum iure exquit me non facturum quid esset petiturum Anaximenes tum Anaximenes peto inquit ad Bapfacum. diuina. Captus erat



Alexander et iurandando compulsus et Servare quod  
demoliri statuerat. Hinc deinde et Pericles amico roganti  
ut perse falsum diceret testimonium, cui adiunctum erat  
iurandandum. hoc est persidium respondet se quidem amicum  
esse. sed usq. ad olas.

Huc refer omnia iudamenta, et ea ad quae pro iudamento  
bona fide obligamur. Quae ut fidei gentium contractu  
mutui quoq. non dicuntur excludi. Sapient enim percipimus  
mala fidei non servati. Item iudamenta Periclitum  
super pactis consuetis iudum finium subiectum. Item  
iudamenta etenotica Consilium. Sacramentum multate. 86.  
Quanduz est ut iurandando obstrictus semper populi de se  
iactare haud ego perfidum dixi Sacramentum.

Nota qd veteres intendum metu pegerandi Deorum numina  
omittebant

Nota Edo pro diversitate gentium diversos modos fuisse iurandi.  
Diodorus ait qd apud Thebas Aegyptiis (quae uero sanctissi-  
ma est omnium), maxime habet iuramentum. per Osidem  
in Philistum. Orpheus omnibz eade permissit per Nomina  
octo scilicet per Ignem aquam, Terram, Caelum, Lunam, solem  
Phanem, et Noctem. Sophaeles per Latorum, hoc est  
Castorem et Pollucem. Persa per Mythram, hoc est Plu-  
torem. per Spartanos et Argivos Deos iurabat.

Plutarchus refert, quod Numina maxima iudamentum.  
Romani statuerent. Aliae gentes aliter iudabant  
Christus Dns ipse Christianis monet, ne iuret neq. per Caelum  
neq. per terram nihilominus mos obtinuit iurare se fidei  
per vulnera Crucifixi. Sicutobi et per S. Iohannem.

Nota Itc nunqm persidium multum fuisse. Apud Indos  
de periculis dictis manuum pedumq. digitis et lemnis  
et apud alias uel gentes parva periculi erat infamia  
velentium ut habetur in duodecim tabulis Romanorum

Sciam vero Deo Iustus Iudex Vindictet, periculum etiam  
domestica docent exempla. in Vladislao Jagiellonide  
Rege Polonice et Hungarie, qui solius periculi ad Præsen-  
tiam tota Christianitatis Victoria spe parvas dedit.  
Vide Patricii Syllæ § XXII

### De loco a Testibus

Locus a testibus est cum ad aliquid firmandum, diu-  
cimus testes: quorum fides et auctoritas non est supe-  
cta: qui rem tanquam sibi notam velle testentur.

Nota testimonium est duplex Divinum et humanum.  
Divinum testimonium est: quod a Deo propriè scitur  
et talia a pud Christianos testimonia ex sacra Litæra.  
Auctoritas scilicet.

Apud Christianos vero fuerunt: Oracula. Auguria. Cypria.  
Vaticinia, vel responsa horoscopica, Sacerdotum conato-  
rum, &c.

Testimonium humanum est, quod propriè scitur ab ho-  
minibus et est multiplex.

Primum quod est a voluntate Regum et Principum,  
quale est vel maxime in legibus, statis vel imperatis  
vel interpretatis.

Secundum quod est ab auctoritate virorum, congnos-  
centium rem aliquam sibi se habere.

Terrium quod est a Patre liberæ, quale est a legibus  
propriè scriptis, constitutis, consuetudinibus, statutis, et ceteris alijs  
quæ libere aliquis suscepit observanda.

Quartum a Patre expressum in tormentorum, de quo vide  
paragraftum in hunc super.

Quintum quod est ab auctoritate virorum eruditiorum, et in-  
monumentis suis et scriptis servientia, confirman-  
di aliquam rem vel infirmam habentium dogmata,  
qualia sunt sententia apothegmata. Symphyla &  
Adversus Iudex quales testes admittendi debeant  
Nam ex Iudæo de summo bono libro 11o



Testis falsidicus tribus est personis obnoxius  
Immo DEO quem perjurando contemnit et consequen-  
ter iudici quon meniendo fallit. Postremo immo  
centri quem falso testimonio ledit.

Adverte edo quod etiam Orator tri in sua pars fit  
Iudex: educare enim debet curis Viri, Aut voluntatem  
in testimonium, pro confirmanda sua perone adducat  
Unde Summe debet ex Clapicis et aplodatis scriptis  
illorum, vel Historicis vel Philosophis vel Oratoribus vel  
Poetis. Et nihil inobterendo, mutando, transponendo  
sed genuine quod ad verba est sensum adferendo:  
Nota quod Orator non adhorret etiam a testimonio  
ex sacris literis petito

Adverte ite. periculosum esse testimonium a fran-  
publicis, Exposit hoc Sylus quidam testis confes-  
sorem, cui Crapus aderat. Cum Sylus protulisset  
crimen, quod de. in eum dictum audire dialysit. poterit  
iratus dixerit. Andet Sylus. Potest etiam inquit  
Crapus, fieri, ut tu Sylus non recte intellexeris: cum id  
quod toto capite annuisset Sylus ut ere Crapus daret.  
subiecit Crapus, poterit etiam fieri o Sylus. Et omnia  
quod te audire e diis. nunquam audidis, Hoc adeo propter  
expectationem populus accepit. et Sylum et eorum risu  
offusissimo obliuit vide Erasmus Lib: 5to in Epistolae  
et hoc suffragat de locis, et hinc et illuc simul omnibus

## DE C. B. V. SUM

De Argumentationibus.  
Bostern tractatus unus loquor ex quibus Summorum Argumen-  
ta consequens est, ut tractatus de Argumentationibus  
que sunt forma quoddam, ac modus, explicandi eos lo-  
quor Argumenta. Tractatum autem de regulis per  
suo paragraphos, quantum intellectui patiens et appetitus  
tempore.

# § I

## De definitione et Divisione Argumentationis

Argumentationis communiter definitur est suorum Argumenti artificiosarum explicatio

Argumentationis dividitur dupliciter in Modum et in Formam.

Modus est per quem argumentum ex locis et personis ducitur, incerta quadam Argumentationis specie collocamus. Et talis Modus Argumentationis numeratur 10.

1<sup>us</sup> Sillogismus, 2<sup>us</sup> Enthymema, 3<sup>us</sup> Inductio, 4<sup>us</sup> Exemplum, 5<sup>us</sup> Violatio.

6<sup>us</sup> Poëtes, 7<sup>us</sup> Dilemma 8<sup>us</sup> Subiectio 9<sup>us</sup> Enumeratio 10<sup>us</sup> Ephedema.

Forma est per quam eam argumentum incerta quadam specie, argumentationis collationem in suas partes redimus atque disponimus eam rationem vel artificiosam.

Quid sit Naturalis, quid Artificialis Dispositio vide supra Lib. 1<sup>o</sup> Amr. Cap. 1<sup>o</sup> et 2<sup>o</sup> Palagra Forma Sillogistica. 2<sup>da</sup> Forma Collectionis Oratio Epithonir seu Chen. Primum hic agemus de modis per suos palagra phos postea de formis literis per suos palagra phos.

# § II

## De Sillogismo

Sillogismus Græce dicitur Rationatio. est modus argumentationis perfectissimus, sui constantis partibus, certo ordine inter se connexis. Sunt autem partes hæ tres. maior minor et conclusio.



Maiores dicuntur ideo quia est continens quoddam totum pluribus accommodari potens tanquam genus suis speciebus

Minor dicitur quia unum tantum quodpiam affert sub maiori contentum tanquam speciem sub suo genere

Conclusio dicitur quia ex maiori et minore inferat aliquod connexionem cum illis cui necessario debeat auditor consentire. *Ex. in exemplo.* Ma

maior Omne otium est fugiendum.

minor Sed pigritia in studendo est otium.

Conclusio Ergo pigritia in studendo est fugienda.

### § III De Enthymema.

Enthymema est Syllogismus seu Ratiocinatio Imperfecta et truncata. *Ex. hanc duobus partibus hoc est*

Omne vitium est fugiendum. Ergo et pigritia in studendo est fugienda. *Vel* componens minorem et Hypothese. *Ex.* Pigritia in studendo est vitium.

Ergo pigritia in studendo est fugienda.

*Ex. adverte,* quod iam in Enthymemate partes ipsae duae, scilicet quoniam in Syllogismo sortiuntur appellationem. itaque, sive maior sive minor ponatur primo loco vocatur Antecedens. Conclusio autem quae est secunda pars Enthymematis semper vocatur sequens.

### § IV. De Inductione

Inductio est Argumentatio in qua ex multis particularibus unum inferatur quoddam universale seu commune et genericum. *Ex.*

Adverte quoniam admodum in fathymenase. Ita et in is:  
duotoni quod primo ponitur. dicitur Antecedens  
quod 2do dicitur sequens.

Adverte Edo Inductionem fieri multis modis. Amo  
cum enumeratis partibus inferitur totum. Vel negativis  
negatur totum. Edo Cum enumeratis foris  
pluribus inferitur genus vel negatur negat. Ergo  
Cum allatis multis similitudinibus inferitur proprium  
mur ad inferendam notam propriam rem eodem  
modo se habere. Edo Cum allatis pluribus notam  
tam in quo potest esse communis comparamus. et  
de alijs locis dicendum. ex quibus potest inductio  
summi

De § V Exemplo

Exemplum est instructio imperfecta, in qua ex  
 re simili singulari, altera de singularis firmam  
 ra inferitur. Ex Celser ille optimus, qui fortissimus  
 Ergo et homo non qui natalium splendore, sed qui vir-  
 tutis gloria prestat optimus habendus est.  
Nota pro exemplo populi Romani similitudinem Hippo-  
 cratis. Symbolum et reliquam deam elucidat.  
Nota edo quod in exemplo quodquid ponitur, primo loco  
 dicit Prothasis quodquid ponitur edo loco dicit Apodosis.  
 Nichilominus quandoque communem habent. Appella-  
 tionem Antecedentis et sequentis.

De Violatione seu Inversione  
Violatio seu inversio est argumentatio in qua



rationem ista nos allatam in alium detorqueamus  
tamquam nobis istam illi aduersum.

Violatio habet partes tres.

Violatio habet partes tres. 1<sup>a</sup> dicitur p<sup>ro</sup> v<sup>o</sup> q<sup>uod</sup>  
Turca non h<sup>ab</sup>et tollendi. 2<sup>a</sup> dicitur Rato. q<sup>uod</sup> In i<sup>n</sup> Tur  
ca Janita terra s<sup>it</sup> in colla. 3<sup>a</sup> dicitur violat eo  
creu Inverpo creu Confutatio Rato<sup>n</sup> cum d<sup>ic</sup>ione. q<sup>uod</sup>  
Imo velo ob id ipsum tollendi sunt quos terreni p<sup>ro</sup>du  
pagani et fides. H<sup>ab</sup>et t<sup>er</sup>rae h<sup>ab</sup>es, in collant.

Adverte ipsum Argumentationem vel maxime  
valere pro. opudando ut videtur.

De Robite § VII

Velut e. Argumentatio quaedam generis multas  
particulares acervatim solvens et iteratim ample-  
ctens ex qualum singula. Veluti precedente, alia se  
quens inferitur, et ex hac iterum veluti precedente,  
alia sequens donec usq. perveniatur ad Summum  
v. Contemptus bonarum artium, habet inhumanita-  
tem, inhumanitas turbat publicam tranquillitatem  
turbatio publicae tranquillitatis multa adfert mala.  
Ergo contemptus bonarum artium, multa adfert mala.  
Nota in solde animadvertendum est ut singula,  
proinde exacte extendantur, ne forte in illatione  
fallitas appareat, ut videre est v.g. in hac solde qui bene  
dormit bene dormit qui bene dormit non peccat, qui  
non peccat est sanctus Ergo qui bene dormit est sanctus

De § VIII  
Dilemmate

De Dilemmate  
Dilemma est Argumentatio illogica ex parte  
duob; partib; diverſim. ſumptis. Vbi contradi-  
ctio. quodam utrob; concedas, tunc melius ex  
Actu. & implacabilis. ratione. & aut placabilis.

Si implacabiles st. Ergo est summa acerbitas si st  
placabiles Ergo est summa lenitas

## § IX

### De Subiectione

Subiectio est modus Argumentationis per quem id  
quod a nobis queri potest ipsi interrogamus et respon  
demus

Subiectio habet partes tres Interrogationem  
Responsionem et Complexum seu Relationem  
factam ex Interrogatione et Responsione simul colle  
ctam

Interrogatio Demosthenes et Cicero inde cooperunt  
eloquentissimi. Ins

Responsio Altera Imitatione et Emulatione Res

Complexus Ergo et quilibet vestrum ut videret poterat  
eloquentissimus,

Adverte hanc Argumentationem vult ad adven  
das refutandasque obiectiones adversariolus si per  
Dilectum exponatur quid sit Dilectus vnde interfigulas  
videmus vnde quid et subiectio.

## § X

### De Numeratione

Numeratio est in qua pluribus rebus sufficienter expressis  
et ex his aliquibus infirmatis vel confirmatis aut summa  
necessario relinquatur, aut totum tollitur. Ex Aut  
dormiebas aut ganiebas inolesebas aegre aut ab alio me  
ab ambulabas aut studebas ideoque actionis ab oratore  
fuisse. Sed ne primum nec tertium nec ultimum  
messus enim Khan Ergo edem subiect ganiebas et  
inolesebas

Adverte istam Argumentationem per perfectissimam  
et absolutissimam sufficientissimam et inextinguibilem  
probandum vel affirmandum et vel e contra



Adverte id in hac Argumentatione est debere esse  
enumerationes quod necessitas postulaverit  
adverte et hinc hanc Argumentatione velle in omni  
Causatione generi. Quidem et hinc posuit in petitis  
sufficientes enumerationes, illasq. confelli inter se  
vel per relationem et propositionem.

## § XI

### De Epithemate

Epithema est sive syllogismus seu Rationatio  
in qua omnes partes syllogismi in unam confeluntur  
in oratione nostra, pro Decotulo sine causa  
Seruus Dicitur accusat. Partes syllogismi seu  
subintelliguntur non debet seruis sine causa  
accusare sed Fidippus erat Seruus Decotuli  
Ergo non debuit Decotulum accusare. Item pro  
Miloni: quid enim odiet Milo Clodium. Rege-  
tem ac materiam sua gloria? Sic: Nemo  
regem ac materiam gloria sua odit. Sed Clo-  
dium fuit rex ac mater gloria Milonis Ergo Milo  
Clodium non odit.

## § XII

Hactenus de modo Argumentationis sequitur tracta-  
tio formatum per quam isti modi disponentur  
et quidem amos sequitur discernendum.

### De Forma Syllogistica

Forma syllogistica seu Rationationis est  
per quam Argumentatio aliqua suas partes dispo-  
nit, in speciem syllogismi: debet et habet.

Forma syllogi: habet partes duplices, alias essen-  
tiales alias minus essentielles.

Partes essentielles et quas nunquam omittenda  
debet.

Partes minus essentielles et quas pro necessitate  
mutatis solent tunc beneplacito dantur et adhibent  
vel omittuntur.

Partes essentielles Formae syllogi et hae

Epitrochion seu Cornatio est quod utimur amplius



cuncta causa, magis sub oculis ponenda res.  
quam tractanda <sup>B</sup>

*Epitolo fit ex omnibz locis tam intrinsecis qm  
extrinsecis viz a Simili a Dissimili a Contrariis  
Contrariis Terribz Proverbijs Sententijs Symbolis  
Emblematis Apophthegmatis, et ceteris factis  
dictisqz quae possumus in unum nostram ampliare  
ac illustrare tractationem.*

~~Nota~~ quod forma syllogistica expter partes mi-  
nus essentielles additas dicitur plurimum vel paucis-  
simum partium etc.

6. Dicitur Forma quinquartata si fuerit maior  
præ hac maiore assumptis hæc illæ et  
plexio

Sicly dipalata L. tantum maculis vel apum  
provisi dat R. Item duobus multipalata L.  
omnes minus e verticill.

Adverte qd forma partu perfectu in alicuone videtur. quoniam etiam vespersensu. perfectior enim fidei videtur probare rem. Magni

Peculiaritas hae forma syllogistica.  
Ita quasi per ipsam non ideo vacat syllog.  
disponi syllogizing, sed ideo quod in speciem syllo-  
gismi habeat partes

Quas edo gibet per Dormam in lloy st car guch  
bet fello poet dispo ni Al gum en tat do ut of fren do  
in ex em pl o u n o e t al te d o m

Anno in Enthymemate et Epichemate non est dubium  
sequi enim Enthymema est tamquam syllogismus index  
quod pars deficiat seu maior seu minor facile possit  
subsumi. Epichema vero omnes partes syllogismi  
implecti in una prope contrahit.

Edo de Sorote et Dilemmate et Enumerazione

palatior non est subum. igitur ad argumen-  
tationes ut patet in modum syllogismi proponunt.  
Sto 19. in Indicatione est exemplum tale: Nulla non  
est tollendi quia et sanctos terras incolat. Imo vero  
ob id ipsum est tollendi quia et terram. Sanctam paga-  
ni et fidei Christianae hostes incolant. Insula non  
est dubium quoniam per Formam syllogisticam potest  
disponi nam ut videtur est. (relicta prout et ratione  
igitur et obiecto quodam) Violatio est semper  
quoddam Epitheton. hoc est. integrum syllogismum  
in una prout stinens.

Sto 19. in Inductione est exemplum tale. De parag-  
raphum prudentia iustitia temperantia. et laudanda. Ergo  
omnis Virtus est laudanda. Dispo. per Formam syllogi-  
sticam sic. Maior. Quod maior fiat ex prima parte  
Antecedenti prudentia temperantia fortitudo  
et Virtutis. Assumptio fiat ex 2da parte anteceden-  
ti, sed hoc iuxta laudantur. Complexio fiat ex Conse-  
quente. Ergo omnis Virtus est laudanda.

Sto 19. in exemplo paragrapho Sto est tale exemplum  
ager ille optimus qui fertilissimus. Ergo et homo  
non qui natalium splendore sed qui Virtutis gloria  
praestat optimus habendus est. Dispo. per Formam syllogi-  
sticam. Maior proo ex Prothasi fiat: Si Ager ille opti-  
mus est qui fertilissimus. Assumptio fiat ex prima  
parte et prodebo. igitur si homo non qui natalium  
splendore sed qui Virtutis gloria praestat, etiam velut  
quidam ager fertilissimus. Complexio fiat ex inte-  
gro Apod. si. Dispo. Ergo homo non qui natalium  
splendore sed qui Virtutis gloria praestat optimus  
habendus est.

Sto 19. in Pibrectione exemplum tale. Democritus  
et Crates inde eueferunt eloquentissimi



Subiecto. Arte imitatione et exercitatione Com-  
plexio ergo et quilibet vestrum ita evadet amectim  
tatione et exercitatione eloquentissim. Dispositio  
Syllogi seu Epitaphio proo. fiat ex Interrogatione  
et Subiectione simul et Demosthenes et Cicero esse  
runt eloquentissimi. Arte Imitatione et Exercitatione  
apud proo appropinquat fieri ut pote subintelligitur  
in Complexione. Sed quilibet vestrum deat evade  
re eloquentissimum. Complexio fiat ex Complexione  
Ergo quilibet vestrum deat prius Imitationem atq;  
Exercitationem in Iudicio.

Quis Ergo exemplis non ne patet quilibet  
argumentationis modum facile posse disponi  
per formam Syllogisticam.

## § XIII

### De Forma Collectionis Orationis

Forma Collectionis Orationis est per quam aliqua  
argumentatio in modum cursum cuiusdam in quibus  
partes coarctatur et distribuitur. Hanc et dictam  
ergo puto collectionem Orationis.

Partes Orationis collectionis quing. ut haec Proo. Ratio  
Ratio Ratio seu Confirmatio Expolitus et Complexio  
Proo est, in qua apud statim ipsum quod  
probare volumus et Conitari in bello nihil est  
aliud quam longam deliberationem et preparationem  
promittit ante confelenda adma. pro felici summo  
Victricum palmarum proventu.

Ratio est in qua demonstratur id velum esse  
quod in proo apud statim et suis cunctis opibus  
hostis formidolosum sunt cum suis vires evocant  
tent et rempor aliquid in desperationem muneatur  
ut vacant palmas et victrices repraxit.

Ratio Ratio seu Confirmatio est. vel lucius explicat

et corroborat rationem q<sup>ia</sup> quia fortius feret libe-  
ra fortis consilio magis. Imo hac ipsa conotatione  
hostes plerumq<sup>ue</sup> dum expectant armorum experimen-  
tum debilitant.

Expositio seu Exornatio est adductio eruditio-  
nis vel similitudinis vel cuiuspiam alterius exempli  
vel oppositi. Cuius amplificandi magisq<sup>ue</sup> sub oculis  
ponendae rei quae tractatur. V<sup>nde</sup> de fabio maximo habet  
Poeta. quod solus conotando Romanon<sup>em</sup> restituit rom-  
deinde ipse Annibal apud Mutarchum de Fabio  
dixit maximo terret hoc nubes. quod circa noctes  
vagatur. Min<sup>us</sup> et factum ut Fabius laudat ille  
campa demerserit ubi iam Herilis fuit Romano-  
rum animas.

Implexio est supra dictulum exit<sup>us</sup> V<sup>nde</sup> Ergo cum  
ctatio in bellu<sup>m</sup> teraupimq<sup>ue</sup> Vetricum palmarum  
campus debet dici. V<sup>nde</sup> Dispositio.

Secus tunc, Collectionem etiam d<sup>icitur</sup> epe pluri-  
partium, quod si id magis exigat, et bene placitum  
Oratoris addat rationes vel expositiones plures  
Secus id<sup>em</sup> quamlibet argumentationem, si la-  
tu onib<sup>us</sup> amplificetur, Expositionib<sup>us</sup> exornetur, posse  
disponi per formam hanc Collectionis Oratoriae  
Adverte. si quae argumentatio non possit disponi per  
hanc formam, maxime Syllogism<sup>us</sup>. Sed bene et ista di-  
sponetur, si disponetur artificialiter hoc est abie-  
cta maiore, ex minore pronon<sup>em</sup> faciendo, augend<sup>um</sup>q<sup>ue</sup>  
illum per rationes ut patet hic in exemplo decun-  
ctatione vel etiam maiorem pro lacone vel Rationis  
Rationem vel pro expositione per modum digressio-  
nis in locum communem. Secus agere. Quam-  
vis ad Epithema ponatur loco proinde addantur  
rationes & Quales quid amplius requiritur Lex.  
Iudicium et Res Oratoris

#### **SXIV**

De Forma Hermogenis.



Forma Hermogenis (Sic ab authore vocat) est per  
quam alicuius argumentatio in quatuor partibus distribuitur

Partes haec quatuor vocat Auctor sic  
1<sup>a</sup> Inu Caput seu Proo 2<sup>a</sup> Epithema seu Ratiō 3<sup>a</sup> 4<sup>a</sup>  
Epigamia 4<sup>a</sup> Enthymema seu complexio  
Caput seu Proo igitur velut Christianus non solum omni  
tempore temperanter sanctus sed etiam tempore diuini  
iocium festulum, uelle debet.

Epithema seu Ratiō igitur quia velut Christianus cum Christi-  
tatem imitari debeat non alius ipsam omni tempore uelle  
ueneri, quoniam temperanter et sancte.

Epigamia seu expositio igitur ab oppositis Inuicem Pazarorum  
Athumorum, uel et Deum uelum non nocentem festum diu  
nisiā colere atque olere in honorem eius appetere, mentes  
ad ebrietatem solvere.

Enthymema seu complexio igitur Ergo velut Christianus  
si omni tempore etiam tempore festulum diuini iocium  
temperantes sanctus uelle debet.

Nota 1<sup>a</sup> quod Crisostomus seu expositio quatuor secundum  
Hermogenem quatuor tantum sibi debet aperire  
tot locos. Deum quod licite posset summi ex omnibus  
locis tam Intussecis quam extrinsecis et omnibus quod  
posset exornare et illustrare rem tractandam.

Nota 2<sup>a</sup> quod per hanc formam eadem qualibet argu-  
mentatio disponi possit, si materia tractanda permittat  
et iudicium atque alio statum affuerit.

## § XV

De Forma Aphtonij  
Forma Aphtonij (aliis Christi dicta) est commemo-  
ratio seu explicatio facti alicuius vel dicti. Vel utriusque  
simul, certo partibus seu capitulis comprehensa.  
Philosophia est triplex 1<sup>a</sup> dicti seu verbalis 2<sup>a</sup> facti  
seu actiua 3<sup>a</sup> mixta  
1<sup>a</sup> dicti seu verbalis est, quod Verba sententiosa ab

H B

aliquo prolata expleat.

Chila facti seu actus est quae actionem seu factum quodpiam exponit et exornat.

Chila mixta est quae factum quodpiam sermone coniunctum complectitur exponit et exornat.

Chila habet partes Octo Cordium, Expositionem, Causam, Contrariam, Simile Exemplum, Testimonium et Epilogum.

Cordium semper habet eandem vel superiorem illi quod dictum protulit vel edidit factum illud quod Chila maam praebet.

Expositio habet liberalem interpretationem, et dilucida rationem explanationem, dicit cuiuspiam vel facti quod Chila maam praebet. Expositio etiam dicitur dyptaphrastica.

Causa offert rationem seu corroboracionem illius dicti vel facti, quod praebet maam Chila.

Contrarium significat ex contrariis rerum conflictu, id confirmandum ope factum vel dictum quod praebet maam Chila.

Simile illustrandum ope docet similitudine quapiam illud dictum vel factum, quod praebet maam Chila.

Exemplum monet adducendum ope illustriam vel quodpiam aliud exemplum ad stabiliendum illud quod intenditur per dictum vel factum, quod praebet maam Chila.

Testimonium ostendit scriptoris seu Poetae, seu Oratoris, seu Historici, seu Philosophi, vel cuiuspiam alterius, Auctoritate confirmandum ope dictum vel factum, quod praebet maam Chila.

Epilogus indicat Chilam illudendam ope, quomodo autem concludenda sit, positum est in arbitrio Oratoris.

Nota Concepto Cordio Expositione et Causa, ceteras partes pro libitu Oratoris prope locum suum mutare, hoc est non servare hunc ordinem, qui in enumeratione hic expressus est. Epilogus vero semper debet concludere.



Adverte cum in Orationis sensu difficillimum esse  
diu in Chria non leuis enim videtur labor esse  
et negotij. Item ut dictum vel factum expleantur  
non fidem solum apud Auditores sed quantum  
sibi venerationem conferret maxime in laude  
Quatuor elaborandum hinc

Nota in laudando a nimia velleendum ut laudes  
non velle: Non laudem que quis cadit ipsi tribuere  
non est laudare sed illudere. Deinde ut laudes illi  
sint proprie ea q. convenientes cui adscribuntur  
ne v. Poeta, Non est laudandus a robore viri  
sed ab ingenio. Nec imperator a suauitate vocis,  
sed a fortitudine et scientia militari.

Adverte 2do. Magni difficultatem adhuc esse expositi-  
onem nam hoc pars est basis et fundamentum  
cui innituntur et ad quam referuntur cetera septem  
partes. Idcirco in ea conformanda, exornanda q.  
aculatione studio desudant hanc fundere periodum  
hanc Orationis pigmenta distinguere, hanc figuralium  
gemma illuminare debet. Nichil deniq. agendum  
et suis numeris et plena perfectaq. sit

Conclude Chria valede maxime ad amplectendum  
ut patet.

Chria exemplum mox in dispositione.

Et hoc sufficiat pro interea de modis ac formis  
Argumentationum.

## Capitulum Septimum De Amplificatione

Postquam cognimus de locis Intrinsecis et Extrinsecis atq.  
Argumentationibus superius sublo de Propos et Regulis  
quae plurimum adjuvanti affeunt amplificationem de qua  
tam sparsim de his egimus sequitur de ipsa arte amplificandi  
agam per duos paragrafos

### § I

De Chria et Divisione et Amplificationis  
Amplificatio dupliciter desinit scilicet modo quoad finem et modo quoad rem.

Amplificatio quo ad rem, est amplior et significatio seu amplior  
et factio et effectio

Amplificatio quo ad rem est pars oratoria facultatis quae  
id, quod sine illa prolatum diciturque parum videtur augere et dilatare

Amplificatio sphaerica dicitur in amplificatione verbum et verbum  
et amplificatio verborum per quod voces ipsae et phrasae alterutroque  
alter circa eandem rem augentur et crescant

Amplificatio elum est per quod oratio incrementis sumit in ymnis  
et in

Amplificatio dividitur etiam in amplificationem affectuum et ad rem  
amplificandam

Amplificatio affectuum est sicut Cicero per gravior quidam  
affirmatio, quae motu animi ducit, indicendo conciliat fidem et

et talis amplificatio solum modo ut locum vel maxime in  
conclusionem et in Epilogo prout supra egi et huiusmodi

Amplificatio dicitur sicut Isocratem est quae a parva rebus a m  
plectes facit inde alter dicens est dilectatio communis et app  
tuli debet synonymia, et de talibus agere et in quo

Adverte quod amplificationem non inani verbum, exegela  
tione rem augere debet sed orator in arte amplificatione di  
ctate est similis Propolis, qui suae suae morces amplificatione dicit  
potest, cumque ut valis unicuique recordata, valida explicata

evolvet et disponit ordinem singula. Respondit in officina  
naque loco, similiter orator amplificatione et debet talia di  
aliquid, cum eius partes omnes alij aliis rebus et perai  
has explicat ut singula appareant et sint ab alijs segre  
gata, resque obtineant locum.

Idem quomodo amplius fiat sequentes docebat paragraphi.

## § II

De Amplificatione Verborum  
Parvi eque sunt modi amplificationis, res per verba.

Idque tam eruditae quam simpliciter, sed plures  
videndum est qualis verba in amplificatione orator  
debeat adhibere Praxe supra Lib. III. Cap. 1. paragraphi.

videndum etiam quid sit subiectum quod praedicatum in nem  
in quolibet plone. Vel subiectum vel praedicatum ampli  
ficari debet, quod orator facile est intelligit



Secundo Obiectum est id in Oratoria plene; de quo res est  
et sermo

Secundo edo Pladicatum est id, quod enunciatum de  
illa & de qua actus Oratoris attribuitur, illi vel  
in laudem vel in contempnitionem vel alio quopiam modo  
convenit illi. 1<sup>a</sup> In hac propositione. Orator debet  
esse vir bonus, Orator est Obiectum. Debet esse vir  
bonus Pladicatum. Enunciatur enim de Oratore bonitas  
viri. Item 7<sup>a</sup> in hac. Omne votum est fugiendum.  
Votum est Obiectum fugiendum pladicatum Item 7<sup>a</sup>  
in hac. Reprobia est vitium. Reprobia est Obiectum.  
Vitium pladicatum. Item 8<sup>a</sup> in hac. Facillimus tri-  
umphum laudemus campus constat. Facillimus tri-  
umphum est Obiectum. Laudemus campus constat est  
Hic pladicatum descendit ad modos.

Modus 1<sup>us</sup> simplex per Additionem Adiectivi convenientis  
Parti veloci ad vocem deorum acutis humani labor. Vel  
2<sup>us</sup> Simul allabent Dij laborantibus vel Fortiter satage  
conatibus prompte apiunt Dij 6<sup>a</sup>

Modus 2<sup>us</sup> per Additionem Epitetorum quodcumque  
sive proprium sive translatoium tam propriis Com-  
pactis humeris incubispe gravitatem onelis adfert  
Dij laborantibus. Vel Fortis meretur deorum auxilia  
qui vel Atlanteum ad onus non meret. 6<sup>a</sup>

Modus 3<sup>us</sup> per Antonomasiam et modos illius  
de qua vide libri 1<sup>o</sup> in cap. 3. Paragra. 4<sup>um</sup> ubi  
adverte quod non incongrue solet si presto erudi-  
ta habebatur nomina. Vel alias Circumstantias  
ex quibus formatur Antonomasia in ponendo. Ulysses  
pro doloso Hippolytum pro casto Ganymedem vel  
Damoclem pro Formoso Phaetontem pro Incendiario  
H. mettem pro doli Sardiniam pro loco pestilenti &c  
Modus 4<sup>us</sup> per Comparationes et similitudi-  
nes quod tam Doctis quam Oratoribus non inusitatum.  
1<sup>us</sup> dupliciter vel affirmative vel negative. Exemplum  
1<sup>um</sup> vide apud Helium libro 4<sup>to</sup> Ode. atq.

De c. Alijs modis Ampleficandis per. i. p. r. h. a.  
Modis istis per eruditionem, sic illa amplificali o



Verbalis de Patria propugnacionibus. Ira varias habet  
per eam decennij. Et nota hanc. Potitur nec tam  
expugnatur ubi ira elapsam de nomine inq. dolis  
quidam, validum manu. Et comedem. non dnu. Hector per  
fite.

Et quando etiam plures eruditiones sperantur. Non  
si alia mala nocent et lingua. si per eruditiones  
Non sic dardani et cetera. Quibus. Tolosam. non vel  
Janus cornipes vel nemus. Africaum. non lyeam  
bos sanguine tincta. sic nocent tellus. nec pomum  
quod terram. nec saxo. lare. phaneta. non vltus.  
Epidaulium vel ponti herba. truces nil et lingua. tan  
tium.

Et si aduersus quosdam actiones effluuntur. Solen  
ne illi conferant vel cum Caligula cum. legere vel  
Natale cum macedone. cum. Perquinio. modere. colla.  
papavelum vel cum. Demetrio. muscas. conferre. colla.

Nota ut hoc modo bene utatur. Vnde lib. 1. Cap. 1. vltim.  
paragra. quae de modo. ordinandi. elocutionem.

Modus. Cuius. per sensus. synonymos. Vnde. Comparata. et. per  
pericula. torrent. sic. et. malis. naufragia. post. qm. semel. nau.  
fragium. pertulerunt. a. nauigio. pedem. revocant. et. libata. belli.  
diserimina. Mattem. non. facile. pericula. dent. et. via. latrocinijs.  
infames. domi. retinent. Sic. et. Poeta. paratum. se. in. ardua.

Synonymice. cauit. Non. si. per. attas. ire. me. iubeas. nives  
Liegeat. gelatis. ingredi. Quid. iugis  
Non. si. per. ignes. et. infesta. agmina  
Paventi. palatis. ensibus. pectus. dale. &c.

Modus. Quis. per. aliquem. locum. intrinsecum. Vnde. Extrinsecum.  
de. quibz. omnibz. Id. Cap. 1. vltim. huius. libri. cum. omnibz. suis.  
paragaphis. atqz. modis. ibidem. et. doctrinis. allatis. Vnde. ergo.  
Vnde. ci. Definitionibus. pluribz. vulgo. comprobatis. dictis. sic. &c.  
Nemo. de. mnet. tardidilem. connotationem. est. enim. bellorum.  
bellatorum. qz. fulmen. victoriae. pignus. operis. perfectio. auspex.  
triumphorum. omen. matutinitatis. arva. et. campus. exultans.  
um. laurea. rum. feracissim. Item. qz. Poeta. in. calo. nullum.  
epe. makim. exprimit. per. enumerationem. malorum. quae  
ibi. epe. negat. &c.

Non ibi Amerijs regnat nec fata cubembris  
 Nudas ad apsidia cornitur ire dies  
 Non augeat nidos ibi cana pruina iugales  
 Sed teret astram Sole quadriga uenit  
 Non ibi pallentes molbi. nec cana deneatq  
 Patris hydrops, nec ibi tupsis anhelat premit.  
 At nec belligeri enavottia signa gradivi  
 Sed uiget aeterno fodere tuta quies  
 Non ibi funereas plantat hybtina. cuprepus  
 Sed dah aeternos uivere pape dies

+ Sic pariter dicendum, de alpis locis qm Intrinsecis qm Extrin  
 secis si quid ex aliquo loco dtingat amplificare.  
 Rhodus honus per Sententias eidem rei accommodas sic de Pere  
 grinatione q. Is domi lateat qui folis Patliam obscuraret. Is  
 mo pedem non offerant quolum et res angusta domi nec animi  
 orbe major, et angustum est magnis mentibz. Celum Patriam  
 solum uel pede magnitudo est cultura animolum.

#### § IV

De Alijs Modis Amplificandi per Verba  
 Et hoc no per Variationem Syntaxeos mutando locutio  
 nem tractu qui modus vel maxime subditum habet  
 a dialito seu disjunctione ad effellenda amplius plura  
 per Anathismum. vel per Zeugma. Vel per Homosypo  
 ton vel Hameleton posita. Vel per Verba activa  
 Vel passiva vel Dependentia. Et hocq upe cum  
 munipung tam Doctos qm. doctolibz. elegantiores  
 enim sedat. Stylum et Ampliorem et vel maxime  
 nauseant. Similitudinis amoret q. Claudianus St.  
 qui Pharsalia quod poterat expedire per Zeugma  
 per dialiton expressit

Chis in duobus gemina clatibus abito  
 Ille neget puppes hic cum mihi semper in altu  
 plet et in paret summis minor. vna curthes  
 Daphnia vel Sythia adlaxen. Notode. puto



Spectamus: quicquid dependet ab aliole forma.  
Certo phylla propriis madi. Ampela feretur.  
Inytha potuit tendit datis. Unde carpo  
Excepit Auphadi. Celo contenta vagali.  
Mella tunc. boream &

Itemq; Siliu candore oculos delectat adde nides con  
plent flecta manus celonant. Sub tamen omnia  
per Teagm. poterant claudi uno verba delectat se  
amphus su

Modus namus per voces synonymas hic est den  
significantis. v. g. bonum aliter communem estletas  
fortuna felicitas res &c.

Itemq; publicum aliter commune unumq; ple non den  
us otanion. Item q; bonum publicum aliter bona  
patli bonum Regni bonum Civitatis bonum  
Civium populum gentium Communitatis &

Modus namus per Immutationem partium orationis  
reducendo vel in speciem Inventionem vel deum  
tuan servando bonum a conjugatis. V. g. hic supra

Cap 4. paragi. Edm et c. orationis ibi dicta. It  
signis vellet Amplificare per verba. hanc locutio  
nem.

Quot bonum publicum. A verbo cello prove  
nit cula nomen cui addatur epitetum vel plepli  
un vel Translatum. Item ad inveniendū verbum.

quod implere valeat sensum eundem. V. g. loco  
culat bonum publicum. V. g. Aliterq; in a fel  
cula. erga publicum bonum. V. g. Sed bonum pu  
blicum soluetur amplificare, cum plurius exprime

verbi volens facies id per Caput 4. Item q; in  
syntaxeos addendo obnoxium alio veniens divelja

rei quatuor. pōunt epe. Integritas, salus, conserv  
tio. Successus, Cui iterum addit epitetum. seu

plurimum seu Translatum. V. g. bonum con  
mune diu ab augendos promovendos servandosq;

boni publici successus &c. et c. de alyo locutione  
in quib; non patet adumentum adferre v. g.

Propterea tan verbum quam orationis





ad multitudinem a Majoribus seu Exemplis quae sunt  
aliud, nisi divisiones unius cujuspiam rei in plures  
Antecedentes, Consequentem, oppositam, Repugnantem  
et plura sibi se invicem exempla, quae sunt patres  
quidam, vel verba vel molales et cogitatione conceptus  
ingenioso adinventis possunt appellari: hoc tam  
ipso in uno et altero dando exemplo ut haec duo verba  
Penes deprimus per Amplificationem verbis sic  
expressas, turpissime est huius sensus et tetra species.  
Verum per Vocum a dispositione sui amplius dices, quos  
non exholleat semen illius rotundum, cadaverem  
capulatem, scapulas habentem arcuatas infemice  
hiantesq; et alidus fauces, oculosq; lippitudine rign  
os fatisq; nates buccasq; fluentes dentesq; tremu  
los nasusq; sinum, sulcatumq; fratem precursusq; men  
tis genasq; luridas auricalasq; flaccidas aduncasq;  
manus falcatasq; pedes pectusq; pulicibus scatens caputq;  
cinilibus putens &c.  
Item per haec sententia: Vitium multa creat mala.  
per amplificationem verborum sic: Nulla mala  
quae non exoriantur a peccante fonte vitiorum;  
sed per divisionem et enumerationem effectus omnes  
sui. Inde Vititudo facit ut ad rationem vel pietatem  
quod contamine animam, quod divinum nomen offen  
dant quod auctorem suum diu exorietur in ois  
argore. Stimulet animi exeat metu percellat, salis  
vinciet supplicij, totqueat, damnetq; solusq; maximis  
nullo sermone satis explicandis. Tum quod leges  
quod iustitiam, quod fides, ceteraq; humanae societatis  
sacrosancta iura velent pervertat, labefactet  
excundet, perdat, extinguat, deniq; quod pestem  
rebus publicis, provinciae, calamitatem, perniciem  
Legibus urbibus exitium, familiis damnum, numerum  
singulis deniq; hominibus unius vel pluribus  
regem in pulset.

Item de hac. Bellum fons molodum per enumerationem sequentium suam amplificationem et haustus edat abacta pecora, profecatas segetes incensos vicos et villas, desertos agros, coepta monia completas domos dirampta templa, fracta laboribus iuventutes, tot adolescentum mores licentia deplavatos, tot obitos senes, tot virgines matronas, oppressas praeterea leges, extinctas artes, corruptam disciplinam, obsoletamque Religionem, confusa divina humanaque omnia, tibi una accepta referam si bellum auctor fueris. Adverte Ex istis exemplis patere tibi et quocumque loco fuerit amplificatio televisa semper esse a Divisione. Adverte Edo quod vis diquando potest esse amplificatione in uno loco quin statim sit et alio et tunc ut itidem monstrant eadem exempla. Itaque tibi pariter in tuis amplificationibus place deum erit. Nihilominus ut adhuc exemplum ostendat hystoria Principes regnare docet. Porro dispositionem et enumerationem exemplorum amplificationi. Vic Principes huiusmodi, maxime cum milia de constantiam, in Edi cum None modestiam in tristibus cum Emilione laetitia in Edi cum Valerio modestationem in paupertate cum Culio et fabricio gaudium in divitiis cum Galieno et Adriano magnificentiam. In tormentis cum peo la et Regulo patientiam, in aliena mulieris forma cum Therendo Cyro et Supione Cassianum in Veledandia cum gorgiano et Maximiliano Imperatoribus fronte temeritatem, in libo et potu cum Traiano, Antonino, Septimo Silavono Rege Parsinoniam in Vestitu cum Augusto, Sacerdotibus bisandis Epaminonda Phetaro modestiam in morte cum Socrate et Seneca Alaricis ferm in exilio cum Thrasea et Savillo tollerantiam in voluntaria seupione cum Africano maio et minore Cabolo quinta et Joanne Casprimo Adonia Rege promptitudine impietate in pale



an Amore de Martij et Cres. plop  
temeritatem in congressibus cum Hispanis et Tito  
facilitatem et comitatem in sedibus sedendo cum  
Bartijo et Danielo et Stephano Bateles Polonia  
Rege Recan Casimiro Supto fortitudinem, in pietate  
et Colenda. cum Ludovico Gallic Stephano Ungarie  
Vladislas Jagellone Polonia Regis apud civitatem.  
in reliquis denique virtutibus progreditur felices ammunum  
ad omnia paratum. Inquit ita post Christoph  
notum libris Historicorum veteres senecan legat Prin  
cip et Epictetum.  
et doctus ergo diligenter qd sit qualibet amplifi  
canda res

§ VI  
De modo amplificandi res per figuras  
Per figuras modo amplificandi haud exiguandum  
esse possum. nihil esse vel melius vel utilius nec  
dubito qui quovis Viri ingenio quantumvis meri  
oceri, perfectis diligentem perceptumq; ijs non posset  
quantumvis orationem ornate varijs modis explicandi  
assignantur ab authoribus. Figurae alia verborum  
alia sententiarum alia amplificationum; et quidem  
haec diversio figurarum est antiquior divisione per  
sententialem in figuras solum verborum et  
sententiarum. Verborum utidem in figuras per  
additionem per subtractionem et per similitudinem  
de quibus dicitur supra lib. 1. c. 64 et 5  
Vulgarem figurarum divisionem secuti sumus ibi, atq;  
dico quod his diligenter perfectis perceptisq; nemo  
non posset Plurimum quantumvis ingenium mensori qua  
libet sententiam amplissime ornateq; varijs modis  
explicare. Receptis sollemnibus figuris per detra  
ctionem et brevibus alijs quae potius ornate brevi  
tati quam amplificationi cum ornatu starent  
et doctus ergo Dni eloquentia studiosi  
Templa per figuras amplificandi insigniores aliquos  
cavere ex his facile colligant

## Figura Distributionis seu Elegiae

Quemadmodum et locus a descriptione summe amplificatur,  
dum vel totum in suas partes dividit vel personi  
propria assignat negotia, egregie exemplum dant  
Orationem, qd vides in exemplo in

Xionum cum capite Polonia et Honorem illam raptam  
inevitabilis eloquentia quae in tot Poloniam. etiam noster  
state oratorum facundia Taliter gravitatem superat  
sublimitatem Scintillam obtinenda Esbatam. Illius elegan  
tiam energiat, Seneca vincit maiestatem. Item in  
Suis curandis dicitur. Wybitur natym Bostupku

pry dworze placu tak wiele memel cwierci tak wie  
le przezyt Dwor mu niemal kolebka byt. Kiedy obodu  
miedzy, domem, dwor trumny dostat ryzstunek tego  
in hac aca byt wpytek z nim do choty i wiernapla.  
to wpytko przydworze wpytko tego municya. Nie  
chay, e kto pokaze pry, dworze Koly lubo tak szrudno  
ng Janskiego Terca fortec, Ktoley by on enoty swag  
nieznie woldy, tak miedobrey niewy, tego animu p  
Kaped Ktolegoby sobie podczy, woscy swag, suzda  
winkowat. Tak Jansky, rownacy, chcy i dro  
pney, bych jawolow pas Ktolegoby, ludckadug skla  
nosacy, wogody ustug, dobloz, nmosy, ne oparo  
wat.

## § VII

## Figura Interrogationis seu Erothei

Non potest remanere edam nentum amplius de p  
ut et olrandi, cum nulla ferme figura sit qu  
pr Interrogationem ornatam et ardentem offeri  
nequeat, pp de Oratib aliquo excolenti.  
Predet ne hoc ventura olim possidet ad et praestabit  
nobis san gloriolum fidem, uti noster ro mun  
seculo annuat fatum quid, textis, in se supla  
temporibz, nec inveniet emulm nec exemplum



Huius enim tua vota teno, cum mitata promissioni.  
Hec inflexio cum promissa, qua temperato cum utraq;  
dispensat. quae Platonem tota iucundius succunda  
cultus pugnantes densius, densata glomeratq; aut  
dixit aut quod est libellum cogitavit. Itaque de peccato  
Sua peccato horribiliter, quod magis abominandum  
nonne illud est, quod dolores in hac vita corporis hanc  
obitusq; mentem afficit, eternorum post mortem suppli-  
cio illorum, implacabiliter exaroficationem superueniat.  
Figura Leperonis seu taphoda.

Multum amplificando et ornando confert. Deinde  
in Cancellis in comiti perlatit. Et homo. Pech  
Hedze tepera, dozywotnego nedy nieodmiennego  
afektu. Dobroliwa i nsta. Danka. ta. Krolu nie  
przebrane laski, i dobrodziejstwa hojnie psakowat.  
ta nsta. Krolu nie przyciaczoty gramot, Danka.  
Krolu, i teraz garrage do siebie, i do Terca. Zydu  
ladze. Tol. Dinger. fadole dextram. spem omnia  
Zydu. dani zaklad. Z. Clubo do prywatnego uchyla.  
wie. ciencia nedy. Terca. dobroci swej, i mitoser  
Ku. uwen. Danka. i. Bezy. nie odmienn.

Figura Subiectorum crea Hippopkile vel Antip.  
Chorum in modum huius spectat. Itaque in dicitur delibetans  
secum de mundi contemptu.  
Itaque quomodo te inquit Ludovice communis omnibus  
deludet error? quem tu per tot delum discernis.  
tot calalum per. anfracty in obte hoc miedounguales.  
In sublimis honoris populam veheli aida. fumus est  
lachrimas ab oculis qd. in invito expulsiem acorde  
latitancia sub uestus caruli.  
ut subiect casu granida suas. ducali clava. helos  
moderabebis mentes? at non desunt tot sus clavis  
hydra. Pleas grepus sequi scipione. diliget in  
dus colapsuli hoc infirmo fulcrum adminiculo.

Ingo sudabit Regalis vertex sub diadema. Ad Con-  
natum Dilectum et corpus a meo clubeat. gem-  
meum dextra implebit scutum. sed non amicum.  
Pius malice nota flammis, accendat humeros. ac fr-  
get huius ignis cecidit. Divinorum cecidit incendiis placit  
et torquere pendulus e colli pectus coronabit torques  
onebat verius. ac librum catena hoc caprip-  
get animum. et te buroice. et has incantation  
tu fodina deludet vices.

§ VIIII

Figura Contrapositum seu Antitejesa  
 Et amplificat et acuit et denat mulat. In modum  
 Pq de mortuis addescentis cadaver descendit per Antitejesa  
 Albo sup ocsy mity. abo sp w straszliwa takiego lar  
 wy przybrat słyszny wieku napsze kłacynia wco  
 das się ułodg twój, patrzyły on ocsy napajis niemo  
 gły dżysie niemożycayne. ad siebie odrzucargcoj  
 postawy mrosy. Co przedtyn z narcyfarny obły  
 wady te zawse wypogodzone nigdy nie zasępiła  
 żota teraz się gnie. Kropna śmierci umiała upiśt.  
 Pałaty nie dawno wstępu. Danka skiego zamierca  
 lilirowe iagody; teraz się brzydko pieni i masy  
 Łopę swetne ocsow krzy stały, abo dwa dwo  
 gley takiego pieruenna tworsy; diamenty wsackiedys  
 wejolego aspektu. ciskaty ogniami. takewie zagafty.  
 Ze choc przy lepych ciemnego planoty; błysk roz  
 znac się ad garsu prochu niedaw. w żote pier  
 suenne zakurtaige kędziol; ujęsac kryty; wyspa  
 Kta a podcykiet Hwyzona cępl, no iako się mępo  
 ciebie po ognielej głowie wze. w paralcami. iako  
 na umysł Hieporę wstępy wyig wby otrawę upiśta  
 na słodkiej antionowy łosni bilet, barneque się na  
 przyracielskie camenty gluchem staty. rubel



Zimne i kłykłego marmuła-głazy; łazgi kolatowe  
coś na dźwięk góry thnety; purpura ciekosze szober  
niaty! wleśme grzmoty i syku co smutnie zachmo  
żonego cnota niepozody; atacczyn a wejotyn  
rospedzat zartem i kosy pędko, wędne smodli  
wey napy garstke rozlat! przykuc za wdarstkosci  
sworey nogi origine po tak miley ożycu pa by tarbe  
plwajce łanisty, teraz kosciale am sy nysze  
ne nosecie.

*Figula Compalis Gra. Locolori, non leve de  
trond decus est.*  
*Quoties illa patet ad Olatum Italia. Pullum in opulmo  
ben Varmanum, spectantur Gallia in opulmo  
peritis Penclis vehementer caparet Constantiopolis  
in Linnio. Olati denique quod invidet repedit in  
salmauo Olatodity. Ben by in finem cujudam  
Razais WMDR przywiec Tobu napamici one tego  
zestmule nseke w freckien ostrzeku anielky  
dy ciuch wspaniaty cektę Kroznosc, prsewko  
Kozdemu wktadnosc, wdotrę matę przyrosm Hator  
Chupatoby toq byds w ostrzeku me cztwrec dorec  
zety sy gorkoscy napdmie miedate is tak rali  
Orych cnot kedu compendiam w oclach nasych  
znikreto.*

## § IX

*Figula Descriptionum G. Hippoposidis et dila  
tat Olatrasem et Olat. capty m. d. f. ac su.  
spensos tenet auditores.*  
*Hippoposidis multas habet species una Prosopographia  
descriptio personarum vel tabulogae.*  
*Eda Prosopographia introductio personarum vel mundum des  
loquentis, muta vel mortuorum, et hac ut nys*





et in cantamentis abstractum a religione vita revo-  
catione ad mundi sedes. per te per miser super me  
vicissim equan est ut pereas in pie. Hoc dicens gut-  
turi fello transfigit laceratq; grandi plaga aca de.  
mum iscesso equo figit palida filium. Et alterum  
exemplum, de Pragmaticographia de Jome rubolati  
Lapidebant incompti agiles. Aridosi maulenti capulades.  
sine carne seviles exanguis silicernia tenuis umbra.  
emutationes biborum. Pallida mortis exordia inanes  
corporum sales. osium male congesta compage conti-  
nuati opibz merui vacuiventres et quidul viri non  
tam viri sed ferales hominum larva. male ominosus  
erect occurrus civium precebat mutato aspectu. clami-  
tas. dum quicq; legit in atelug saltum exalatam. Capitis  
sui sententiam. et tanquam in mortis speculo minenti sume.  
vi imaginem intuetur. et mortu se occidis se putabat qui  
in fratrem inuadet. Funeribz finela fumulabantes.  
innox desperat epe terribi civitibz qm usq; quod danc dome.  
strey consuetudine familiarem habebat. timore hollato  
desperatio succedebat. calcabant timore et sine hollato.  
multitulum accret non legebant alidum moltem. qui  
suam expectabant nihil scilicet quovis obitu movebatur  
qui a natura. fortunam putabat proiectam. iacebat  
sine sepulchro. cadaver. et nuda humo nuda opera.  
volubant domus in sepulchra manserant et tamen omnes  
erat in sepulchro nulli qui desolent aderant soli oc-  
cubebat qui offerebant.

§ X  
Sequens sustentationis in. Paludoxum non mediocem.  
multitudinem obatum addit et deus per hanc. regular.  
exordia filmanz de Pasce et Christi Dn. quidam.  
ad hunc non alac fateri paludoxum. quid potest  
hominum non mediocem longe. honestum in.

peractum est. apud quem accusatores. respiciunt an  
apud hunc hoc est deos

Languius et patet. cedi auctoritas an apud tribunum. Pater qui filium suum  
in manus inimicorum. sponte tradidit eumque. Inter  
duplex laborantem. luctantemque cum morte dereliquit  
an potius apud ipsum. in quem salus admissum est. nem-  
pe apud eum. cui mori etiam fuerat. ad sedem a quibus  
ita spolabat passocinium insuper. apud Patrem ditione  
surreperat. Sed id replenda et undique. sceleris vili-  
dian. sed tates adun in accusatore mutata velut perso-  
na. in audita et alitatis. admirator

Figura Dubitationis. Atque Apodemus non invenisti  
quoniam hoc loco indeque epe

Pateris de maximis quoties illam sibi putamus di-  
xisse quo fugeo bellum me tentabo. ut quoniam viribus totis  
felle non potui sponte sustineam. Porro Africa me  
exhausti. repleto Britanni me reliqui. Sic da me.  
Gallia. sed in visum sum. Hispania amitto sed nutquam  
quid ergo faciam inter. et dicit melius atque  
plena hospibus a fronte criminibus ut modeler euas. Pan  
sed ecce nec armum sequitur manus nec manum quid  
labitur verum. tremet dextera. meus fatiscit oquan.  
difficile est miseri exferre pericula.

Atque hoc quidem. quid de corruptione quid de placentione  
placentione percurat tunc quid de tione. et in atque. pro  
quid de ceteris figuris dicitur. Respondeo bene huius per-  
lectis preceptis intellectis. similia amplissima vel am-  
phora. quoniam moliora. adnatrologia exempla. et oratio  
nec formandum est.

et dicitur quidam. et admodum. loca in ratione est for-  
amplissima. huius formissima. et fortissimam  
curabitur de amplissima. quoniam alios locos. Ita.





Vide de Delio.

Edo Etologia est qdo eorum quae pluri dicuntur posse  
eius adfertur Ratio et Causa. Cur sic te habeamus ea  
quae dicuntur pluri v.g. Rude Decretum propter patrem  
Regni adeptum. non succipit Casali Etologia quia  
dedecet hoc magnanimitatem Decretum quod si alij  
Impetatoris in illo expecti. si neq. Casar debet non  
expectari eandem. Hoc Etologia etiam est altijer  
conceptum. cum ingeniosius rationum et banjationum  
Circumferantur. Amo circa Etologia et circa quancumq.  
argumentationi. rationem quod ille populi splendet  
retroja. Amo si non est accommodatum ad ea quae  
pluri dicta st. quod accidit dupliciter. Amo si effe  
vana et falsa. constant causas. V.g. Pater non est offensus  
quia adfert recordiam et desidia. Edo si est infirmus  
id est non probat necessarios et u. ope ut proponatur.  
V.g. apud Plautum pater et talis Samiam capere gade.  
Ob mediam causam. immo est faci. Etologia.  
Nan ego hodie Samiam non suffragabo pro molita nova.  
Edo si eni uelam. potest et probabilis et non neces.  
sario hunc tantum am. de. seruiens. quae pluri dictis. Amo  
sunt op.

Sto si quod id in proone partem et in Etologia quod  
paulo immittitur. Videri ponitur. V.g. Anaxites est quod  
gou. malum. huius. Etologia. Amo quia quia Cupidus  
habendi multis incommotis huius affect.

Amo si minus idonea. ponit Etologia. quae des pluri  
dicta populat. V.g. Pater est habere amicos. videri. Etologia  
Amo. Pater. Pater. uile est habere eos cum quibus iocari. populi.

Sto si communis subicitur Etologia. Amo quia quia  
multis accommodat. populi. V.g. Pater. Pater. Pater. Pater.  
et amplectendum. Etologia. Amo quia quia. Pater. Pater. Pater.  
viter quod commune est etiam medicina. Amo quia quia.  
dat Galenus opes. Item eloquentia. Nan Tullius. Pater.  
Pater. Arte dicendi. satis compulso. et dicitur.



Item Doctrina qd inductione patere potest per Virgilum  
Hortensium Chalcidum

Sciendum ideo quod nisi optime scieris etiologyam hanc  
nisi sciveris innuencium rei reddere causas et rationes  
nequaquam poteris progredi, in quacumq; forma anda argu-  
mentatione multo minus in disponenda forma. Ipsi  
ten hoc in amplificatione capiunt, &c, quod ut melius  
intelligas facilius percipias ostendo in exemplo,  
Volo ut amplificatione aliquid tunc illius prius de ratione  
unam vel alteram quamvis necesse fuerit ad suffici-  
entem explanationem proposita tractet.

Volo ut amplificatione hoc lingua nihil peius de Grio  
logia seu Ratione. Sicut est fons omnium malorum.  
Item ostellus progreditur investigando Etiologiarn  
hanc ideo lingua nil peius quod est fons omnium  
malorum, et habeo quia fons malorum nihil est, et for-  
mo colloquimus sic  
maior. Fonte malorum nil peius  
minor, sed lingua est fons malorum.

Conclusio. Ergo lingua nil peius,

Saliter formata argumentatione deliberans inquam for-  
mam dispositurus sum, quod ut facilius faciam inexpli-  
co etiologyam seu causas singulorum, et quidem scio  
quale est fons malorum. Nil peius? Sicut nil peius  
pote in cetera malorum membra, suus derivatur mali-  
tia influxus quod inductione potest potest. Item  
et investigo Rationem minores quale lingua est fons  
malorum et quodum. Sicut est fons inimicorum, et  
salutem. Duodum, contumeliosum, bellum, insidialium  
periculorum vita et salutem innumelabilium in  
perniciem humani generis, et septima de fœderis  
natura quod optime potest constare testimoniis exem-  
pli similitudinibus contrariis.

Saliter et similiter investigati Etiologi, seu Rationes  
dependo per Formam etiologyam sparsam

Ita Parsleum pds ex Cole Pellinqua ex foss melleum  
Ita Parsleum pds ex Cole Pellinqua ex foss melleum  
Ita Parsleum pds ex Cole Pellinqua ex foss melleum

Strabo Complexus ex relatione Syllagismi. Ergo lingua  
nihil est penitus cloquere habebit hinc

Colligite quod qualiter forma & vobis tollis et in septis  
dato fuerunt modo faullin; Amplician quacumque  
mau' propositum

Collegite idcirco quod omnes forme orationes et dispositiones  
tunc Epistolae, catalogus patris Oratoris, et modo Doctrina per  
pater ubi amplificationes quaedam, et vos si istum istum  
modum amplificationis per argumentationes bene ignore,  
lectis intellexeritis, si velitis, facile, imo exemplum  
quancumque orationis, seu maiorem seu minorem potest  
in forma de Latine vel Oratoriam, quod ita  
offendo in exemplo.

offendo in exemplo -  
 Soloz salutate a lign. Neminis cura ista salutatio  
 tam adventus mihi et tu hospes gratipung ex  
 quid ego, prodebet amplior si de deo<sup>2</sup> salutem seu  
 Indolent quare adventus hospitiis est gratz, quia salutem  
 tam adventum hactenus concupiscit et hunc tandem  
 cordem ore exhalat salutatio

Dupondus in Epithymate sua Ceteris populi in illisq[ue]  
 c. Intercedens. Tuum adventum hactenus et ceteris p[ro]p[ri]is q[ui] eade[m]  
 modis exultabo  
 c. Consequens. Ego tuum adventu[m] mihi et tuos p[ro]p[ri]os gratulor  
 Dupondus. hoc Enthymema p[er] Formam Bipartitam Male  
 et eloquor vel latine vel potius sic:





Sicut uniuersarum rerum ita et Graeci demonstratiui  
et duplex definitio una quae ad nomen ita quo ad  
rem  
Genus demonstratiuum quod ad nomen videtur habet apper-  
tiones  
Imo appellatur laudatiuum et exornatiuum. idque  
a molliore sui parte, idem nullum partitione 69 ratio  
enim in vituperatione vel fatur, id se nihilq. felice  
vituperat nisi ut alius magis commendat.  
Ido Demogielico idque a nomine Graeco panegyricis  
quod conuentum publicum significat, nam Caudre  
nes illa quae olim in conuente populi et sacris cele-  
brantibus in deorum acot helodem horodem habebant  
panegyricus dicta sunt, a quo facta ut etiam nunc  
quoque odatis in laudem alii quoque inpietate patreque  
huius vulgo nominetur.  
Hic et illa et epideicticon. seu demonstratiuum  
totum ad comparationem naturae videtur. Nam Epidei-  
cninram dicebantur in laudi et commendationibus orato-  
res Poetae Catullus quod de palma, cum enim sit  
magna huius frequentia certaret. Est autem idem  
Epideicticon Graeco quod demonstratiuum latine  
a verbo Epideichnio, operando demonstratio quod quare  
inquit Cicero ad ostentandum, inspicendum dele-  
ctationem causa comparatum est. Et recte addit de  
lectationis causa. Nullus enim sermo alius Epideicticus  
eloquentia. Scopus est quam ut horum volupta-  
tem. Necet auditoli non est tamen inanis voluptas  
illa, et capere quiddam laudando. Viquidem est  
vituperatio de morum et quid honestum quid  
turpe. Sed atque deo quid amplexendum quid vel  
epideicticon demonstratiuum quod ad deum commendat et deus  
huius est id in quo laudandi vel vituperandi gratia  
Deus est id quod in laudem vel vituperationem alii quoque



vel persona vel res vel facti adhibet.

## § II

De Partibus et Fine Græ Demostrati  
Partes Græ Demonstrati or ad duas una laus Da vite.

<sup>patrum</sup>  
Laus Græ Encensum est expositio bonorum quæ  
alicui inquit idq v communiter ut laus huius vel  
particulariter ut laus Petri; laus Cracoviæ Poloniæ  
Vituperatio est laudi oppositum est qz in aliam quæ ali  
cui inquit communis Laus idq vel communiter ut  
vituperatio Vitij vel particulariter ut vituperatio inter  
pedantes diffamatorum Similitudo de  
Officiis Græ Demonstrati est duplex Generalis et  
Specialis.

Generalis officium est laudare vel vituperare de quod  
in communem.

Specialis officium est quidem in laudem qz est offendere  
honestatem et partem dignitatem alicuius  
persona vel facti vel rei.

Laus si vituperatio est offendere e contra reputa  
tionem et deformitatem alicuius persona vel facti  
vel rei.

Græ Demonstrati est duplex Generalis et Spe  
cialis.

Generalis est quidem si laudatio est honestum in  
communem; si vituperatio turpiter in tota communi.

Specialis est quidem si laudatio est honestum ali  
cuius rei particularis; si vituperatio turpiter in  
alicuius in particulari.

Nota quod Orator dno debet curare, nisi ut doceat  
et educat ut moveat.

Locutio spectatur ex parte verborum quæ tractantur et  
composit in genuina, ostensione honestatis vel turpitu  
dinis.  
Modus spectatur ex parte audientis et spectat in explica  
tione





Itro in des. Sub personis continentur duo Angeli  
 mali seu demones et hinc octos, atq. Citores  
 Sub factis continentur ea omnia, quae populus possit  
 ab Angelis malis et hominibus possumi et sub immi-  
 citis bona bella execrationes, defraudationes  
 desolationes, persecutiones, seductiones, euidones,  
 et nodum foundationum, suadente diabolo percu-  
 siones cedet latrocinia, Simultates, infestationes.  
 Sub etq. continentur cetera omnia, post ha. personas  
 et facta, imo tamen et principaliter loquimur ha-  
 bit idem atq. unicum vitium. Itq. cetera aliis  
 quae cum vitio connexa sunt, qualia sunt mala  
 animi mala nutula seu corporis, et mala fortuna.  
Chelidonium sunt malorum omnium magistra  
 ignorantia et peccatum, cum in malevolam an-  
 imam ut inquit Sapiens nos insubet spiliat  
 sapientia huc spectat temelotas, precipitante  
 inconsideratis, intemperantia, faditior ingenti.  
Mala nutula seu corporis sunt cunctis debili-  
 tas, impotens, senectus, breuitas, nata et  
 caecitas, surditas, gippositas, similitas, calota, den-  
 dicatis, et  
Chela fortuna praeterea Ignorantia praeparata  
 abutis, ignorantia contemptus exilium, detro-  
 nupatio. et  
Itq. continentur reliqua omnia illa seu an-  
 mata ut ligni, lapides, tignides, equi, recedentes  
 hoves, inutiles, labolity, Accipiter, cornu, fada, et  
Deu inani mata ut melunco, latronum, iue, infra-  
 mes, latronum, iue, edifica, fontes, et fluvii, vene-  
 nosi, agri, Heliles, albulis, cor non fugit, vel  
 alia, Deheale plena, quales, vestinus, vade, refesto  
 die, postea, excreta, in odia. Item ad idem an-  
 gentur opes, quibz venalis virtuti venalia.

§ IV

Postquam legimus de materia sequemur et ut agamus  
de locis non uicariis ad quos non habetur accessus  
enumeramus.

Nota quod loci Cui Demonstratio est Species. et hic laudandum Personam alij laudandum factum alij laudandum verum.

Quoniam eadem intellectio locorum, ex quibus laudantur  
facta adiumenti plurimum adfert, ad pro-intelligendis  
locis ex quibus laudantur persona et res. ideo de his prius  
agendum diximus

## § IV

Loca laudandorum factum sint duplices alii probati  
alii amplificationis

Annus Volens honestum est quod propter unicam sui  
excellentiā sine quopiam alio respectu expetendum  
videtur

Nota honestum e' ipse homo off. virtutis mag. seu modales  
et personar. prudentia, libellatus, seu De san. gaudes  
sunt omnes scientia elo. off. virtutis causa. et aliq.  
quales s. exempla, p. p. p. p. et illa omnia qua inestant



et movent ad virtutem hinc est virtutis effectus  
quales sunt res praeclare gestae in pace in bello &c.  
inferatur, et alia omnia quae conceduntur in praemium.  
Virtutis quemadmodum remunatur, in legibus nobilitatis  
in praemium spectate in bello vel alibi virtutis datus.  
Honori est species praerog. decorum, legitimum equum  
et gloria sum.

Decorum est quod personae deest hoc vincit praecceptum  
optimis personis velant id facere laus est quod deest non  
quod licet.

Legitimum est quod legitimum et consuetudini congruit.  
quoniam hoc legitimum in populo obicit polonis de quibus  
in Principe Polono refert Pollicrus, Imperium inquit  
vires legitimum permittere non vim imperii et licentiam  
legibus obediunt, non legem in impedio sed leges  
in Rege timere volebant.

Aequum seu iustum est quod continet pietatem in de  
um et hinc est in Patriam Parentes praecipuos, be-  
nefactos et ceteros neminem laudandum, nisi iustum uni-  
versis tribuendum.

Gloriosum est quod cum egregia hinc forma conuenit  
quoniam ducimus enim omnes laudes medium et optimam  
quoniam gloria ducitur.

Idem locus Nihil est quod aliqui fructum, seu commodum  
praestant honestat conuictum affectus ut horum glo-  
ria amicitia in pacem bona animi corporis fortuna &c. for-  
namentum familiae &c. Ecce quae legum praerogationem de-  
notat. Idem est quod prodest attolendo  
aliquid bonum &c. quod prodest depellendo aliquid  
malum.

Idem species sunt quoniam necessarium, tutum, congru-  
um et manifestum.

Necessarium est sine quo in haberi non potest, sine quo  
aliquid non potest esse dicitur.  
Tutum est quod positum est extra periculum vel aliam  
offensionem consistit, inueniendū integritate circumspecte.

bona servandis suis v. iustis

Primum est cum coherens quod non ad vel sat illi  
sed illi coheret seu non repugnat  
Manifestum est quod coherens per se videtur vel alteri  
esse minus namque videtur quod coherens de se  
tertius locus lucundum et est illud quod honestate  
se sentit et sequenti voluptate corpus vel animus  
vel utrumque simul delectatur.

Sub lucundo vellem ponere has tres species facile  
popibile et est habile Non enim videtur impossibile  
Facile est quod nullo vel sine magno labore sumptibus  
et molestia et non loco tempore praestetur.  
Popibile est quod fugat et amplecti non est diffi-  
cile maxime accedente parte deum autem boni  
tudo alius ingenii fortuna.

Probabile est quod aliquos de se coniecturas movet  
qua potest fieri.  
Difficilis locus difficile et est quod magno labore sumptibus  
raro et hetero exemplo longum tempore conspici solent.  
Vnde illud Platonis estatum. Difficilius pulchra quam  
enim etiam natura nihil magnum voluit cito effici appo-  
suerit pulcherrimo cuius molan et difficultatem quod in pa-  
ucis tempore eam tulit legem et omnia sua ma-  
gna divitiis visceribus patendum contineatur.  
Locis amplificationis eius et huius. nam circumstantia de  
gen idus adjuncta personalium.

Circumstantia et adjuncta explicata et supra probando  
Cap. 32. de deo et de deo et de deo et de deo  
Similiter addo adhuc quod ex aristotele. Probando  
idem Cap. 33. circa adjuncta personalium et de deo  
facilem. Pro consideranda haec. Nam quod qui solus  
gessit vel quod qui solus plerumque conspiciunt et deo  
quod quis fecerit et quod deo quod quis cum quibus  
gessit vel etiam quod paucos habuerit et motus et deo  
Pro quod qui prope fecit licet alios habuerit comites





summa cum indignatione existat et evoat.  
Locis Amplificat. sunt duo, Circumstantia Idem  
et Adjuncta personalem, sed e contra excusatione  
dedit, et hoc sufficit de locis utriusque deinde postea.

## § VII

De Locis laudum et vituperandis Idem.  
Instructum quidem est et negotium singulos de laudandi  
et vituperandis per suos sed per locos.

Quaesiones Idem vide supra hic. Ques. 3<sup>io</sup> de mai<sup>or</sup>is  
demonstratur

Generaliter locos et modos offendi.

1<sup>o</sup> Res allegica veniet laudanda, si Virtus seu in com-  
muni, seu in particulari ut, plura contra temperantiam  
superbia, fortitudo clementia. Insuperbia in defectu  
liberalitatis, haec ratio descendenda est ad illud  
intersecos et contrarietates, atq. Imo videtur et  
definitio quae illi vel ab authoribus tribuitur vel tuum  
ingenium potest illi tribuere. Idem de modo in defi-  
nitione allato.

2<sup>do</sup> si forte notatio Amic<sup>is</sup> vel conjugata possint  
subministrare quod plan laudis adque extim.

3<sup>io</sup> quae habeat causam et qualem.

4<sup>to</sup> effectus quos habeat, et Plato de Rep. Solus  
Virtus, fides ac liberos facit.

5<sup>to</sup> videretur adjuncta, et ibi consideRANDUM exam-  
plarum, secundum omnes circumstantias, quae  
possint valere ad laudandum.

6<sup>to</sup> descendendum ad sequeantia ad contraria  
at repugnantia, et simili deinde compodata.

7<sup>mo</sup> progrediendum ad loca, et per se, et ad te  
Amoris sapientiam ad exempla seu personarum.

8<sup>vo</sup> veniendum ad locos probationis laudandi Idem.  
Quotidum, hic consideRANDA est domus, et excellentia  
illius rei.

9<sup>vo</sup> videretur utilitas necessaria eiccu<sup>is</sup> et tu  
nomine tandem difficultas in appropinquando lauda-  
tionis.



quoniam modum et e contra eadem difficultas non potest  
napalis ut utupelationis ut dixi superius per paragraphum  
Si res aliqua veniet ut utupelanda ut utrum, cum  
suis speciebus e contra senerendum.  
1<sup>ro</sup> proprietas per locos ut utupelationis et ut utupelationis  
2<sup>do</sup> per locos ut utupelationis factorem, superius para:  
electos

Deinde si quis Regna Urbes laudare velit  
1<sup>mo</sup> laudare ab antiquitate vel ab origine seu ab  
tholibus et conditibus  
2<sup>do</sup> aorti, 3<sup>ro</sup> a salubritate acri, 4<sup>to</sup> a felicitate  
agrorum, 5<sup>to</sup> ab amenitate locorum totiusque preter  
eum syloarum 6<sup>to</sup> a figura, Buenas Onicorum  
est in specie aquila 7<sup>to</sup> ab adfuerit quo ann  
superioris 8<sup>to</sup> ab academiis ceterisque artibus velle  
in solitis, 1<sup>mo</sup> ab incolis et multis incolam eum.

In utupelatione e contra procedendum  
Idem de totiusque fluvii montibus agris pratis hor  
tis silvis animalium feracibus Requendum  
ut utupelationis animalia et quidem ut utupelationis  
in his laudanda habet pulchritudo elegantes corporis  
robore virium, laboris tolerantia, ut in bobus pides et  
amor in dnos ut in canibus gratitudo beneficii  
nam et pro benignis capientur, et superius beo  
ne expertus quidam ad obus dapnis genere. Genero  
sit ut in equis Quantum

Quantum ad aves in his agiles puritas sublimi  
tas volandi Cantus imitatio vocis humana et in  
optimum picis coloris

## § VIII

De locis laudandis Personarum  
Prima persona ter optima Deus cui Unum in Spiritu  
et in personis aeterno infinito immenso immen  
tabili sapienti omnia scienti Creatori Redemptori  
sanctificatori honor gloria benedictio laus atque  
gratum actus, et facili saeculorum

et hinc sp. loci laudandi Deum, cum admiratione ex-  
ultatione, adoratione, <sup>maius</sup> ~~maius~~  
Post Deum administrandi Spiritus excellentissimi Dei  
Creaturae Filii, lucis sapientes, fidei, nostri cultores  
suas a nobis habeant laudes  
Laudem sancti & electi Dei per hoc quod in saeculo  
cum deo regnent felicissimi eadem laudem plura  
menta habent cum hominibus eodemque loco ac fontes  
argumentorum

Dei seu fontes ducendam laudem in persona ho-  
minum sunt in communi ij qui omnibus solui-  
unt hominibus ut sunt immortalitas animae, et ea-  
dem elegantia corporis, qua in deo vide Cicelonem, liberos  
officiorum et de finibus bonorum vel malorum vel maxime  
ubi et pulchritudine corporis per singula membra. Ido  
laudem illam, vel antecedentia personam, vel conuenientia  
cum personam vel consequentia virtutem de qua vide supra  
libro de sap. 4. Pa. 37. et 45.

Philomachus adverte in hominibus laudandi sicut et praeter  
confidendum ope. statum, aetatis quae sit infans  
adolescentia, virilitas et senectus  
Adverte etiam confidendum sicut ne resiles An absterge  
infelidis status et culpa

Adverte ita confidendum sicut ne in gradu aliquo  
quod sit constitutus et quo, nam Praeceptis ditor, sena-  
tores aliter, aliter alii, deo diti et officiales aliter  
cumstantia iudicem officium et penuriam laudem  
dilecti

Eodem modo de feminis Principibus atque infelidis  
Hanc sentiendum etiam enim ille, propter hoc  
laudes quas non decipit vulgus.  
De bonis vituperandum in personarum eodem  
modo sed e contra sententiam.



De Speciebus § IX  
Oratorum Hinc Demograpici  
Sunt eo, una Genethiaci Epitalemici Sive Mono  
rotolici, et Laudantes Sive gratulantes In gra  
tia agem quae inaugurant sua salutem.

Genethiaca est ut ipsum ind. est nomen quod ad  
natalem nomen celebranda inscribitur  
Epitalemica est quae nec sponsi nec uxoris societa  
tem, cum appreciatione carum felicitum recapitulum gra  
tulatur.

Monerotolici est quae utimur in reddendis seu agrosen  
aliciis nomen se muneribus

Laudantes est quae personam aliquam post edicta ab  
illa egregiam fundit laudam, nunc dicitur. Nam quibus  
Gratulantes est quae laeticiam nuptiarum testatur salu  
ob accipiendam boni vel evitacionem mali cum voto  
ut illa felicitate et diuturne prosperetur

Gratulantes Sive Sive Epitalemica est quae beneficia  
ab aliquo accepta honorifice deprecatur

Laudantes est quae haberi solent dum aliquis ad  
dignitatem pervenit unde aliter dicitur gratulantes  
dignitatis

Valedictolici est quae peregre proficiscentes parentibus

Proceptoribus Patronis, vel amicis valedicunt

Salutatorica est quae laeticiam agrosen salubri adven  
tati corde facit

Parentum crea funebres est quae in praesentia vel in laudem  
de mortuo vel ad exequendum commendamus de de  
amorem publice in exequiis vel pluviam de ho  
nora et plura sequenti Capitulo

De Nova Solmanis quancumque Oratorum  
Sed de Super Libris de Cap. VIII ad praesentia  
graphi utitur huc referendum expectandum  
B

Philomony ad' dico non Modum et facilius Orationem  
nem quancumque per Modum et formam sequen-  
tationi hoc est vel per Sillogismum vel per Inductionem  
inductionem vel per exemplum hoc est per Retentionem  
et Cognitionem ubi pro Doctrina quocumque eruditio  
hystoria vel Symbolica vel Hystorica peratetur  
ad pro necessitate rationibus confirmatur in apod.  
Fiat completio. De formis autem huius omnibus  
Oratio Lib. precedentis Cap. 5. cum in pariter.

Idem Modum per modum Narrationis alicuius  
foris conscripte, laudando aut detestando quicquid  
Nostit per in magnis Orationibus et Rationibus  
Itaque Modum per allegoriam cum allusione  
et opposita, Circumspiciendo diligenter et reflexio-  
ne ad locos intersecos et contrarios  
Itaque Modum per Continuationem et Permutationem  
per illam allusionem tenet ad gradum aliquem  
honoris conditum omni fortuna doctore et prope  
ad proprietates illarum confederis comparando  
profecundo, alij vel Facti vel Summati aut Similes  
Itaque Modum et infinitum ingenium unumquodque

## CA. XVII. Idem De Oratione Genethliaca.

Antiquissimum et vel in ipso mundi incunabile  
Genethliacum laticia. Opus inter orationales compa-  
ruit, patet consuetudine universa potestatem  
donec homines nati non desiderent. Etiam hodie  
Reges solum imperatores matris, velum auctoribus  
etiam solennes hunc diem huius gratulationem con-  
secratur letitij.

Locales quoque Christi solatio fecit. Opus huius  
gaudet Christi animum admaxet. pietas. Etenim pluri-  
bus et annis celebrant Genethliacum de sepulchro.



Redde vixit Dni poterat votiva alebretate vasa  
ramur,

§ II.

Præstat gratulationes natalis imperitior diei  
1mo flagrant Poeta solem animas humane, vly,  
metallum confrege, aliaq; aureas diu argenteas  
felleas fœdasse, tu dicis Cirra tabula Romæ actus  
aule or simul et felleam, infantem hunc solutum  
animam at pote qui in familia hac natus sit  
inque tot pæa aule, bello felle, helios memorantur  
2do potest et depicci aptare fabula de quibz commi  
nupciatur Poeta quid fila vite humane meant et  
alii quædam aurei, alii argentea, alia gemma  
alia simpliciæ de Hinc Joccapone subas appen  
tionum aut magnorum dnm Patris familie &

3to reser corpusculum ante quoderm in natalibz  
4to apud Iones familiae claudes præfodis domum  
re responde tu dicis infantem hunc salutari atot  
claudipinu sui majordis atot familie ornamentis  
quibz omnibz responsudum illun agnomittes emittit  
facirolitibz gloriæ

Præstat tot facis accendere soliti quod clant  
lit qis in nomine nati infantis tudie accensu  
accensu esse tot amicorum effectz in planis et dno  
5to 6to 7to 8to 9to 10to 11to 12to 13to 14to 15to 16to 17to 18to 19to 20to 21to 22to 23to 24to 25to 26to 27to 28to 29to 30to 31to 32to 33to 34to 35to 36to 37to 38to 39to 40to 41to 42to 43to 44to 45to 46to 47to 48to 49to 50to 51to 52to 53to 54to 55to 56to 57to 58to 59to 60to 61to 62to 63to 64to 65to 66to 67to 68to 69to 70to 71to 72to 73to 74to 75to 76to 77to 78to 79to 80to 81to 82to 83to 84to 85to 86to 87to 88to 89to 90to 91to 92to 93to 94to 95to 96to 97to 98to 99to 100to

Præstat tot facis accendere soliti quod clant  
lit qis in nomine nati infantis tudie accensu  
accensu esse tot amicorum effectz in planis et dno  
5to 6to 7to 8to 9to 10to 11to 12to 13to 14to 15to 16to 17to 18to 19to 20to 21to 22to 23to 24to 25to 26to 27to 28to 29to 30to 31to 32to 33to 34to 35to 36to 37to 38to 39to 40to 41to 42to 43to 44to 45to 46to 47to 48to 49to 50to 51to 52to 53to 54to 55to 56to 57to 58to 59to 60to 61to 62to 63to 64to 65to 66to 67to 68to 69to 70to 71to 72to 73to 74to 75to 76to 77to 78to 79to 80to 81to 82to 83to 84to 85to 86to 87to 88to 89to 90to 91to 92to 93to 94to 95to 96to 97to 98to 99to 100to

Præstat tot facis accendere soliti quod clant  
lit qis in nomine nati infantis tudie accensu  
accensu esse tot amicorum effectz in planis et dno  
5to 6to 7to 8to 9to 10to 11to 12to 13to 14to 15to 16to 17to 18to 19to 20to 21to 22to 23to 24to 25to 26to 27to 28to 29to 30to 31to 32to 33to 34to 35to 36to 37to 38to 39to 40to 41to 42to 43to 44to 45to 46to 47to 48to 49to 50to 51to 52to 53to 54to 55to 56to 57to 58to 59to 60to 61to 62to 63to 64to 65to 66to 67to 68to 69to 70to 71to 72to 73to 74to 75to 76to 77to 78to 79to 80to 81to 82to 83to 84to 85to 86to 87to 88to 89to 90to 91to 92to 93to 94to 95to 96to 97to 98to 99to 100to

Princissa tetradia nepotes upot pingu. Olypon  
 albus nolla tegala notatum cor. le noma. Intra  
 fortuna ntrabot. De die Fortunam quidem  
 hanc dula maximaque illustrius ad glori-  
 am infantis hui' alio notatula. te vero amice  
 tuam voluntatem fructa omnia, et appreciationis  
 adfelle notatq. hui' voti. De  
 Ediliary florentia. Princeps hato sibi plus upot in ipso  
 Danti sum. hatur inter velu eius. hatur, agrum  
 tenet idem cum lemmate ac magna alij. hatur  
 autem ad suum gentilitium. agrum et vrom flatur  
 tu duc familia. hanc velu idem epe flatur ut  
 pote tot virtutum meritorum gloria. decodij odum  
 tam inter qua natus hui' infans vnde in magna alij  
 fortuna gloriatur.  
 Georgius marcinus. Deo venetis upot pingu. infantem  
 inter rojas lilia abij. flores cum lemmate ad opem et  
 ceta tu dices ad. In volun illum infus infante ipson  
 appexpe velutatem qui inter tot floridat familia odum  
 menta. vernantes amiceum affectu vergu. dan act  
 Hui' De fen offidias alij odum gratulatores exelucius  
 tu natus fup. alij. can ex pte. en blubis artij.  
 cum ipia ingenti navana spe. Petia familia gloriatur  
 natus. De die Matel alij. pte. lilia. hatur. pte. pte.  
 Hui' et alia regip. pte. ut in oca. infantis. hatur. et hatur.

et Hecatom apes multiplicand, Fabium Romanum in cu-  
 ra, fulmen felix omnes facias quibz involatq. fruct  
 illo in tanto appropiet, Inde postea Fabius amplexus  
 appellatq. in denas auguri aquila laudem frangit in  
 abiect. De

## § VI

Formas gratulationes natalis adnotodum diei alij  
 gratulationes no mimi. seu Diatoni  
 Amu. occasionem hui' Panegyricum adnotodum aglar. si



apprecationumq; dabunt hic imperiis omina tu  
telladium prodigia tum et cetera eodem adjuncta  
idem praestabant ex suis nominib; quidem natalem  
celebrauimus. Tempore item locum. Secunda  
in adiuncta. Itq; si ingenium adiectis amplum  
datodiolum octu me sedum habebit matedeat  
Ido ex occasione dicenti Poeta.

Viduo seductor si quidquam credis amico  
Credere mihi et longe nomina magne fuge  
Dices magnum alicuius nomen, in fugam tellideng  
habet agere, sed auster amicum effectum et  
apprecationem vota persuade  
Chreptum similem laudis plausuq; occasionem debet  
ex illis

conueniunt rebus nomina sope suis  
Sedula Nomina sunt ipso pene timenda sonum  
Sedula Regium nomen plurimum manet. Qd Seneca

Omnia praeter virtutem sua mutant nomina Cuius  
mab; praepodib; obsonum est nomen a modib; chreptum  
et aliis dici quam potest in modib; inueni  
Ita huc refert omnia qua dicta sunt supra  
Ido dat qui Palsus de loco a notione nomi  
Ita perennate alii voluerunt sua nomina. Ideo qz  
illa nummi cum Palsio edipai cum Traiano mal  
belib; et tubib; cum Babilony excedunt tu die  
quod alii in feliciis glorijsq; suum nomen in illis  
gloria in corvibus hostium, in pectolub; aming  
quam in pectis be  
Chreptib; Romanis ne nomen sua gloria filio peli

ret. tulerit adeo in eo antiquo amaretur ut si quis  
inter hunc vulgum plura neta. Tempus hunc no  
merq; hunc laudib; manebat. Ceteris redderet. tu die  
quod nomen in longe lateq; ubi gloria in depulit  
hunc natali die non iam tubib; Ad in corvibus  
animib; a masile plausu deponat Poeta. Eho.  
Ita Pompeii magni exu natali die. Cneius in pa  
lana suas conjoblenu miserat tres palas quibus hor  
subministrabat. applicatis id faute ad amica forte  
namq; apprecationes

Gratulationes amicis fecerunt celebrabant in eoq.  
corda eidem deo offerebant in dices, Et et alios  
amicos illuz ipsum agere diem fortum amicis in  
quis affectum non nisi appreciationem q. pertactum  
tur negotia officia etc.

18 II 13 II

Cornat gratulationes natalis Christi diei  
 Precumtante e hujus festi suppeditant manu  
 respiciendo itaq. ad fascias Christi dices Imo quod  
 fasciae istae mentem tibi, deviciant animungas.  
 Dei non absimili, gordis ocellat modus. novag + edr  
 geat difficultas. Ille me natalem Christi ex illis tibi  
 gratulari sospotem incolumenq. Vel Strodeus  
 quod infantiles fasciae novum intellis tibi desenti  
 Jodiam qui caliquadam fascias off. d  
Ido dasunt impetum et lachrymas Christi dices  
 enim pro quod lachryma est. Venam tibi quando  
 ac benepces sane influxu. in eum linguam ten  
 inflant ab his ter, audean festivitati venam. mali  
 quem deriuabis Vel dices Ido guttas illes dei ab oculis  
 cadentis in gemmas abire. unde gemmeur alius  
 pollicebetur. Secum, Vel 3tio optades ut infantiles hae  
 lachrymadem geneta. mala illi depilentur ingaudia  
 irrigata huius lachrymis illum festivitatis chojeat tibi  
 dum vernatunus efflorescat, sub hoc intantia nona  
 Eole, audea illi recedant ac renascantur sacula.  
Imo cum hac infantili lachrymadem fluvia. gradinet  
 gemm. rignoz calun depluat aude  
 nile poteri ad fertilitate globe 4to total nois  
 hae plura i

340 Phamua Populus pulchra secum colliguntur omnib.  
cum quod anni stato die ceterisdam, qui color pl.  
grus solum videtur odorem, sed tu die quod sol hu  
Phyllis in Bethleem. Fodiam talem, ut ter  
Vergine exortus, a que se omni impendit. sp.  
tunc suae occupantur appicanti. Felices alieni solis  
Athopos. fabulosa sibi arrogavit. solenni.



apud se commorati solere fergentes, cui et maxime  
apponebant hospitalem. tu die illi ea fabula erat  
solacia Nobis quentis servabatur. Polier intellexit  
non hostis sed incola et civis, quos ut alicui serenos  
verat dies precaberis.

Ita quod supra dictum est. Iohannes per amorem factus  
celeberrimus in eodem ecclesia. eodem deo offerebant.  
tu die novissimi iule veritatis in diem hanc christiani  
amoris hoc est salvatoris festum in die dicti. Iulie  
apertus Christo venit titulus illi, amor et debet. e.  
generis humani.

Ita huc refer prodigia facta sub tempore Nativitatis  
Christi. Immo sol spem coronam apparuit. Idem dies  
solis in celo visi. Etia Roma fons olei eluxit. qte  
vina in Regione egredi fluebant. Ita sine guttis  
similes lacteas effundebant. Ita Templum quic  
Roma subitus cecidit. Immo Idola obmutuerunt  
nec amplius oracula ediderunt. pte Univerfus orbis  
sub Augusto in pacem fuit.

Ita huc refer prodigiosas aliquid Nativitatem  
utramque vel factas vel sedas. factas q. Natus Iulius  
aurea secula fuisse. Nota Pallade inbor pluit  
aureus et tu die Novus Salvator extra somnum  
Celo eluxit. Poeta in etatem patet auream. totamque  
Seras q. Iulia mater Augusti in parvo peripe  
ex sole. mater Delicis Bonem de

## § II V

Gornat gratulationes novi Anni.  
Aqua Romanis. Postales Virgines in his curis suis  
annu novum diem exultant. ut hinc nova ser  
tunc plajaga in patre paterent. tu die novum in  
pectore tuo apertis affectum suscepit. pte cum  
Novo Anno optat. ut in his splendide pte mal  
ceat domus hac.  
effluentes etiam in die Anni mittebant amicos  
succesam temporem. in scriptis eodem tempore appre.  
catonibus tu die. quod cor ipsum cum accepit.  
amici affectibus affeclat de.  
Idem apud Rno et alia plera q. georae helleos  
ornabantur coram laudis.

tu si Maenati gratulatus dices te illi a quo tot be-  
nepegi, vel favores videris, laudem polige te.

Sto Epici solebant in orationibus motu intro an-  
ni aquilas aureas, quibus inscriptum fuerat. Ne  
lumen glorioe solum fortuna. tu dices. Ad solon  
non iam aquilam, verum amicos affectu ingratos  
amici expides, plures illi glorioe et fortunae impedi-  
men-  
sto

sto Non paucis gratulationibus servient haec poetica.  
Ne fortuna favens te colat omnis horum  
Chrysipus felix totus solon eat  
Nec repetere festo adamastura reculas aude spolia

Inde gavis coronatus et dedit te, durat  
Si autem velis te pati affectu magis quam vultu  
tulationem servet illud diffidit non

Necque ston krajnych ne glarkiey wynnomy  
Effecti boready wynnomy nie fludy

Sto Non paucis gratulationibus servient haec hysto-  
rica. habet fortunatos cum creps favores nu melellan  
dicos cum Reherate felice & die, quidquid carpe  
Zi cum myda audea fortuna fiat quidquid sed  
cavetur cum sedpo in Roman degenet. Nonum cany  
nova felicitatis scorum apperiat

Sto habolun Sudovic baldey Cardinalis supra  
relatum servet tabula dapa gome blenna motior  
fortunam notavit tu dices quod iam non tulla  
quam, velum amicae tuae voluntatem effectus  
domini alibi appendas placidus, et benignus  
felicitas. Annotet tam optatum felicitatem in num-  
mo Adrian Imperatoris naon de me pro recta capul  
pta fuerat fortuna cum lempate felicitatis tu optas  
et naon aliquid vita que anno huius velat meli-  
committat feliciter decubet

§ V

Re nascentem velat Phoenicem. Et sine suo  
redi salum salvatorem. Gratulatione oratorum  
Amo proposita sunt supra Sto Sto de Sto de Sto



In festo sub Numelo Iro et qto. hic seruiant  
Edo. Circumstantis huius festi debent impetum et deu-  
mina respiciendo enim ad sepulchrum dices uno  
Illud esse votale, Quia eam potest deprecari, vel dicendo  
tellus mota stupida in ualere. Vel Edo dices Lep-  
de remoto et periculis edicere potest. Voluptas dices  
occurra. Lapide reuoluto gemmam esse, quae te ape-  
ditq. Iactantur tui deus loat. postquam demet. beneficij  
cui deprepus pedibus eius te aduoluit. Item 5to  
alia Circumstantia; ut huius gemmam celestium  
cum sole te apestuosis obto plurimum lucis. Iam  
autem ad mota snuclum, plurimum flagrantia  
confedant.

Ita hic refer. triumphos maiores minoresq. Eadem  
et alidum ad maiorem triumphum spectant. Cullus  
audens albis quadrigis uetq. totali. Dictatur Iro  
spolia ante uetorem prolata. porta triumphales  
laudes. Viticines captiui duces. adlationes eo muli  
tallo Capitolii ingressus casa maiores victimas dnam  
minori triumphos. minor pompa minorq. hostijs  
et sine cullis paratus tu dices. Triumphus gaudet  
diuini gloria nec augent ne adequant huius.  
curius + triumphus magnitudo deprehendi potest.  
dices. Nihil ad eum + triumphum Iulii Casa dno. Pono  
pa. Pater de uictis Capitolium ascendit inter  
lumina quadraginta elephanta. Luchnos dextra  
et sinistra gestantibus et inter pompam ferens  
la. prolatis illis + dno uerbis. Iam uidi uici. Item  
dices quod laudea. uetoris dei omnes Iam mor-  
talitatis et pacis plagam patitur.

4to. Subminuere alioq. et uota tempus  
uerum quo et illis refer. quod sepulchra olim  
dno obaudant. Ita snatius Audelius Imperator  
praepositiu. Iudex flatus oia de sepulchra con-  
suebat.

5to. Antiqui thepulos sepulchra imponebant  
unde semelam sui monumentis exhibi in pot. qui  
cing. Rex percurp indietur aperto sepulchro

quantum opus e' capiat tu die Diactras Chresty  
de sepulchro omnibz ope communes de cunctis ple  
ritudine omnes accipiant

Et non tamen potestis quia huiusmodi specie a sepulchro  
postulat tenenda omnia nequidquam cum alylo nati  
cum sonans hinc et a trypsoni autem luctum vole  
gat Cet omneris luctum quid Poeta in aet' de me  
superest o nubem. tempore huius pater triumphale  
quid speret Olatio et peanem canot cum statio

Secunde procul hinc abote moltes

Itae enta ~~gentis~~ gnomialii et cigo

Cedat luctus adrox genit' mabent

Quodulces lachryma dolory fopus

Quidquid flevelat ante mure ad oiet

Exmo Oapici in tumulo sumandi Regis coram  
un solon crepallinum septum oculis in signationem  
populorum. Eplica ad vota ex corde. de sol. hu  
modum publico de oculo. Pluripiti seu respuu re  
gio

Quo ad Oepheis sepulchrum Lucernia suadivus  
aliquoties modulata. quasi de vatu tumulo  
illa vocis sua vota hauriret.  
quo symbola occupent locum. Tumulus Phoenice  
ornat' nulla motis imago. Lauder supra tu  
mulum, lemma aternitatt. Phoenice cornubulitum  
lemna vel seu ota paratur. Sol supra tumu  
lum lemma obiectum. Oly suliet. Sol Chryfus  
de sepulchro omni ad veda. Sol t'is tenebras  
dypelle. Terenosq. fortuna reducet dies

### Cet. B. 7 III De Olatone Epitalamica

Hoc caput. nuptialij nati quibz solent egere  
ponalibz illaz. de p'p'ia seculacis. sub p'p'ia  
ponalibz seu Epitalamij omnebraz acty. portionis  
traditionis p'p'ia. et gratia d'it'ionis. tu n. cum  
oblationis annali. vetti. et alio l'ia mualem. ad  
sacra. Epitalamien. refedo illos acty. in quibz virgi  
nes. a parentibz aut cognatis relatiore vitta



adducuntur tradunturq; oblatiſſe vel alij ſuerunt  
Vigini præſidi.

S II

Quodnam eruditionem petitiones traditiones ſpoſes  
et gratulorum actiones pro eadem.  
Sed oblationes et alia quavis ſpiciendi ſingularis et  
maxime ſpectat ad ingenioſum modum op. ſi in munda  
attentus ad circumſpectas ſeu ad ſpectata temporum  
locorum perſonarum ſcilicet ſtemmatis et ab his  
valde lapiſ et conceptus oblationis ſpectat quam oblatione  
re pertractat, accomodat ſolus vel ſi prius ponas  
aliquam eruditionem et tandem ſub illa apponas apli-  
cationem ad eam tamquam intendis retroſpectu  
et ſenſibus graviter confirmanda. Vel per alium  
per modum relatum, data. Ultimo huius libri. Ap. Am.

ſimulacrum virtutis explebant  
perſectant in templo eiudem cum appropinquarent  
pectus magnetis inflat cordis figurato innuente  
Idam non oculos tantum, velum corda omnia animarum  
ad ſe magnetem in perſectant. tu dicis Cor. II. II.  
adq; affectum magnetem quidam perſectantem  
a tot familie ſpectantem a tot tantum ſpoſe dotibus  
virtutibus.

Roma in templo ſuo pectus ſpectat cum inter  
valles menſurabilium habebat ſpecies hoc autem  
modo figurat ideo a modo perſectantem. ut eladi-  
cent. vulnere ab illo cordis inflata nobis illius  
non niſi manu, perſectantem epe. Quod ſpectat  
videt Poeta.

ſed mihi quod nulli amor est medicabilis delicti  
Tu dicis II. II. ab amodo vulnere ſpectat a modo eladi-  
cent. vulnere quoniam apud eundem amorem. ut domus non  
quod huc ſanctum corda. huc affectu ſpectat.  
Vulnere.  
Ibidem ſpectat et alius amoris eiudem ſimulacrum  
tunc, corda ille adamantini oculis conſpectat.

Tu dicis Cor Domini n. cordi: idem n. eternum  
allegatum epe ac revinctum n. uno vinct adamanteo  
anodo circulo. Valet ha illud Poeta,

Diamentoso capillari.

Rosiceti mitosi nodari.

Pugiles wicini. &c.

Idem. Inter eundem anodo fuit tale Simulacrum  
fortunam illi unam manu, altere gloriam deas  
ignoro se circulo, invicem adnantes tenebat. Indies  
anoden d. n. omnia suam fortunam, omnem  
gloriam atq decora familia conuixte cunctantur  
tot tantisq suis, splendoreq ignes amore, &c  
edo Epitheti edocentes. Quomodo Simulacrum  
epent amici, pingebant eos, intra complures oculosq  
etiam eximia pulchritudinis atq odori flores collatis  
Tu dicis cum tot ac tanta. Id domo n. decorat  
actante virtutes edotes sponsa flore art. in  
subit.

Idem. ab antiquo pingebatur caelum cum accersa  
face Tu dicis anoden domini n. quo in elapsi  
non domum hanc fectur ocula tipinam potius ex  
cta tot splendores hujus fam. (p tot tantisq de  
fectis ac dotes, sponsa advertebit, ad accersam  
affectum iustum facem.

Idem. Proiani nuptiarum diem, affectum amariq  
fugam appellabatur, cum quo coincidebat tunc illa  
Poetria, apellens amorem Deum e celo interras  
aliquando persequitur ab Iove captivatum, atq suo  
cordi adamantiis Vinculi inclusa fuisse. Tu  
dicis non quidem protulisse vellem sponsae liberos  
expectum epe in domum n. suam emperit  
a dno n. n. Reg dubitare dnu n. quo corde sponsae  
epum epe incluserit &c.

Idem. apud Arcades, sponsus ante domum sponsae



magnificam erigebat columnam suo nomine in  
scriptam Tu Nec Dicitur Non iam columnam  
velum eod ipsum in domum non intulisse ei qz  
non plus qz loca in praecepte eternam Tunc de suo  
designando stationem  
5to fabulatur Poeta: bus amantes sui amicos peti  
ipe avulcano et se in vnum transpundebat etiam  
maiorq. Recept ille hoc, equo id facturus appro  
misit Velum voluit plius, utdum gloriā virtutis  
in vnum veluti liquata metallum sub adfelli. Tu  
dices non potuisti id fabulosum praestitisse valen  
tium, per sepe veli feliciter andem. cum affectu  
cordis sponte non nec non merita et virtus qz  
famula gloriā in vnum veluti liquata formatur  
6to Lucatissimus accendit. fatalis ardet in  
flaminis de aspecto lapide prodidit quod semel igne  
accensus nunquam extrahi potest. Velum eod contineo  
ardet ens in aquam etiam coriectus magni  
acellndatur Tu dices Frustra lapidis huius  
tantum in fedore capiteam admiratione epe  
si petus dui non sines o adens amde videri pot  
onagor admiratione commendationisq. fuisse inge  
nuit atq. vna amodis, &  
7mo de amice dicit <sup>Poeta</sup> Tempa egerum amor Tunc res  
colligendo dactat hunc qd amorem amor domini  
non nunquam egerum epe popit cum videri  
tot pliaz familia decedat. tanti affectuam  
utheusq. Sponsor suppetat thesauri. regnat ille. Tu d  
Plato dicebat. Nullus amorem epe abis suas  
unbla quo illen etinus prosequit. Tu dices  
et motus dui non. per aliam epe videri qz am  
honorem et felicitatem. quantas enim onagor  
lun romam solutem gloriā et conuentione  
cum dno hac adeptus unblat.

Regia de amore apolito

Igneus oami amans igneus oami amor  
Amor enim igneum perpetuo emulatur neq  
prius quiescat quam in suo sublimi substat  
eas quo papides illa puer Tu dicor Andean qu  
has dono coniungit, tanta luce splendoreq  
familie gaudente, car in suo sublimi consistit  
que laudabit illis qui amorem quidem, amantem  
amorem appellavit

Illucit hoc salus felicitas pro nro ravens deinde  
videtur, velut ad portam, ad familiam nempe nro  
omnia praemortuando dicitur. Et felix hic ergo  
gaudio, aut iam Andean vultus, sed Andean lepore  
fortunam, hac potest applicari velut ille poenens

De coronate portam terget calidam  
quo Andean puerit, Albidem cuiusvis in puer  
cum tali lenitate ex vultu de orion Tu dic  
In potius exponendum epe. Codicibus in istum  
albidem, velut enim amor, vultus ipso vel infligit  
animat potius, carumque amantem non fluitat  
communitas dulcem tyrum appellat eundem  
vultu et cor nro et quanto ille ergo quam  
decor habet Imperatix induit nuptii nupt  
gi. Iste gratias deas quidem una tenebat Trojam  
altora vultu, et in eam oliva cum lenitate  
has habet et superbat. Tu dicis felix et lani et ha  
conuersione familiam gratias plane ipia in eam  
commune de. Florentia fortunata omnia pro  
vultu de

In dora Gallia Regia in suis nuptiis, in puer  
gi deas vultu ex vultu de formae colorum plex  
extor electas, cum pedibus aulei unctas, cum  
lenitate felicitas. Et applicat ad promittendo  
familia et has conuersione fortunata omnia



*Corat redditiones Annulorum.*

Quomodo enim supra dixi etiam de petris huius  
cum stantias attendendas, temporis loci respondere  
hemmetis, Item insuper circumspicere in epinas  
Annuli quod si eadem ostendit gemma et  
qualis.

qualis  
Sponsus cateris dandus praefero auditurus detractum  
digito annulo indicem. utrimque amicos cum digito  
pollexit. Tu dices dñm nō nō alio annulo  
hunc offerre, quam ut sponso dignum quod don  
et dominum amari in se pariterat illi suo effe  
ctu subditos esse valit & Et dices illam omni  
alij quaeque cor et affectum illi utrius & debent  
nō: huius

<sup>modi: tres</sup>  
Cp, vero gratias agis pro annulo dico porro  
 idem Regius dicitur. nn quod in seipso non  
est tunc annulatus est us sicut pellus se ave  
 natu se elvis quibus datatur orculus ex alio non  
 compe, qui vincitur. Circulo vero in se in se in se  
fragmen lapidis supra suon sedentes condant  
Id dico duum nn libellum hinc servitute  
sponte amplecti profiteis de annulo ac nam  
plati orum lapidem quan col suam illi in se in se  
offerre

me vel gentes agros dies. Spensum libenter dul  
cem. hanc. Sclutiten andis supapere.  
Olin. Progen. eand.

Stio Princeps vnicuius stato cupisset ante tor-  
pore, in male magnifice procedit in flucta ad pla-  
dobera curi in illius Annulum aureum demergens  
dominus veluto veluti deponam male eius filo  
eis quieti et tranquillitati quomodo deconchi  
aro tu dices amorem dicitur in famulam hanc  
demergit veluti in male quodam gloria anatum

hanc demergere (vel deis demergere annulum  
hunc in eodem sponso velut in pelago amolitur)  
Hec suam velut ad amorem dominum firmam  
potestatem tranquillam omni placidam fortis in  
molitur.

Sive velut gratias agas dices amorem in NN firmam  
suum dominum in eodem sponso velut in pelago  
amolitur &

Est Aleucus Rex gepasat Annulum cui  
insculpta erat aphrodisia Tu dices dominum NN  
Totus vasper aphrodisia felicitas in familia  
hac velut in celeberrimo desiderio ducen portu  
cum annulo hoc iaceat pater dices cum docto  
duobus plura in hunc mole.

Totus vasper vasper, stat

Reges vasper vasper vasper

Tu Kros vasper vasper vasper

Sive velut gratias agas dices Vasper vasper vasper  
velut ad aphrodisia amolitur alligatus cum annulo  
hunc sponsum suscepit,  
Carolus & Imperator vasper vasper annulum fedilem cum  
tali temore audia hunc felicitas vasper tu dices quod an  
nulus hunc fecerit rem audiam in Regno amolitur obitu  
heret, sponsus vasper.

Est et in mala porta duapin mediolam vasper vasper  
annulus cum emione audiam vasper vasper in apom  
annulato et mola Tu dices Non vasper vasper  
NN quod annulus hunc emollitur amolitur vasper vasper  
et inventus ubi et imaginem vasper vasper  
modis vasper vasper vasper.

Sive velut gratias agas ac promittes id futurum dices  
sponso.

Eme Margareta navable Regina vasper vasper vasper annu  
lum cuius gemma vasper vasper vasper vasper vasper  
quia cum vasper vasper vasper vasper vasper vasper  
et amore qui has vasper vasper vasper vasper vasper  
cum ut seu vasper vasper vasper vasper vasper vasper



adveſe ſolui vohat vices diuſon ſemper man  
ſudum & ſolui eundem amorem inter hanc  
familialem conuentionem tot ſolibus ſplendidiſſis  
illuſtrationem.

§ IIII Cornet eruditionis ſorta  
Cuius Platonis contextus. ephodus ſupra  
ablatus ſalis. ultimo capſmi. Nihilominus in ſuper  
oblatus nomine ſponſi. ſeruum reflectat ſe ad  
eius rotunditatem qua ſippun perennitatis eſt  
rotam fortune repraeſentat. poſet videtur facile qua  
reflectet ſe ad virginem. odidem. eundem ſecti  
ad iuncta et circumſtantias. Item ad Circum.  
ſtantiam ſtemmatis cuiusq. ex quibus alumine.  
ſensuſq. graves. Receptos ſe accommodatos ducit  
et quodq. integras formabit oblationes  
ſmo Romani. ſmos vireolis nuntios ſertit. colonia  
bant. Tu dicis quod Dag non eam vireolia  
nuntium. ſed ipſum ſui vireolim amalem.  
videlicet in capite ſponſa coronat.

Si videris gratias ages & contra. dicis quod ſponſa.  
vireolia ſuum amorem videlicet ſponſi in ſuo  
capite. ſed fabulantur. Poeta. ſed gratias. & Imperio  
Iouis merſe maior deus omnes obire. obſipq.  
ſingulos flores acceptos. in colonas ſuorum. ſed  
et dicit. Tu dicis. Non eam potius gratias ſed  
amorem. Dicit non tam florem. aut Romanini  
Aſclas quam ſui cordis affectu omnes exſepte  
atq. in hanc colonam inuicem. offella. ſponſa.  
Gratias ages. Dicis ſponſam non tam flores  
quam florentis amoris affectuamq. colonam. me  
etiam recipere.

Has autem gratias et hic et abbi. ſolui & ſolui  
ſolui ſolui. ſolui ſolui. ſolui ſolui. ſolui ſolui.  
ſolui ſolui. ſolui ſolui. ſolui ſolui. ſolui ſolui.  
ſolui ſolui. ſolui ſolui. ſolui ſolui. ſolui ſolui.

Ita aptatus huc illam Poeta quæstionem. Dique  
intelligi inscripti nomina regum. Napantem flo-  
res. Dices etiam ejusmodi flores ut petet  
ter in Eodem dñm. nō quibus amor eius hosti-  
cultor, nomen plane regium exscript, et quia  
floridum illud amicum. Dignum in eodem er-  
re non potest dices illud hanc corona. tepali.  
Et gratias agas dices. Sponsam tales effectum  
splendi flores suscipere. ex eodem eodem similes forte  
4to Romani quos annis fortissimè festa agebant.  
quo tempore fontes floribus coronabantur. Tudi-  
ces quod ex familia hac. Velut ex fonte aliquot  
decoda. Anteq. gratia plumarant. ex dñm. nō.  
Itaq. beneficent. sibi fontem hunc in capite  
sponsa coronat.

Et gratias agas dices. Similiter quod. Cuiusmodi  
Chore hac velut ex fonte, tunc decoda plumarant  
sunt coronati. quod eodem simul cum illo. pon-  
sam quoque facere dices.

5to Geopoldus Bavaria Princeps. in suis ruptis  
is supet pinguicolumnam. supra quam coronam  
floribus reposit. cum lemma. Non plus vltima.  
Ita dices dñm. nō amicum. Sed tunc in hac  
familia pinguicolum. hanculeas posuisse. collimant  
Iti deinde decodam sudam. supet metam. et  
Coronam quidem hanc. supra cepit sponsa.  
reponit. gemma vltima. in eodem populo. scribitur  
plus vltima.

Et gratias agas dices. Sponsam. Cuiusmodi  
Margareta. Marchionissa. Margareta. supet plagi.  
audiam. ad quam se flores expandunt. cum sem-  
ina. Sepandantur amice. dices. quod floribus.  
muri dñm. nō. ad audiam amice. in verum  
plane affectus. sicut reduct. amaritatem. ex par-  
te vltima. cum hac sorte. sponsa oculum.  
Et gratias agas dices. Tales a sponsa. coronam  
hanc suscipit. cuiusmodi affectus. similiter ad eam.



amoris adolam efflorescere.  
Quo benedicta tharchiompia Cyprianus in suo puer  
floruit inter arealas hellea cum lemana nec melius  
nec tutius Tu dicis Dnum no. florentes suos affe  
cty per cum hoc suo secto in corda pona repo  
nere neq. potuere melius dolores meos reposuere  
Et gratias ages pro secto Eten potes dicere.

#### § IV

Coronat eruditiones martires panes et alia  
dulcia  
mo Ferdinandus dux Medulana in suis nuptiis  
appropinquat fortunam sachadecam. qua perdispo  
situs intus atropice fistulas imponiaco ede  
bat bonos Tu dicis. Dnum nro non fortunam  
ex sachalo sed sua fortuna nempe sponsa  
III ex sachalo fortunam formet cum amoripe  
fortunata omnia et dulcia offingat  
Et gratias ages dices sponsam non dote  
dulciter hac contemplat quam dulcem fortunam  
suam  
Ego Jacobus Anglis Rex in suis nuptiis proposu  
erat tulle. Sachadecam in qua fortuna et glo  
ria incluscerant. si contingeret tulle et sa  
chalo reddere dices Dnum nro non opelatum  
suisq. domus et locum inclusas offeller. Vel dices  
quod sponsus amorem saltem potius dulci hac.  
captivitate inclusum se quid primum offerat  
Et gratias ages dices sponsam talen talia hanc acci  
pere.

Ego tabulanti Poeta Melchior Basso Lido  
Regi quod sibi in sua domo hospitanti magnam  
copiam exquisitorum dulcium apposuisse gustandi  
suscipiendo in omnib. epulendis presentibus dul  
cedum aliquam immortalitatem donasset

Dulces in corde In mn. non potium iam mel  
calura sed velum sincerum, fuisse amorem  
hospitatum ubi immortalis dulcedinis inam  
cetera serena et quippe quod dicitur mn dulcedinis  
hujus, cum eliter in ipso et proficit corde suo  
hospitatum pascit. dabit hujus odonipis  
4to Basilus dux otrogis in suis nuptis pappo  
suerat dulcius panes. Sacharuceos cum lena.  
Odiat, Dulces hunc maltum panem a dno mn  
plopom oculis odippona. et eam qua a corde  
suo obelus diphut. corde utiden regit et dulce dicit  
5to gratias ages. dices ita dulcedinem hanc panem  
maltis saporan edis statulan ut ea. quae acon  
desponsi plomarat. corde etiam dulcedinem  
anodu quet. § V

Format eruditionem de Clenodia  
Dicit ante omnia nota. sequentium aliquot pa  
ragraphorum eruditiones reddentur potius ejus  
modi munera. quam gratias pro ipso agentis.  
cum servitibus. Cum enim hic multis simul do  
cens gratis et agenda longus nimis sermo ex  
crearetur si danda singulorum celebres eru  
ditiōne. &  
6to Universalem potius ad omnesque gratulatur  
actiones adhibebis ornatam. quem nunc palagm  
pho suo suppeditat. Quando tamen in eodem  
qui principalem hic locum obtinet agas gratias  
potius accommodatam ejus donatio adhibere.  
eruditionem quoniam fere applicatione hujus  
mateliae servientes ipso adjuvans et sequens  
abjurgam eruditionis. Hoc dicit pro felle.  
potius si gratias agas pro donatipis. Regum  
aut magnatum. Eruditiones vero hunc servientes  
habebis palagm pho gar  
7mo Cives argentoprotexes Henricus Imperator.



112  
obtulit Cle nodium cum pithago lapide.  
qui omnem se intuentium faules quasi ignocen-  
tes representabat tu si nomine sponsi offeles  
dices Cle nodium hoc noiam faciem velum con-  
sponsi amore addens representare. si nomine  
amici offeles dicas illum donabis hoc dotalium.  
quod optet placet uti id sponsis et non uno  
benignorum fortuna. Et plene deant vix de  
Et gratias sponso ages dices sponsum et hoc  
Cle nodio ignescere amorem flammam. non  
tan faciem sed animum et col. sponsi specula-  
ri ipsam ei ipse flammis ignescere  
edo Ioanna Hispana Regina habuit affe-  
runt Rege malito oblatus ei Cle nodium.  
in cuius precepit uter lapis scripta erat  
Ver a pas autumnus et hiems Tui. nomine  
sponsi offeles, illum non incidere quidem in hoc  
Cle nodio velum incidere suo. Amorem altipius  
ex pithago ut soli flodur fortune vos sive  
ubertatem felicitatem autumnus sive au-  
tumnus fortunam succipiam spem. que adu-  
er-  
tem hiems. si nomine amice, offeles duos illu-  
men in Cle nodio quidem hoc incidere sed sui  
amici affectu debito voto optare. Et nulla.  
adversum hiems turbet fulgentia solitatem  
vernantem amenitatem.

Et sponso gratias ages dices et Cle nodium hoc  
a sponsa suscipi et ipse incidere hoc.  
in idat. quod sponsum id tempore put-  
3ro Sumo Romanus inter alium quam ex de-  
rita affera tulerat pithagor. habuit quoque non  
ille seu Cle nodium. quod illi populi ab Iunone ob-  
impun credatur. hoc dum pithago quoniam appo-  
ipet omnem a se adpellebat medocum. ex de Cle-  
nodium illud pithagor thesaurus appellabatur

Tusi spori; Nomine offeris Ctenodion. Dices hoc  
quod sua Junoni nempe spora eam offer  
amoris notus thesaurum appellari deberet non  
tam lapideum quam affectuum pietatis definitum  
Pygmaea spora ego dices tale hoc Ctenodion  
ad spora suscipi;  
O nomine amice offeres dices illud cum hoc donabis  
thesaurum quendam amorem affectum offerre  
optare, ut omnes felicitatem opes  
sibi feliciantur. Poeta pietatis lapides formam  
a fortuna; ex scintillis a sole decedunt. O no  
mine spori offeres dices illud tale hoc Cteno  
dion offerre, ingens illic tam pietatis lapides  
quam sui amoris, solem emulantes scintillas,  
affectum pietatis dices licet  
Pygmaea ego spora dices spora tale hoc Cte  
nodion suscipere singulis amoris pietatis conjugale.  
O nomine amice offeres dices illud fuisse omni  
ita sporis cum hac coniunctione applicari, ut  
fortunam ipsam scintillatorem. suum affe  
ctum pietatis colligenda, quod cum hoc Cteno  
dion offert testatur. be  
Pygmaea Regina Portugalia inquit pinguis Cte  
nodion ingratum edidit regulatum, quod duo manus  
terebant cum lenitate pietatis utaq; tenos,  
nomine spori offeres dices Ctenodion hic non  
tam si quidem cedis sed omnes eiusdem affectu  
amoris pietatis representare. quod King non  
offert. Hec dubitatur quod ubi manus accipit in spore  
acceperint mutuum accedet pietati.  
Pygmaea nomine spora ego dices illud tale  
hoc Ctenodion accipere, sed ut affectum pie  
tatis ungete.  
O nomine amice offeres dices satis quidem huic  
coniunctioni accipere pietatem ex tota Pygmaea



175  
familia splendoribus affectibus & Verax de hac  
conjunctione dicitur reperit quod sit pretiosa utique  
attamen deus etiam amicus pectoris, effectum  
plato adderet, § VI

Gornat claudione tolques  
Belstas Rycoptus Polonia des Teles or Paren  
tusur claudylar tauem in torque ecolo pendula  
gestare. Tu si nomine sponsi offeres dices illum  
non iam suam favorem sed omnes cum es de  
simul affectus hunc tolque appendere nec dubitare  
quod non in oculis tantum, vel in corde capere  
vando a sponsa  
Et nomine amici offeres dices illum de utroque spore  
nec dubitare, quod non favorem solum vultum cor  
ipsius expressum audis in oculis pectoribus  
sicut felat ne tamen de amicorum etiam vultu  
tum affectuum pretio aliquid deest illos hunc  
tolque apponit precatur, ut tolque in modum  
succedere sibi, nec tantum in domo illorum  
felicitatis  
Ido fabulatur docto torquer amicus adna dea rex  
Imperio Jovis fuisse elatodatum in eum ipsum  
ut fortunam suam in saltantem eo consistere  
gerere huncq; alligaret. Ne factum expediret ut  
mutabili luna est atq; incerta p. sub fortuna bono  
go & tempore adhereret ligata. Tu si nomine  
sponsi offeres dices, illum omnem suam fortunam videri  
sua luna nempe sponsa tolque hoc cum cogit  
suos affectus alligari  
Et gratias nomine sponse ager dicit illam talem  
tolque hanc suscipere suos simul affectus alligare.  
Et nomine amici offeres dices illum alligatum  
votis et affectibus, amicus ad hunc tolque offeret  
nam precatur &c  
Stio Scipio Africanus gestabat pendulum ecolo  
torque cu asian et african que ex eo devoto  
fuerant appendere. Tu si nomine sponsi

sponsi offeris ducas illud sed quia hunc amorem  
affectus suos a sponsa devictos appendere sponsa  
velut prolici potest.  
Hoc quidem pueri sed quia audeat ex quo depon  
det audeat velut cum lemmate Dulce peperit  
omni. Tu si nomine sponsi offeris Dulce peperit  
sua colide. huc est in familia non audeat felicitatem  
velut invenisse quod in intimo quidam corde condit  
attamen cedit huc sibi praeispon amorem suum offe  
ritur appendi.  
Si gratias agas nomine sponsa dices illam totum  
hunc non aliter suscipe quam ut illi audeo vellet  
propter hoc affectus amorem sponsi appen sum  
in met  
Si nomine amici offeris dices illam totum affectus  
appreciationem amicum audeo propter hoc affectus  
velut.

## § VII

Coronat emendatione phalar pocula et quaecumque  
Vasa  
Philippus macedonum Rex utebatur poculo incursu fundi  
fuerat incursu omni audea. tas columnam columnas  
habetas Symonem gelens Tu dices amicum audeo  
nomine offeris audea in celat sed ab oculis manu  
sed amici sui affectus Vita in poculo seu vase expe  
spe felicitatem columnam placidum in nitus  
et fuerat celebre apud antiquitatem populum poculum  
Apollinis fapor appellatum ex quo odacula et viderunt  
prodebant. Tu dices felicitatem hoc poculo quam  
ex tripode apollinis dicit in de plomere omni vider  
amicorum affectum appreciationes  
Hic huc spectat celebre poculum Cleopatrae et quae regina  
ex quo illa propter omni vider in integro regis vider  
huc liqua vider et Antonius Romano propter apert Tu  
dicit Dna non amicum sui affectus in omni quibus  
propter hoc hoc in poculo cum et appreciationes  
vider propter  
in Caligula Imperator habuit Phidias quoniam fortis



manutenerem libenti pungere videbatur. Iudices  
Dixerunt cum hoc pocal fortunae poma omnia appor-  
cationesque possederet.

114  
Sti Chalgadita Regina Hispania utebatur poculo  
quod illi gratia sustinebatur. Tu dices quod poculum  
hoc non tuis gratia aliqua velam omnes Domini.  
In affectu domo vestis et amici appreciationibus just  
non est.

Sti Chalgadita Bolgenia Dinapipa Lindeas cupit  
poculum Chalar aut duo columnae infidebant cum  
benignitate hic sine felle dies. Tu dices quod huiusmodi  
affectu potum et vota Domini non infidebant quod ple-  
ceter felices serenosque sine adversitate amantissime  
Dixit.

### § VIII

Ednaut emendatione quidam donatio in Communi.  
Amor ex occasione fabula Poetica de munda Reges  
qui deorum beneperis illis speculatur fuisse dicitur. Quod  
quid te tegeret auctor fidelet.

Sti nomine sponsi offerre dices quod amor quidam  
lacrimis renovari in Das 114, cuius et affectu omnes  
in audeo plane igne. Ius effluat et manus audeo in  
pleant nunciat.

Sti nomine sponsa a gratias agere dices de eodem  
amorem sponsi in oculo. affirmativus quid idem esse  
corde in corde. Sponsa in gemmeos Dinapipa dices  
affectu commutata omnia.

Sti nomine amicum offerre dices quod amor ceteri fabu-  
la in de novet quando amici manebat audeo argenteas  
in confestatione benevoli affectu angelus donatio. Inter  
horum dices et dicitur non cum suo hoc donatio compa-  
ruipe.

Sti eadem fabula dicitur ad agendas amico gratias  
pro donatio dices enim in similitudine quod amor  
inter hunc nuptiale a actum auctor idem militem  
de novet, quod tot tanti amici audeo suo affectu  
audeo argenteas offerrent manum pro his ergo  
gratiarum.

Idem et ex quod Poeta dixit, omnia in vincit amor.  
In nomine spasi donatum offertes decies id maxime  
in illo versificatio felicitas videtur, velut tributum quoddam  
Pictori suo a modo. suo nempe omnia affectus cum  
ha donados offere. et in manus spasi a deponi  
i. gratias donatum spasi agetes dices similiter quod  
illamque non in spasi tantum sed in se etiam ipse  
expediatur veritatem. cum non minus sua amolus  
spasi vectigales vertit, quam illic cum hoc do  
natis recipiat affectus  
Et nomine amici offertes dices similiter quod amici  
velut devoti propensas suas videretates effectus  
appreciationesque cum suis donatis. Velut tributum  
aliquo virtutis amolus tribuatur inter quas dices  
compacile et dnan cum cum suo hoc amolus  
et gale.

Potest eadem de otia ad agendum bene, gratias  
dicens idem de virtute a modo. super amica  
eodem voluntate. Potest, appreciationibus pro quibus  
veniet autem ad omnia haec illud Poeta cuiusdam  
Poloni.

Gratias amicos uti in ipse domine.  
Effectus. poddaneq, y. circa Plaine.  
Amicos uti uti, poddaneq.

Ita Idem Polonum Poeta. Actus nuptiales, pubb  
can quamdam affectuum amicum. Imperio nam  
bis expedire nam appellavit. Podan, huius veris  
Universat ut dare chorggie. 203 uti a  
Podan. Podan. Podan. Podan. Podan. Podan.  
Podan. Podan. Podan. Podan. Podan. Podan.  
Podan. Podan. Podan. Podan. Podan. Podan.

Sui nomine spasi. manus aliquid offertes decies illud  
in hac expeditione cum omni principem locum teade.  
Itaq, super affectus omnia fortunam, corpuscum.  
denig. Podan. Podan. Podan. Podan. Podan. Podan.  
Podan. Podan. Podan. Podan. Podan. Podan.  
Podan. Podan. Podan. Podan. Podan. Podan.



115  
affectuum sponsi ad imperium amodo expedito  
nem agnoscere, suam illi coniungere.

Or. nomine amici offeres dices illi quicquid mea  
amica voluntate amotis et appreciationibus  
huius ad imperium amodi confitipe cogmunele.  
testari.

Potestis eadem re uti ad agendas omnis gratias  
dices amica idem de illi quod nempe sua quos  
amici voluntates appreciationesq. cunctis mune.  
illis expedire proque gratias agere.

Or. cordis populi dona, quae nobis in vices motore.  
solebant appellabant suos legatos tu si nomine  
sponsi offeres dices. Divitem hanc cordis illi legu-  
tionem ope cum tot mune effectibus regibus  
placij.

Or. gratias nomine sponsi ages. dices illi dicitur  
nobis hanc cordis legationem suscepisse, ad suamque  
cor admittisse.

Or. nomine amica offeres dices simulaten proproa  
illis voluntatis legationem cum tot effectibus  
appreciationibus ad te.

Potestis eadem re uti ad agendas omnis gratias  
idem enim dices gratias pro hac affectibus et voto  
in appreciatione ages.

## § IX

Or. donat donat Regum et eminentiorum  
Magnaten nomine oblata.

Or. Habulante Docto, quod dii ea dona quae  
hominibus destinant confelando. plura sola dicitur  
radys perpolant. su dices donum hoc sedempmi.  
soli Polonia, radys perpolationem satis illi  
familiam hanc regali gratia splendore colligidas  
ad te transferatur eum huc claudere porta palatium.

Pro nun quo et dices quod fortuna familia  
etiam ob hoc Republica sola scitilla amodi  
gratias regis ad illud London suam gloriam  
cum hic donat de deape.





116  
Ista virgines dum illi vita consecrarent a parentibus  
vel amicis, felle solebant supra caput aut aureum  
rotas odolatas ignibus replendens Et velo valentis  
speculan floris senatum. Tu dicis virginem non  
qua se Christianis regibus addit tulisse cor suum  
amorem fortuna floris exornatum dicas hunc  
amorem ignem a se perpetuo alendum  
Hic Fabularum Poeta. Potius Dantes mortui  
ex eo, quod munda sua cytharas suspendere in eo  
voluerat si vel leniter tangeretur, nequidnam fu-  
isse solitan eade sonos Tu dices virginem non  
potest velle eam Christianam ecclesia magis fieri con-  
qua non Cytharam quam pian velum cor suum et  
ipsa sanctus affectibus velut fidibus ab amice diu  
non in fluctibus ab portis quae Christi apponere  
sancti in vita et virtutis modulamina edulam  
Hic antiqui pat longam aliquam navigationem  
aut vitiorum naves in portu consistentes solebant  
coronari. Vide Poeta

Atque coronata portu tergere calina  
In auras virginem non longe conjunctius felixque  
seupe quod vita sua navim non periculosa mundi  
navigationi committitur, non ad Syrtis scopulorum  
pluvii alijam de velum integram calorem munit  
eum coram in toto religionis patu ut vocat huc  
omni sua spei anphora seculi de coronat  
nunc haec navis fauentium huc illi felicitati  
votis, antequam in portu et ornata, emmades  
hili gloriæ corona decoretur.  
Hic quidam pinguis unionem aures inclusit  
annulo cum tali felle mate Deferunt iuvat mare  
Tu dicis virginem non in magnam vota felicitatem  
quod plenum fluctibus periculis hoc mundi male  
relinquit, sed in reliquosque virtutes insculpit, voluit  
annulo eandem, ut rade in manum celestis pinguis

transferat  
 Leopoldum du Bavariae in cuius dextera supra pinguic  
 donat fidei supra. columnas cum lemnate non  
 ultra, quae semina etiam helodes suis columnis  
 inscriberet non plus ultra. Tu dices virginem non he  
 lode sua fortitudini. quam nondum erat nobilitatem  
 elegit columnas nempe crucem Christi illi in sen  
 pite non plus ultra, & ibiq. cor Iuan omnes effectus  
 ipse posuere.  
 Quae Elizabetha Gallica Regina supra pinguic  
 in cuius folijs circuli aule foliunt cum lemnate etor  
 notati votum, Tu dices virginem non non ab similes  
 etati fortunae suae libum non iam in simbolo  
 sed inde, deo cui se consecrat offerre. Appropinquat  
 quidem mundus etati sua fortunam. velut quidam  
 folijs variis quibz oculos et cor illius, & se-  
 cent ornamenta. Velut ille Circulo aulea etor  
 notatis, verumq. duri appposito & et hae suff  
 ciunt de oratione Epitulum ca.

## Ceteris Stilum De Oratione funebri

Cum inter funera multaq. vita, et inter vagule huius no  
 etes cluceat polon olun eloquentia. atq. emortua  
 les umbras magnificis orationum illustres colubus  
 hac eloquentia in aena ne inter tot mades salma  
 trica lumina. osculus appareat adit eloquentia no  
 regget splendet per paragraphos

### § II

Observationes quaedam promittit  
 Orationem funebrem dicitur est in ope genus  
in ois orationes quae dicuntur ad sepulchrum domi  
 in ois defuncti nomine. Praeferuntur vel adfuerunt  
 amorem vocantur autem et orationes tales Orationes  
 illa potissimum contraria debet in ois dolor



super otia defuncti. Edo panegyricum seu lauda-  
tionem defuncti. Itu consolationem conjugum  
olim amicum domesticorum;  
Edo dies funebres obituus sive quid ducunt nomine  
domesticorum et conjugum solum. Ad amicos pla-  
ceres vel absentes. Vel eorum. (si fuerit) legatis  
et hac similitudine Itu nec Itu. Amo conspectum  
gratissimi dolorem quotatum; defuncti. domum. fami-  
liam evolvit unum vel per Edo. Panegyricum seu  
laudationem defuncti. Itu gratulationem  
amicis quod funebri pompa vel praesentibus  
vel per legatos in partem dolorem veniant. Itu  
et Itu huius officio amorem suum testantur. Inde fun-  
ctum. Gloriam actioni addit. Itu Itu. Itu  
quidam. in illa letitia occupare diplomati. Itu  
denique invitatio ad convivium funebre.  
Itu Itu domesticorum vel conjugum periodum  
ne nomen in laudibus excusetur defuncti. Itu enim  
primus est amicum et extraneum quod dome-  
sticum et conjugum solum.

*Advocatus illi ne multa miperat Sacra, neque  
re politica satis acciderent de genere  
Advocatus pro sumenda laude epi depuncti  
ab adjunctis et circumstantijs de quibz supra  
actum libro illi Cap 4to palam et non iten  
hoc libro Cap 1mo. agendo de locis laudanda  
in personarum talium confutandum.*

et prudentia ceteris huius sexus propriis virtutibus  
ad animi fortitudinem adhibet,

## § II

Ornat oratione funebri familia honorem  
melitolum decora.

Imo apud antiquos Latinos amici iuntesq. iungen-  
te defuncto familia singula singulos intumescere  
viam, praeuebant circulos ex quibus postea excipie-  
bant solques, moliturq. collo imponebant. Su. D. 100  
Consanguinitatem deponit non totum plane similiter  
sicut enim in totaque una circulus tractus tot alio  
post se portat, ita hic tot illius familiae  
Edo. Sacerdemoni supra sepulchra suorum holdem, qui  
in signum gloriae viventes claudunt illud inscri-  
bant, si fuerint sicuti ipse erat sicuti ipse. Tu  
id applicabis vel ostendendo quod natalium maiorem  
vultum gloriae atq. virtutibus defuncti respondere  
emula sua imitatione. Vel ad elictos defuncti  
liberos pro eodem circumstantia accommodabis  
Sto. Reges sepulchrum morientes solebant auream  
formam relinquere, ac velut dona mittere iussu  
ei tam et cordialium iudum et subdito Rom. 10. 10  
cum melitolum propria manu conscriptum, subditis per-  
gebant. quod deinceps in thesauro Regni imponebant  
Judices defunctum non auream plane sua relinque-  
re formam, tot namque virtutes tanta melita gloriae  
ac velut thesauro quodam ditape familiae ditione  
4to. Delictis Sacerdum dux dux se morientem sui  
proceres circumstantes sunt praeciae facta et silent  
ego velo inquit illa maxime miti dux gloriae quod  
nulli unquam vestis pulchra. causa fuerit si praeciae  
huius indigne quod non modo non contristat in  
cellularum etiam libertatem. Barth.



118  
cum victis cunctis amicitia edidit  
Sic de funere Ferdinandi. In Imperatoris fuit mors  
imaginem eundem efformare. Dignetur deo ac  
provinciam illi impelio subiectam. Gemi cir-  
cumbant, eundem mortem interrogantes  
cujus est hac imago? quibus illa respondet  
Populi. Tu dicis quod admirantes tot honores  
virtuti quod dolens Patria ipsa libertas  
a defuncto. Non ornata defersa, circumstant  
hodie cum tumuli expulserit cum eni de bono  
suo morte.

800 Romani supra sepulchrum Romuli populeant  
statuam quo credebant Romam amictu etiam  
suo conditore Romulo fuluri, veritas in fine  
de malephali

810 Graecus de mortuo suo dicit, per quem em-  
matione concitatus. libelati fuerant tot  
status solty insignitas ad eius sepulchrum.  
exercent quod in anno continetur dies. Tunc  
applicatis ad celebrandos honores famulique splendo-  
res tunc e. melita ejusdem in statum. Dies vel  
ex eo solaten plane ab illo ducent etiam e sepul-  
chro tenentis. Probat, quod sicut in communis solen-  
nam elucet. Ita occipit illig nemo absq. tibi  
te lachrymalum spectat. Perstrinxit hic inodo  
dum palpebram.

820 Romani mores, Anglia cancellat in malmore.  
Sic sepulchrum erudi, iuxta fide nihil est mo. Tudi.  
ces quod etiam huius ad tumulum hunc tot splendo-  
res tot tantis titulorum momenta in 2. m. m.  
despere nihil

830 Haec applicationem recedit illud quoddam.  
sepulchrum Romani magni respiciens innotat.

Quid superest magni? magnus et inane nihil  
 9<sup>no</sup> Romanis fuisse bene metothen de sep. erzo  
 seu triumphali pompa effelebant. Tu dies defuncti  
 non na egere triumphis. potra, cum in aeternam  
 sele possentat. mernolam de oblatione sui No  
 10<sup>no</sup> laudati illum qui magnam heloun gloriā sub  
 felici imagine proposuit dices, quod nāq. huc  
 famulē dedit est etiam quod post postum glo  
 11<sup>no</sup> huc et illa antijudum conjugūdo fides pulchra  
 supra sepulchra spargentium dices enim quod  
 a patria ipse ingens perfusa dūbor. Quos omnes  
 in tholcom inter dāneunt quod pater gratias pro in  
 mortaliū illig in se beapropi non atteluit

### § III

Cornat funebri eluditione belli merita et heroica a Patria mor  
 tem  
 1<sup>mo</sup> olim apud Polonos nulli rubro colore. uti licuit pater, quan  
 equestri hoc e' militati ordine nato, ut color hic inclititū veluti quā  
 tepora epet, nempe qui a sanguine nascunt et valde so apte de  
 debuerunt. Tu dies qd defuncty 11<sup>no</sup> hac dū sanguinis purpura  
 ornaty meluit a ceteris a gloriā se cēni  
 2<sup>do</sup> apud Spartā a nulli vel suū vel familiā 11<sup>no</sup> aut in igne  
 sepulchro inscribere. licuit nisi ipsi qui in aue pro Patria occubuerunt  
 aut ipsum solitudine indoluerunt. Tu dies defunctum 11<sup>no</sup> ore dūpe  
 aut non in sepulchro tentura velut ipse gloriā aue memoriam dūpe  
 dūpe inscribitur. Et inscripuit iam magnā suam nomen 11<sup>no</sup> aut  
 fūo sanguine 2<sup>do</sup>  
 3<sup>rio</sup> apud sceler Hispanos mo fuit ut tot hūm. Sepulchra defun  
 cti inscribere quibus pater depugnavit Spartani vel tot  
 obellioi vel statuas ponebant quod suis meritis in aue hūm  
 4<sup>to</sup> Epaminondas Gloriā dū tot hūm. in bello fūm



quia. Apocum saluum, epigra. catulipit videtur est gloria  
bundy desce. nunc Epaminonda natus gloria quando  
morit. Indas. quod defunctus in eam Apocum sed  
potam sua salute. protectam, quia saluum videtur  
modetah vmdy natus gloria

Pro Dolerii allegando Patriam huc illud aptale. quod  
mater Helveticæ Almena de eodem loquor apud Seneca.

C. — — — — Cinclus seget

Complectere opa. Reliquis aus, Cum dabitur

Quam sat, presidio Nebunt tua.

*Itopes vel umbra.*

Albanus holonatus qui in aedibus pro Patre occubuit et  
iuvencus sapientia sua senili proponebat in hoc eodem veluti  
satis illud in ipse qui ita gloriare meretur. Hic illud senilis senex  
nec satis quicquid cum patre occidit. Facili est applicatio  
si aliqui non dum in proposita aetate defuncti in mortali gratia  
clarum celebrat. Hic super sepulchrum seu pacis vel belli  
actibus bene de sua Patre meritorum praeone boni formam. globo  
obit existenter innuentes veluti tales. malmoles  
sepulchris includi sed in obit inveniuntur memorem longe latius  
vire. Hic facile celebrat bellum. Aliquis defuncti gloria.  
Am. Bona demonij bene tulerunt et eorum filij ubi plerumque leticia  
despice capere. Hic plerumque legendum dicitur a demum  
proponere quoniam haec sententia.

Boni Civis est Patriam armare, armare, ornare.  
Tandem solo textentem paulum immutatam. repulchris  
Vilidum, pace et bello in sua sep. ola color inferi debant.  
Bon Civis fuit quia Latheon amavit armavit ola a vit  
applicati ad celebrandam aliquid belli cum gloriā.  
Quo apud Enos heliam filis aut prothemides, Jangui,  
ne iuxta seniores obliq. morientium applica tant. ut ita

ita ingentem illum spiritum habuerunt eoque veluti  
numen. Tu si infans aliusque qui filios potest reli-  
quit perdes omnia belis eo marte dadas hostia spiri-  
tulos be

quo Ping moltem cum velle nego et sui ingentis  
cum lenitate. Id signis militat omnes vel omnes tua.  
signa sequer. Et dices quid fortis in bellis inuit be  
militia nostram. I. vitam nobis debe am

Debalng Cholgguig tuore lymptaki.

Gdy smere wstapada ty Zdoma fola

Zabiera w pila. troque verbuati.

Iurorenego ty domatela.

Item caput huius affixit inter vultu genitum alexandrom  
hoc de magno septat acule alludes ad ingentem belis.

Id ruderu wta dyelaosier

Wta dyeka ty strato

Zarodt wsmilep aurtie kosi.

Tacept smier. Zaplata

Ultimo huc refer ad fortis, ut volue celebranda, merita et  
moltes que dicta sunt, subuolue ty sternaute, videte ergo ibi

## § IV

Podnat furebly eluditione immutatus eluditione filios  
et et Parentem moltes

uno appella pietatem. Principi volens exprime dolorum.  
parentem ex morte filij suscipium, prout eundem parentem  
cum vultu oculis apperfo. Item fecit ex sepulchro dolorum filij  
ex morte parentis suscepum. Qui naves dolores huius potest  
ingentis illi coloribz illa est ex pleni poppe  
dolo spanthani sepulchra filiosum. Vnde iudeo appellabant  
in eundem seruum incidit et illa est dolo. Sed id notanda  
manu quo dolo alij principes fecerunt in eundem  
gloriam prout clero dolorum optum. ornamentum filij  
illa naves filij graues ostendens dolo fecit in eundem  
ista se prout poppe clero dolo. Sed eundem dolo  
poppe cum ingentis parentem illa dolo, ea nostra act.



eam clenodea sed funera quia cum illis fere molis  
unus Budorei Polentia diu sepulchrale sui parentis  
matris instar eddis offodiant in eam hac credita unus  
cuperat hic situs est mortuus semel Joannes Dux Flo  
rentia cuius semper Budorei filii dolor  
atu magis addentem violenter extinguit facem, lem  
ma suffocet violenta magis

Wyszkronym gido dom darna.

Lacie vsua plomieu

Edy yka thum gurettowa.

Wayn gamentia plomieu

In plen capid velle Franco in sepulchris invenit  
ista duo verba modicus est cum Edmuntione nota  
punctum scribentem In sepulchris velo aduoluit  
et senex cineribus.

Do fal super flores hortenses quidam cecit quos  
dam integros cum lemma. Omnes languem  
abutu vel ponat no fata subutu

Ima lowary per dlen natulj

Ognid lurreciestya moren py mieu

Edy machne losg kopare papaly

Polory Zapuk ed dya mblere

Emo ex eo quod aliqui sepulchra modiciorum, flodibz  
exornant, cupere velant. Tu dices quod licet neget  
flodis tumuli proteriam videri com sibi de his  
Dasepina prospexit quid hunc flodem decerpit  
quo non paucis helodibz in pla factis supersuere  
pulchra phanices statui gubebent tuum commodum  
applicare potatis ad colorem funeris quos flodis reliquant

Abi Zet Zue Zauieca

Ime lare me emieca

Lowpau ofam y euinie

Dios enim delatata illam inuenerunt post hunc ipse  
nichy et aque illam extractum non credem  
qui tot luminas in filij Patrea accendit.

Ad

## § V

Ornat condicione. Coniugum mores  
 amo ad celebranda. conjugum funera. hac addit  
 anno Patru Equalem. matrimonium nobilissimum de  
 functione legem maritum, post longum in lectu exultu  
 tempus interrogata. quae tandem ultimum sui lectu  
 statueret diebus, cum respondit quoniam et vita.

Edo. Sittensia Episcopi. Regia in cineris maioli. Legio  
 meriti potuit perimere. Edidit eum quodam modo. In pe  
 ctore atq. in corde. sepelivit. Tu dies qd non aliqua  
 quopiam sed perennibus lachrymis, delectam coniugum  
 memoriam habet perimere.

Ita huius illius symbolum amabile. impedietur qua  
 defunctis maritis Imperatore in pit deperit in ducan tur.  
 tandem in alio alio rano, confidetur cum lex  
 mate. Ille neque secum sustulit sollicitatem.

Ita servet illud symbolum. quod est palma fluitat  
 et fluctat. et pectus, semine. Reduct in demeritasti.

Uz data palma leiz stu multo  
 Gd iq. ruyotia pka d. sedas  
 Glans lures a giniy pruker stousty  
 Jam deo sedet. multo gatz sisti.

## § VI

Funeribus eluditione matrimonium exorat mores.  
 Ad celebranda. matrimonium quacumq. funera. fer  
 erant hoc  
 mol duo quod cogat. palinodiam canere. quid aut  
 indigant est pectus. et mulier celestibus illis  
 Virgini. plura in aduersi expiatione consilium.  
 prudentia et modestitate m.  
 Ideo ad celebranda. vita sanctimoniam. aptabit  
 illum. donum vestalium apud deo deo. proflig  
 gineo. non est. aut purpura vestalium. de pro  
 tat. bene moriam.



3to Funus Juliae Rna. ex clarep. mader familiae  
status suae, prosecuta mumpsey. Tu dices quod  
etiam defuncta hanc tot illasque familiae. Longo  
conjugum tator seque deducunt ad tumulum. O  
4to Crede virgines mulier. ex patre solere pungi  
quatenus unaqueque si defuncta non sumpset perso  
nam docet pueri compateret se cetera reperirenda

§. VII

2  
 3  
 4  
 5  
 6  
 7  
 8  
 9  
 10  
 11  
 12  
 13  
 14  
 15  
 16  
 17  
 18  
 19  
 20  
 21  
 22  
 23  
 24  
 25  
 26  
 27  
 28  
 29  
 30  
 31  
 32  
 33  
 34  
 35  
 36  
 37  
 38  
 39  
 40  
 41  
 42  
 43  
 44  
 45  
 46  
 47  
 48  
 49  
 50  
 51  
 52  
 53  
 54  
 55  
 56  
 57  
 58  
 59  
 60  
 61  
 62  
 63  
 64  
 65  
 66  
 67  
 68  
 69  
 70  
 71  
 72  
 73  
 74  
 75  
 76  
 77  
 78  
 79  
 80  
 81  
 82  
 83  
 84  
 85  
 86  
 87  
 88  
 89  
 90  
 91  
 92  
 93  
 94  
 95  
 96  
 97  
 98  
 99  
 100  
 101  
 102  
 103  
 104  
 105  
 106  
 107  
 108  
 109  
 110  
 111  
 112  
 113  
 114  
 115  
 116  
 117  
 118  
 119  
 120  
 121  
 122  
 123  
 124  
 125  
 126  
 127  
 128  
 129  
 130  
 131  
 132  
 133  
 134  
 135  
 136  
 137  
 138  
 139  
 140  
 141  
 142  
 143  
 144  
 145  
 146  
 147  
 148  
 149  
 150  
 151  
 152  
 153  
 154  
 155  
 156  
 157  
 158  
 159  
 160  
 161  
 162  
 163  
 164  
 165  
 166  
 167  
 168  
 169  
 170  
 171  
 172  
 173  
 174  
 175  
 176  
 177  
 178  
 179  
 180  
 181  
 182  
 183  
 184  
 185  
 186  
 187  
 188  
 189  
 190  
 191  
 192  
 193  
 194  
 195  
 196  
 197  
 198  
 199  
 200  
 201  
 202  
 203  
 204  
 205  
 206  
 207  
 208  
 209  
 210  
 211  
 212  
 213  
 214  
 215  
 216  
 217  
 218  
 219  
 220  
 221  
 222  
 223  
 224  
 225  
 226  
 227  
 228  
 229  
 230  
 231  
 232  
 233  
 234  
 235  
 236  
 237  
 238  
 239  
 240  
 241  
 242  
 243  
 244  
 245  
 246  
 247  
 248  
 249  
 250  
 251  
 252  
 253  
 254  
 255  
 256  
 257  
 258  
 259  
 260  
 261  
 262  
 263  
 264  
 265  
 266  
 267  
 268  
 269  
 270  
 271  
 272  
 273  
 274  
 275  
 276  
 277  
 278  
 279  
 280  
 281  
 282  
 283  
 284  
 285  
 286  
 287  
 288  
 289  
 290  
 291  
 292  
 293  
 294  
 295  
 296  
 297  
 298  
 299  
 300  
 301  
 302  
 303  
 304  
 305  
 306  
 307  
 308  
 309  
 310  
 311  
 312  
 313  
 314  
 315  
 316  
 317  
 318  
 319  
 320  
 321  
 322  
 323  
 324  
 325  
 326  
 327  
 328  
 329  
 330  
 331  
 332  
 333  
 334  
 335  
 336  
 337  
 338  
 339  
 340  
 341  
 342  
 343  
 344  
 345  
 346  
 347  
 348  
 349  
 350  
 351  
 352  
 353  
 354  
 355  
 356  
 357  
 358  
 359  
 360  
 361  
 362  
 363  
 364  
 365  
 366  
 367  
 368  
 369  
 370  
 371  
 372  
 373  
 374  
 375  
 376  
 377  
 378  
 379  
 380  
 381  
 382  
 383  
 384  
 385  
 386  
 387  
 388  
 389  
 390  
 391  
 392  
 393  
 394  
 395  
 396  
 397  
 398  
 399  
 400  
 401  
 402  
 403  
 404  
 405  
 406  
 407  
 408  
 409  
 410  
 411  
 412  
 413  
 414  
 415  
 416  
 417  
 418  
 419  
 420  
 421  
 422  
 423  
 424  
 425  
 426  
 427  
 428  
 429  
 430  
 431  
 432  
 433  
 434  
 435  
 436  
 437  
 438  
 439  
 440  
 441  
 442  
 443  
 444  
 445  
 446  
 447  
 448  
 449  
 450  
 451  
 452  
 453  
 454  
 455  
 456  
 457  
 458  
 459  
 460  
 461  
 462  
 463  
 464  
 465  
 466  
 467  
 468  
 469  
 470  
 471  
 472  
 473  
 474  
 475  
 476  
 477  
 478  
 479  
 480  
 481  
 482  
 483  
 484  
 485  
 486  
 487  
 488  
 489  
 490  
 491  
 492  
 493  
 494  
 495  
 496  
 497  
 498  
 499  
 500  
 501  
 502  
 503  
 504  
 505  
 506  
 507  
 508  
 509  
 510  
 511  
 512  
 513  
 514  
 515  
 516  
 517  
 518  
 519  
 520  
 521  
 522  
 523  
 524  
 525  
 526

monogram  
 Edm. Ent Imperatoris dux Senilis diti, part in altera ene.  
 monent e succesor pphay amittit aq. aquila accla-  
 mant. populo vixit erexit Apud eodem dno  
 Annali quatuor inscribuntur terna terna obsequia  
 hanc sequebantur imaginem columba. Testro dno.  
 dno. Cui nomen h. ad dno fuit inscriptum. terna  
 H  
 Hic miter capinus h. p. p. p. una manu scriptum  
 altera legonem tenens, h. noma. equat scriptura h.  
 gomb.

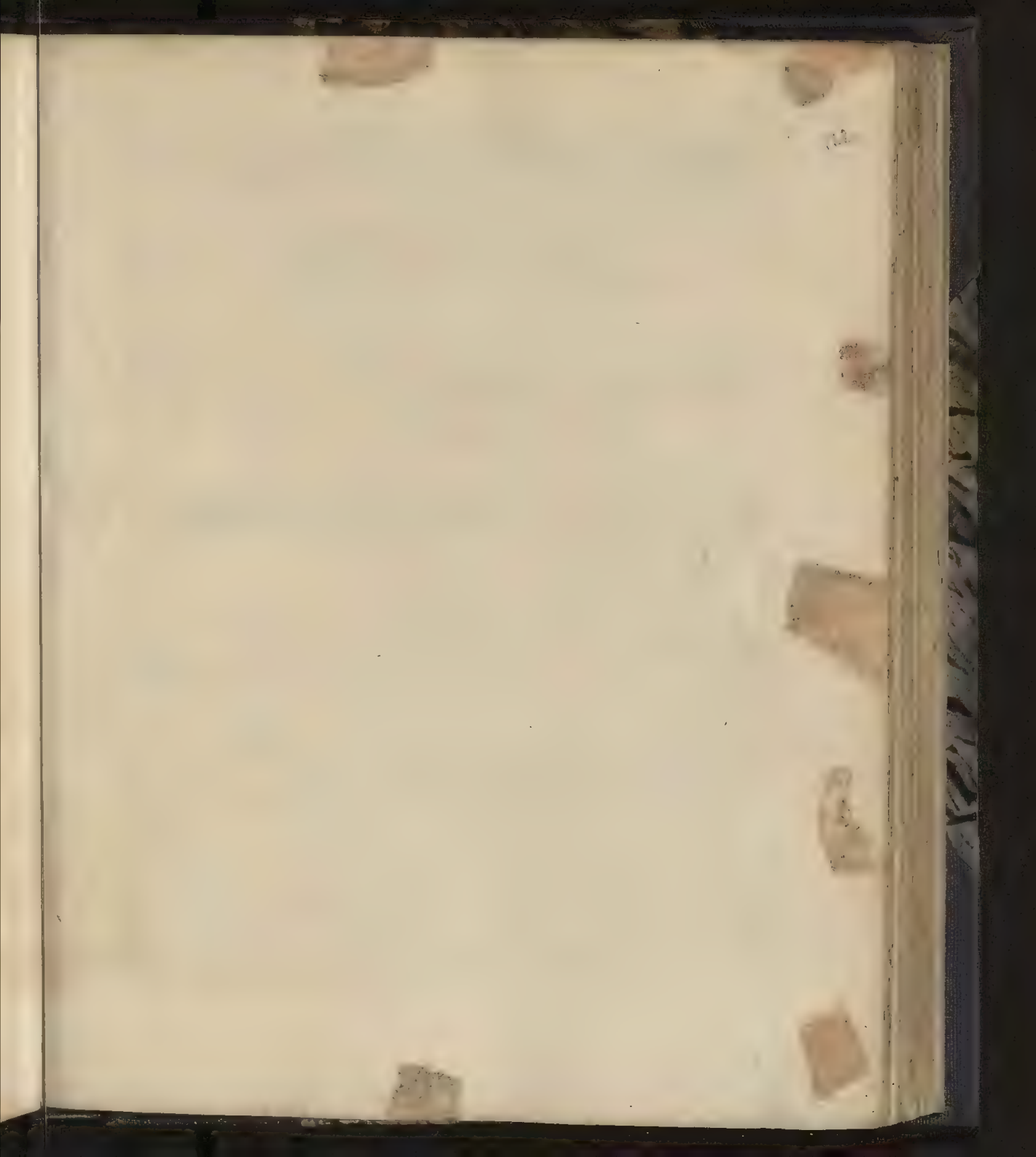
Rozpoczyna listy: gaturki  
 Wredny grobie samyke.  
 Wredny z Jacek Baczurki.

Beitrag zur Musik

4to Alfonso Argonia Rex habuit pretiosum  
in anulo lapideum qui portu magnam  
et aduerso superabat pondus ubi versu pulvere fuit apertus  
minime etiam edebat facile  
Pro Fabulam Poeta Iovem, Luchyomas flentius  
in tenebris antecolam collegere, quia si vis & arg  
et mude superent profecto deus & ant eas ubi  
dm







in gemmas et Adonantes iverit.

Ad flammam salutaris exupera dabitur leuice dabit  
dita dabitur. Et hoc Symbolo alludens ad modum flamm  
nis in pal omnes proflantem.

Sed: dasep morem uirare sy chaz

Agustij piodin poverach natulq

Exulch Kor sy co sy aawime

Hitasij me oprde chytu uduine

cimo mola en cirino circun piboni tedia Sphedon.

lenina Lethalis hui ion boty ddbi

Okrag Awata rojger domy

inbet abie Zap pue

Conkler Amere: oky olony

rojgaray sy pover lurnie

Quo hui re fer padcan qua fringunt mole fle uita.

Canara. Pude hui illud serida dotedu Poera

Kutky Krotky Zyca wgtel

Dochnaige sie ginde

Meredsora ybbie povergetel

Tan sy Kofce cywime

quo Seneca mordidz dolo fleant dixit Cui ne pdes  
ne aut ming me a dape, aut glade me a mordore udea

quo Lepsum et duri cubetur dicit ad lectur ad lectur.

quo Seneca dolo popt inuola app. l. nio dcaualoz indolo  
ganti dapporda Mordus corpule.

12 Spadham fabricadent mola: rimplin ex albo pado  
u cun leg mate Moltu pedennis felicitatis mola.

13 Leonide inueta duci sepulto hae addita a puybo

spualin bene mola dca de dca dca

14 Enascom Constantinopolitan. inauguratos recens

Rejades alloquebant, de Ingelato dca es dca dca mola

15 Atypteniz interrogatq quid ex mola. dca dca dca dca

scripsit mea dupla. Quo amulo edpur qua

et talle fattia intella dabit dca dca dca dca dca



facta in Caelum redire debet assignavit  
15 Philippus proceribus mortem suam deplorantibus deus  
17 non morior quia Alexander in quo vivas relinquit  
Joannes Lusitanus Rex moriens interrogatus quid sibi  
post mortem a suis subditis esset singulare propter aliqu  
vacatum fore vellet, fratres bonorum respondit meo  
dian et hoc sufficiens de Bre Deliberativis

## LIBER PRIMUS De Bre Deliberativo et omnibus ad illud spectantibus

Primum eorum de Bre Descriptivo iuxta et ordi  
nem sequatur agendum de Bre Deliberativo  
et omnibus ad illud spectantibus

### CAPITULUM I

De Natura et Causis generis Deliberativi  
In hoc Capite investigabitur definitio partes  
officium finis et materia generis Deliberativi

De definitione generis Deliberativi officio et fine generis  
Deliberativi

Generis Deliberativum dicitur quod sitis in quo  
eadem aliquis vel duo tempore seu eodem  
positum in disputatione habet quosdam et  
disputationem.

Ratio vero generis Deliberativi duo. Sapor et dispu  
tatio est quod non oritur apud laicos et  
bonos dei alicuius rationibus corroborati  
disputatio est eisdem dei apud eodem auctore  
et rationibus informatio  
Finis huius generis pro duplici parte cum est duplex  
Scilicet rationis et disputationis

Officium est duplex. unum est suadere ho-  
minibus ut faciant necessarium, &  
aliud suadere contra eorum

Etiam huiusmodi est omne id quodque a nobis fieri  
potest. Ita tamen ut non est. nec in publico  
reputatione factum sumus.

De quibus publicis delictis et de quibus  
in rebus et in omnes opes regni et thesa-  
uri bellum 3 annis 1 annis 1 annis  
ut se placeat in rebus et in omnes opes  
et in rebus et in omnes opes regni et thesa-  
uri bellum 3 annis 1 annis 1 annis

quod, important & exportant qualitas  
expensa & hesandi, tributa, ad fadela con  
frutimis indolida

Ad aliter satis. Et de legum generalium, sed hic con-  
tinuus est singulari singulari peroratio sequi  
dem omnia hoc suo legibus tunc de legibus vel  
de de novo quod emigro contingat nova lege  
exemplis facienda sunt. De quibus pluribus de legibus sunt illa omnia  
negotia, quae in vita et de familiaribus occultant

§. III

De his quae excludunt a deliberatione  
et deliberationem excludunt necessaria omnia et  
altera non potest esse nisi quoniam omnia enim capit  
potest finem de eo quod inevitabile est quia a  
omni necessitate, quae in altera parte non fluctuat  
non excluduntur impossibilia et de his quae  
in altera parte generalis et non totius est  
omni enim potest deliberare cum omni si aliquis



174

De Formacoe Græ Deliberatio

Quia se obas reddere est perquam aliqui  
tamen honestum utile vel iucundum. Exon. 19  
et argumentis affirmant.

Lo stato sen-ble hidratos de C<sup>o</sup> permanente  
certamente possibile con frutta frutta frutta  
animam

Condemno seu Obo Commune: quia uti  
aliquis castigam vel illa scienti. Herding  
agend.

Circulatorio sea deo conualdolesencia depen  
tante anima multos en edictos ven.  
gratuz deducion alq en mero bon publico vel  
neste velon dicitur.

*Circa singulas habetur oblationum aliquando sequens capitulum*

80

De Louis Gros Secrétaire

non plerumque quod debet. Si valgo hi. quoniam dicitur in eadem  
succedunt, ita difficile vel facile  
dixi difficile vel facile, nam, facile aliquid succedere.  
apud generosas et cunctis moribus, est potius de pudore.  
sequens, magnanimitas et cunctis hominibus vel  
pauca, humilis integritas, bonis et cunctis. An.  
Anima dicitur obtemperare, dicitur, quod quod succedere  
debeat hinc  
Quod debet facile moribus Saldanapalis et ad tepidos  
Zephuros edugantibus. Heligabalis non alio qui no  
rit per sedem suam exerceat virtutem.  
de his docet omnibus quoniam cum, non potest  
quod singuli illorum deprimant, unde in superstitio  
liber. Si cap. pro Palatia. Pro de locis laudat  
solum factorem

Cap. 17. Idem

De Votis itaque, omnibus quae in comitiis  
quibusque peracti solent  
dedicantur Palatia, aequales ita in humanas  
memis spectat cunctis questibus, admodum, magis  
tenet ad vel maxime debeat, ut ut non deinde  
cent ad publicum ergo hanc eroc lucem, hinc  
suan non deinde plerumque palatias et quod  
singula, palatia, quo succedat, sapientia  
quod magis de relatione, inducenda sunt solus  
(sua quoniam singula obtemperare, seu deinde  
sunt deinde) in publico spectaculo inter  
entem.

De modo Communi Felici. Potum  
Iradplex est totum, omnia aperturam, idem  
applicatur. Item Corporationem, pro morem  
Aperturam est, in quoniam otto respectu ad plan  
In statum proponit, postea sextentiam  
Aperturam est, in quo ante ante no sexten  
tia



apertum  
Exhibetur autem in quo collam ante nos dantes et  
dum et coram te solum sententiam.  
Cuius est dux et aliorum dantes caputem  
et nostras proponimus quibus hoc quod exinde  
volunt firmam.

## De abito § II

### De modo in voto felenda

imo formetur de pulsus de bono consuetudinis ab-  
tractetur quos in consilio capere mole ruit una  
vel de qua de bono libertatis unum votis libertatis  
bonum vel exagere et non in pediculis. cuius  
corpora occidit de bono, vel fiat acceptus aliorum  
partis persona votum dantis vel loci et omnia  
de qua de bono vel dantis est.

Ita post de pulsus formatur hanc per modum  
dij quasi per modum prepositi hanc caputem quia  
votum.

Ita clarumque hic votis dantis et aliorum  
adducantur hanc sententiam leges statuta. Itaque  
tutius ante putates et exempla.

Ita concludens hanc qua apertis et dantis  
dies se non alio motivo sed bono dantis dantis  
portabere ad sectam unam sententiam nec modum  
animabus proceles aggregatos, ad succedendum  
Itaque: nihilominus relinquere libertatem sententiam  
placet neque potas meliorum scire di dantis dantis.

## § III

### De modo quem malis chalcibus bonis

dum. Vulpale dantis.

Itaque ille qui fuit in potestate comitatus hanc  
scholam inchoat sequentem. ad dantis inchoat  
modum salutat legatos ex potestate et aliorum  
quod antequam inchoat. imo potest formale  
descriptum, superius paragrapho allata.





nuntiaz Ego Mareschallus ad Telenipimur ve-  
nit itaq; in statore rurali pedolati nomine  
legatorem salutator Telenipimur omnes cula  
et laborum, in consuetudine doli bono promissionem  
petendo ut non desit civitati sua vigilanter  
circa bonum commune. Ultimo perdidit ad  
scalam Regis manz. admettag aggregata nobis.

Itas  
Thevrenonca barullaliq; dicit Regis significando  
gratus esse Telenipimur conventum hunc a quo  
perdidit integritas hereditatis De bona caput pe-  
ricula quib; occiderunt per consilium dicitur  
ad consuetudinem benevolentiam sedem orla.  
bodem Regis pollicetur tandem ad scalam adgu-  
sta in statum manz.

## § VI

De modo felendi votum in Senatu circa puncta Regi-  
mo fiat acceptus, vel a laude Regis velut optimus  
navis Regis gubernator, surtes et pericula, in mali-  
perdendo orietomne periculum, suoz consilio amovet  
vel facit alius de Regis pbori de ora et sollicitudi-  
nate quib; circa regna, vel de bono com modoz  
consiliorum  
quo ipsa puncta illa explamanz qua agotanz in corp-

to electionez et laudanz apponit et implebitur den-  
to electiones, suspensionis vel approbationis

to convectat formam ea Regis petendo ut nulli-  
in palat. permittat dominum bonum publicum vel libel-  
tatem vel convertet hoc tandem maxime tunc  
quod parietur bono publico vel libertati officiet tam  
dem potest alioqui collegas ut et illi sui vota libel glo  
bono patria deponat.

excludit quod etiam in modo petendi et consuetudo  
vacantia a principio comitum, ut de pbori pbori  
bene meliori distribuat vacantia officia unde hec  
poterit excludit in laudes tunc regia, maxime officia  
tunc etiam bene meliorum pbori, ultimo tandem  
instituz Telenipimur ad distribuz non vacationem

## § 9mus

### De modo quo poterit marchialis valedicens

Comitis finitis vel non finitis  
 Si contra et finitis paupibus, tunc amo agendum deter-  
 mino ad quem per tot consilia et labores ventum est. In  
 edo omni rebus bene dicitur. eundem 3to movetur pro  
 celos ne indeleant sumptibus actibus fortuna sua.  
 quod forte papi per mediam consiliorum  
 ite vultu dicitur. Solummodo dicitur apud dery indephi-  
 citatem. 3to gratias eadem dicitur propter in-  
 trahi et laboribus quod tunc adhibet in audientis pro  
 celum uti. 3to petet ut non desit uterque illius  
 paternatuta. tandem in piam potest placere grati-  
 amque acti pro consilio dicitur. 3to facientibus.  
 Si vero non fuerint finitis consilia. 3to. potest incipi-  
 ex abrupto ostendere deinde dolorem quod tantum labor et tan-  
 tus sumptus ut illi vel per a posteriori. a ditione  
 indulendo infirmitatem vel per invocationem infatu invidiam  
 in legibus ditione faciendo hoc per vultum. simili-  
 tudines et allegorias et figuras  
 2do exponit pericula imminentia et dispendia  
 si non fuerit itum obvia in consilio  
 3to agens gratia dicitur. 3to. quod quartum esse  
 fuit conatus circa totum deo. consultatio

## § 8mus.

### De modo agendi Legatum cum Rationis Regibus

1mo formabitur d. Comiti. i.  
 consiliorum datus quod dicitur. 3to. movetur  
 potest adde. 3to. vel legationem sua ad eam et  
 consilia mittit datus et aliquibus punctis actum  
 tan per exponere ad patendam. 3to. de  
 2do exponit hae puncta. 3to. petet ut velle  
 nse consilio luvet bonum. datus. 4to. de la-  
 boribus dicitur. hae puncta. 3to. quod datus





Grate est accusare vel defendere.

Speciale est ex parte iudicem ad misericordiam et clemenciam suam ad secretatem prout equitas et necessitas videri postulare.

Quo huius generis duo. Accusatio. et Defensio.  
Accusatio est gravis apud iudicem et honesta delicti iustitia a morte facta.

Defensio est innocentia rei apud iudicem propugnatio.

Similiter huius pro duplici eiusdem parte. est duplex.  
namus accusationis si in eadem rem est iustitia vel in iustitia

quod defensio respectu iudicem est misericordia vel pietas.

## § 2<sup>us</sup>

De Speciebus orationum huius generis.  
Et nomenclantur octo. Accusatoria, Exprobatória, Defensoria, Deploratoria, Exprobatória, Inventiva, Obiurgatoria et communicatoria.  
Oratio exprobatória est per quam s' cum inimicis de illata iniuria vel cum amicis de neglecto officio exprobulamq; illosq; accusamq;

Oratio deploratoria est qua veniam nobis postulamus vel alteri imploramus.

Oratio accusatoria est per quam crimen alicuius graviter et honeste iudici deferimus.

Oratio defensoria est per quam crimen apud iudicem defendimus et innocentiam propugnamus.

Oratio exprobatória est qua in gratitudine malorum in nos exagelamus.

Oratio Inventiva est qua sceleratum aliquem inspirante athenis dicitur, cum indignatione in secatamur.

158

Oratio obprobatoria est qua reprehendimus aliquem  
obdelictum quoddam tacite illegit exagelando aliter  
constantis persona. loci temporis et aliorum compara-  
tione

Oratio Communicatoria est qua penas denuntiamus  
et metum incutimus illis qui aut malefices sive aliquis  
iuxta aut nisi placeant committere.

### § III

De Locis hujus sive propriis

Proprii hujus generis loci ut staty ex his enim tanquam  
sedibus et domiciliis quibundam. pro divelsetate  
matelia, sua. aspellunt argumenta. Itaque de staty  
tanquam ad hoc genus maxime pertinentibus hic  
agendum est persequentibus data graphos

### § IV

Quid sit et quadruplex status

Status est questio certa et pluma causalium.  
conflictione vocatur aliter questio causa contri-  
tuli cadit res generalis propositio a subpeloris  
quibz loca contestatio

Itaque ex pluma causalium conflictione hoc est ex in-  
terfione et depulsiore

Interfio est accusatoris obiectio facti eiusque  
iudicium venit in secundum nullo clodum

Quasi quoniammodum duplex est questio ita etiam  
staty duplex staty  
1<sup>a</sup> quaestio est an sit est staty Coniecturalis  
2<sup>a</sup> quaestio quid sit est staty definitivus  
3<sup>a</sup> quaestio quale sit est staty qualitatis

## § V

Quid faciendum invento Statu  
Statu invento felenda sunt duo. 1. Quod et firma  
mentum.

Ratio est id quod defensor adfert causa criminis de  
movendi. Vg in hoc statu Datus est talis Huius infidi  
atorem etiam sua occidere licet.

Firmamentum quod alii infirmatio dicitur Vg. Seducta  
indemnitate non licet occidere.

Ex ratione et firmamento nascitur Proclonon seu Judicatio  
quod est controversia circa id circa quod in iudicio auditorem  
potissimum occupat seu quod maxime vel defensor vel  
accusator in sua oratione utilis & intendit Vg. Utinam ille  
Clodius infidatorem suum cum indemnitate sua occideret  
Ad hoc in statu Coniecturali nec Ratio qualis nec firma  
mentum. sed ex interfectione et depulsiore statu iudi  
catio infidat Vg. Quid sit. Alium. Huius est interfectio  
cum contraria depulsi est Huius aliam non occidet et  
statim est iudicatio seu questio occidet ne Huius aliam

## § V

De Statu Coniecturali.  
Statu Coniecturalis est in quo qualis factum ne sit di  
quid anno Vg. An de totis domus vel jacton Casar  
potulit occidere.  
Vg. Coniecturalis a conjectura quia est dei latentis indicio



176

in quo pro et contra, et statz Conjecturalis

In quibus pro quale sit est hinc qualesat,

§ V

Local & New volunteers + families.

ad suscipiendum tacum complectitur. Inquit Casari.  
De utroque utrumque loquar. Inquit Casari.

*Facultas est causa. qua aliquid non tantum volūptate sed*

*fulvus exoptop. multus parvulus armatus* Ergo Ca. J. E. L. Donn  
 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339. 2340. 2341. 2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348. 2349. 2350. 2351. 2352. 2353. 2354. 2355. 2356. 2357. 2358. 2359. 2360. 2361. 2362. 2363. 2364. 2365. 2366. 2367. 2368. 2369. 2370. 2371. 2372. 2373. 2374. 2375. 2376. 2377. 2378. 2379. 2380. 2381. 2382. 2383. 2384. 2385. 2386. 2387. 2388. 2389. 2390. 2391. 2392. 2393. 2394. 2395. 2396. 2397. 2398. 2399. 2400. 2401. 2402. 2403. 2404. 2405. 2406. 2407. 2408. 2409. 2410. 2411. 2412. 2413. 2414. 2415. 2416. 2417. 2418. 2419. 2420. 2421. 2422. 2423. 2424. 2425. 2426. 2427. 2428. 2429. 2430. 2431. 2432. 2433. 2434. 2435. 2436. 2437. 2438. 2439. 2440. 2441. 2442. 2443. 2444. 2445. 2446. 2447. 2448. 2449. 2450. 2451. 2452. 2453. 2454. 2455. 2456. 2457. 2458. 2459. 2460. 2461. 2462. 2463. 2464. 2465. 2466. 2467. 2468. 2469. 2470. 2471. 2472. 2473. 2474. 2475. 2476. 2477. 2478. 2479. 2480. 2481. 2482. 2483. 2484. 2485. 2486. 2487. 2488. 2489. 2490. 2491. 2492. 2493. 2494. 2495. 2496. 2497. 2498. 2499. 2500. 2501. 2502. 2503. 2504. 2505. 2506. 2507. 2508. 2509. 2510. 2511. 2512. 2513. 2514. 2515. 2516. 2517. 2518. 2519. 2520. 2521. 2522. 2523. 2524. 2525. 2526. 2527. 2528. 2529. 2530. 2531. 2532. 2533. 2534. 2535. 2536. 2537. 2538. 2539. 2540. 2541. 2542. 2543. 2544. 2545. 2546. 2547. 2548. 2549. 2550. 2551. 2552. 2553. 2554. 2555. 2556. 2557. 2558. 2559. 2560. 2561. 2562. 2563. 2564. 2565. 2566

*Collage loco Specialis huius Staty epe consistunt Petrus  
Inquisitor futo et cetera circa hanc loca*

Quoniam dicta facta et cetera circa praedicta per et con  
meditatione tempore spec. de peccatis et aliquibus

§ Gm

De statu Defuncto xii

Stat. definitionis est ea quo quaeritur quid sit factum, et

quo nomine appellatur in illis qui ten. profonam. entore  
sacro talata. om. hordita

Local study hives - according as well for complex.

scriptio aliamus dei oratio? quod est de

confirmat argumentis duobus. Primum est, quod

după a simbi cotărilor. Conștient, exercită o

loco Communi de quibus supra: actum Cap 4 Lib 2do

✓ - from action copy of 2000

## §. 8<sup>mus</sup> De Statu Qualitatis

Statu qualitate est cum aliquid factum esse oportet  
sed quale sit, sive ne an iudicium quod sit in corpore  
sive in locutione. Bona donatio fuisse. Statute aliter  
Donatio sed sive ne an iudicium donatus esse oportet  
clat.

Statu qualitate est duplex legationis et iudicialis  
creatus legationis est datus ex legibus ordinatus aliquando  
conversusque natus unde etiam legum elegit appellatur.

Creatus iudicialis est in quo constat de facto. sive iudice  
ne an iudicium factum qualiter in corpore de facto quod  
Donatus donatus fuisse. Bona qui ex lege  
dato populo erat sive iudice ne an iudicium fuisse quod in

creatus iudicialis est duplex absolutus et suspensivus.  
absolutus est cum id quod factum est ex se iudice  
recte factum esse dicunt. sive illa sponte ac  
ne a defensionis in Publicis scriptis privatus bonis  
Tulius. Gellius. Suetonius. Augustus. deus se occidit  
iudice tamen licet se iudicem et statum legem sive  
factum.

suspensivus est cum nec se defensio infirma videtur  
ideoque sponte etiam a de. comprobatur in iudice  
factum per se probatur aliter non potest. certum est  
accepto aliquo colore et modo quod datur est.

## §. 9<sup>mus</sup> De Locis Statu Qualitatis Legationis

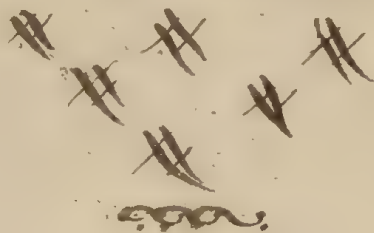
loci statum legitimum nunciatum. Sive  
statum scriptum seu scriptum locum.  
ad leges contrarias.

Statum ambiguum seu ex lege vel scripto actum  
lo plures per quos a ventura.





in preceptis Ihu eloquentissimum Pile J. Caulei  
Vobis No: in Novodvorskiano Ihes Augustus  
ad Icepta. multas cupules et validas inde  
menta honorum succedens Polonia Iuon  
Aus Commutatione hyemale hui: ex Anno  
1705 in Annun 1706 demonstrata est  
inqua. Hui: et terminus sed non abie  
quam qui eorum omnium. Scilicet finis vobis  
ing qui est Deus ter Option y maximus  
Culius quacumq: hic eging simpling seding  
audierimus. Sicut ad Macdon gloriā  
et Beatissima semel matris semper Virgi  
ni Immaculate Concepta mater hui: dūm  
Sanctūm y omnium praeipue Duce Anna  
met teltia ad Beati Joannis Bapti Duce Anna  
et etiam hui: Academia singulorum. Iste  
in rebus venerationem velum singulorum  
publicum ad am dumentum



In Nomine Dni Amen,  
De Marci Tullii Ciceronis  
Phecticam.  
ad Caium. Herennium.

Præfatio

Quam melioris aculi ingenia, seruari ab intimis perve:  
nigare, desiderareq; scientias non expent, in nullam enigi:  
nam ut propendeant, quam in eloquentiam, vel ipsa. Parens  
natura, dedit. Sed vero Rhetores Nobilissimi.  
Et si enim qualibet artes et scientie, ad deo immortalis &  
mortalibus concepe, eximia non careant, commendatione,  
et fructu; profecto excellentiori sortientis ingenii, suffra:  
gisa, eo dignitatis fiet ars bene dicendi et honorifican:  
tissime, omnium Regina, ubiq; prædicetur, et in gila.  
Idempe, ingenuarum genera artium, que ad humani  
tatem atq; institutione ad hominum, referuntur, sorti:  
tu sunt, quoddam unicum laudis in se gine, sola hæc di:  
cendi domina, amplissimos omnium honores supereminet.  
Quo ad longissimum spatium eruditi protenditur, eorum  
quis est, qui eju prædicationem, nobilitatemq; despi:  
ciat, qui illa vocalium frequentari per ora, minime,  
exambiat, suumq; in animum, ad in animum influere,  
et derivari, trahimur omnes laudis studium et quan:  
to meliorem, ante mortales præluceq; indole tanto  
magis immortalis eloquentis gloria, exambimus  
rectra; gaudemusq; cum disertissimis quibuscumque, con:  
tentione dicendi decertare, dubius ancepsq; non.

heres qui vobis animus est. Sitis maxima insit eloquentia.  
Nec Rhetores. Sed quid. Ille et auctor opus. Verum quis po-  
tior meliorq. Parente. eloquentia. cuius deserti si mi-  
oris roborare atq. animi acie rebelles p̄tegriflorentes  
et Antonium. tottem Patria anhelantes batilena. desicti,  
profligati, triumphati, et Augustam eloquentia auxere ma-  
iestatem. Scire nobilissimi deo Rhetores desiderijs  
vostri's indiscenda eloquentia satisfacturi praeceptaq.  
et Iulii Ciceronis Rhetorica ad Calvum Herennium  
inscribuntur. Praefati commutatione. intimo affectu.  
et sollicito labore. amplectimini sed ut ad sa. dextro  
Numine Deus, suadam gratiamq. inspiraturus suam. Suppli-  
cibq. votis calum p̄dus fatigate.

## Preambulum I. m. u. m. De Natura Rhetorica.

Rhetorica quo ad nomen. est ars fluide dicendi  
nata deductur a Græco vocabulo Rha qd latine si-  
gnificat fluo et Rhi qd significat scientiam. Rhetorica  
sensim bevescia a flumine instar profluit oratio.

Rhetorica quo ad rem. est ars bene. prudenter orna-  
te. et copiose dicendi.

Dicitur ars. Primo quia continet praecepta. conspu-  
endo Orationis. 2do quia numeratur inter artiboli-  
berales ut diffichio contenta.

Gram. loquitur. Dia vera docet. Rhet verba colorat.  
Mus canit. art numerat. Sec ponderat. Aff. coit aspa.  
Dicitur bene. Imo quia Orator debet esse vir bonus  
et probus 2do quia debet habere. Orationem emem  
datam causa accomodatam.

Dicitur prudenter



172  
Dicitur prudenter quia Rhetorica secundum  
Aristotellem est facultas videndi in una quaq  
re quid in illa vest ad persuadendum.

Dicitur ornate et copiose. Imo ad differentiam Gram  
maticae, quae solum congruum et simplicem modum  
dicendi considerat, 2do ad differentiam Dialecticam quae  
verborum lenocinia non quaerit, sed fricte sine splen  
dore de rebus discurrit.

## Proaembulum 2dum.

### De Divisione Rhetorica.

Rhetorica est duplex Naturalis et Artificialis.

Rhetorica Naturalis est facultas quaedam a natura  
omnibus hominibus indita, quam quisque etiam a se ipsis  
ad prompte dicendum de rebus habet.

Rhetorica Artificialis est facultas quae certis quibusdam  
praecipis continetur in unum finem spectantibus quae  
si optime cognita sint penitusque perspecta fuerint nunquam  
fallunt.

Rhetorica Artificialis est duplex Docens et Utens.

Rhetorica Docens est quae tradit praecipua bene dicendi

Rhetorica utens est quae praecipua a docente tradita  
ad praxim reducit, id est sive in foro et dicitur Rhetorica  
forensis sive in prophanis quibusvis occasionibus  
et dicitur Rhetorica humana sive in factis heroicis ce  
lebrandis et dicitur Rhetorica sive in sacris rebus  
et dicitur divina qualis est in orationatoribus et haec Rhe  
torica utens proprie vocatur eloquentia.

# Preambulum. 3tium.

## De Causis Rhetoricae Docentis.

Causae. in Univerſum ſt 4or

Formalis Finalis Efficiens et Materialis.

Quantum ad Causam Formalem.

Causa formalis Rhetoricae est et methodus ipsa qua utimur, in tradendis praeceptis ad bene ornateq; dicendum. Methodus vero ipsa. nihil aliud est. nisi ratio procedendi in scientiis et artibus.

Methodus duplex est. C<sup>o</sup>nalitica. et syntectica.

Methodus C<sup>o</sup>nalitica. seu Resolutiva est, qua procedimus a toto ad partes, itaq; dum resolvimus orationem in voces, in syllabas. Syllabas vero in literas.

Methodus Syntectica. seu Compositiva est, qua procedimus a partibus ad totum, itaq; cum a literis ad syllabas procedimus, tandem ex syllabis voces, ex vocibus orationem conficiamus. In praesenti opere de Rhetorica. tractanda utemur methodo resolutiva. quia statim in primo libro ut patebit cum auctore inveniuntur. in sex suas partes distribuimus quod et in alijs faciemus.

Quantum ad Causam Finale[m] Rhetoricae.

Hac est instruere praeceptis futurum Oratorem, cum enim finis nihil aliud sit, nisi id cuius gratia aliquis sit omnis doctrina Rhetorica deo dirigatur ut efficiat suis praeceptis Oratorem, quatenus Commune. possit suo functione officio et hic finis videtur esse idem cum officio Rhetorici.

Quantum ad Causam efficientem Rhetoricae.

Et deus

173

Et Deus gloriosus a quo sicut et alia tractat Rhetorica suum accepit principium. 2do Sunt inventores eius quorum primus iuxta Poetas censetur esse Mercurius, teste Horatio libro 1mo Carminum ode. 3o iuxta Quintilianum libro 1o institutionum Oratoriarum. Amus epe dicitur Empedocles quidam Rhetorica disperiit. Antiquissimi tamen prohibentur esse Corax et Thersias, sicuti <sup>Gorgia</sup> Gorgia vero Leontinus, facultati dicendi plurimum praestitisse dicitur, ut qui vixit Centum viginti annos ac ideo multa observatione, edoctus, certa quaedam constituit praecepta, quae post modum Ethicis perfectionem suam acciperunt, quod clavis Oratoribus rem suam promoventibus quorum Princeps est Demosthenes apud Latinos quis primus auctor sit Rhetoricae adhuc sub iudice. hic est maxime tamen defensor Ciceroni gloria.

Quarta autem hic ista praesens Rhetorica, cuius sit auctor, sua est circa hoc opinio, 3a docet non Ciceronem sed quempiam alium hos libros Rhetoricae conscripsisse, ita tenet Publius Elinctimus Victorinus et alii. 4a opinio est Divi Hieronimi, Trapezurii, Prisciani, et aliorum, qui hos per libros ad Casum Herennium genuinum, et proprium sectum Ciceronis esse contendunt, idque ideo quia huius Rhetoricae libri a doctissimis quibusdam alijs Ciceronis libris coniunguntur, nec per tot saecula unquam separati sunt, et quia hoc opus magno cum iudicio et labore confectum est. Unde arguit auctorem Ciceronem.

Praeambulum 4tum.  
 De Obiecto Rhetoricae officio, fine et instrumento,  
 Quantum ad Obiectum Rhetoricae.



Obiectum Rhetorice et res omnes prout sub quaestione m.  
cadere possunt, et ratio est, quia Orator potest de re qua-  
vis proposita ornate et copiose dicere,

Quantum ad Officiū Oratoris?  
Generaliter loquendo est apposite dicere, ad persuadendum  
et ratio est, quia officium in una quaque arte. Illud dicitur  
quod prestare debet Artifex ad consequendum finem  
sibi propositum. ut loq. Medici officium est præbere po-  
tiones rationem victus describere. nihil eorum omit-  
tere, quæ valeant ad sanandum, cum sanitas sit me-  
dici finis. Ergo etiam est Oratoris officium apposite di-  
cere ad persuadendum, cuius finis est persuadere dictione.

Quid est dicere ad persuadendum accomodate?  
Et docere, movere, et delectare, quod est Officiū speci-  
alis Oratoris, debet autem docere Orator ad finem  
fauendum gratia necessitatis ubi requiritur acumen.  
debet movere ad concitandos affectus gratia victo-  
riae ubi orationis requiritur. Insuper et debet  
delectare ad conciliationem gratia suavitatis ubi re-  
quiritur lenitas.

Quantum ad Instrumentum et opus Oratoris  
Est Oratio copiosa verbis et sententijs ornata, gravis eru-  
dita sensibusq; hominum accomodata.

Quantum ad ipsum Oratorem.  
Orator est qui de omni quaestione, pulchre, et Orna-  
te, ad persuadendum apte dicere, prodignitate rerū  
ad utilitatem temporum cum voluptate, audienti-  
um poscit.

Proambulum

# Præambulum Ium.

## De Oeconomia operis

Opus hoc in quatuor libros dividetur, in quorum  
primò de partibus officij Oratorij tractabitur, in 2<sup>do</sup>  
de genere Iudiciali tractetur, in 3<sup>io</sup> de demonstrativo  
genere et deliberativo, tum de alijs præceptis dabuntur  
in 4<sup>to</sup> de Elocutione, pertractabitur unde sit.

## LIBER PRIMVS

### De Partibus officij Oratorij

Librum hunc dividemus in capita. In quorum uno  
quoque quod contineantur tituli explicabuntur.

## CAPITVLVS PRIMVS

### De Partibus officij Oratorij generaliter præcepta dantur.

Quod sunt Partes officij Oratorij  
3res ut dictum superius, docere, movere, et delectare.

Quid porro spectat ad Officium Oratoris  
Scire suam materiam circa quam versari debet, quæ  
non est alia, nisi res omnis proposita sub ratione quæstio-  
nis. Quid est Quæstio?

Est thema propositum seu ratio probabilis de qua  
in utramque partem, disceptari potest.

Quod sit genera quæstionum?

2<sup>do</sup> alia enim est quæstio Thesis alia Hypotesis.

Thesis seu infinita est quæ certis circumstantiis loco-  
rum temporum et Personarum non circumscribitur.  
Vg. Utrum homini tendendum ad æternam beatitudinem.

Hypotesis seu finita est quæ certis circumstantiis locorum,

temporum et personarum circumferibitur.  
Utrum homini Christiano in hac vita tendendum sit ad  
aeternam felicitatem.

Quotuplex est questio infinita.

Ratione finis duplicis duplex etiam est, Theorica. et  
Practica. Theorica seu cognitionis est quae profine solam  
cognitionem seu scientiam habet.

Utrum caeli moveantur et terra stet.

Practica seu actionis quae praeter cognitionem, profine  
habet actionem.

Quibus medijs diuturnitas imperii seruanda est.

Quotuplex est questio Theorica.

3plex an sit, quid sit, quale sit.

Questio an sit est in qua quaeritur, utrum sit res aliqua,  
Utrum Primes inveniuntur.

Questio quid sit est in qua quaeritur de natura alicujus rei.

Utrum sit monarchia, quid sit Oligarchia quid sit Democratia.

Questio quale sit est in qua quaeritur de qualitate alicujus rei.  
Utrum an caelum sit rotundum an terra sit sicca.

Quotuplex est questio Practica.

2plex alia, quae ad assequendum aliquid alicui declinandum  
pertinet.

Qua virtutem maxime sit necessaria ad obtinendum  
beatitudinis finem.

Et alia quae ad usum commodum pertinet.

Quibus medijs possumus aeternam beatitudinem consequi.

Quotuplex est questio Hypothesis seu finita.

3plex Demonstratiua, Deliberatiua, et Iudicialis quarum  
definitiones insequentibus libris explicabitur.

Capitulum 2da



135

# CAPUT XXV

## De Partibus Rhetoricæ.

Quot sunt Partes Rhetoricæ.  
Quingue. Inuentio Dispositio Elocutio, Memoria,  
et Pronuntiatio.

Quid est Inuentio.  
Est rerum verarum. Vel veri similium. excogitatio  
quæ causam probabilem reddunt.

Quotuplex est Inuentio.  
2plex Communis quæ ex locis communibz petit  
et omnibz causarum generibz accomodatur.

Propria quæ ex locis singularum causarum deprimuntur  
et uni tantum causarum generi accomodatur.

Quid est Dispositio.  
Est Ordo et distributio rerum, quæ demonstrat quid quibz  
in locis sit collocandum, estq; duplex.

Naturalis cum partes orationis naturali Ordine ponuntur  
& Artificialis est cum partes orationis inter se confunduntur.

Quid est Elocutio.  
Est idoneorum verborum ac sententiarum ad inuentio-  
nem accomodatio.

Trahitur idoneorum Verborum id est latine pure et  
proprie significantium.

Dicitur Sententiarum quia in Elocutione, non tantum  
verba simplicia sed etiam iuncta, considerantur, ut sic. *Apodictic*

Quid est Memoria.

Est firma Vanimi rerum ac verborum, dispositio-  
nis perceptio.

Dicitur perceptio Quia Orator singula verba. Ora-  
tionis fideliter ac firmiter percipere debet.

Quid est Pronuntiatio?  
Et Vocis Vultus et gestus cum Venustate moderatio

## CAPITULUM TERTIUM. De causis efficientibus Oratorem.

Quot sit causa. efficientes Oratorem?

tres. Ars Imitatio et Exeritatio.

Sed nota, ideo omisit quam. Scilicet naturam auctor  
noster quia de ea nulla praecepta tradere conuenit.  
cum notum sit sine natura. nihil aut parum effic  
possit.

Quid est Ars.

Est praecipio quod dat certam viam, et rationem di  
cendi.

Quid ars confert ad eloquentiam?

Perficit eam quae sunt a natura, dum primo monet  
e quo omnia sunt referenda, quod ad finem nobis pro  
positum spectant. Ideo dum indicat an recta sint  
quae habentur a natura, et studid. Ideo efficit ne  
fortitudo dicamus sed ut semper paratissimus sit  
dum praescribit praecepta inventionis elocutionis  
et aliarum partium.

Quid est Imitatio?

Est qua impellimur diligenti ratione ut aliquibus  
in dicendo veling epe similes.

Quae est Virtus Imitationis maxima?

Nam sine imitatione, nemo satis proficere potest  
et quia amicus non desit qui dicunt suam cuius naturam  
esse ducem in dicendo et scribendo tamen est personum  
iudicio

iudicio Doctae. Qui dicit non omnis fert omnia tellus.

26.  
76.  
6  
Quid est ratio Imitationis

Hac primo proponatur aliquis summus in arte imitandus quam tota mente intueamur, deinde quod in os summa erunt, diligenter conemur, exprimere tam verba quam res, observando, & de indispinitis auctores in dispinitis genere. Scriptio ad imitationem assumamus

27.  
8  
Ita Imitatio sit libera et non servilis sed ut non totum ea simus sed etiam nostra, aliquod concedimus generisq;

28.  
26.  
2  
Quem potissimum expedit imitari in eloquentia?

Solum Cicero nem praesertim incipientibus etiam tamen ut etiam alij. & das partes sibi vendicent, ut Quintus qui est excellens in concionibus Cassius qui culto et eleganti usus est sermoni. Salustius qui graui Alexander qui in oratione Tacitus qui conciso

Quid est Exercitatio?

Est assiduus usus et consuetudo dicendi.

Quot sunt capita Exercitationis?

29.  
30.  
3  
2. Dicitio et scriptio, et ad hac universa exercitationis oratoriae doctrina provocari potest. Tam scriptio quam dicitio duas partes habet una est illorum, qui nihil ante meditari subito dicunt aut scribunt, altera eorum qui sumpto spacio ad cogitandum paratiores ad dicendum vel scribendum accedunt, posterior magis laudatur semper.

Quot sunt modi Exercitationis in scribendo.

Novem potissimum, primus est aliquod mente proprio, scribere, maxime tamen epistolarum scriptio frequens commendatur nam siue ex propria siue ex aliena persona scribamus magnam rationem decoris habere debemus

mus



2dus ex Græco Idiomate, aut vernaculo, in latinum con-  
 uertere, et e contra dum modo illud elegans et affectum non  
 temere proiectum sit. 3tus aliquam sententiam, alijs ver-  
 bis effere 4tus ab aliquo breuiter dicta, fusius dilatare.  
5tus quæ ab alijs fusè explicata sit contrahere addendo  
 ex proprio vel diminuendo ornata. 6tus Orationem nu-  
 meris ad strictam seu Poema, soluti iuris facere. 7mus  
 quando idem diuersis modis efferimq; elocutionis figuram  
 membra, ordinem exornationem, mutando aut inuertendo  
 ita ut par et simile videatur, sic tamen diuersum, ut sic ars  
 appareat, lateat artificium. 8mus, quando dialogisticas  
 descriptiones efficiamus quæ multum iuuant ad eloquenti-  
 am, nam præterquam, quod lectis verbis sit faciendum et i-  
 am iudicium requiritur, delectationemq; adferunt, quæ ex  
 personarum varietate, gignitur, 9mus, veras causas tra-  
 ctare ut laudes virorum commendationes virtutum vitio-  
 rum, vituperia et id genus alia non quasi umbratili opera  
 sed vero studio huius referuntur suasiones et dissuasiones  
 accusationes et defensiones 10ma personarum  
 et aliarum rerum quæ ex historia tantum profana quæ  
 sacra peti possunt.

## DE PARTIBUS ORATIONIS

Quid est Oratio?

Est rerum quæ mente conceperis, docta, clara, et artificiosa  
 per externum sermonem expositio atq; explicatio

Quot sit Partes Orationis?

Sex Exordium, Narratio, Propositio, Confirmatio,  
 Confutatio et Epilogus,  
 Quod vero sit sufficiens ista Partium Orationis apigna-  
 tura.

2.  
 3.  
 4.  
 5.  
 6.  
 7.  
 8.  
 9.  
 10.

124  
tio, Sic deducitur. Quando Orator perorat, primo sibi  
debet sciliare auditorum animas quod facit per Exordium,  
2do res gestas exponere, hoc facit per narrationem, 3to  
aperire causam de qua dicturus est, et hae propositio  
seu divisio est 4to propositam causam argumentis probi-  
lire, et hae est confirmatio, 5to argumenta repetendo  
vel amplificando finem dictioni imponere, et hae erit  
Epilogus seu conclusio. sed ultra has non assignantur  
plures partes Orationis Ergo sufficiens ista assignatio.

Quotaplices sunt istae Partes Orationis  
epitomes Essentiales et minus essentielles Essentiales  
seu maxime necessario sunt in quibus tota vis Orationis  
stat et tales sunt duo. Propositio et Confirmatio et hae  
ideo quia Orator debet rem proponere per Propositio-  
nem et tandem eandem ad faciendam fidem argumen-  
tis corroborare et per confirmationem, minus essential-  
es sunt sine quibus Oratioistere potest, et tales sunt reliquae  
quatuor hinc.

Adverte Exordium et Conclusio, maxime ad motum pertinere,  
et quidem exordium ad lediorem motum, Conclusio vero  
ad vehementiorem, porro intermediae Partes statum cau-  
sa argumentis comprobare debent.

## CAVVTV

### De Exordio prima parte Orationis

Quid est Exordium

Est principium Orationis per quod animus auditoris  
vel iudicis constituitur et preparatur ad audiendum.

Quotuplex est Exordium

Duplex. Principium et sinuatio. Principium seu rectum  
exoracium Quod Graece proemium dicitur est, cum:

Statim auditoris animum idoneum nobis reddimus  
ad audiendum, ita ut attentum docilem et benevolum  
habere possimus. et hoc utimur in causis honestis et fa-  
cti Cicero, pro lege Manilia, tum etiam in causis dubijs  
captando benevolentiam, ne quid aliis parvum turpitudinis no-  
bis afferre possit. ut fecit Cicero, pro Sexto Roscio Amerino et pro  
Clodio

Insinuatio seu obliquum exordium. Quod Græce Epodos  
dictum, est in qua latenter per dissimulationem animum audito-  
ris captamus, et hoc utimur in causa turpi humili et obsu-  
ra. præterea cum auditor persuasus aut defatigatus fuerit.

Quot et genera causarum in Exordio

Juxta Ciceronem quatuor, Honestum, turpe, dubium et humi-  
le, ab alijs additur quintum scilicet obscurum.

Honestum est quod tuto et cum dignitate suscipitur id  
est, cum id opugnamus quod ab omnibus opugnando videtur  
vel defendimus. Quod ab omnibus defendendum videtur cui  
libet honestum, putat fortem virum, itra puritatem  
defendere Patriam ope in ferre.

Turpe est cum sine rubore suscipi nequit, id est cum res  
honestas opugnatur, aut turpis defendatur. Si viciis  
laudemus aut homini diu defendamus.

Humile est quando res vilis est contempta. tractatur  
in. Et quis laudet calicem uti fecit Virgilius lutum uti  
fecit Chaerægius, Asinum uti fecit Lucianus, Scalliger  
Cinjerem Crassus stulticiam nosse Rochanovius lu-  
dum theserarum Polonio Idiomate iam vero Videri Cre-  
monensis Latino et alij alia.

Et inceptum seu exordium est quod partem honestatis parti in-  
turpitudinis obtinet, Et si filius defendat Patrem  
hominem

Obscurum seu paradoxum quod difficultatibus implici-  
tam,



138  
tam rem proponit, ac ideo tarde impellit animum au-  
ditoris ad credendum. Vg Si quis dicat Poloniam inter  
praesentes bellorum aetus esse felicem.

Quot sunt fines Rationum,

3res Doctitas, Attentio, et benevolentia.

Doctitas est dilucida summa totius rei, de qua dictari so-  
mus

Attentio est intentio animi ad audiendum.

Benevolentia est vis quaedam afficiendi ut nos bone-  
volus auditor audiat.

Quomodo paratur doctitas?

Si breuiter summam totius rei exponamus, et aperte-  
naturam rei ad intelligendum auditoribz proponamus,  
ut possim videre est efficere.

Quomodo et quot modis paratur doctitas?

Attentio  
Duobus praecipue modis. Primo promissione, quando  
pollicemur nos dicturos de rebus magnis utilibus  
iudicandis inuestatis, aut illis quae ad rem p. pertinent.  
vel ad eos qui audiunt, quod commune est, non tan-  
tum Oratoribz sed etiam Poetis ut videre est apud  
Virgilium, 1to Georgicon et apud Horatium Lib. 2to Car.  
Oda 1ma, si tamen rem exiguum esse appareat, plus effici-  
et Orator verbo commode probate, quam si polliceatur  
aureos montes, 2do. petitione. 3do Orator petit ut  
auditores attendere velint ut videre est apud  
Ciceronem. pro Quinctio pro Roscio Amerino qd non  
tantum in exordio sed etiam in media oratione usup-  
re solent Oratores ubi vident auditorem defatigatum  
qd efficere frequenti sine feict praecipue in epilonia  
ibi Quamobrem adeste animis iudices et timorem  
Si quem habetis depellite

Quot modis paratur benevolentia

Benevolentia paratur si illam captabimz Amo aper:

sona nostra adversariorum et auditorum, edo anibz  
extollendo bonitatem cause nostre adversariorum depri  
mendo.

Quot sunt fontes Exordiorum  
Attor ab opinionibus a divisione a superabundanti  
et a circumstantiis

Ex ab opinionibus est exordium per Prolepsin quando  
scilicet exordimur ab ijs de quibus tunc auditorum  
cogitare opinamur, quo intellecto antevertimus sensum  
atq. si sint nociva, evelimus si vero favorabilia  
promovemus et ordinamus ad conciliationem bene  
volentia et evitacionem odii vide pro sexto Resilio.  
Ex divisione cum dividimus facta res opinionem  
tempora, et cetera. et ab illis sumimus principi  
um, dicendi.

Ex superabundanti quando ita est Oratori materia  
copiosa oblata, ut nece pario multa pretermittere  
debeat.

Ex circumstantiis est fons exordiorum seu abun  
danti quando Orator incipit ab illis quae adherent  
alicui rei et cum illa coniunguntur, quales sunt Per  
sona Oratoris auditoris adversarii locus, tempus,  
factum, crimen.

Sciatis formam exoriendi esse liberam unde Ora  
tor potest incipere suam Orationem a quaesti  
one aliqua, sententia, fabula, narratione,  
paradoxo, et abrupto ab Ironia.

Partes Exordii sunt sex  
Prothasis, Cathexis, et exordium, et podosis Eticlogia  
et Basi

Prothasis seu propositio exordii est, quae iram a deo  
tera perat, exponendo aut opinionem, aut adiuncta  
aut divisionem.

aut divisionem aut actionem Superabundantem,  
Catharsis seu Ratio propositionis est, in qua causam  
illius rei reddimus quam in propositione diximus  
E-luxes seu Rationis ratio, est cum augens rei  
gratia causam unam vel plures adhibemus  
Epodos seu Reflexio est in qua contrarium aliquid  
propositioni assumimus unde aliter dicitur quasi  
nova propositio

Enologus seu Reductio causae est in qua affirmatur  
apodixis innuendo totam rem de qua dicitur su-  
mus.

Capitulum seu Clausula exordii est, quae superiora.  
continuat, et ad sequentia perit transitum

His partibus exordii quae sunt inusitatae, quae non  
arbitrium Oratoris et exigentia materiae iudi-  
cet.

Exordium ut plurimum formatur per duos En-  
thymemata, ita ut primum artificialiter disponatur  
2dum naturaliter aliquando etiam per syllogismum  
formari potest aliquando per unum Enthymema  
ut patet in Dispositionibus.

Quae sunt Virtutes Exordiorum

Prima ut acuratum sit, et acutum sine nimia  
affectatione 2do instructum sententiis idoneis et  
aptum verbis 3to ex 12 partibus causae deprom-  
ptum 4to clarum et apertum, 5tum ex istis  
locis petitur, qui valent, ad leniter alliciendum  
auditorum.

Quae sunt Virtutes Exordiorum

Primum si sit vulgare quod pluribus causis ac-  
comodari possit 2dum commune, quod in contrariarum  
partem potest usurpari 3trum commutabile



quod ab adversario in contrariam partem potest du-  
ci Itum longum qd nimis protenditur. Stum sepa-  
ratur et ceterum ipsa causa. non connequm btum trans-  
latum, quod alius efficit quam genus causa. postulat.  
tmum nimis apparatus, sdum contra precepta.  
in quo exordiorum fines non adhibentur.

## CA. VII. DE V. N.

### De Narratione. 2da Parte Orationis.

Narratio est rerum gestarum vel quasi gestarum  
utilis ad persuadendum commemoratio. Unde  
narratio est. Sedes et fundamentum fidei et  
seminarium argumentorum.

Narratio est duplex vera. et veri similis.  
Vera est quae res vere gestas exponit ut  
st. historici

Veri similis est quae non eadem gestas sed quae  
gestae videntur aut geri poterant. Exponit ut st.  
narrationes doctarum

Genera narrationis st. 3ia

### Civile Digressorium et Remotum.

Civile ex quo exponitur rem gestam et unum  
quodquam tractamus ad utilitatem nostram  
vincendi aut persuadendi gratia et habet  
locum in genere Iudiciali

Digressorium genus est qd vel intra. Narran-  
tionem

tionem vel inter probationem, intervenit nonnun-  
quam aut fidei aut criminatōis aut transpo-  
nis aut latitacionis causam. Hoc genus narratio-  
nis. omnibz narrationibz partibz inseruire so-  
let.

Remotum est qd ad causam civilem non spe-  
ctat nihilominus in eo Vexerceri convenit  
quo commodis illas narrationes superiores  
in causis tractare possimus.

Remotum genus est duplex aliud in personis  
positum aliud in negotijs.

Genus remotum Narrationis in personis positum  
est qd bonam mores attributa gesta cum  
laude vel vituperis exponit debet constare  
sermonis festivitate et iucundo exitu rerum.

Genus remotum Narrationis in negotijs  
est quo rerum temporum, locorum deseri-  
ptiones tractando habetqz tres species  
Fabulam Historiam et argumentum.

Historia est narratio rei gesta ab etatis  
nostre. Memoriam remote. ut est Histo-  
ria Cantij &c.

Fabula est Narratio quæ res ne veras  
v. verisimiles continet. Subfabulose tamen  
verborum cortice Veritatem latentem  
involvit ut fit fabula Aesopi.

Argumentum est Narratio quæ res exponit.

fictas et minus factas. Sed quae fieri potuerunt  
huiusmodi argumenta. s. Comediarum.

Et haec verum s. triplicis generis.  
Primum vocatur actuum. in quo res non ver-  
bis solum enarratur. Sed quasi gereretur  
Personis et actibusque exprimitur. Et Graeco vo-  
catur Drammaticum.

2dum Enunciativum. in quo verbis s. utantur  
res fictae. referuntur. Et vocatur Apologe-  
ticum.  
3tium mixtum seu commune. in quo par-  
tim sermone partem actus. Narratio  
rei expeditur.

Partes Narrationis s. tres

Præ narratio Narratio et Postnarratio

Præ narratio est aditum quidam et propa-  
ratio ad narrationem.

Narratio est ipsa rei expositio.

Post narratio est ipsius narrationis exitus  
seu terminus.

Virtutes Narrationis s. quatuor

Perpicuitas Breuitas Probabilitas  
et suavitatis

Perpicuitas scilicet in verbis propriis usitata  
servato ordine quo res geritur.

Breuitas scilicet inane inutile redundans sit  
Probabilitas consistit in eo ut circumstantiae  
locorum temporum recte exponantur.

Suavitatis



Quaetas elucet in eo si narratio contineat  
noua, expectata, magna grauiam modos  
inopinatos varios animi motus colloquia  
Personarum festiuitate, conuicta

Dei a narrationis extra se recensenda  
Nota qd licet excurreret in aliquem locum  
plausibilem quaestioni peroriam aut rei  
complacenda affectibus excitandis idoneum  
sed scaute et modesto ne modum exceda  
mg et tedium auditori adferam tale  
genus vocatur digressio.

## CAPIV TEMUS

### De Propositione 3tia Parte Orationis.

Propositio est pars Orationis in qua totius Oratoris  
Summa proponitur

Propositio e' duplex Simplex et coniuncta

Propositio simplex est qua unica continet  
quaestionem v' ostendam in aduersis animum debe  
re esse erratorem.

Propositio coniuncta e' qua duas vel plures continet  
quaestiones, et est duplex Periuincta et Diiecta.

Propositio periuincta e' qua duas v' plures pro  
ponens quaestiones ceteras remouet solamq' relin  
quit, in qua controversia est versata. Haec Propo  
sio in solo genere iudiciali vel maxime adhibetur

Propositio digesta ē aliter dispositio cuius seu  
partitio. in qua enumeramus quid et quibz de rebz  
sumus dicturi. seruato in processu dicendi Ordine.  
ut fecit Cicero pro lege Manilia et alibi.

Partes Propositionis sūt quatuor. 1<sup>a</sup> ut sit a-  
perta et non obscura. 2<sup>a</sup> ut sit brevis nec super-  
flua Verborum fragore redundans. 3<sup>a</sup> ut non  
sit nimis iuncta sed multiplex. Verum paucioribz  
membris stenta. 4<sup>a</sup> ut sit absoluta. hoc est  
nihil addat nec diminuat. quam quod in confirma-  
tione futurum est. 3<sup>a</sup> ut sit ordinata. hoc est  
eodem ordine membra proponat. qui in confirma-  
tione seruari debet.

## CAPITULUM PRIMUM

### De confirmatione 4<sup>a</sup> Parte Orationis.

Confirmatio sē pars Orationis in qua res adducen-  
dam proposita rationibz et argumentis comprobatur  
Seu est pars Orationis in qua argumentum  
nostra causa fidei auctoritatem et firmitatem  
adiungimus.

Confirmatio quemadmodum et Propositio est duplex  
Simplex et Coniuncta.

Confirmatio simplex ē in qua una tantum res  
proposita in propositione, rationibz et argumentis  
comprobatur.

Confirmatio coniuncta seu composita ē qua secundum  
partes duas s. plures propositionis in duas vel  
plures partes diuiditur.  
In confirmatione si ista duo spectanda argumentum  
et argumentatio.

et argumentum

Argumentum est probabile in iudicio ad faciendam  
sententiam.

Argumentatio est in aliqua debita forma ar-  
gumentum explicatio.

Argumenta sumuntur ex locis communibus et propriis  
id est tria generum causarum.

De locis communibus agemus hic Capite III. De  
locis vero propriis causarum agemus agendo de spe-  
culis generibus per se libris.

## CAPITULUM IV. IN VEM.

De Confutatione ista Parte Orationis.

Confutatio est pars Orationis, qua in adversarii  
argumentis diluendis infringendisque versatur.

Confutatio est Argumentorum ab adversario  
allatorum solutio.

Partes Confutationis sunt quatuor Prothasis Hypopho-  
ra et Antiprothasis et Antipophora seu Lisis.

Prothasis est accepsus ad referendam ad versa-  
rii objectionem.

Hypophora est ipsa expositio adversarii objectionis

Antiprothasis est accepsus ad solutionem obiectio-  
nis.

Antipophora seu Lisis est ipsa objectionis alla-  
te solutio.

Nota posse omitti Prothasim et Antiprothasim  
sed Hypophoram et Antipophoram nunquam. Ideoque

iste partes duas vocantur essentielles.

Nota etiam quod Hypophora et Antipophora possunt  
seculum confundi.

Nota etiam Confutationem posse institui quadrupli-  
ce ratione per Hippotiposin. Quales est apud Grecos

nes



in Romana nunc. So 2do per subiectionem  
qualis est pro Archimædo no. 8. 16. Itic in tabu-  
las de sideris Heracleæ sum. 3<sup>th</sup> per indignatio-  
nem, ut pro Rege Diotaro numero 24 ubi addit  
etiam illud Equites non optimos misse te ibi qto  
per Ironiam et ex Subulationem ad Perseum.  
Loc refutandi argumenta adversariorum.  
Sunt sex ad quos omnes alii facile reducuntur  
Amus ne gatis cum ex iis, quæ sumpta s' ab  
adversariis aliquid aut plura vel totum  
non occedim 2dus distinctio cum ostendim q  
falsa pro veris esse sumpta vel confusa.  
et ambigua pro distinctis. 3<sup>ius</sup> temptatio seu  
inversio cum ab adversario obiecta temnimus  
aut versibiles facimus facies et locis, elegant in  
adversarium reicendo et retorquendo 4<sup>us</sup> In-  
stantia, cum id qd universaliter obiectum par-  
ticulariter refutamus vel exconcepis id sequi ne  
gang de pro et nilone. 5<sup>us</sup> Comparatio  
seu deprimatio seu Oppositio, cum non valen-  
tes negare obiecta, stra firmam rationem.  
6<sup>us</sup> Crimini virtutes opugnando.  
7<sup>us</sup> locus communis cum Orator previdens  
infirmitatem causa recurrat in aliquem locum  
communem, in quo queritur, de miseria temporan-  
ditione, et deplorat, innocentem vitium adq commu-  
ne omnium periculum vel previdg amicorum donan  
aliquid postulat &c

# CAPIV MOCVII.

## De Epilogo et Parte Orationis.

Quamvis auctor in secundo libro posuerit tractationem epilogi, nos tamen hic tractandum commodius duximus.

Prologus est artificiosus orationis terminus. Peritius in quo orator id quod tota oratione contendebat, maiori vehementia obtinere et vincere nititur.

### Partes Epilogi sunt tres.

Anacephalese amplificatio, et affectus.

Anacephalese graece latine recapitulatio seu enumeratio in qua breuiter et summam argumen-  
ti confirmationis vel confutationis reperiuntur.

Recapitulatio fit vel omnium argumentorum et seruato eodem ordine vel pro libero arbitrio oratoris aliquando etiam praecipue in breui.

Amplificatio est grauior quodam dictorum affirmatio. quae uita animorum conciliat inducens fidem cum pulchre rei magnitudine maius auctoritatem demonstrat per affectum.

Aduerte amplificationem fieri per recapitulationem si recapitulatio omittitur nec amplificatio erit. Amplificatio enim facit exultare animos ne aliter argumentorum in confirmatio-

positum: evanescat.

Affectus est quidam animi calor et impetus quo  
ad appetitur in adversandum aliquid vehementer,  
trius, quam pro quieto mentis statu impellimur

Genera affectuum s<sup>u</sup>t quatuor praecipue etiam  
hoc de tristitia h<sup>o</sup> Adonio

*Gaudia pelles* var. *g. 43*

*Pelle timorem*

Spe 29, fegato

*Nec dolor vadit?*

Effectus iste excitanda pro qualitate materiae <sup>etate</sup>  
per Orationem.

[illegible]

Effectus s<sup>t</sup> duplides alij boni alij graves

Affectus lenis Grace. Et hoc notat rē ore  
compositos, quem ad modum et Ethos pēcia ad



lenitatem praevalere et benevolentiam blandum quod humanum, et amabile sonans, ut misericordia mansuetudo &c.

Affectus graecis graece Phatos et qui ad perturbationem, vehementer commovenda valet, estque atrox Iraculentus et ira amor odium

Affectuum species sunt haec. misericordia ira mansuetudo amor, odium, metus, securitas, pudor, impudentia, gratia, indignatio, invidia, et emulatio, et ipsa strabio.

Nota in movendis affectibus etiam ipse orator commoveri debet, suumque ingenium in potestate sua haberi, auditoris vero aetate mobilitatem, prudentiam dicitur de Inconsiderationem habet id est ac pro ratione qualiter affectus est auditor affectum. Similem adhibere et si in alijs orationis partibus in quibus adhibentur amplificationes adhiberi debent. Affectus tamen maxime in Epilogo. Orator tota eloquentia violentioris veli percutit ut etiam remurmurantes animos placidos efficiat et protervehatur, Nam ex Epilogo tota pendet victoria et proprium est oratori accere alias labor totus praecipuus in casum.

# CAPITULUM XXXIII.

De Locis intrinsecis et extrinsecis  
Quod quid ad intellectum huius  
spectabit totum per quaestiones expediens  
ita sit.

Quid et quotuplex Argumentum.  
Argumentum ut dictum supra est, probabile  
in certum ad faciendam fidem.

Fides est firma animi, ipsa quae videtur  
dicuntur credentis opinio.

Opinio est imbecilla apersio.

Nota quod tam fides quam opinio argumen-  
tationem generatur, De Argumentatione  
Sequenti Capite.

Argumentum habet variam diuisionem.  
Amo dicitur ratione materiae. Set ratio-  
ne finis, et ratione loci.

Argumentum ratione materiae est  
ratio rei dubiae fidei faciens.

Argumentum ratione finis est ratio  
per quam movetur enim auditoris  
et commutatur ut diversi modo dicat  
de rebus propter quas gaudio vel dolore afficiuntur.

Argumentum ratione loci est secundum  
diversitatem ex quo sumitur.

2do dividitur ratio etiam in necessarium  
et plerabile.

Argumentum necessarium est qd in par-  
te contrariam probari non potest. *Eg*  
Sol ortus, ex Ergo dies est.

Probabile est qd in utramq partem  
probari potest. *Eg* est Ergo diligit filium  
3to dividitur in ratione finis et ripa uter  
indocens delectans et movens.

Docens est qd rer ad dicendum proposita ve-  
ritatem vel falsitatem ostendit.

Delectans est quod animum auditoris delectat  
per excitationem in eo cuiusdam voluptatis  
elevant. Est qd in animis auditorum sicut  
vel sedat affectu ira odii clementia miseri-  
cordia &c.

Quarto dividitur ratio loci dupliciter et  
quidem 1mo. ratione locorum propriorum  
triun generum causarum. in demonstrativum  
deliberativum et iudiciale.

Demonstrativum est qd continet laudem  
vel vituperium.

Deliberativum est qd continet iussivam  
vel dissuasivam.

Iudiciale est quod continet accusationem  
vel defensionem.

2do dividitur ratio locorum communium  
in intrinsecum et extrinsecum.

Argumentum intrinsecum est qd petitur  
ex locis intrinsecis. Extrinsecum est quod ex  
extrinsecis.



Quid et quotuplices sūt loci Communes.  
Locus est sedes ac domiciliū argumentorum  
Nota quā indicatur quid in rebus debeat  
peruulgare Orator, ad persuadendum aptum.

Loci sūt primo duplices Proprii et communes  
Proprii loci sūt triplices alij qui seruiunt gene-  
re demonstratiuo alij deliberatiuo alij ad per-  
suadendum generi Iudiciali.

Communes loci sūt duplices alij intrinseci  
alij extrinseci.

Loci intrinseci sūt 16 a notatione coniu-  
gatis, a definitione, a genere, a forma,  
a similitudine, a dissimilitudine, ab  
oppositis, ab adiunctis ab antecedentibus  
ab consequentibus, a re plagnantibus a causis  
ab effectibus, et a comparatione,  
Dicuntur extrinseci ideo quia subpeditant  
argumenta ex ipso re de qua agitur, id est  
ter dicuntur in se seu artificiales.

Loci extrinseci sūt sex a prauidiciis au-  
tis et a testibus,  
a tabulis, a iure iurando a tormen-

Dicuntur extrinseci quia subpeditant argu-  
menta ex iis quae sūt extra ipsam rem, unde  
alter dicuntur remoti et assumpti et inarti-

ficiales.  
Non tamen ideo, quod quasi sine arte tractentur  
sed quod ea non parit Oratoris ars et quod  
foris afferantur.

Quæritum Itium  
Quid est locus a notatione.  
Locus a notatione seu Etimologus est,  
cum ex Verborum Origine et significatione  
quæcumq; in nostro vel alieno sermone argu-  
mentum deprimimus. 29

Alle vero consul est qui salutem Patriæ con-  
sulit sed Cicerō consulit Patriæ salutem. Ergo  
verus consul est Cicerō Alexander est ergo m-  
gnagerit.

Quid est locus a coniugatis 30  
Locus a coniugatis est cum ex ijs quæ ab uno  
eiusdem vocabuli sūt varie commutatis argu-  
mentum sumimus. 29. Pudicitia, ab illa dicitur  
pudor pudicus, pudice, pudere &c. 29. An-  
ti vitam non imitaris. Ergo non es Christianus.  
Nota coniugata differre a notatione ideo, quia  
notatio spectat interpretationem et signifi-  
cationem vocabulorum. Coniugata vero per  
variationem.

Nota 2da per coniugata optime fieri Pari-  
nomiam et Idiographon seu traductio.

Nota 3ta isto duos locos, omnium esse  
harilissimos, quandoq; sapere ac credere.  
levitatem.

Quid est locus a definitione? 31  
Locus a definitione est, cum ex natura et  
essentia, vel proprietatib; rei alicuius de-  
ducimus argumentum.

Nota 1mo qd definitio est Oratio quanta  
tum illius rei qua definitur explicat.

Nota 2do definitio est duplex Dialectica  
et Rhetorica.

Dialectica est quae constat genere et differ  
rentia.

Genus est aliqua vox communis quae non  
tantum illi rei qua definitur sed et alijs conve  
nit.

Differentia vox propria illi rei qua definitur  
v.g. Rhetorica est ars bene dicendi. Ars est  
quod commune. Etia et alijs. bene dicendi  
soli proprium Rhetorica.

Rhetorica definitio est altera descriptiva.  
qd aliquam rem, per sua distributa et cir  
cumstantia cetera q omnia quae tantum  
pertinent illi rei convenire vel fieri ab illo  
quemodo cumq describimus. Sic aliqui vitam  
definiunt. Vita humana tabernaculus in quo  
mille croces spongia ad lacrymas nata  
iter miseriarum. Quia sine diversorio mo  
repta et difficilis theatrum superius quod respi  
ciunt qui hanc primum locum obtinent de  
Item alius v.g. Divus est qui nullo indiget bo  
nus qui votis caret. felix qui non est misere  
ndus qui est servum.

Itaque Collegio definitionem pape peria divisio  
ne a saugis effectis oppositis repugnantijs  
similitudine de

Argumentum per v.g. Nullo eget Ergo est Divus  
cuius bene dicendi. Partium praestantissimum  
sed Rhetorica est ars benedicendi. Ergo est  
omnium praestantissima.



## Quid est locus a Divisione § 6

Locus a Divisione est cum partes alicuius rei ad  
discedunt et ex illa aliquis colligitur

Nota divisionem esse triplidem. Imo est gene  
ris in suas species et propriè dicitur a divisione  
Firtus in prudentiam iusticiam fortitudi  
nem et temperentiam tanquam genus in suas  
species dividitur. Animal latro et irrationali  
le nempe in hominem et brutum.

2da totius in suas partes integrales et dicitur  
particio. Ex homo dividitur in animam et cor  
pus. corpus in sua membra. be Somus in suas  
partes ex quibus stat.

3ta quando vel aliquid subiectum in sua acci  
dentia. Ex homo in scientiam prudentiam pietas  
tem liberalitatem. Vel aliquid accidens in sua  
subiecta. ut scientia in homines doctos fortitudo  
in fortes pietas in pios legatio in legatos rhe  
torica in rhetores. Vel quando aliquid accidens  
in sua accidentia dividitur. Ex color in albedinem  
nigredinem. et vocacion enumeratio.

Argumentum sumitur Imo ab Affirmatione  
partium ad collectionem totius. Ex ha bet spiritus  
et animam rationalem Ergo est homo. 2do  
e contra. Ex nulla huius Regni provincia est nulla  
Civitas nullum Oppidum est pagus est. Sibi non  
solva itur tripartita Ergo Regnum totum est sub tri  
buto.

Huius loci videtur  
Omniq; amissis atq; a fonte capillis  
Quid tibi tam restat perdere calve.

87

Quid est locus a genere?  
Locus a genere est cum ab eo qd est commune  
plurib; speciei inter se differenti; ad eadem  
plura sub communem notam arguimur.  
Pecum ut ostendamus aliquid inesse speciei  
ostendimus illud prius inesse generi. Ergo Virtus  
est amabilis Ergo et pietas. Virtus est amabilis  
Ergo et prudentia. Virtus est amabilis Ergo  
sobrietas de

Nota genus est quoddam totum commune pluri  
quoddam. Sub se continens communione quoddam  
sibi finitima. Specie vero inter se differenti; am  
Virtus est quoddam commune quod sub se con  
plexitatem prudentiam iusticiam de quo fit  
eius species communione inter se habentes  
nam quodlibet illarum est Virtus. Differentes  
tamen eadem propriam rationem. Differentes  
bet illarum diversa est natura. Nota cuiusli

88

Quid est locus a specie  
Nota species seu forma est pars generi sub  
Locus a specie seu forma est cum ut ostendamus  
alicui inesse genus ostendimus illi inesse spe  
ciem. Ergo est in hoc adolescente pietas Ergo et  
Virtus.

89

Quid est locus a similitudine.  
Locus a similitudine est cum ad rem quam p  
trahimus aliquid simili ex re dispari. Ergo bene  
fieri aliqui citantur seu florib; tandem qm  
si quam ora recentib; et novo pulpa edul.

ut quidam morbo aliquo affecti suavitatem ibi  
non sentiunt. Sic facinorosi homines vere tan diu  
quidem non habent.

Nota cum similitudo sit per ipsas particulas ut  
quoad modum fiat etiam de locatione perfecta  
dum sine illis imperfecta.

Quid est locus a dissimilitudine seu differentia. Quo  
Locus a dissimilitudine est quod ab eo quod est dissimile  
rei de qua agimus argumentum deducimus  
rei nostre accommodum. Id est incommoda se  
lerate perferunt, ut male agant, tamen nihil sole  
rare videtur et sancte videtur.  
Illi multa sepe faciantur eternum ut sint mise  
ri tu eternum ut sis beatus nihil pati.

Quid est locus ab oppositis seu diversis. Quo  
Locus ab oppositis est cum ex una re opposita  
alteram rem oppositam seu contrariam decla  
ramus. Id est Cicero Philippica sua. Etenim cum inter  
bellum et pacem medium sit nihil necepe  
est, tumultum, si belli non sint pacis esse.  
quo quid absurdius aut dicitur aut &  
Genera oppositorum sunt quatuor. Imum adver  
sa seu contraria quae inter se maxime distant.  
ut virtus et vitium, pax et bellum.  
Eodem privantia, quae sunt habitus et eius privatio  
ut vita et mors, visus et caecitas, scientia et oblitio.  
Item relata, quae inter se conqueruntur ut dux  
et miles, Praeceptor et Discipulus.  
Item negantia, quorum unum negat alter ut  
pius et impius, &c.



Templa argumentorum a singulis.  
est adversus Virtutem est fœdissimum. Ergo  
Virtus est pulcherrima  
Et privanti by mortem timet Ergo amat vitam.  
Et relatus Sed ad pericula Ergo et miles adire  
debet  
Et ne gaudi by modestus est cur ergo de vis illi  
immodestum.

ER

Quid est locus ab Adiunctis  
Locus ab adiunctis est seu circumfractus cum  
ipso quæ cum aliqua re sit coniuncta. Illam  
circumfractus, Argumentatur.  
Et ducta sit Duplex Personarum et rerum.  
et pro diversitate rerum et personarum sit di  
versa et varia et  
Et Adiuncta Personarum sit Domus generis Ra  
fructus locus et tempus Matritatis vita  
ipsos ingenium Virtutes corpus. robustum  
procerum vel e contra amicus sponsa, bona  
possessiones, honores, et si de alijs. pro ratio  
ne personæ spiritualis et secularis.  
Item et Adiuncta rerum alia sit temporis alia  
loci facti dicti vestiti comitatus et instrumenta  
adiuncta animi Virtutes et vitia. Item ipsius opo  
ris pulchritudo deformitas vel robur. Sed generaliter  
recensere singula.  
Et Instrumentum sic sumitur et. Vesperis et ius et  
cum gladio in loco, ubi cades factus. Ergo edo  
illus auctor est  
Item et formosus est pulch. Ergo acutis amat  
Item et incredibile virtute pro diti non ergo fœdus

144  
violavit. Quod et Cicero pro Roscio Comodo. Non ne  
ipsum caput et supercillia illa genitq abruja.  
olore malitiam et clamitare crudelitatem vident?  
non ne ab imis Unguibus usq ad Verticem summum  
figuram sicutur ad affectu huius corporis  
figura: ex fraude, mendacijs et fallacijs offi-  
ci videtur, qui id vno capite, et supercilijs et  
semper rasi, ne pilum boni viri haberent deat.

Quid est locus ab antecedentibus? Lns  
Locus ab antecedentibus est cum ab ijs, quæ necesse  
est coherent cum consequentibus, adverte quod  
in hoc differunt ab adiacentis argumentamur.  
Certus est sol ergo diem est sol enim necesse  
diem antecedens.

Quid est locus a consequentibus? Lns  
Locus a consequentibus est cum ab ijs, quæ necesse  
est consequuntur ad ea, quæ præceperunt. In  
argumentamur. Quædam habet ergo olim accu-  
pt plagam Quædam enim necesse est consequi plagam.

Quid est locus a repugnantibus? Lns  
Locus a repugnantibus est cum ex ijs, quæ simul  
quocumq modo fieri et coherere non possunt.  
argumentamur.

Repugnancia est quæ nec certa lege, nec  
numero inter se displicent. in quo a strans, et a pi-  
milibz discernuntur. et mat illum igitur nosci  
nouit. Non illum testis, conuict non insectatur.  
est.  
Huius loci fit illud Distinction

Rex regnat Solus cur non regit omnia solus?  
Sui regit et regitur rectius ille regit.

256

Quid est locus a causis.  
Locus a causis est cum posita vel ablata causa, effe-  
ctum quoddam ponit. Vel tolli ostendit.  
Notandum causa est id quod sua vi efficit id cuius  
est causa. Exemplum est causa mortis. Quia per sua  
virtutem parit. Item causa ardoris est, quia ex sua  
generat ardorem.

Nota duo causas esse quoniam prima finalis, id est  
efficientis. Secunda formalis quoniam materialis.  
Causa finalis est ea, cuius gratia fit aliquid id est  
finis huius est vita beata.  
Causa efficiens est id a quo aliquid fit. id est  
causa diei quia illum efficit. tota celo luce diffusa.  
Causa formalis est ratio rei et notum per quam  
res est id quod est et a rebus alijs distinguitur.  
id est animus est huius forma. Est enim causa  
cur huius sit eum a rebus alijs distinguit.  
Collige definitionem cuiuslibet rei esse de beate  
re causas formalis.

Causa materialis est ex qua et in qua. res per  
se in materia. Exemplum huius materia est.  
Templa argumentorum quoniam ad singulas  
est finalis. homo natus est ad contemplandum et intel-  
ligendum non utatur ad partem. et in voluptatem.  
Id est efficientem. Senectus caret epulis. Quia ex  
indolentia. Nam indolentiam pocula efficiunt  
frequentia.



198  
Et formali. Animus huius est immortalis debet  
igitur ad immortalitatem eternitatemq; beata  
vitae aspirare.

Et materiali. Corpus huius mortale est ab eius igitur  
societate et contagione, immortalis animus  
avocandus est.

Et solvete per causam non solum quae vere est  
causa sed quicquid tantum potest per modum causae  
se intelligi quales causae. Moralibus huc refero  
ut illud Diction.

Rhetoribus haec Ruffi statuta est quid saxea? omne est.  
Pondus est. Semper saxeus ille fuit

Quid est locus ab effectis.

L<sup>17</sup>

Locus ab effectis est cum ex ipsi quae ex causis ortae  
ut argumentamur. ut vix dies est effectus solis  
sa. Iulianum legatum ad Alexandrum ex hoc loco  
vide Curcium libro 1mo. Iuga nostra victoribus  
etiam si vincimus vincimus.

Quas potidem esse effectus quot causas. Singulis  
enim causis sua respondent effectus.

Argumentum. si Virtus patri laudem. Ergo  
sequenda est. Voluptas infamiam gignit Ergo fugi  
enda.

Quid est locus a temporis

Locus a temporis est cum duo vel plura in ali. L<sup>18</sup>

quo fit est commune. comparantur. ut illustri  
orem quandoq; meretur fuga quam pugna. fu-  
ga et pugna comparantur in palmae quae atriis  
aliquomodo communis est.

Comparata fit tripliciter uno a maiori ad minus.

edo a maiori ad maius etro a pari  
Argumentum dicitur a maiori qđo adhibet in compa-  
ratio hęc particula multo minus. ¶ Si quinque  
legiones, hostilem exercitum vincere non potue-  
runt, multo minus duo poterunt. et maior quippe  
difficultas est hostem vincere ad duabz quam quinqz  
legionibz

Argumentum a minori et quoties adiungitur  
hęc particula multo magis. ¶ Legatio cui spes  
revertendi in patriam progredientibz futura  
est posita. Ergo multo magis Salpicio, qui sine  
spe revertendi progressus fuit, frustra decernen-  
da est. et minus est non esse legationem obire,  
cum spe reditqz quam sine spe.

Argumentum a pari fit cum hęc particula pariter  
vel exprimitur in comparatione vel suppressa intelligitur  
¶ Beati omnes laborum tolerantia eternam sibi  
gloriam pratercunt. Sui ipdem nos pariter ad tantum  
hinc fastigium gradi-bus oportet nos ascendere.

Adverte non semper ista particulas multo magis  
multo minus pariter ponendas sed et alię particu-  
la illarum vicem subire possunt. Imo et subintelligi  
tantum ¶ Terentius. Caudiorum neminem. Vnde quę  
Prohibitionem,

Qui nam sit loci extrinseci  
dictum est supra qđ et quare dicantur extrinse-  
ci nunc illorum explicatio sequitur  
Primus locus extrinsecus ē pręiudicium, qđo  
est id quod cum statutum fuerit, affert iudicium

exemplum qd sequentur.

2da fama est ostendendo id qd in quaestione m.  
vocatur, ex Portimuni hntm sermone Verum epe.  
3tia Fabula si demonstretur id qd agitur in publi-  
cas tabulas relatum esse, adeoq; pro indubitato  
haberi.

4ta Insuicandum si ostenderim illud idem cuius:  
piam iuramento epe confirmatum.

5ta Tormenta demonstrando vi tormentorum  
vel plagarum expressam epe. sponsonem. Vel ap'ro  
vel a consp' illius rei quae probanda est.

6ta Testes si id ipsum cuiuspiam. Vel Dei vel  
h'is testimonio confirmari docuerim.

Et haec sufficiant de locis quorum ad pleniorum  
scientiam et intellectionem si qua desiderantur.  
Mulatur Rhetoricam praeterito Commutationis die  
malis ex etymo e nile pmo 704 in presentem  
1705 tradita.

## CA. VI. AZEN.

### De Argumentationibz

Quas

Scias 2do argumentationes in universum haec epe  
1ma Rationatio seu Syllogismus.

2da Enthymema 3ta Ad ductio 4ta Exemplum

5ta Collectio 6ta Violatio 7ma Sorites

8va Dilemma 9va Subiectio 1ma Enume-  
ratio 11 Epithema 12 Apparum singulis singula  
quosita

Scias 3to qd qualibet harum argumentationum  
appellatur forma seu Ratio et modus quidam  
Rhetoricus explicandi eolvendi, argumenta.



Qu

Hic Argumentatio definitur qd sit in aliqua debita  
forma Argumenti explicatio.

Quid est Syllogismus  
Syllogismus Græce Λογισμός Ratiocinatio, est argumen-  
tatio perfectæ formæ suis effata partibus ordine certo  
inter se connexis. Hæ autem partes tres. Enunciatio  
minor et conclusio. Juxta Dialecticos, iuxta  
Rhetores vero maior propositio assumptio  
et complexio.

Propositio est prima pars Ratiocinationis per  
quam id assumitur ad probandum, quod est cardo  
proportionis. Ex Omne vitium est fugiendum.  
Assumptio est. Ida domus Ratiocinationis per quam  
illa ipsa materia seu quaestio, de qua disceptandum  
est, assumitur. Ex Sed pignora sed vitium.

Complexio est ultima pars Ratiocinationis, quæ  
complectitur et concludit breviter partes ratio-  
cationis. Ex Ergo pignora est fugienda.

Nota quod Ratiocinationem proprie sicut et cetera  
cum bene placito Oratori et exagenta poteris  
facere quadrupartitam. Si vel superioris propositionis  
vel assumptionis dederis rationes. poteris et  
quingue partitam. Si utriusq. dederis rationem.

Quis quod Ratio Propositionis est causa  
quæ demonstrat id verum esse quod intendit propo-  
sitis. Ex Superioris Propositionis ratio. Quare vitium  
est fugiendum? est: quia vitium est turpe et perni-  
ciosum.

Ratio Assumptionis est qua utimur comproban-  
da assumptionis et locupletanda causa. Ex

152

Superioris assumptionis ratio Quare pign-  
ta est Petium. est: quia pignita rationi adven-  
saturum etiam in numerum creat damna.

Nota 2<sup>ta</sup> qd ratiocinatio Perorici potest esse adhuc  
et plurimum partium quam quinque ut adstantz  
ratione & rationum tam proportionis quam assum-  
ptiois. Item explicationes ab Exemplis testimonij  
nris Symbolis Chirographis &c.

Scias qd tam parva quam etiam magna et  
longissima orationes sufficienter expeditur per  
hanc unicam argumentationem. Item  
admodum et in brevisse videre possumus & maxi-  
me pro Zeze & nanlia

Quid est Enthymema  
Enthymema est Syllogismus seu Ratiocinatio 2<sup>ta</sup>  
imperfecta et truncata s. pars vel ex maiore et  
conclusionem v. g. Omne vitium est fugiendum Ergo  
et pignita est fugienda. Vel confusus minor  
et conclusio de v. g. Pignita est vitium Ergo  
est fugienda.

Nota 1<sup>ma</sup> qd in Enthymemate qd ponitur ante  
locum vocatur antecedens qd infertur ex illo  
seu qd ponitur deo loco dicitur consequens.

Nota 2<sup>da</sup> qd Enthymema potest esse tripartitum  
si datur ratio antecedens vel quadripartitum  
si addatur ratio Rationis vel expolitio aliqua ab  
exemplis testimonij

Nota 3<sup>ta</sup> qd non solum antecedentis sed et  
consequentis potest dari ratio et iuxta  
prevalentatem datam rationum vocari plu-  
ri partitum





Prothasis continet exemplum et perodos applicationē

Quid sit collectio.

Collectio ē argumentatio, in qua quae partes dicti- 25  
buta quae sūt. Propositioq. Ratio, Rationis Ratio, Con-  
natio, et complexio.

Propositio est per quam ostendimus quid sit, quod  
probare volumus. v.g. Nihil in superius ē quam peccato.  
Deum summe et infinite bonum offendere.

Ratio ē causa, quae demonstrat id verum esse  
quod in propositione ponitur. v.g. Nam ejusmodi fele-  
ras esse non possunt, quae licet latera felicitatem  
habet ut penam non habeant.

Ratio Rationis seu Confirmationis ē quae lauius  
expleat et corroborat propositam rationem. v.g.  
ā consequentijs. Conscientia enim veluti tortor im-  
placabilis, penam semper. a peccatis repetit ut eam  
sibi semper ante oculos. observari putent, nec  
animum a gravi tristitia liberum habent, sed sibi  
deserimen impendere imaginantur.

Epitrope seu Exornatio Latine Graece Ergasia  
est. qua utimur. locupletatam atq. honestam de-  
re, gratia petitur a simili exempla, contrariis  
sepe monis proverbijs. v.g. Desiderat hoc suo malo  
edoctus Julius Caesar qui post fatalium pra-  
lium semper sedis furiarum ardoribus torresatur.  
nates in summos ducendo et mortem sibi exoptando.  
Reverent et illud nomen Graeco solertissimus  
veritatis indagator Pythagoras dum sapientissimus  
haec dicebat verba. Plura male patitur is  
a conscientia, qui iniuste fuit cruciatus.

quam qui in corpore flagebatur et plagis affuit.  
Complexio est quae ex Superioribus aliquid conclu-  
dit, vel solum facit exitum superiorum. Nemo  
regitur dubitavit infelicissimum esse qui se  
peccatis mancipavit.

Peccas collectionem etiam prope paucioribus  
vel pluribus istare partibus pro beneplacito Orato-  
ris non nullis omisiss vel additis.

26

Quid est violatio seu inversio?  
Est argumentatio in qua rationem contra  
nos ablatam in alium retorquemus, tanquam  
nobis utilem, illi adversam, habet partes tres. Pro-  
positionem et Turcam non per tollendi. Rationem. Quia  
terra sancta per incedit. et Violationem Invo-  
verit ob id ipsum tollendi per quod terram sanctam  
Paganis et fidei Christianae hostes incedunt.  
Adverte istam argumentationem esse locum  
seductionis, vide Epist. de consuetudine.

27

Quid est obvites  
Obvites est argumentatio quaedam generalis multas  
particulares asseruati in convolvendo et amplectendo  
et qualibet procedente, qualibet sequentem infer-  
rendo. donec perveniat ad summum. et Contemptus  
bonorum artium parit in humanitatem. In humana  
virtus turbat publicam tranquillitatem. Turbatio  
publice tranquillitatis multa adfert mala. Ergo  
contemptus bonorum artium multa adfert mala.

28

Quid est Silemma  
Silemma est argumentatio syllogistica. et per duas

partibus stratis, quantum, utramlibet concedat adven-  
sarius reprehenditur. Si implacabilis sit etiam  
dilectio. Summa est acerbitas, si autem exorabilis. Sum-  
ma lenitas.

Quid est Subiectio?

Subiectio est argumentatio, per quam in quodam modo ¶ 9.  
queri potest, quid si interrogamus et respondemus.  
Habet, partes duas Interrogationem et Responsionem  
Acero et alij, unde cuasiunt eloquentissimi. Subi-  
ctionem seu Responsionem Imitatione et Re-  
atatione, Complexionem Ergo et quilibet ita cu-  
det.

Nota hanc argumentationem valere ad solvendas  
et refutandas obiectiones adversariarum. In inter-  
rogatione ut plurimum per Interrogationem obiectionem.  
In responsione Solutionem obiectionis. In Complex-  
ione extum dictorum ponendo.

Quid est enumeratio.

¶ 10

Enumeratio est in qua plura, Supra et sub pos-  
itis et ceteris. Infirmatis vel firmatis una necessa-  
ria relinquatur vel totum aut tollitur. ¶ 11. ¶ 12.  
Occidit Petrum, occidit aut metu aut odio  
aut spe alicuius boni, aut alicuius amicitia gratia.  
Sed nullum horum gratia Ergo non occidit. Vel  
Cuius dicitur aut gaudet aut inolecet aut deambu-  
lat aut fruidet. ¶ 13. Sed nec formidat nec gaudet  
nec inolecet nec deambulat. Ergo non fruidet.

Quid est Epithema.

¶ 14

Epithema est brevis Ratiocinatio, cuius omnes



partes in unam propriamque in nostra Oratione. Num?  
Ibi Quis hunc honorem statuit? nemini. Ibi uero ordinem  
conspicit nisi quis ferre sepet in legatione interfectus  
~~habet~~ Partes sub intellectu. in hac de re uero ordine  
habet. Lex iubet legatum in legatione ferre interfectum  
statua esse honorandum. Sed Sulpicius non est ferro  
interfectus. Ergo nec debet statua honorari.

¶ 13  
Circa dispositionem omnium hoc libro dictarum  
non nulla dogmata et precepta striemus.  
dictum est supra huius libri Cap. 12. qd dispositio  
Cuius est. Ista pars Eloquentiae sit ordo et distributio  
rerum quae demonstrat quid quidque in loco sit.  
locandum. Sec. Dispositio est rerum inventarum in  
Ordinem digestio.  
dictum praeterea qd sit dispositio duplex Naturalis  
et Artificialis.

Naturalis est cum partes orationis vel alterius eam  
forte ab oratore tractat in ordine sibi proprio ponant.  
Artificialis est cum partes orationis vel partes  
alterius materiam ab oratore tractat non or  
dine sibi proprio, sed pro arbitrio oratoris pri  
us vel posterius ponantur aut inter se quid datur  
quod dicitur.

Quod clarius huius scilicet explicabo.  
Partes orationis ponantur dupliciter et naturaliter  
et artificialiter.  
Naturalis artium orationis dispositio erit si  
ita ponantur et eodem ordine in oratione quo se  
consequantur. Primum secundum per se narratio. Primum

Propositio deinde Confirmatio Propositionis  
tum confutatio adversarii ultimo Epilogus. Atque pariter Oratio dispo  
quando pro Arbitrio Oratoris et exigentia et nata ra  
et temporis vel aliqua reiciuntur. Partes vel non sue Or  
dine ponuntur. Vt si prius confutatio quam confirmatio vel  
fundantur ad indicem. Vel Narratio ponatur alibi quan  
ante propositionem.

Adverte singulas partes Orationis posse admot  
tere dispositionem artificialem. Vt. Per Ordiem  
re Prothasim et Antipodasim vel alias alij omnes  
et sic de alijs partibus Orationis. Vt de Epilogo dicendum.

Pecus 2do. quod et argumenta quae sumuntur ex  
quibus cumq. locis, tam communibus quam proprijs debent  
habere etiam suam dispositionem ita: ut primo loco  
fortia 2do loco quaecumq. ultimo tandem fortissima.

Statuantur. Sunt tamen aliqui qui primo loco  
firmissima suadent ponere ideo ut adversarius incui  
statim cadat animo et Auditor quavis primo in  
petu victus, possit ab Oratore duci quocumq. ille vo  
luerit.

Pecus 3to. qd loci ipsi admittant Naturalem et  
Artificialem dispositionem ita saluet. Vt primo  
loco intrinseca. Subminstreant argumenta vel econ  
tra vel premiscant.

Pecus 4to. quod omnes argumentationes admittunt natu  
ralem et artificialem dispositionem. Naturalis erit qd  
ponuntur in eo Ordine in Oratione partes illarum quo  
Ordine sunt in se et post se. Vide Caput Superius.

Artificialis erit quando pro arbitrio Oratoris Vt in Jello.  
q. primo. Conclasio maior tandem minor tandem  
interim repetitur. conclusio vel o mittitur vel primo  
minor tandem maior. Deinde iterum minor tandem  
complexio

Similiter de Enthymemate vñ quidò prius parit ante.  
cedens postea consequens ducitur Naturalis Dispo  
sio quando vero prius consequens postea Ratio ex  
antecedente dabitur. De alijs argumentationibz  
dicendum Deinde etiam quando omittitur aliqua  
pars vel confundetur cum altera. artificiale in di  
spositionem includet ubi.

Nota quod quicquid et ex quoque in argumentatione  
primò ponitur dicitur propositio

Cicero 5to quod omnes Argumentationes quomodo  
docentur siue naturaliter siue artificialiter di  
sponendum non poterunt disponi nisi quadruplici  
ter primo per Formam Syllagisticam illam  
seu tripartitam, seu quadripartitam seu quicquid  
partitam, vide Superiorem Caput. Quasi situm est  
per Formam collectionis de qua vñ de eadem qua  
ritum 5to per hanc formam quolibet argu  
mentatio disponi potest etiam syllogisma. Ar  
tificialiter disponatur vel omittatur aliqua  
pars scilicet maior et minor scilicet Enthyme  
ma fiat. 3to per Formam Heterogeneis  
quadrupartitam prima pars vocatur Caput  
seu propositio 2da pars Ratio 3ta pars  
Expositio 4ta pars Complexio per hanc formam  
etiam quolibet Argumentatio sicut et per Formam  
collectionis disponi potest 5to per For. Ap. non alijs  
per Chiam quae est triplex prima actus seu verbalis  
seu dicti in qualis vel vituperium alicuius auctoris  
dicti exponitur 2do moralis seu facti in qua factus laudatur  
vel vituperatur 3to mixta in qua actus simul vel laudatur  
vel vituperatur



habet partes octo Ordinem Expositionis Causam simile  
Contrarium Exemplum Testimonium et Epilogum  
Ordinem, quod continet laudem vel deturperum auctoris  
Expositio aliter Paraphrasi con est narratio facti vel di-  
cti vel utriusque

Causa est ex proprio rationis vel intentionis Auctoris quare  
dixit vel fecit.

Simile. Suscipiat propositum dictum vel factum similitu-  
dine quadam.

Contrarium significat ex Contrarium rerum conflictus  
in firmandi de pe qd est dictum vel factum.

Exemplum adductum in formam aphorismi vel quod  
symbolum vel quod pithia alia ad habendum qd intendit  
Testimonium ostendit alicujus veteri auctoritate ad  
hoc confirmandum epe propositum epe dictum  
vel factum.

Epilogus, quaecumq dicta sunt de facto vel dicto facti exi-  
tum, cum laude auctoris vel deturperii.

Adverte imo Expositionem seu Paraphrasim epe diffi-  
cilem in chria.

Adverte edo, istam chria formam, admittere etiam  
Antipathetice Expositionem. Sicut alias omittit alias  
transponit ope partes.

A hac sufficiant dicta de libro Primo in quo si forte  
quodam de siderantur et Phorica preterita con-  
mutationis petantur.

## LIBER SECUNDUS De Profectione

Placet ex isto loco librum de Educatione transferre  
in locum eodem idq si placuit est. Causa facilioris  
intellectionis et capacitatis discentium. Quod etiam ut  
ea quae prius Scienda sunt prius discenda habeant.

Itaq; postquam iam memorabiles in libris hinc habent  
aliqualem effectum notuam partium effectus oratoris hoc  
libro subinde strabunt ea quae ad ornamentum hacten-  
us libro suo traditorum spectabunt, qualis est Elocu-  
tio et illa omnia formare possunt elocutionem qualiam  
est elegantia dignitas complexio necnon haec tria comple-  
ctens amplifacit de quibus omnibus hoc libro mutationem  
explicandam duxi.

## CAPUT I. MUUM

De Natura Elocutionis  
Elocutio est idoneorum verborum ac sententiarum ad in-  
ventionem et dispositionem accommodatis Elocutio  
est duplex Naturalis et Artificialis  
Naturalis seu sponte facta est quae non recedit a vulgi  
vi loquendi consuetudine  
Artificialis seu composita est quae secundum artem elegan-  
ter ornate et ordinate eloquitur et haec alia est Philo-  
sophica, alia Historica, alia Doctrinaria, et alia Oratoria  
de qua solus ad praesens.

Praecepta Elocutionis sunt duplicia Speciale et Communi-  
Speciale est quod ad certum genus dicendi, seu tractan-  
tem restricta est  
Communi seu generalia sunt quae non respiciunt certam  
materiam sed generatim tractant de illis quae orationem  
ornant qualia sunt Tropi Figurae Sententiae

## CAPUT II

De Generibus seu Characteribus dicendi  
Genus dicendi seu character dicendi est apta res et personae  
Oratoris forma hinc  
Scias quod auctor huius libri ad Ciceronem herennium dicit  
Tent elocutionem in formam seu et exornationem seu  
Schemata;



157  
Scias edo qd genus dicendi sit triplex grave medi-  
ocre et infimum

Quid est genus grave?  
Genus dicendi grave seu summum. seu sublime ac  
magnificum est quod magno et verbosum et sententiarum  
apparatu stat. Hoc est. Grave dicendi genus stat  
ornatu et motu vehementissimo verbis translatis, extrane  
is gratibus sententiis, maximeq; illis exornationibus quod  
per se gravissimam orationem efficiunt ut sit Discepeia  
exclamaciones de poteposes &c.  
Petra huius generis sit. Ormo si figura p' inflata,  
qua fiant ex antiquis et innovatis verbis et gravis  
edo si sententiae applicentur humiles res minus apte

Quid est Genus mediocre dicendi  
Genus dicendi mediocre seu temperatum seu equabile  
est qd submisce id est medio modo rem eloquitur. hoc  
est habet ornatum demissum non tamen infimum.  
Quia hoc totum genus compositum est ex sua vita  
tem et potest recipere ornamenta omnia, tam  
verbosum quam sententiarum.

Petrum huius generis est cum Oratio nervis et arti-  
culis caret, et instar atq; huc atq; illud fluctuat

Quid est genus dicendi infimum?  
Genus dicendi infimum seu humile seu tenue seu  
subtile seu attenuatum est, qd demissa et rejecta  
puri sermonis conquestu dicitur oratur, hoc est: species  
est cum Oratio est arida geruina et exanguis  
Quod vitium committit ab Oratore tunc temperis  
qd timet ne sublimi genere utatur tunc nimium  
se demittit et facile reprehenditur.



# CA. III

In quo consistat elocutio  
Elocutio consistit in tribus in Elegancia Dignitate  
et Compositione.

Nota ne forte erratis irrespondendo si aliqui qua-  
rit quod sint attributa elocutionis. Respon. Si Elegan-  
tia Dignitas et Compositio idem enim est quod  
quod nem qd sint attributa elocutionis et in quo  
consistat elocutio.

## Quid est Elegancia

Elegancia est quae facit ut unusquisque pure et apte dici videatur  
Elegantis habet duo attributa sed in duobus consistit. in la-  
tinitate et perspicuitate.

Latinitas est duplex Prima Grammatica, quae cauet  
ut non Barbarismus tam inscribendo quam in pronuntiando.  
Oratoria quae cauet verba bona distincte contexta.

Sordida, prae, nova, antiquata Poetica dura,  
Turpia, rara nimis vel peregrina edoce.  
Perspicuitas aliter explanata est, quae reddit, aperta  
et dilucida orationem et spiritus in eo, ut verbis usque  
tis et proprijs eius rei de qua agimus putamus, et ut  
quae ei adveniantur fugiamus qualia p. Primo Am-  
phibologia seu ambiguitas ad. adhyrologia id est  
impropria alicujus dictionis usurpatio. 3to Tautologia  
seu orthogon verbi repetitio 4to Pleonasmus, reduci-  
dantia verborum supervacanea in hunc oculis videri  
5to Eclipsis et raris Pleonasmus seu adficiencia  
supervacanea verborum 6to Apophorepsis frequens imo  
Brachylogia seu affectata brevitatis quae. et macrologia  
importuna prolixitas quae. synchysis seu Confusio dictionum  
et Ordinis grammatici.

## Quid est Dignitas

Signitas est quaedam formatio orationis istius verbo  
rum et sententiarum ornamentis.

Signitas praestat duo Primum ut orate dicam edo.  
id apte pro ratione et materia.

Ornate dicitur cum genus lex Character dicendi certus  
eligatur, et secundum exigentiam illius oratio gravis  
suavis, erudita, liberalis, admirabilis, soluta, affectiva  
quantum opus est constans, nec in singulis partibus  
sed in toto corpore orationis.

Hic vero ornatu facilis si dominum Rhetores conquisiverint  
Sylvam rerum et sententiarum copiam verborum  
similitudinum, exemplorum, desiderantibus his fatis  
rum nihil. hoc vero fit lectione, descriptione, exercitio  
et relectione, rescriptione et reexercitio, iterumque atque  
iterum lectione.

Adverte si ornatus fuerit erit gram aptitudo nam  
deficiente alterutro utrumque perit.

Signitas spectat in duobus in Tropis et Figuris de quibus  
hoc Capite.

Quid est Compositio  
Compositio est verborum iunctura, adferens ornatum et  
et linam orationi cuius numerantur partes quatuor  
cuius composuit in quo in ordine iunctura Periodi et  
nemeris de quibus hoc Capite.

CAPI. IV  
Hoc Caput facilius intellectu est Ergo expeditur  
per quae sita de singulis Tropis.

Quid est Tropus et quo duplex  
Tropus est verbi vel orationis a propria significatione et  
ad improprian cum venustate translatus et Progenies  
verborum, pro intersectantibus Parentum.

Tropus est duplex alius verbi seu unius vocis cum subicit  
transfertur una et a propria significatione et in  
proprian et tales Tropi numerantur et in  
in edoche enetonimia Chthonomasia Chthonomasia  
tachiesis et chthonomasia.



Aliter Oratio seu plurimum docum cum saluet  
multorum verborum significatio mutatur et talis nunc  
vixitur epico et allegorice Periphrasi chimejis et  
Hyperbole.

Quid e enetaphora et quae ejus species  
Metaphora Graece Latine translatis e cum verbum  
transfert a propria significatione ad improprium ad  
similitudinem.

Nota qd enetaphora fit tunc temporis et fieri debet  
tunc qd necessitas postulat deficiente proprio alie  
rum verbum v. g. homines duri et asper gemunt v.  
Edo quando Verbum translatus excellentius est pro  
prio id quod v. quia significatio ut incensus iras lapsum  
errore, v. vel decore et Ornatus ut lumen Oratoris  
flumen Eloquentiae.

Nota Edo enetaphora est duplex Proxima et Remota.  
Proxi. Proxima e, cum de rem fit reflexio, et transitus  
ad species quarum.

Prima cum fit translatis ab animato ad animatum  
v. Cum docimus Sentite pro intelligere ita homines latrati  
quod e proprie canis.

Eda cum fit translatis ab inanimato ad inanimatum  
v. lumen virtutis lumen eloquentiae.

Metaphora Remota est cum ex uno genere fit transla  
tio ad aliud, et brevis fit idem fit species duae quarum  
Prima cum fit translatis ab animato ad inanimatum  
sensus armorum.

Eda cum fit translatis ab inanimato ad animatum  
v. homo florentissimus vel

Adverte in enetaphora cavenda epe primo ne ceptan  
dejerat enetaphora in Edo ne inepta vero a  
tribuantur rebus v. illotis manibus agredi cum agredi  
competat pedibus ita ne sint dura enetaphora qualis  
est Despublica castrata morte Camilli ita ne verbum  
translatum sit angustius proprio, ita ne sint nimium  
enetaphora ita ne nimis remoto ita ne ita licentis  
se fiat Poeta.



Quid Tropus Synecdoche et quæ eius Species 23  
Synecdoche Græce Latine intellectio cum unum ex aliis  
intelligitur hoc est non id quod ponitur sed aliud pro  
quo ponitur. Significatur. 1.

Species Synecdoche 8  
1<sup>mo</sup> cum ponitur pars pro toto. Vg. tectum pro domo.  
2<sup>do</sup> e contra Vg. fons pro parte aquæ. Vel aqua pro par  
te sui.

3<sup>to</sup> cum unum ponitur pro pluribz Vg. Polonus pro  
omnibz Polonis  
4<sup>to</sup> e contra Vg. Cicerones oratii Camili pro Cicerone  
camillo uno.

5<sup>to</sup> cum ponitur species pro genere. Vg. Bove as pro  
quovis vento.

6<sup>to</sup> e contra. fera pro Leone alio pro aquila

Nota sub hoc modo sexto contineri quando ponitur  
Oratera pro sua forma seu pro re ex se conjecta  
Vg. forum pro curia aurum pro pecunia.

7<sup>mo</sup> cum ex parte cedentibz intelligatur sequentia  
Vg. subdido calcar equo id est Volatilen currit  
Quo quoties alterum ex altero quocumq; modo  
intelligitur Vg. dixit pro mortuus est. fuimus pro es  
id est siam dictum de nobis

Adverte hunc Tropem imitationem Poetis cum Ora  
toribz

De metonymia et speciebz eius 24  
Metonymia sive Hippallage Græce Latine denomi  
na seu submutatio e. Cum res una per aliam vicinam  
denominatur et intelligitur fit mod.

Species eius sunt hæc

1<sup>ma</sup> cum ponitur stinens pro re contexta Vg. Civi  
tas pro suis Civibz

2<sup>do</sup> e contra Vg. Ardet vicinus id est domus vicini

3<sup>to</sup> cum ponitur causa pro effectu. Vg. Ceres pro pane.

4<sup>to</sup> e contra Vg. tristis senectus que id est quo tristis  
facit.

5<sup>to</sup> cum ponitur Lex vel dux vel quæpiam a cuius pro  
eiusd. ipst. subest Vg. Lex Augustus dicit id est milites eius.

6to cum ponitur signum pro re signata. Vg. Ioga  
pro pace. Aquila abba pro Idonia. Huc omnia fter  
mata revocantur

7mo cum ponitur adiunctum pro subiecto. Vg. scelus  
pro homine scelerato.

8mo cum ponitur Popesor pro re Popesa. Aides v. cales  
non id est domus v. cales gortis

Nota 1mo qd. in eo fiores rerum auctores operum  
continentur sub tertia specie scilicet cum causa ponitur  
pro effectu. Vg. Legi seneca id est opera eius  
Nota 2do Cavendum in eo nomina ne incidant  
in autologram et Obscuritatem

26

De Antonomasia et eoduo illius

Antonomasia Graece latine pronominalis est cum  
aliquid pro nomine ponitur. Cuius est cum improprio  
et extraneo nomine significatur. Id est cum proprio nomine  
appellari deberet

Antonomasia Species 4. h. e. Primo cum nomen  
proprium habens aliquod sibi adiunctum ponitur pro  
simili adiuncto alicuius appellatur. Vg. Arifides pro duto.  
Tullius pro oratore. 2do cum per excellentiam sumi  
tur nomen et appellativum pro nomine proprio. Vg. ora  
tor pro Tullio. Cicerone Philoporus pro etriuscelle. 3to  
cum nomen patronimicum usurpatur pro proprio. Vg.  
Saturnus pro Ioue. Priamus deus pro Hectore. Romulus  
des pro Romano. Celeripides pro etthenienfi. 4to cum  
nomen popesivum ponitur pro proprio. Vg. Vethere a  
provenire. 5to cum nomen gentis habens nationis  
pro epus adiuncto accipitur. Vg. Janus pro dardido Cre  
tensi pro mendace. pigmeus pro breui. 6to cum  
ponitur definitio pro re definita. Vg. facultas benedi  
cendi pro eloquentia. Virtus tribuens unicuique  
suum est pro iustitia. 7mo cum ponitur dictum pro  
dicente. Vg. ille qui sacram puri famem appellat  
id est Virgilus.

De Catachresi et Speciebus eius 26  
Catachresis Græce Latine abusus est cum verbo jimi-  
li et propinquo pro certo et proprio abutimur. Vg  
Paricida pro eo qui matrem aut fratrem aut so-  
pinquam aliquam interfecit

Species eius sunt quatuor seu verius modi quibz fit  
primo Synonyma seu notatio nominis aut verbi ita  
dicimus folia Librorum, cum sit propria arbori.  
2do cum adiectiva non proprijs substantivis tribuent  
Vg minutus animus pro parvo, magnus pro ed-  
qui virtute et ingenio constat.

3to cum verba contraria significanti iunguntur Vg  
Fiducia concordia Stulta Sapientia

4to cum duriores adhibentur metaphora Vg mare  
inhorescit Caliginosus fornices.  
Et adverte Catachresin utendum esse tunc temporis, pro orni-  
do deest nomen ad rem aliquam exprimendam aliquan-  
do tamen utuntur Oratores ex industria ut cum pro  
temeritate fortitudinem, pro avaritia pro frugalitate  
extenuandi causa ponunt in quibus iam non verbum pro  
verbo sed res pro re usurpatur

Catachresis differt a Metaphora eo, qd ubi sit ubi sim-  
pliciter deest proprium verbum.

Quid est Tropus Onomatopœia 27  
Onomatopœia Græce Latine significat Fictionem  
nominis et est cum aliquod nomen effingitur quo  
ipsam rem significatam volumus imitari, etc dicimus  
Lupum ululante, Orem balare, turam turanturam, forare  
Nota qd Onomatopœia non debet uti Orator nisi cogente  
necessitate cum faciat res aliqua, nova verbum non  
habet qd designetur sed omnino, novo aliquod nomi-  
neq est nominanda

De Tropo enatalepsi 28  
Enatalepsis Græce Latine transmutatio vel transpropositio



cum gradatim utur ad illud qd significatur, ut post  
aliquot mea de qua videns mirabori a se istas ubi per angustas  
mensis per meam istas per astatem annus intelligitur  
Tropus hic Durationis Dicitur quam Oratoribus

## CA. DV. V

De Tropis Orationis  
numerati hi Tropi sunt supra nunc inde singulis  
qua reddere restat

¶

De Primo Tropo Orationis Allegoria  
Allegoria Graece latine in verso e' cum aliis verbis  
dicitur aliud sensu intelligitur aut etiam contrariu  
penditur. Vt Tempus equum spumantia solvere colat  
Id e' satis scriptum e' vel laboratum. Vel quod simile  
Allegoria e' duplex Pura et mixta, Allegoria pura  
est cum tota Oratio allegorice expanditur nullo verbo  
simplici apumpto ut apud Cicronem. Hoc miror ita quen-  
dam hominem praesumere alterum verbis velle ut etiam  
navem perforet quia ipse navis est qui sensus intelligit  
Poloni e' focuat Carconi prodigantia.  
Allegoria mixta est cum aliquis extra allegoria  
nomine vel verbi non translati ad translatu appo-  
nitur ut Caelo pro Rebo. Sed quoniam emersit per  
iam eundem adq' scopulis videtur praeteriecto. Oratio  
nostra, per faulib' metris reliquos cursus ostendit  
Allegoria pura habet sub se species tres Enigma  
Purissimam et Ironiam. de quib' singula quae sita  
erunt  
Allegoria mixta e' proprie Allegoria, iam vero allego-  
ria pura redollet semper quidpiam ex tribus suis speciebus  
Collegere tunc temporis epe allegoriam optimam cum  
non receperit ab illa sed continuo tractu verbi Allegoria  
rebus simplicibus aliquam tamen similitudinem habent-  
ibus ac comodis recedendo ab omni obscuritate, quam  
pars Allegoria pura.

Tam ergo incipio quaerere de speciebus allegoris puris.

Quid est Enigma

Enigma est obscura quaedam allegoria occultarum rerum  
similitudine adeo involuta ut sensum illius quidam  
solum modo coniecturis seu divinatione indagare  
nequeunt. Vg. Dixem si quis aliquis descripsit.

Et domus in terris clara quoque voce resultat  
Ipsa domus rasonat tacitoq. sona sonat hospes  
ambo tamen currunt, hospes simul et domiguna.

Quid est Paradoxa

Paradoxa seu adagium est dictum aliquod coeleste  
quoddam sua novitate insigni moribus et consuetudinibus  
hominum accomodatum. Vg. illud. Expremen funiculum  
nectis, id est impossibilem loquas.

Quid est Ironia

Ironia Graece Latine irrisio seu illusio est qua facete  
alludens adversarium ostendit verbis et oparibus re  
significans Vg. Cicero Catilinariae. Homo enim  
videlicet timidus et permadestus, vocem compulso ferre  
non potuit, sonat atq. in excludi ius est paruit.

Ironia est duplex alia in verbo alia in oratione  
Ironia in verbo Graece antiphrasis Latine contra locutionem  
dictam cum de re rem ostendit iam significante  
nisi contra.

Ironia in oratione Graece dicitur erimesis et est quo  
alterius gestum aut verba imitatq. irridendi causa.

Ung. haec Ironia habet sub se species has. quinque quasi  
contempnus, contempnus, despicimus, existerimus et etiam.

Contempnus est. Irrisio aut locus quidam amarus plenus  
perbo suo homini insultat.

Contempnus est contra est orationem quidam et facit locus  
sed plerumq. loquens petitoq. qualis sunt salis et di  
cautates sapienterum.

Despicimus Graec. Lat. Elevatio quando nimium.



ludentes, ea quae ab adversario dicuntur, desolantur  
quod ut videtur valet in confutatione. videbatur. De Confutatione  
Chateismus. e. Simulatio quidem sed non latens irrisio sed  
veluti quaedam subsannatio qualis, cum aliquis suspensus  
et contracto naso fastidit. Xestis enim Graecis Platum  
huiusmodi subsannatio irrisoria decata fuisse legitur et  
unde vix potest epistula illam praescribi exemplum nisi  
facto edatur.

Charactismus. e. cum dura et acerba dicta gratior in  
his mollioribus apud Latinos cavillatio fuerit in Laconibus  
aulis frequentissima, non ita apud bonos nisi gratiam  
leporis praestare alicuius.

25 Quid e. Tropus Periphrasis

Periphrasis Gr. Lat. circuitus loquendi e. cum pluribus  
verbis id quod uno & paucioribus dici potest explicatur ut  
oratio, sit plenior vel significantiore ex loco Chrysostomus  
salutis apertior loco credula imperium importi sanguine  
erubescens purpura loco cornu honoraria circulatorie  
sphaerica Imperatorum orbis, vel Regi Capite Augustus  
tegmen loco cor magnanimum nullis conseruata ferri  
clamantis animositas loco comparari ubi non potest  
immersus tanta tu oceanus omnium minorum ab  
sorbere et exhaustis gloria sedes, & parva est eni  
huius aequalitate omnis magnitudo.

Nota quod tribus de causis fit utendum Periphrasi. 1mo  
necessitatis causa cum saluet nomen alicui Regi & non  
e. uisum vel nobis ignotum 2do utendum simplicitati  
nis et obsecrationis causa, 3ro ornatus gratia nam  
per Periphrasim id quod uno vel paucioribus verbis ab  
solui poterat augetur et variatur pro atque ita cognoscitur  
et elegantior fit utro.



et hodi. Descripserat, deberent quidem adferri sed referant  
in lap. de Amplificatione huius Libr.

**Quid e' Tropus Hyperbole**  
Oratio superat veritatem in allungando vel minuendo. **Ex**  
v.g. augendo nix candidior colum terra et c. imis Jaxa cla  
more rumpit audiri hoc plus milies.  
Diminuendo. v.g. pluma leuor testidine tardior  
Aduerbe tam in augendo quam diminuendo seruetur men  
suru quoddam nam licet sit ultra fidem non debet exultare  
modum

### De Tropo Hyperbaton

Hyperbaton Gr. διαστροφή e' Tropus quo cum decore. **Ex**  
quatur ordo dicendorum transferatur et sit duplex  
**Primo** per uersionem seu transpositionem dictionum cum scilicet  
debeant antecedere tamen ornaty gratia postponit ut meum  
tecum tecum quibz de rebus textoria circum  
do transpositione cum unum ab alio verbo duobz aut pluri  
mediantibus. Separat v.g. Durina in foro cedere factus sed  
nota quod transiectio sit uiciofa si reddat rem obscuram  
Nota species Hyperbari. scilicet ha. Anastrophe. Historiologia  
Hyperon. Intelon. Hypallage. Parentesi et Jacturae de  
quibz Gram. corpule. Protophysianaton

### CAPIV VII

**De Figura et Numero Figure**  
Figura e' Conformatio quaedam orationis remota a son  
itu et sensu se offerente sermone.  
Nota quod figura differat a Tropo. p hoc qd Tropus debet  
fieri in uerbis alienis seu transpositis Figura uero tan  
verbis proprijs quam intranslatis. Figura est duplex  
alio Figure uerborum alio sententiarum.  
Figura uerborum e' qua certis dictionibus ornat oratio  
nem quibz sublati ipsa quoq tollitur  
Figura sententiarum e' lumen ac ornaty quidam or  
ationis in rebus ipsis dignitatem habens.

Figura Sententiarum Gr. appellatur Schemata. a  
Decisione lumen Oratoris dicuntur nam Figura senten-  
ciarum non tam in Urbis fingendis potius hōit. quā  
in illuminandis sententijs. Hinc requiritur alius qd  
tūc dicere quā aliqua figurarum specie illuminare senten-  
tias quo genere quā excelluit. Pe. Demosthenes. Vides  
Oratoris Principio indicat. p.  
Nota dxi quibz sublati ipsa quoq tollitur. p. exemplo  
extendo. v. qui hominem gratia spoliāt peccatum  
quā anima latum infest peccatum quis celis pectus  
objicit peccatum quis &c.

Ubi si tollantur interrogationes et Responsiones sed  
tantum una ponatur interrogatio et Responsio  
Figura Verborum tollit. est Humer. Sententiarum.  
Figura Verborum p. triplex alia quā sunt per abre-  
ctiōem alia quā per detractionem alia p. p. p. p.  
tudinē de quibz singulari Cap.

Figura Sententiarum in qua p. nunc. Authores non con-  
ueniunt tam de numero quā hinc nam aliqui ali-  
quas inter Verborum alij inter Sententiarum figuras  
reiciunt cū aliqui insuper addunt. Stru. Ordinem  
Fig. amplificationis qd ego superfluum puto.

## Cap. VII

### De Figuris per adiectionem

Figura per adiectionem illa p. quā amplificā-  
tionis et ornatu gratia. adhibent in Oratore et aliquid  
addunt.

Figura tales p. sequentes una e. t. naphora. Gr. Lat.  
Repetitio cum eadem vox in principio pluri un-  
comatum aut membrorum aut periodorum conti-  
nenti tenet. p. in nostra Oratore num. 44.  
Converso et Superiori contraria cum sc. eadem m.  
vox se contra. in pre pluri uncomatum.

aut membrorum v. periodorum continetur iterum  
q. h. adolescens reliquos diligentia superat eruditione  
superat modestia superat

stra Simpliciter. Gr. Lat. Complexio e. quo et Anapho-  
ram et antistrophem complectitur. V. g. Exemplum  
Cap. superaddit ibi. quis hunc n. tuum grā spoliat

4ta Epithetis. Gr. Lat. Con. duplicatio cum ratione  
amplificationis et affectu exprimendi grā geminam  
et ardentius effert. unum aut plura verba statim  
penes se v. alijs interpositis V. g. Cre. Philip. De  
bona miserum me C. consumptis enim lacrymis  
tumen infans animis heret dolor bona inquam  
Cre. Pompei acerbissimę voci subiecta preponis

Ita Epitaphis quo semel proposita iterat et dividit  
in modum Diaplois Grām. Si prius totum preterit  
copulatum.

et postea eadem sigillatim postpo-  
nit. V. g. Cre. pro Lexe etiam bellum grave et periculo-  
sum populo Romano inferunt duo Reges potentissimi  
Chutridates relictus Tigranes laqueatus

5ta Epithetis cum eadem dictis in principio  
et fine ejusdem unius aut copulata sententia  
apponitur V. g.

Multa super Priamo rogans super hectore multa  
6ta Epithetis. Gr. Lat. Copulatio quo vocem mores homi-  
nis significantem aut rem aliquam statuat ut  
repetita mores aut naturam exprimant. V. g. Arcas  
semper Arcas id est stupidus Vel Volk Baußewol  
Kiern

quo et antithesis e. Repetitis alicuius vocis modo  
exprimentis in sensu contrarii V. g. Dolori non Dolori  
id desierunt esse bellicosi



qua Clonas Gr. Lat. Gradatio d' cum de Verbo ad Verbum.  
vel a sensu ad sensum quoslibet gradibus fit a sensu.  
Hinc fit dupliciter ans. in verbis repetendo proximum per  
bun. siq. pax palat diuitias diuitie luxum, luxus cupiditas.  
cupido bellum, bellum paupertatem, paupertas peccatum.  
tuo in sensu idq. dupliciter vel a summo descendendo ad  
ultimum, vel ab ultimo ad summum, hoc d' ordinem actu.  
re rerum seruandum ita quae piores sit prius ponantur  
postea ea quae post sunt.

10. Synatropismos Gr. Lat. Congeries d' coadunatio dictionis  
nes res diversas significantes ad eam aliquam augendam  
maioris exclamationis gratia. Vg. Pro ligari. Neq. enim licuit  
aliter verbo genere. Promini, familia, supellex, Vnde ista  
figura agitur e' distributionis.

11. Synonymia Gr. Lat. Interpretatio expositio congre  
gatio, et d' cum dictiones idem significantes congre  
gantur, seu cum eadem sententia iteratur. Verbis. Quia  
his q. abijt exceptit, elupit, euasit.

12. Polysyndeton Gr. Lat. e multis pul. d' de membris  
vel periodis d' dictiones coniuncti. onibz abundat  
quod tam doctis quam oratoribz familiare est et debet  
fieri cum venustate Vg. Luca. Libro 7mo.  
Demoxto fletus lactu iuuenis. Senex.

13. Epiteton d' commoda adiectiuum ad substantiuum  
apposita. Vg. in oratione nostra humelo ato. Cui octu.  
ui clarior et magni q. i. primi con familiar.  
ne postea viris fortissimis, floret conuersione et alit.  
Itaque videtur in d' d' d'.

14. Adapteton Gr. Lat. Transductio, d' eundem dictionis me  
bris posita quodam distracto quae sunt ut cum eade  
dictio de euis ponatur, non modo nea offendant ani  
mum, sed etiam conuersione orationem reddat.  
Et haec figura fit sicut et locus ad etimologia  
cum ex dictionibz eundem generis abunde factum.

per partes orationis v. per accidentia quae sunt generis  
specios declaratio. Orugano commutatio. Penum et  
orationem eformandam v. in nostra oratione nunc  
declaramus Cide' Antonius quoniam duper senatum cum  
auctorem sonatū extinguit, Cide' Iulius Sulpicius letat  
insolentel' + eudic

## CA. VII. VIII

### De Figuris per Detractionem

Figura per Detractionem fit quae breuitatis et orate.  
nauitatis studio adhibetur et aliquando orationi detrahunt.

Figurae haec sequentes  
ma Celepsis Gr Lat. Privatio, (vel iuxta alios Synecdoche,  
Gr Lat. Intellectio) in qua substantiam verbum aliquod et  
ceteris intelligitur facile v. et principio orationis nra  
Vallem dy's in mortali fecerunt. Deest ego.  
Celepsis desert ad expositio, in qua dictum est tunc  
excedit ton quod sermonem explicatur.

da et pnteton Gr Lat. Depolatio. quo siue dictiones siue senten  
tia ponuntur. absq' omni propositio coniunctione v. in no.  
Ita oratione numero 2do Ibi Inq' illum non vis huius  
non nives, non lon attudo et inelle, non a petas vatum,  
non morby ingrauegens et tardauit.

Leugma Gr Lat. et diunctio cum plura una dictione  
copulatur. atq' si illa dictio sit modis vocabulorum  
u. g. si vltima Hypozugma, si prima Prozeugma  
v. Hypozugmatis exemplum Itaq' illum vis huius  
non nives (Re Exemplum Antozugmatis. Pax parit  
diuitias diuites legum luxus dissidiam de

in ~~Dialectom~~ Gr Lat. Diquatio cum eodem de quibz dremy  
uum qd' proprio clauditur verbo. v. Tiliu candore  
oculos delectat, naves odore implet, flore manus coronat.  
Nota qd' plura ista figura iuvet perspicuitatem, 2do  
qd' artem tam Poetarum quam Rhetorum rectius at.  
si procedentibz vocabulis solutis, tot deinde solute voces





capibus effelantur. hoc est, cum eadem est constructio in  
diversis commatis aut membris, etiam si dissimiles sint  
quæ declinantur aut conjugentur. Siueque generis vel  
speciei v. in propria oratione multo clarescere debet.

Homeoteleptoton Gr. Lat. Similitel desinens cum similibus  
dictionibus aut dictionum syllabis fit ex. conuentionem  
aut eadem videri vel delectandum vel suum. v. g. lapos  
habere Elephantos alere.

Isocolon Gr. Lat. Empar. cum orationis enervi fere  
pali numero syllabarum stant v. in nos. Oda. Nuchto.  
nemo tam novitati inderat (probo virtutem non  
honores at

Antitetton Gr. Lat. Contrapostum seu contrariis, cum con  
trariis contraria dictiones opponuntur. ut v. g. Vellen  
dum. Immortales fecerunt. v. g. ut v. g. potius seculi o  
lal. gratias agere. Quam mortuo honores quæderemus  
In hoc exemplo adverte quam sit hæc res figura. Homo  
ptoton Homeoteleptoton et Antitetton

Etpolva vel Diaporesis Gr. Lat. Dubitatio cum quare  
re videtur seu dubitare. nos et neque firmus quid  
dicere vel credere. nos. oppositum est v. g. quod sciet am  
nescio.

Enetapeton vel Antimetabole Gr. Lat. commutatio est  
cum in vertitur aliqua sententia per contrarium. v. g.  
Vere dici potest, magistratum legem epelocquentem legem  
autem matrem Magistratum, Cicero pro Tuentio  
ut et sine invidia culpa plectatur, et sine culpa inoi  
draponatur.

Epianoptosis Gr. Lat. Directio. et fit dupliciter aliquando  
in uno verbo aliquando in sensu seu in datione id est  
fusus de illa. agemus agendo de figuris sententiarum.

De Figuris Sententiarum

Hoc Caput continet figuras Vitatiles Oratoribus  
ubi praemonitos vult habere. Dicoles qd omnes  
loci intrinseci et extrinseci, et argumentationes pos-  
sint esse figurae in Elocutione. Si adhibeantur  
tamen, Vmina et exenotines Oratoris eodem  
modo quo v. g. enigmata seu distributa seu diuisa etc.  
locus et est figurae. Item Etimologiz et Idiotismi  
et Suda etc.

Facilem gratia per Alphabetum refero.

### De Figuris ab et Incipientibus

Apoptrophe Gr. Lat. Quersio d. cum aliquam personam  
vel rem ad eam conuerso alloquimur omisso quod in capimur  
sermone, v. g. Velle d. Immortales se aspect. R. ut vobis  
potius sekisio. S. de.

Exposiopesis Gr. Lat. Absursio cum dictis quibusdam  
reliquis qd ceptum est relinquatur in audientium  
iudicio incertum quod est quod tacet. nec fuit  
aut certe longiore sermone explicatur. nec fuit  
affectu indignationis dolore pudore etc. etc. etc. etc. etc.  
culpitudine gratia meta religione gratia transit  
ad alia etc. seu bono seu malo fine et intentione.

Apodiosia Gr. Lat. Reiectio, cum sit a Oratio  
ne tanquam integra remouetur vel tanquam suspecta  
reijctur vel tanquam impertinentalis, aut qd  
reijctum delinquitur per hoc differt a figura depe.

### De Figuris a B Incipientibus

Anacatalogia Gr. Lat. breuitas seu compendium cum res  
ipsae tantum modo verbis necessary expeditae vel  
cum multa compendij gratia breuissime explicantur  
qd in aliquo textu et propositionibus debet. obiectum.

De Figuris a C Incipientibus  
Communisdictio Gr. Lat. Anacatalogia est quaedam cum



alij Consultatio seu deliberatio cum videlicet  
adversarium consilium aut cum iudicij delibe-  
ramur quid aut facienda sit aut factum oportuerit.  
In Tugur ipse in tuum fulem potestatem habent faceres  
Comparatio Lat Gr. Paralelmus est cum aliquo duo  
aut plures propter aliquam sibi commune vel depimile  
compalantur v. g. in nostra semet tota oratione est com-  
paratio Salpatri cum alijs legatis sed tamen velut  
exemplum ex nu. 14 si id est sicut Torus id est Iulius quo  
non est datus bene oratio fuit quod illi datione  
est hunc dandum esse non censet

Concessio Gr. Lat. Concessio est cum aliquis etiam  
in ipsum vel pati vel adversario videtur concedere  
fiduciam causa quod nimirum illa etiam parte concessa  
non superiorem fore confirmat In sit futur sit facti  
in modo bonis impetatoribus.

De Figuris et Incipientibus

Deplacatio Lat Gr. Deplacatio cum opem dei vel aliquis  
hinc imploramus vel amicos preces mulceamus in nostra  
oratione num 15 Augueatur igitur isto etiam honore is  
et de

Silogismus Gr. Lat. Sillogismus est de yoculis  
collocatis. Inne solus unus huius plures inducantur  
loquentes figura hae videtur expleta in nostra oratio  
ne num 9 vide ibi

Segrepsio. Segrepsio excursus Commolatio Lat. Grac.  
dicitur tamen aliter appellatur locus communis et per  
aliquis, ad utilitatem seipertinentis de dilata-  
tio ex amplificatione causa. exen. Ordinatio exal-  
tans tractatio inde oratio den pro Archimede oratio

exempla. Nu. 12 13 14 15

Definitio Gr. Definitio est explicatio naturae rei aliquis  
per suos circumstantias et attributa.

Stemma Gr. Lat. Stemma alter Colutus Silogismus  
est cum duo contrarii sibi subiecta ratione.



Epistola 2<sup>a</sup> p<sup>a</sup> 5<sup>a</sup> in Gr<sup>a</sup> collectio. ad qua<sup>m</sup> vertitur aut senten-  
tiam retractat. et colligit ut aliquid addat vel quod  
in augeat vel minuat. v<sup>g</sup> in oratione pro Malcello  
unde quid dicenda Sed in h<sup>is</sup> talibus orationibus addit

Vel potius audacia

De Figuris ab Incipientibus

Figura per se aliorum conformatio per Gr. Isotopos est  
cum aliqua multa res vel infamis tanquam loquens et hanc  
formam introducit vel eam absentes tanquam praesentes  
et videri tanquam spiritantes atq. loquentes intro  
ducit. Per hanc Figuram etiam urbes populi etc. vocem  
accipiunt. exemplum in nostra Oratione toto Nu. 9. ibi  
ut vides Parca, corporis accepti coho et ratio quae vult  
frem. Nu. 13. ibi. Incipit autem recordantia. Incipit Julpii  
multos infamialitate nostra sermones. De Incipit et relege

De Figuris ab Incipientibus

Incipit est Lat. Incipit est brevis exordatio, quae  
aliquid ad humana vota coram spectantem enun-  
tiat, ut in nostra Oratione. Nu. 13. non exemplum. Incipit  
quod dicitur ad conciliandum eorum. Incipit quod ex capite  
est explicandum.

De Figuris ab Incipientibus

Incipit est Gr. Incipit est descriptio est cum aliquid non legi  
aut non videri sed quasi oculis et auribus videtur.

Incipit est Gr. Incipit est aliorum appellatio etiam alia  
illa figuram providentiam ad perspicuitatem. Incipit est  
propter propter et causas et obiectum. Incipit est. Propter  
illa figuram Oratorem et amplificationem.

Incipit est per hanc. Incipit est Magnatographia descriptio  
rei omnibus circumstantiis explicatis

Incipit est Gr. Incipit est descriptio personae vel fabulae  
sub qua sunt species characterum Gr. Incipit est No.

tatio. quae personae Corpus ingenium et mores exprimit

Incipit est quae exprimit affectus animi gladius et  
etiam quae exprimit affectus animi. Incipit est

Incipit est Gr. Incipit est descriptio temporum et Topographia

descriptio locorum. Incipit est Topographia fabulae per  
descriptio et ceteris.



Qua Genealogia alicuius generationis vel stemmatis  
series  
tunc de aponposu Gr. d. denotatio e' forma et habitus  
personarum expleto vel ut Greco dicit subiecto sub  
oculos

qua Cosmographia totius mundi descriptio.

qua Geographia totius descriptio

nomi Hydrographia aquarum descriptio

Est exemplum Hypotiposeos ex dispositione d. i. b.  
ferret bellum intus hostis cum sagittis. Sagittas a  
Domina Domina potest perire, Domina d. i. b. latus. Sa-  
gittas viros non sufficit. expugnat caput. et ad penis  
recipit perire d. i. b. latus

De Figura ab I Incipientibus

Interrogata Gr. Gr. d. i. b. latus e' qua apumtue non quidem  
di. sed in tanti urgonu. causa. Sed valios animi mo-  
tus ciendos oportuna et ut sit prima et nulla figura est  
qua per illam commode haud ex p. d. m. a. t. u. r. v. g. d. i. b. latus  
ne notitia d. i. b. latus dubitat quin ei vitam obfudit d. i. b. latus  
legatio

Donia Gr. Lat. Irrisio. cum aliud plane dicimus quam  
venera significale d. i. b. latus d. i. b. latus de Tropis

Interrogata Gr. d. i. b. latus e' exacerat quidam  
qua male alium inlebamur d. i. b. latus te per d. i. b. latus

De Figuris ab I Incipientibus

Licentia Gr. Lat. d. i. b. latus qua d. i. b. latus d. i. b. latus, cum  
qua gravis dicta p. d. i. b. latus periculosa, magna libella  
te d. i. b. latus se propter d. i. b. latus in nostra d. i. b. latus d. i. b. latus  
cum d. i. b. latus d. i. b. latus (glue d. i. b. latus d. i. b. latus tam n) d. i. b. latus  
inquin senilis Talpi; d. i. b. latus d. i. b. latus

De Figulis ab I Incipientibus

et Nelsonum Gr. Lat. d. i. b. latus d. i. b. latus d. i. b. latus vel enumen  
no est cum d. i. b. latus d. i. b. latus d. i. b. latus potest f. i. b. latus ex  
ple tang d. i. b. latus d. i. b. latus d. i. b. latus d. i. b. latus



casus et accidentia adferendo qd in nostra oratione  
reperitur. Exemplum ex Herodoto ab loco  
grus Nil suspicari non poterat. Etale de. Etale de. Etale de.  
quero. Etale non illum vis hiemis, non nives, non lon-  
gundo anhelis non asperitas dratum, non modus  
Inglauis non etale dant.

### De Figuris ab H Incipientibus

Moena Gras Logitatio o' ad sententiam allapio, cum  
que non dicam intelligi tamen volumus. Etale de.  
sius, rogauit se unquam cum c. nateant. Etale de.  
ingratum ubi intelligendum reliquitul. Etale de.  
cum sole hunc chorde. Etale de. Etale de.

Etale de. Etale de. Etale de. Etale de. Etale de.  
qd Enomi tot sententia aperta. Etale de. Etale de.  
adq ex seorsu educta. Etale de. Etale de. Etale de.  
Empapim tua numero o' de. Etale de. Etale de.  
Reip: propepe. Etale de. Etale de. Etale de.  
Reip: propepe. Etale de. Etale de. Etale de.  
Reip: propepe. Etale de. Etale de. Etale de.  
Reip: propepe. Etale de. Etale de. Etale de.

### De Figuris ab O Incipientibus

Obiectio Obiectio Obiectio Obiectio Obiectio  
adicitur ab obiecto. et ad obiectum in te. Etale de.  
nium uelutatis. Etale de. Etale de. Etale de.

Obiectio Obiectio Obiectio Obiectio Obiectio  
utut per solam uerba. Etale de. Etale de. Etale de.  
vogo oro. Etale de. Etale de. Etale de.

Ominatio est denuntiatioque futura p' qd in nostra  
Oratione. Etale de. Etale de. Etale de. Etale de.

Optatio est qua animi desiderantis affectum explicat  
q' uirgilius. Etale de. Etale de. Etale de.

cupis figuram videtur Epigramma Tmū Libri 1m.

<sup>Lucano.</sup>  
Dedalle, cum si cum se placere ab ipso

Quam cupere pennas non habere. <sup>Lucano.</sup>

Quis figura est et omnia rotas gressuulat odia

De Figuris a R Incipientibz

Valent he Gr. Interclusio quae est declinatio brevis  
a proposito v. g. Os enim. <sup>De</sup> C. Graue dicta est sed accipi  
dum tamen. Vos inquam seruunt. sub. ut in. <sup>De</sup> C. Graue  
Paradigma Gr. Lo. Exemplum. et ut in. <sup>De</sup> C. Graue  
gesta. ad aliquid persequendum committitur oratio cuius  
Hoc uela. Poeta. Suppleatur exempla fabulosa  
in Nostra. Oratione Num. 400 et 500. adfectus exasperat  
de Oratio, et quia alij legent occurrunt.

Reuerentis vel permissio latine, Gr. <sup>De</sup> C. Graue  
scimus nos placere seu perinde est et nolle dicere. aut  
Eccelle et nescire. qd tamen tunc maxime dicim. qd  
nonnulli commemorabam quam brevis, quoniam incerta  
malis obnoxiis sit equa quot et posita periculis et po  
tum nihil sit, quot est, nisi somnium, si ad illam celestem  
comparetur.

Occupatio. vel Prosumptio. Gr. Prolepsis. est cum id  
dici posset placere occupatio in Oratio. pro. <sup>De</sup> C. Graue  
de. ne quis a nobis hoc. <sup>De</sup> C. Graue  
dam in hoc facultas ingenij neq. hac ratio dicendi aut di  
Supplino. neq. quodam cunctis. huius studio. ponitur. <sup>De</sup> C. Graue  
quam adorti sumus et in praesenti oratione nota. <sup>De</sup> C. Graue  
12. <sup>De</sup> C. Graue

De Figuris ab R Incipientibz

Ratiocinatio. Gr. Prothema, o. per quam nos ipsi aro  
bit rationem prosequi qualesque de deam et celeb  
romet. a nobis petam uniuscuiusq. propositum decla  
rationem.  
Hac figura eadem o. cum dialogismo seu sel. occupatione  
per se quis secum depat. quid agendum sit. <sup>De</sup> C. Graue



Phacere Dem ne iudicibz, nihil igitur ipsi preter periculum  
transfessionis huius quare? Item idem si populo dicitur  
mille prode de namqz elipituz qd e igit remissum?

quod  
Reti contra d'iden can figurat apojopesi.

De figuris ab Incidentibz

Sustentatio. Si Gr. Parados non alio d'iaopinatum  
admirabile insolens, quia suspensos tenemqz aliquandiu  
audientium Vanimos alia d'acensentes aut resistentes  
donec tandem, quod quas condita animo d'uebatuz  
apparent

De hominibus figuris exordia solent formari apud abundan

ti) Obiectio. Si. Hippophode vel antiprophode seu

Alia d'icun olol vel intellogat seipsum et sibi  
respondit vel cum alio d'icun intellogat et d'icun  
pectat d'icun seipsum et ipse sibi respondet. Itz in sa  
d'icun oculos reddat? Ratum

Item quomodo tractat? Subiecto. De Caput de.

De quoniam tractat? Subiecto. De bludis

Item bludo. Si Gr. Palabola, vel homospis d'olictio  
tra ducens ad linguam piam, d'icun esse d'icun simile.  
Itz ita celacipni nia aut glacies sol. adnotat. Liquefacta  
humana mens, ad bludis d'icun pelutari ca d'icun caule  
ut ita d'icun.

De Figuris a Transientibz

Transitio. Si Gr. exortatio in qua non tam figura est  
quam quod an figurat? Item nequid quod onta fit  
ex te inter se, Obiectio nia membra coronasqz coheleant  
efficiantqz unam quasi opus. Dicitur Transientio  
quod vel illam ab una seimonis parte, transit ad  
aliam, quod qua d'icun sit non tam preceptis, quam  
inductio, ipse et lectioe condiscendum. Unde per vari  
temporis videt? particularum transicionis



Si forte in auctoribus plures aliquae eademque figurae  
nullae inveniuntur. quae rursus ad haec reducuntur et continen-  
tae sunt illis et haec supra sunt de figuris

### Caput II

De deinde et omnibus ad compositionem elocutionis  
Spectantibus

Dictum est supra quod compositio consistit in qua in  
ordine functionibus deinde et numeris de his omnibus  
agens in hoc capite de figurae

Quid est Oratio in compositione.

Oratio est apta verbum simplicium et connectendum  
Constitutio Oratio in hoc potissimum ut vellet in elatione  
colla castul per quibus Oratio temper claret et eque  
atque ut delectetur Oratio naturaliter delectet et vellet  
plurimam potestatem. quod est tempore aut dignitate per  
ne flexuram seu redundantem in verbum collocato  
ne compositum.

Quid est Junctura in compositione.

Junctura est quae efficit elegantiam et concinnam  
Orationem. Junctura est etiam etiam pro rei accipi  
tate. et haec consistit in multis. et Junctura est etiam  
multitudine syllabarum. ideoque utandum in junctura  
ne nulla reddatur Oratio et appela coram vocali  
um et consonantium item ut aadum. ne sit similis  
do crebra. vocum. in fine medio et principio ut  
naturam naturam. Vel haec praecae expta.

Quid est Numerus in compositione.

Numerus Oratorius est brevitas et longitudo syllabarum  
cum voluptate aulicum collocatio et constitutio in du-  
bus. uno in pedibus de syllabis tri syllabis quatuor syllabis  
de quibus Conjugi Graecae de trovi

qui praecipue in principio et fine periodi observantur  
in mediis autem quicunque valesunt. Quos ratiō  
Oratoris proferendos indicavero. Credo quantitas in pro  
nunciando observetur  
edo conjicitur in Menbrolum et Periodolum numero  
de quibus nos agimus et ratiōne quajitum est et  
ratiōne quajitum est

Quid est Periodus et partes eius  
Partes periodi sunt duo una forma secunda  
membrum.  
Forma Græca. Articulæ seu incipsum, et pars periodi  
una dicitur ne vel pluribus syllabis velbis nec sensum nec  
sententiam habens. sed ultra decem non extendit syllabas  
aliquando ad octavam syllabam contrahitur  
Membrum Græce Colon quod pars periodi uno vel altero  
commate composita. seu. et Oratio. sententiæ absolutæ  
sensum exhibens aliquam apertam et superius agentem  
syllabas infra decem nunquam descendit et duplex  
simplex quod uno commate consistat, et in Oratio.  
notat numero edo. quod si cuiusque superioris hanc habet  
est morte legato. Compositum duobus vel pluribus  
commatis constat in quibus in eadem periodo  
on nullo ratiōe quam in eodem. Superius dicitur  
et hinc patet quod membrum habet sententiam  
absolutam, et quomodo sententia ex habet aliquam  
scilicet quod membrum sicut et comma sed duplex longum  
medicere et parvum. Nihilominus quod si deest numerus  
syllabarum, et sensus definitur absolutus dicitur de re  
duo Commatico  
Periodus Græce Clausula vel ambitus est Oratio comprehen  
dens unum membrum de pluribus membra et com  
mata ita apte et rotunde connexa, ut plenam senten  
tiam, perfectamque conclusionem referat atque expleat ita  
ut auditor acquiescat, nec sequentem expectet. exempli  
gratia affertur numerus et videtur

25

Quotaplex est Periodus  
 Periodi sunt duplices, primo regulares, quae aliter dicuntur  
 propriae, id est regulares, sed impropriae ut potest, quae  
 proprium membrum nunciat non obediunt, sed in de  
 pluribus modis paucioribus abundant sine membris. Periodi  
 diuersi regulares non idem  
 Periodi regulares sunt quatuor, monocolori, bicolori, tricolori  
 tetracolori  
 Periodi irregulares sunt quinque, Schinotene, Pneumatica  
 Periodi Indivisi, Ithysis et Ithysis inductio Periodi  
 Periodi

De Periodis Regularibus  
 Remane monocolori, bicolori, tricolori, tetracolori  
 bicolori Menam et perfectam complehendit sententiam  
 et duplicem simplex, quae sine commate perfectioribus  
 Metarchus, Limian, Altitator sponte sequitur  
 id est composita, quae pluribus commatis ut ficerem in  
 mandata vestra conficere cupiens, in hac constanti  
 modo addi jante per se videtur.  
 quid bicolori seu bimembris quae duobus membris poltri  
 cula redditur intel se connectis plenam et perfectam  
 complehendit sententiam ut in illa quae oblatione  
 ego autem Petrus cor scripsi, si cuius elictor sen  
 majores nostros ut causam modis ceperint neque  
 ope querendum.  
 et a tricolori seu trimembris quae tribus membris poltri  
 cula redditur intel se connectis, plenam et perfectam  
 complehendit sententiam in illa quae statim  
 legati omnia multa fecerunt, quos in ora mentum et tale  
 ducunt, ut in babilonico, oblectant homines dog  
 nonis manus eudaeus  
 et a tetracolori seu quadrimembris, quae quatuor membris  
 poltricala redditur connectis plenam et perfectam comple  
 hendit sententiam ut in illa quae statim  
 pretel sententiam ducit, nisi publico seculi id  
 dam peritalem qui hunc hororem iustitia





non vos quidem credoles fuistis, Cuius enim minus in  
Dionem coarctat sed cum speliaretis nihil epe qd non ille  
autolodate et sapienter efficitur, potest vobis nunc excusare  
m' obstitit, Epilogus est, qui cum, qui semper vultus  
tenet in gressu man. Inducatur de sententia de iustis  
qd Thapir, quia e' etiam. Inuenerunt etiam in de  
feli, qd longiora habet membra. Thapir quoniam inuenerunt  
unde dicitur lat. extenso: quia e' etiam et Epilogus  
mora ft' longiora dicitur et spiritum dicitur excedit.  
et defatigant. Exemplum in nostra oratione a me duo  
et defatigant. Exemplum in nostra oratione a me duo  
numera. Deum quoniam r' ob. Deas obbreucentur de  
ex quo loco incipit Epilogus orationis continuatur  
per hunc. et et et. Ut ut videtur et Epilogus  
orationis in istis scilicet Philippica et Epilogus  
Deliodo Thapir.

Ita Deliodo secundum ducto, e' quod habet semel  
dinem periodi non tunc e' ita quod dupliciter. De  
quo effectur per translationem membrorum. Vel per  
quoniam. Idem si non sint membra depolita: hec inter se  
conueniunt additionibus etis si pro fuerit sustinere  
membrum longiora etis. Si sit plusquam  
istud non membra. Si sit breuiter. Nam si sunt lon  
giora etiam transibunt in duorum, si quidem omnia  
et periodum. Inuenerunt Thapir.

Et ad huc Deliodo dicitur  
De Deliodo ad huc dicitur ratione equalitatis  
in generalitatis et collocationis membrorum.  
Imo. Periodus dicolor e' duplex.

Prima dicolor dicolor. Quodambo membra ft' sibi  
felice patia numero syllabarum. Quodambo tunc quartum  
et mor debet, nomen in etatem non. Quodambo debet  
qd dicolor. Anisopa dicolor. Quodambo plus e' breue. Quodambo  
tunc longum membrum. quod et tempus moltem.

de periodis  
6 aput. 12  
De simplicatione et elosio illius  
sua et simplicationis et magnam aduersionem.  
uno animato et elosione, ideo in libro de  
elatione agendum de illa, conuenientissimum videtur



Quid et quomodo est amplificatio  
Amplificatio est que ad nomen, id est ad amplum reddit  
idem. Hinc amplificatio est quasi amplior rei significatio  
factio vel effectio.

Quod idem amplificatio est facultatis dilatatio  
pals quod est quod seculo illa dilatata, palum videtur, ad  
get et dilatat.

Amplificatio est duplex alia vel voluum alia voluum.

Amplificatio vel voluum est per quam voces ipsae et  
phrases aliter atque aliter, circa eandem rem augentur  
et desunt.

Amplificatio velum est per quam oratio sumit inelle  
mentum in ipso verbo. Hinc amplificatio aliter dicitur  
augmentum, exaggeratio, sermoneis, et politis, congregatio  
et educatio, copia et multiplicatio, illi vel voluum  
hinc velum.

Hic per modum amplificationis vel voluum.

Per multa aliquos tam et reconsecro intel quos  
Quibus est per additionem adverbii, id est bonum publicum ani  
x vel solute culat.

Idem per additionem epithetorum sui adiecti voluum apta  
est quodumcumque proprium vel relaxatum. Item  
Dicitur comparativum quam superlativum gladius et ceteris  
sine in bonum publicum fertur solute donec

Itaque per comparationem ad aliam id est bono com  
muni se totum adiacit ut nulli maiore Reprimendum  
tonat cogit ad popit

Itaque et loco a notatione nominis, hoc est ex signi  
ficatione vel comparatione aut intel placet omni  
miseris alacris vide caput ad librum.

Itaque a coniugatione videtur idem caput ad librum. Item  
Publica natus fama etiam illud bono publico ocula pro  
getatum esse, et publicola dei meliatur.

Itaque per oppositum id est negat eum modum per  
sui non patet successi, id est mihi quem propter et ceteris  
Reip placere.

22  
L

pimus per dictionem suam et omnes illic modos dicitur  
 huiusmodi cap. quoniam. et aliter videtur domus sua.  
 per quoniam. Recip. bono relictano  
 per definitiones conglobatas et quascumque delecti  
 rationes de bono in prout in definitione. Penultima Recip.  
 Regnula passis impediuntur, quoniam dubium. Qui n'a  
 Reuinculatum exitum, modo vita publice. interstat.  
 coruulio, amonit. Tenima. Ge  
 Recip. qui dan. Candellatum definitat. Polonice.  
 tebo inzego. iest piecentar. 3. styl. Ro. Regio. Zive. Odaculum.  
 thumac, loca. tenia. Bozkiego. Regnula. naidlozkiego. Da  
 stan, plac. y. sladow. Dan. Dicz. Zappia. Hany. naid. du. tleq  
 adoteyo. Recip. dy. per. poltey. Hel. n. k. uol. ro. u. filod  
 dy. zy. Zny. Filal.  
 Recip. alio. in. signa. Regio. Descripsit  
 orna. Zlot. patole. dy. tacy. fortuny. Koko. Pomum. prze. Zuffaw.  
 Zny. drak. doryk. reuol. tacy. to. Zay. za. sy. Hel. x. Darp. do.  
 ita. an. cny. za. t. nie. Krolewskie. sp. awy. usty. Reptorum.  
 Phureig. ca. sy. Znlada. p. uronem. tracy. n. Trans. Non  
 nobot. tacy, y. lebo. ka. Zwy. ok. a. patr. Zay. ego. prze. pa. se  
 nus. per. Duryonem. de. qua. odet. Zbl. om. Cap. an. et  
 tatus. pat. bo. agend. o. de. amplificatione. Zalam.  
 nus. per. Sumel. t. ad. nom. o. Z. scilicet. alijs. p. uata. di. uita. am  
 p. mi. honores. de. ita. usty. u. n. a. pat. de. ual. itas. Cui. n. si.  
 pet. furus. suum. ex. ista. mat. ditam.  
 per. allegoriam. dy. totam. animam. bona. uiver. falis  
 ita. insplaud. dy. Pat. a. bono. q. ity. pat. eas. eor. u. x. i. t  
 ne. quidam. ex. hoc. loco. a. n. ampulo. Zeren. p. i. s. Janis. Zafi  
 min. sum. ordo. allegoriam. super. dant. O. t. n. de. i. das. Recip. dy. p.  
 poltey. y. Zella. o. p. Ciuium. i. ako. n. d. ob. r. ze. ex. el. x. ym. pod.  
 dan. ture. u. plaw. o. ny. ak. Z. e. m. r. u. ch. y. Z. e. m. n. i. n. u. ch. d. o. r. z. aty  
 u. p. Krolewskie. n. e. Snopet. ten. Krolej. o. f. i. t. y. o. z. o. b. n. y. u.  
 ofico. Z. u. i. a. t. a. pol. skiego. su. d. Jone. Libelo. pod. n. o. b. o. b. l. y. k. o.  
 uol. at. u. a. x. r. o. d. e. p. d. y. g. o. d. y. c. e. t. t. u. s. a. t. y. p. e. u. i. n. a. s. p. o. n. e. s. t.  
 Kroy. c. z. e. s. t. ym. p. l. e. n. u. s. i. u. o. r. u. m. Z. l. o. b. n. o. r. y. u. s. t. e. g. a. m. i. b. y. d. y. b. n. y.



poddażych panem non fulminem & suget; rozdzieli  
Ktożby orzeł solski pbes stat go mety, kto dopotrdeby  
uog ad dlececo naff cony 30tawat. Teraz 3acowji  
zabiela be Item alius. Medyko tak znaczy altera  
me by to Pałoximu tak nie bespiegnego w dydy 3m  
na krolego by Zleczenia recepte w dladych 2aack i  
nie znallast. be Item quidam

12. per multas uni rei seculares eruditione & con  
dendo in unum qui et immolati et immolati ff publico  
quales edant apud Romanos sapientes fabri Holati  
in recione. Catones. Item apud alias gentes de

13. per Synonymum super verba et vocas idem  
qui ficantes ut bonum aliter commodum utilitas  
ma felices, prosperitas successus proventus redditus  
publicum aliter commune universale. uti adverte  
Synonymum suppleat popot 3a q 3a diti. 3a bonum pu  
cun aliter, bonum dicitur. Regni civitatis civium pop  
li genti communitatis Quidam q. Meidenne  
dodawerbanzie; stimulos usque scilicet selem,  
coinnego podniece ochoty do odwa 3aych. 3a mare  
ty. Dabikie; cialosi. Dzedipopolitey cypis iakona  
ta Lijcelstwu cidentuic. Dediczao Kruia, 3alobion  
3aylug nadgroda fax mentis honeste gloriæ.

Quoties modos ingenium uniuscuiusque supradicti  
et hi modi ff. 3a q 3a diti. 3a huius agendi o. 3a  
Hocum modum subiectum noty postea mura off. 3a diti  
confructi. ony pel. 3a diti. 3a diti. 3a diti. 3a diti.  
illu. quos modos quig debet didicisse in qd. mura  
et verber. 3a diti. 3a diti. 3a diti. 3a diti. 3a diti.  
locationem, Item pel. 3a diti. 3a diti. 3a diti. 3a diti.  
utra deponentia. be

13. Qui ff. modi amplificandi 3a  
3a diti. 3a diti. 3a diti. 3a diti. 3a diti. 3a diti.  
vel bonum inter quas.



definitiones globatas ad subiectum ejusdem rei  
valide definitiones unum in locum conglutuntur unde alio  
nomine egelias seu frequentatio definitio unum vocatur. Sic  
non satis habuit dicere in eadem esse. Sed adiecit  
definitiones vide pro definitione scilicet inquit unum dicit  
quoque in quolibet quod acerbis quod luctuosis videmus templum  
sanctitatis amplitudinis montis  
aliam solis lum potum omnium gentium sedem ab universo  
populo Romano concepta ubi ordinis inflammabili  
cundi. prout. Item a definitionibus scilicet de scriptis  
Holia est. prout tempore. huiusmodi veritatis vera memoria  
nunciat vera status magistra vera  
Edus ex loca aduersione. huiusmodi ad amplificandum  
omnium aptitudinem. huiusmodi ad illud omnes alii se de repositi.  
queant. nullo. huiusmodi. quod in patres non defribui facile possit  
ex hoc loco. huiusmodi amplificare argueris. animus pulchritudo  
in pulchritudo et corpore. bene quidem dicetur corpori fluere  
nuptatam. ubi magisteratam. compluit animus pulchritudo.  
huiusmodi. quod dicitur. Sed ex hoc loco.  
huiusmodi ac subit corpus suum generosum ac pulchrum animus  
et per introducta expleuit deus immortalis ut repelleret luce  
pulchritudo ut splendet. huiusmodi et movet. huiusmodi omnes  
capitulum consolmat. audiam aduocorem. omnis corporis omni motu  
ad dignitatem. omnes conuati. prout ad harmoniam  
ad Thonepatis leges omnia membrum perfectissime diriget vigor  
ingeneret mentis ad doctum pectoris. huiusmodi. vnde capere  
net in oleo afflat homines oculis. huiusmodi labijs. huiusmodi  
collo decem affordit. genis pudoris flavina. caput venusta  
tem promptus speciem capiti magisteratam absolutam. huiusmodi  
pel universum colorem radios pulchritudinis gloriissime.  
circumspicit.  
huiusmodi. aligati hoc loco amplificare ad adde. scilicet  
et intelligit. huiusmodi. huiusmodi hunc adatepantur. huiusmodi

rubet latitanti leuitas a sumptu vota consilio et uoluntate  
non improbolum praecum blandicia ac uoluptate  
non locolum iniquis deit amentias ad delectatione  
non magolum nobilitas ad ambitionem non colopolis in  
nig plaupter ad elegantiam non alidum impule  
ad libidinem non amecolum conuict q ad compatione  
intempestuas neq damit summo telus affluet uen  
ad aliquod plolern infamiam et lax it

Stius locus per causas. Tunc pro Roscio Amelino Kro. 17.  
et sapientia by dispoluere causa vii hner occidit. Spolia  
quod quoniam amplius. Si inimicatur quae si tibi in  
citi a cum es casu ante a plodia popedisti, quam  
cognouisti si metuis ab eone aliquid metu  
quem de des ipsum a se tam atroce in inuicem  
cum a se tam atroce in iudiam populale non pos  
anquod bona Roscii fuerant tua facta. Tunc  
tunc illig filium pader pedede neque offer  
id. Uelut quod plater cotela uelut non debeat  
quando ltelis plaxptodum, bona patrid, red  
fau inuicem. Tunc Sulla Chelzogole, in  
maicodem spem empionit, pro. In huius  
exilio ponis quam in ipse de by quas uicini  
Sylla geset quod si tibi nulla causa e  
lege tibi uttelu ad illa uelut ha  
Spolia sti:

Stius per effectus. Cum alicuius rei recensem q autu  
vel cum recensem ea qda alicuius in depido facere  
possum. Et hoc loco amplius caet. Tunc: Antonius  
fecit multa damna Romanis. Sic: Doletis tres ex electis  
populi Romani interfector, interfecit Antonius.



Desideratū clarissimos viros, eos elipuit Antonius.  
authoritas nostra clarior afficitur. afflert Antonius. Si  
et alia popet virtutem a simplicitate ab affectu. Si  
dicet qd virtutis meos recitat. Quos sepius iacentes eligit.  
exstat afflictor miseresq. beat. Quos splendorem eiq. obsequi.  
placitum abiecit dignitatem. Vulgaribz hominibz hu  
milibz excolitatem, contemptis commendatorem accelsit omnibz  
veneratorem conat, 17

Ita per Antecedentia per consequentia cum si ea, quae rem  
aliquam consequuntur vel antecedunt exponimur et si v.g. suadeo,  
volucris. Ante est pendas. cum melale v. q. a debet. Antecede  
re. quoniam modum dixerit de. Ino Belmal do. D. B. eleganti  
ingenij et admiranda doctrina. artiter, multa illa p. n. a  
quae eam etiam. Quia na. scripsit. Nullo alio, magis, no. u. p. m. sola  
praeferendi et lecti. t. a. d. i. a. p. d. i. t. a. t. e. ad hoc eruditionis. Scilicet n  
ascendit ut legelet intelligendi. f. e. t. c. u. p. i. t. a. t. e. ut intellegere. Oia.  
impetulauit; et volo impetulalet. quia n. i. v. i. s. a. s. a. n. i. t. a. t. e.  
plomeluit. Sic cupiat. Sic oret. Sic et dicat, qui se p. p. e. c. e. r. e.  
de. f. i. d. e. l. e. t. Q. h. o. c. l. o. c. o. a. b. a. n. t. e. c. e. d. e. n. t. i. b. z. h. a. b. e. t. i. s. e. x. p. o. s. i. t. i. o. n. e.  
in. d. i. c. t. a. i. n. t. e. r. d. i. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. s. c. u. i. t. i. t. u. l. u. s. a. l. i. o. r. s. a. b. p. a. r. t. e. d. e. e.  
p. a. l. m. a. 18

consequuntur ut exemplum. Si omnium equalis eper  
aditio ut h. a. l. i. s. v. o. l. e. b. a. n. t. t. u. m. n. e. m. o. e. p. e. t. q. u. i. i. m. p. l. o. b. o. l. e. s. m.  
cui replumet aduaciam, compelet fulorem. Omnes quo  
fior impelleret quo capiditas imitator. eo. Sine illo fulmi  
denu sensu continuo sapientia. Nemo enim eperat qui  
p. n. a. v. e. l. l. o. g. a. l. e. t. Si qui sem omnium equalis eperat  
aditio 19

Ita ab oppositis subcontrariis seu contrariis cum subiect  
multa italia coaccluantur. Et mirabilem habet allegoriam  
cationem ab hoc loco ductam. cum de plibens ea, quae in  
various villa scribit ab Antonio homine impulsu p. m. c. t. u. l. o.  
quoniam r. d. a. A. d. i. p. u. a. n. u. m. e. s. p. a. e. t. d. q. u. a. m. m. u. l. t. o. r. a. i. e. r.  
in ea villa tuipissime o. p. e. r. b. a. c. h. a. t. y. ab h. o. l. a. t. e. c. t. a. n. b. e. b. a. t.  
ludibatur. vomebatur. Ejecta r. d. a. m. e. l. a. q. u. a. m. d. i. p. p. a. l. e. d. o.  
m. i. n. d. e. q. u. a. n. q. u. a. m. q. u. o. m. o. d. o. p. e. r. b. a. c. h. a. t. y. s. e. d. t. a. m. e. n. q. u. a. m. a. d. i.  
p. a. l. i. t. o. n. e. b. a. n. t. u. r. h. u. i. d. o. l. u. m. e. n. s. u. l. o. l. u. m. M. a. l. e. g. u. a. l. l. o.  
v. a. l. u. e. t. e. p. e. l. l. e. m. n. o. n. l. i. b. i. d. i. n. u. m. d. i. v. e. s. p. l. i. c. i. u. m. q. u. a. m. i. l. l. a. 20

E



ulla ante decabant? quae cogitabantur? quae lictis mandabantur  
iura populi Romani? mox summenta majorem omnium sapientiam  
doctis, omnes docti non ut vero, terra bulis? non enim  
domino personae sunt omnia verba edictum, notabant per  
menta vincto, murebant pulchre. De ordine

Quis locus ab exemplis cum si multa aliqua exempla si  
milia rei sententia coacculantur. Exemplum huius  
loci Amplificationis dicitur in regum Oratore, incipiendo  
a nume vocato et plene dicitur per sequentes nunculos ubi  
Caesar adfert exempla Caesarum legatorum, quibus  
non contenti statim ides sunt ex his exemplis concludunt  
seu sicut sapientia statim in se ponendam quia illi  
in legatione obijt

Quis locus ab adiunctis hoc subiect ex consideratione  
eiusdem partium et relatione illarum, amplius aliqui  
exaggerant adiuncta seu circumstantiae, equidem ut  
cuius explicata sunt, supra libro primi Caput 12.  
Nihilominus sciendum quod omnia circumstantiae seu ad  
iuncta continent hoc versetale

Quis quod ubi quibus auxiliis quomodo quando  
sepius versetale explanationem referemus. Illis agendo  
de genere. Domini et Patris.

De Antonii Comitum Amplificatione ab adiunctis prope  
nae loci temporis et sic. Philip. 2. Num. 58. Non  
propterea utis latere ubi ista gladiatores totiusque populi  
semitate, statum, sed et ista nuptii, quae se  
et tibi necesse est, in populo Romani spectantur  
de perinde? Sed non modo in iustitia, sed etiam  
auditi. Hinc etiam, intus in manu illi populi  
huc tibi accideret quis tuum turpe diceret in istis  
vere populi Romani, negotium publicum. De n.  
magister equitum cuius tale turpe opus. Si Romani  
Bisporis exultant, unum redolentibus, geminum iure et  
fatis tribunal implevit.

Quis locus a comparatione. et hic locus tum maxime  
amplificationis subiecit, cum multa inter se per compa  
rationem opponuntur. Deinde ad contrarium seu opposi

[illegible]







Supra. libri primi capite 1<sup>do</sup> dictum, est quid sit memoria  
quid pronuntiatio praesenti capite huius libri ad complementum  
locutionis dicenda. Restant ea de memoria et pronuntiatio  
hinc qua ab omnibus veluti anima locutionis, aut orationis  
Oratio et praedicantibus, et estimantibus, Itaque prius agemus de  
memoria post de pronuntiatione  
Memoria inventor dicitur Simonides, qui oblata convivium colola-  
to loco quovis cubuisset, dispreuit. Quo facto notatum est memo-  
riam signatis animo sedibus, iurandi. Quod etiam quibusque  
experimento, credere potest, quoad loca post tempus reding  
remine simul, eorum, quae tibi facta sunt. Homo autem dicitur memo-  
ria localis.  
Memoria est duplex naturalis et artificialis  
Naturalis est quae a natura nobis infusa simulque cum cogi-  
tatione nata est.  
Artificialis est quae praeparationibus alteri acquiritur, et quam consue-  
tudo inducit, quodam et dicitur praeparari. Sicut ergo memoria sit  
eloquenti et cum alijs ceteris communis, tamen artificialis memoria  
Oratio et palam, et thesaurus eloquentiae cum alijs ex-  
imantibus.  
Memoria non solum verba, sed etiam verba. Ordinem complecti  
debemus in rebus adeo, ut audiendi patientia quam memo-  
ria fides deperit.  
Memoria artificialis compulsa et conservata auctoribus modis  
locis et imaginibus, locis et loca multa animi capiat, spau-  
sa, multa voluerit, si quantos explicatos modis intervallis  
quibuscumque in edibus praestat tamen magnis.  
Imaginibus, scilicet per loca et imagines. Ordinem docet  
ita Ordo locorum, Ordinem rerum, consuevit et deservit  
quae notent et memoria repetenda fieret ex illis locis in quibus  
ex se ipsis aliquo profecti queant.  
Itaque utendum est imaginibus aliquod agnomibus et rebus in  
signis quae occurrere, et celeriter percipere animam  
possint. Vnde Minus, sicut solus atque iure, illud confiden-  
tissimum memoria compulsa. Ad id quod in hunc speciem.  
Vnde autem quid memoria excellendo sicut alia omnia  
augere et hoc sufficiant de memoria.

Pronuntiatio consistit in duobus modis et primum  
autem vox est sonus celsus acutus infrenatus in ore  
huius formati ratione et in duobus temporibus  
scilicet in formatione corporis et in altitudine propter leuam animo  
conceptam et effectum in altitudine in altitudine quod proba-  
biliter reddit in qua pronuntiantur.

Vox aures mouet; gestus oculos; per quos duos sensus  
omnis ad animum penetrat affectus.  
In voce tot epe debent mutari, quod animi; nam  
quando orator animum audientis moueri uolet ita uox  
ad moueat, sonum uox in elacundia dicitur quod uox  
genus acutum inelatum crebre inueniens in miser corda  
est, merore. flexibile, plenum, inelatum, flexibile, uox.

In metu, demissum, hians abiectum. In uoluptate, effu-  
sum, lenis, tenebrum, uile, natum ac leuissimum. In modo e-  
stia. Sine commiseratione graue, quoddam, et uno  
pressu ac sono obductum.

Quid tum pendet ab  
exultatione et usu, uoxem subsequi debet gestus et animo  
simul cum ea palele. Etenim uoxem sequi uoxem animi  
indies oculi, uoxem et uoxem intentionem. Uoxem signum conio-  
ctu aut hilaritate motus animi se quippe sonum.

Statq; Oratoris tot dactylus, uoxem uoxem, exultans more  
dactylus, nulla molis cadit, nulla arguit. In uoluptate  
non ad numerum articularum cadens, huiusmodi col-  
lectio, contractio, de. Nihilominus, os cum oculis mu-  
nentur omnium, et hoc unica pars corporis, quod  
animum ita motus tot significationes et commutatio-  
nes potest efficere. Cauendum tamen, ut in specie  
nimium immutabile; ne ad placitum et melius de-  
damus, et huius.

Quid quia Demosthenes in edictis quod opet sumus  
et principale in eloquentia respondet. Proprius ad  
Intellogit quod edictum. R. Pronuntiatio. Intellectus  
Effectus est quasi corporis quoddam eloquentia  
Quia 2do quod Orator in pronuntiatione simul leu-



ander  
wende

an, the  
Cyprian

Exide

nam

زنگنه

etiam

anim?

comi.

*bi mde*

on 10/15

cc. 687.1

207

2000

St. N. M. 2

43 R

and here

100

Bibl.

Cautionem continere

Si autem per se in genere Iudiciali Sumendum veniet aliqui  
 mentum tunc se Oratione aut potius Orationis propositio  
 dicitur statim vel coniecturalis et defunctus vel qualitatis  
 ex locis eorundem statuum Sumendum est. et tunc  
 cum in statu qualitatis pro diversitate eiusdem specie  
 cum qua et legitur Iudiciali Absolutus et apum  
 prout  
 Sit exemplum ex Oratione pro quinto Regalis  
 Argumentum. Item quod inquit ibi sub diffinitio  
 dictum est tempus quo se potest inquam ad argumentum  
 et Iudiciali, statim coniecturalis ex loco a facultate  
 per inductionem in Iudicium tale. Beatus Regalis ex ad  
 ventu vultu ex necessitate remanet in Iudicio. Ergo  
 non primo infero Regalis. Item in Iudicio. Ergo  
 ibi Regalis ex Iudicio ad vultu se potest ad argumentum  
 ductum ex loco communis ad compellat. Item in genere  
 Iudiciali statim qualitatis Iudiciali et prout  
 a conceptione prout in tale.





et metum incutiamus illis, qui aut malefici Regi alicujus  
aut nisi prohibeantur committere

IX

Ciquidem ex mente authorum, pro Gymnasmata seu  
 plebs electataneas quas refert et docet modum illarum,  
 Epiphonius dicit danti in illis generis causam; dicendum  
 non vero pretermittendum de illis dixi.  
 Pro Gymnasmata in invicem sunt. Fabula nulla,  
 tunc Phala, sententia diffinitio, consuetudo, locus  
 communis, laus vituperium, comparatio, imitatio  
 Descriptio, Thesis, conciliatio et Regulatio  
 et Genus Judiciale referuntur ista istud, consue-  
 matio, consuetudo, locus communis et Regulatio  
 de his ergo hic agemus de alijs sub illis generalibus  
 sed quoniam, de confirmatione egi in Supra.  
 Proinde ita de confirmatione egi in Supra.  
 Proinde ita de confirmatione egi in Supra.  
 Proinde ita de confirmatione egi in Supra.

6-4-29-7

Legis latio, & Obatio, qua Lex aliqua vel confirmatur  
vel infirmatur, vel confirmatur, at leges laudantur  
approbationem, et statuti operis, offendunt. His  
infirmitatibus, et aliis deinde reprehensionibus, Conjectatio  
in Rejectionem, et annulationem demum. Eodem  
tam in consilio, et ceteris conventiculis telle  
trahitur quam in magnis Communiis, Leges seu statuta  
laudant et constitutiones, et consensum dant  
et disponentibus. Quidam sunt et statuta, quae  
maxime Polonis mentibus approbata sunt, quomodo  
confirmare, vel infirmare, aliquam





[illegible]

2730 II

De Genere Demonstrativo et Deliberativo  
 In hoc loco hic libellus habet apud Clautem, autorem  
 cuiuslibet ab obliqua inventione generis demonstrativi re-  
 lationem ad inventionem generis demonstrativi  
 per se libellatus atque prius de genere deliberativo  
 de Demonstrativo vero. Etiam loco, tanquam de se  
 crispino vel maxime tali quod tam deliberativum  
 quam indicativum genus per se solum, absolvi potest  
 atque etiam media sententia non est pot. Etiam si hoc  
 genere tanquam partes generis demonstrativi con-  
 stituatur siquidem in hoc. Inveniens assignat laudam.  
 si de iudicio, et tupelegem quod et de accusatio  
 et de descriptione intelligendum  
 Neque enim hic Clautem aut totum methodum prius age  
 mus de genere Deliberativo, atque iam per se per se  
 Pet. R. 2. 7

*Ce + Rzy*

De Definitione Rationis Speciei et hinc de ne.  
 de Volubelatione  
 de Volubelatione definitione. De fit positum in definitione.  
 de Volubelatione definitione. De fit positum in definitione.  
 de Volubelatione definitione. De fit positum in definitione.

Actio generis deliberationis. Id duo. Una sua. O. quae  
et utilis apud auditores et honesta rei eligendi. Ea  
sibi corroboratio. Eadem sua. O. quae est eisdem et  
commodum eisdem auditores. Eadem sibi. O. quae est  
Pro duplex. Parte et etiam duplex finis et modus. In  
sionis et utilitas cum honestate coniuncta. Digressio  
in detrimentum cum turpitudine.  
Officium est duplex. Unum suadet. honestum. et utile. et  
Invenitur necessitas. Eadem sua. O. quae est contra alium.

## Capitulum II

De materia generis deliberationis  
Materia generis deliberationis est omne id quodquod a nobis  
fit. vel facendum est. sive in publicum sive privatim.

De quibus publice deliberamus. In quinque. Unum. De  
haec et omnes operes Regni. et thesauri. Idem. bellum  
etiam Pax. Item Custodia Regionum. et si placet  
de in finibus alaba. Item. tam. Item. pole. Item. quod  
belli. Item. quae importantur et exportantur. quae  
H. expensa thesauri. tributa. acta. Fidei cum finibus  
Et dicitur Item. Deo seu ratio legum. Item. de  
sed hoc commune est singulis. In quibus. Item. de  
si quidem omnia haec. Item. de. Item. de. Item. de.  
si de novo. quid emergens contingat. novale ge  
simile facendum est.

De quibus privatim deliberamus. sunt illa omnia negotia  
quae in istis et de familiaribus occurrunt.  
Nota quod non in deliberationem non veniant necesse  
est. et autem non potentia. et venile. impossibile  
et res naturales atque fortuitae. Item. de. Item. de.  
videtur. et scilicet in. Item. de. Item. de.

# CAPITULUM III

De Speciebus Oratorum generis Laudatorum.  
He namque sunt octo: Suadens, Deprecans,  
Chortans, dehortans, Commendans, Commen-  
dans, Consolans, Consolans.

Oratio suadens est qua alicuius tanquam bonum  
utile vel iucundum, rationibus et argu-  
mentis affirmamus.

Oratio deprecans est qua alicuius tanquam per-  
niciosum vel difficile diffidemus.

Oratio hortatoria est qua alicuius certum aut  
possibile cum fiducia facere animamus.

Oratio dehortatoria est qua alicuius animum  
alicuius ad alicuius aggrediendum, extrinsecus

Oratio commendatoria est qua alicuius et recte  
et merito praedicam, alicuiusque laudem et fau-  
orem commendamus.

Oratio cominans est qua alicuius  
castigamus vel nequiam ostendimus agendam.

Oratio coramptoria est qua deperit et deseri-  
mus in gratiam desuimus vel in amorem nostri allicimus.

Oratio consolatoria est qua alicuius in  
his reddere magis tranquillum.

Oratio deprecatoria est qua alicuius  
tuum et seditionem. sed utrumque hoc semper  
exilem non alicuius solum affertur sed omnino  
et populo. Nichil enim minus sicut hoc reductum ad  
iuxta iudicium et quicquid huiusmodi est in meliorum.  
Ad deprecandam vel deprecandam suam potestatem redu-  
citur in sequens et in commune commune  
sive conciliamus. Sive commendamus vel con-  
solamus, suademus vel exhortamur deinde nota



Nota quod ad genus Deliberativum spectant  
lectiones potius et innotatio et cetera omne  
simples quaecumque continent in Deliberatione  
sive sua ratione vel de qua ratione

Quid sit Ratio Omnis cum constructione firmam  
hanc omni potius structura quod ex ordine  
structura cuncta precepta consequens deinde ex illo  
deinde vide Cap. 3. in Lib. 1. Am.

Ratio excludi potest admittitur tamen  
ob duas causas. 1. 1. ut pateat et con-  
tis facilius moveamus auditorem. 2. 2. si  
datis non percipit in quo tota vel tota contro-  
versia. Proposito debet explicari seu compri-  
mendo am. Confirmatio desumit argumenta  
ta ex locis communibus de quibus supra fuit

Libro 1. mo quam ex propriis de quibus sequenti  
Capite Confirmatio. Vel aperte vel implicite  
deducit Rationum firmamenta ab adversa  
illis obiecta et conclusiones. V. quod notandum fore  
Conclusio duo debet facere. 1. 1. sententiam  
pronuntiare aliam de capitula dicta. 2. 2.  
motus concitare ad promovere ad aptos  
ad. Si naturalior volueris longiusdem perficere oratio-  
nem, quod si autem artificialiter assequere  
utere arbitrio et ingenio. Aliam deinde aliam etiam  
ponere. Argumenta pretere confirmationem. exempla.  
aliquid in auspicionibus seu genere deinde deinde con-  
scriptis.

## Cap. 1. P. 1. IV

### De Locis Generis Deliberativi

De propriis generis Deliberativi sunt vulgo  
tres, honestum, utile et iucundum;

Honestum e' id quod per se. propter unicam sui  
excellentiam sine quopiam alio respectu expetendu  
videtur. Honestum e' v' virtus ipsa & virtutum  
causa ut sunt persuasiones exempla &c. Vel  
virtutum effectus, tales s' res placide gesta in pu  
ce in bello &c.

Honesti species s' quod Ama Decidum, &c.

Legitimum 3<sup>ta</sup> Equum 4<sup>ta</sup> Glorio sum

Nobile e', quod facere laus est, personamq

debet

Legitimum e' quod legibz et consuetudinibz con  
gruit

Equum seu iustum e' quod stinet pietatem

in Deum et homines ut in Patre in Receptis &c

neminem ledendo, iussu suum cum tribuendo

Gloriosum est quod cum egregia nominis fama

coniungitur

Utile se' quod aliquem suum seu Com. modum

conferat iuxta auctoritatem scripturam diu dicitur in

iustum et honestum Utile tunc e' quod opit

instantis periculi liberationem, Utile honestum

quod laudes et estimationis adfert documenta,

quod talem e' duplex Rectum et Laudabile.

Rectum e' quod cum veritate et officio con

iunctum, compulsaque p' dextra iustitia, fortitu

dini et temperantia

Laudabile est quod apud omnes laudem

perpetuo conciliat

Utilis species s' ha. Necessarium, Tutum, Possibile

Probabile Congruum, Manifestum et facile.

Necessarium e' sine quo res ha. esse non potest

Tutum e' quod postum est extra periculum vel

aliam offensionem consuetudine vitanda in

tegitate incolumitate ac bonis servandi sui secundum

Possibile e quod fugatu et amplexu non e diffi-  
cile maxime velo tactu dente, post deum, auxilio  
naturalis, artis, ingenii.

Probabile e quod aliquas coniecturas de se  
mouet, quia fieri potest

Ingluam siue coherens e qd non aduersatur  
ullo rei sed conuenit.

Manifestum e quod euidentis per se, vel alterius  
testimonio scilicet Velodum grauium demonstratur  
Facile est quod nullo vel sine magnitudine  
sumptus et molestia nec longo tempore peragatur

Iucundum e illud quod honestate per se  
et consequenti voluptate, corpus vel animus  
vel utrumque simul delectat et in sunt loci ge-  
neris deliberationis superioris

Loca Dissuasione Similiter si res sed e  
contra. Valuerit. In honestum Inutile Inuentionis  
Similiter de illorum speciebus de pelen dum ut in ho-  
neti species si Indecorum Allegoria Inuentionis  
Ingloriosum Similiter de iudicio Similiter  
de Inutili et aliis speciebus dicendum et  
contra definitum. Difficile e

Difficile e quod magno labore, sumptu, tempore et he-  
reico exemplo longo tempore confusio delect  
spectabit ad dissuadendum. Sed tunc  
spectabit ad suadendum cum vix fuerit pla-  
tonis effato, qui ait: Difficilia quae pulchra ipsa  
enim Verum Naturali, nihil magni voluit cito effi-  
ci appropinquat pulcherrimum cum Copeli molam set  
difficultatem qua et in patiendi tempore eam  
tulerit legem, ut animalia magna, out m-  
in celis Valentium continerentur.



# CAPIV V

Ab hoc Capite 340 incipio de felle pro gipia  
ta gymnasiata spectantia ad genus delicti Patru  
qualicuius fabula, Narratio, Oratio, Sententia  
thesis et finalitio. De narratione esse supra  
ibi Cap 6 tam de Oratio itidem ibi ibidem  
Cap 13 De Thesis Sea Dispositione itidem ibi ibidem.  
Im Cap 14 de alijs huius accipe quatuor

Quatuor sunt  
Primo et Quatuorplex est fabula  
Fabulam dictam putat etnaclonius quasi fallibilem  
quod est falsi et non veli. pro se non in continet nisi  
quatenus alio directa. Ipsi. Sopnital sc. amo est  
falso falsus veritatem fingens. Ido est nulla  
tunc ad delectationem inventa. Quia nec velat  
et verisimilium est ut et talis loquar quod sit  
fabula. Ido. Ibi. Ibi. Cap 6 tam de narratione  
Fabula est triplex. Rationalis, et notabilis et etna  
etnaclonius est qua homo non aliquid facit fingimus  
Christi est in qua Orlumy coniungitur  
Fabula differt ab apologo quod in hoc res nuda  
solum ac finis animata. Cuius est arboris fabula  
animantibus. In fabula non nisi animata habent locum  
sed hanc deponentem am delectum nullam delectationem  
loquam. epe fabulam modalem  
Fabula et etnaclonius triplex sunt. per Circumstantias  
huc verisimile contextus

Ipsi quod ubi quod auxilijs ad quomodo  
Ido. prolixius continetur et ipsas partes velorum  
vel aliquas pro arbitrio tractant et exigentia  
fabula tractando. Itaque  
Anno pro metatata laus Quatuor in tal exordij  
Ido pro fabulatio qua intentum Aristoteli de more  
340 exponitur fabula. pro fabulatio vel notu  
rationis ito similitudo vel aliunde



*Ita vera seu necessaria quae infallibiliter innent  
veritatem docent et affirmat universaliter.  
quae ita necesse est per se pulcherrima et memoranda  
intra plures o*

Quomodo habet ita sententiam tractabili aliam  
per quam cum solam augmentati in qua fr.  
reco nota Cap. 12 Quia de dispositione in  
reco notan ita in Cap. 13 Vele tiam tra  
ctabilis per Cap. 13 Orationis sententiam loco de  
positionis perendo.

Glascow Hunt

Quid ex quoque plex. Id est thesi crengastis ut can-  
lixi. Vide Lore An Cap. ultimum, quomodo veritate  
ctetur thesi Les. + dactyl. iuxta hunc versiculum  
Propter, proo spiro, corrupto peloro  
Simpler in dispositione, vide An Tituli Anacis  
et Olyssus contentio ubi repetitis an melior  
morsu honor dandus probatur.

Quid e' & quomodo + Lactis consuetudo  
mutilatio e' + dualium orationum invicem fusi-  
o + la descendit composicio.

[illegible]

De Genele Demonstratione

6727.7 VII

De la fonction d'Adjoint, Officier, etc. et de la  
Général de monstres



Genus Compositum definitum est: id quod velan  
dem, vel vituperationem alicuius personae, vel rei  
vel facti adhibetur, seu eorum in ipso aliquid laudis  
magni, vel vituperationis.

Porro, genus Demonstrativum per duo, scilicet laus  
et vituperationem. Laus dicitur gloria. Cui omnium, cum  
plurimum, et expositio bonorum, quae alicui adhaerent  
vel communiter, vel laus hominum, vel in particulari  
boni alicuius enumerans. Vituperatio est laus oppo  
sita, id quod malum, quod alicui in se, et commemoratur  
Officium genus Demonstrativum est duplex, scilicet beneficium  
et speciale.

Officium generale est laudale vel vituperale.

Officium speciale est ostendere honestatem, et pro  
stantem, aut dignitatem, quae alicuius personae, et  
facti vel rei. Beneficium est autem vituperationem  
ostendere, et turpitudinem, et deformitatem ejusdem.  
Finis est duplex. Generalis, et specialis.  
Finis Generalis est honestas in communem, et laudam,  
et vituperamus turpitudinem in communem.  
Finis specialis est honestas alicuius rei in particulari  
laudem, si laudam, si vituperam, turpitudinem rei  
particularis.

Oratoria generis Demonstrativum per omnia, cuius  
potest laus vel vituperationem versari, et hateris hae  
est duplex, et seu ad res recensitas clares.  
In prima et saepe ponuntur personae, et res, et  
intellectus facta et

Sub personis, continentur deus, et angeli, sancti,  
et homines.

Sub factis, continentur, omnia quaecumque, possunt ab  
hominibus fieri, ut per dicta, instituta, vasa, et munera,  
et actiones, electiones, dispensationes, et adveniens.

Sub rebus, duo et plura palatior, et non, et  
per vituperationem cetera omnia, quae sunt cum virtute, et non, et  
sunt animi, corporis, et fortunae bona, bona, et fortunae



seu exacte exordij preparatio id ipsum quod laudandum  
est tandem ponitur ipsa laus seu Excomium  
illius petenda Argumenta ex locis proprijs laudan-  
di de quibus locis non infra agemus deinde  
quasi per modum comparationis fit comparatio  
illius cum altero. Propter idcirco ut in maius extollat  
utrimo Epilogus additur qui comparat vel glori-  
ficatione vel applicatione vel adhortatione. placet  
salicet res laudata postulat et albetum iude  
cavelit Oratoris.

### Quaestum Secundum

#### De Utupeliis

Similiter supra definitum est utupelium quod  
salicet sit laudis oppositum utque Orator omnia  
laquei respicit alicui commemorant.  
Utupelium eodem modo tractatum sicut et laus  
vel solum per oppositum.

### Quaestum Tertium

#### De Comparatione

Comparatio est Orator ex confelmutate velun  
collecta dem aliquid designando ut id quod compa-  
ratur in maius extollat aut in minus deprimat aut  
inequale deducat.

Comparatio praecitata est quae plus eloquium contri-  
bit quam utupelationis.

De laudis vel utupelationis capatia praeciter  
etiam comparandi possunt.

Comparatio et dicitur. Exordium Comparationis  
ipsa et Epilogo pro exemplo hanc Parabolam illi  
tarchi. Vbi Comparat Publicolan et solone m.  
Alcibiaden et Solonem. Et dicitur in Epilogo  
Adverte non oportere totas res totis confel-  
li sed quae tibi comparandi possunt in poestuna.



vel altera.

*De Lausitum* *Item*  
*De descriptione*

Descriptio est oratio quae in quod in Narratio  
ne est propositum vel ut oculis subicit. *Oratio app.*  
*hypotiposis*

Descriptio tantum habet delectationis, ut in iusto  
vicio auctore vel poeta quae descriptio ab arte  
non modo gegimus et iucundus aut iudicet ut amaly

*De*  
In descriptionibus et deo natura, et deo arte  
iudicari debet.

Qua laudis vel comparationis ita cupatis. Eadem  
etiam descriptionum qualia sunt de praeterita  
tempore. Digne legiones urbes, fluvii mon  
tes, hostes, portus, animalia, flores, equi, etc.

*De Lausitum* *Item*  
*De imitatione*

Imitatio est species descriptionis. *Oratio app.*  
dicitur vnde *Cap. 1. de. Figuris* ab *It. Lib. 1. de.*

Imitatio pro ut est pro gymnasium de expleto modo  
persona, subiecta.

*It. Lib. 1. de. Figuris* *Oratio app.*  
*De Popoia*

*De Popoia* *Oratio app.*  
omnibus et huius vel merem et actionem.

*De Popoia* *Oratio app.*  
non potenter, et introducit.

*De Popoia* *Oratio app.*  
nota persona modo, et fingit et aliter dicitur.

*De Popoia* *Oratio app.*  
est duplex. Daprius notalis, et mixta.

*De Popoia* *Oratio app.*  
notalis quae modis solos depingat.

*De Popoia* *Oratio app.*  
mixta quae utrumque simul expleatur.

In Popoia debet esse genus dicendi, ditandum,  
breve, gladium, depurandum, omni luxu, atque figura  
remota, et docet Aphthonius.

Imitatio tractatur tempore praesentis praeterito et futuro  
qua tempora non ex Verbis sed ex sensu eligenda  
sunt

Nota pro Imitatione quod in genere dicendi seu stylo  
copioso dominatur Cicero in Verbis Salustius elegans  
in florido et perquis Plinius edus.

Precus Stylus adscribitur Frontoni iuxta eundem  
cum, ito Patroclum Cap. 100

Et haec dicta sufficiunt de Propriis et Metis ad genus  
demonstrandum spectantibus. Idem redco ad primum  
genus quod prosequendo su.

## DECELY VIII

De Locis laudandorum factorum.

Quoniam intellectus sufficiens locorum, ex quibus laudan-  
tur facta multum prodest ad intellectionem locorum,  
ex quibus laudantur res et persona ideo de his prius  
agendum ope dixi.

Locis laudandorum factorum et dupliciter. alij probatio-  
nis alij amplificationis.

Locis probationis si quatuor. Honestum, Utile, iucundum et  
difficile, de his cum suis speciebus et praecipue de diffi-  
cili vide supra huius Lib. Cap. 100.

Locis amplificationis si duo. Scilicet Circumstantia  
et adiuuncta personarum.

Circumstantia et adiuuncta Personarum  
secundum omnes Rhetores communiter huius ratione  
oel pculo.

Quis quid ubi quibus auxilijs cur quomodo quo  
Huius circumstantia ex singularem Particularem ex  
phatone mox patebunt.

## Particula Quis

Ista Particula Quis innotat personam ipsam qua  
facimus quod laudamus edidit.

In persona hac adiuncta sunt consideranda tripli-  
ta.

Prima, quae antecedunt personam qualia sunt.

Natio, Patres, Genus, et natus. Parentes, et nati-  
cula, auguria, Oculi et Somnia, ceteraq;  
quaeque praecedunt diem natalem alicujus.  
Ea, quae sunt iuncta cum Persona qualis sit. No-  
men, Natura, Educatio, fortuna, habitus affectio-  
Consilium, facta, dicta, species, forma, Vir-  
tutes et omnia quae contingunt in Vita  
itaque quae in morte et post mortem alicuius  
contingunt, de quibus sigillatim acripe non nulla.  
**NATIO** designat Provinciam natalem, quae  
rationibus laudanda Regionis consuetudo debet.  
**Patria** est natio, Pars, Villa, vel Civitas,  
vel aliquid vel villa vel quicquam a quo locus natus  
**GENUS** consideratur. An majorem virtutibus  
cladem vel infamiam fuerit. Si infamia aliquo ex-  
titerit scelere. plerumque mittendum est vel dicen-  
dum illi, illi fieri nobilitatem suam mereri.  
Si vero cladem dices propter excellentes maiorem  
virtutes et famam et nomen, virtutemque patrem.  
tunc ipse.  
Item suas de nobilitate ut triples pliniam gen-  
tis in Romanorum Galenorum Dolonorum de  
Ea Civitatis in Carthagini Athenarum Graeco-  
rum Populorum  
Ita Familiae ut Aufidiorum enantia ducum  
Radibillorum, Ignoriciorum Lubomirsciorum  
Huius ita referenda stemmata per utrumque line-  
am tam Paternam quam maternam deducta.  
Item enantia Parentes et ceteri conjugum  
et agnati seu Collegata domus  
et Oculi, Auguria, Oculi, Somnia. Si place-  
re sint huc referenda. In Dni Dominici simulam-  
cladem vel infamiam portendebat suam aenata per so-  
llem animum videt per Somnium. Leone



Heceba. Doidem per accersan facem et ardorem  
Chalcid. Virgilium per eximium. Tullium. Rerum ora  
tel Augusti, vidit usq. ad Calum isola fuerandi  
inde per totum orbem tellurum diffundi.

Nomen in nomine fidelandum. Sive per se  
aliquid laude dignum significet vel quia electus  
indotum quod pluribus contrahit vel si. Artificialiter  
ex per anagrammas aut Palonoma priam idem suffi  
gati valeant. Vel si impleat mensuram nominis. No  
men enim magnum in rebus momentum.

Natura per naturam intelliguntur. Imo Dolen  
tes. Patia, tandem sexus. Atq. Deditio corporis  
et animi dotes. idq. Vel in Communi. Quia  
ex quilibet homo, Imo habet animam immortalem  
cum intellectu et voluntate. Edo. Quia  
habet elegantiam praecetelis animalibus atque  
deus. Imo Metamorphoses. Refert.

Plana cum spectent animalia cetera planum.  
Os homini. Sublime. Dedit celum tui.

Superior et electos ad sidera tollere multos  
370. quilibet homo habet Admonitionem seu spiritus  
nem concinnam, quae consistit in corpore, et spi  
ritualibus Vel in Particulari. Quia vix ali  
quis singulari habet pulchritudinem ordinem  
per omnia. Ut Aliamque curis forma digna fuit Impe  
rio.

Non quia habet orationem singulari auctoritate  
tenet. Et.

Educatio considerandum an fuerit honesta  
et honesto loco in natione alibi. Vel ubi. Quia  
omnes probos, quia diligentia cura quantum quibus  
enagistis, ligerosa. Ita tenet quos amicos et  
familiares. Thabuelit quibus alios imbeciles et  
discipulis quo referenda est peregrinationes adeo  
traces Regiones.

Fortuna fuerit ne usus fortuna prospera  
an adversa. Not ne. Dives. claudis potest folia  
comore fuit, vel non, et quo pacto degerat.

in ea orta condicione.

Stabilitas Cui ex Iulii mente est animi aut cor-  
poris optans, et absolutas aliquas in se perfectas et  
virtutes aut alia perceptio alicuius aut quodvis  
scientia quae inducitur in compendium indagandum  
proponit quibus sequatur, quibus virtutibus et ornatus  
is quoniam laudamus.

Affectio Cui ex eodem Iulio est animi et  
corporis ex tempore aliqua de causa commutatio  
ut letitia, dolor, molestia, cupiditas, modus de-  
bitus, et alia cetera suppetitas laudis arguimus  
tum si opponatur eum qui laudatur non per se  
sed cupiditatem sed modo rationem in omni virtu-  
te habere siq. ut dicit vel dictu fas est, quod non  
timore, latrocinio non offeratur, dolore non conficiatur  
labore non exagretur, voluptate non emolletur.

Consilium si demonstratur eum, curio factum ali-  
quod celebrum non casu, non impulsu alieno non  
coacte sed sponte ac consilio deitatur opem id  
cuius

Facta referenda siq. sunt praecclare gesta ab  
illo olim vel nunc facta et quae facta sunt  
dicta qui et eius sermones soleant esse, et quae  
debeant, quod literis mandaverit, et quod de illis opinio  
sit et existimatio.

Species seu venustas formae, non est quid  
ut dicitur nec ex quo est ornatus, non est quid  
ut dicitur unde dicitur id in Annaliis ait  
Allobazalem apud Aemeros propter bonam formam  
et animam praecclare in Regem fuisse electum  
quidam aut dicitur sua meritis imperatore  
addidit formam suffragium illa praestitit ut  
operaretur te de nupem. Geli, hoc ut diceret.



Nihilominus tu adverte ad Poloniam in qua ad sui caput  
eius et Eurtelorum famam fauores Principes quo  
dam nouis in pignora fuerint est. Boleslaus Chrob. et  
Boleslaus Meriton. et Vladislaus Lokietek.  
Quae contingunt cetera in vita sunt virtutes et vir-  
tutis quodam definitio seu natura perpendenda  
et ex singularium intellectione, vel laus vel vitupe-  
rium conuenienter habetur.

Quae in morte et post mortem, considerantur. 1.  
habet et quidem in morte ostantia et post mortem  
Item praesentia quae mortem postea deluxit tum  
occasio mortis et in bello  
Item sumptus in sepulchro, in medicos et Tanden  
post mortem consideranda est. Pompeia funebis  
exequiis suffragio animae. litereolum monumenta  
desiderium populi luctus Recip. tempestivus exitus  
cunctis sensum calamitatis insecutus. Item omnes  
cuncta a Corpore, quibus postulat. Item omnes  
qui toties in vita non inveniuntur, et hoc suffragantur.

Particula Euid  
Hae particulae quid denotant. Totus ipsum quod laudant  
in quo consideranda elidunt. Amo. sit ne deo homine  
et dicitur congrua. 2do. sit ne deo homine  
non possit emitti sine gloriis. hosodis et dicitur  
publice vel privata damno. 3to. sit ne deo homine  
ac iuvenia et aui et quae bona secum habent inuenerit  
privata vel publica, quae hostibus malis. 4to. sit  
ne excellens et magno in pretio habita, apud sapi-  
entes verum dicitur dicitur. 5to. sit ne deo homine  
ulla res alia, et an ceterarum omnium. pretium di-  
gnitatem, ac decus in se una complectatur. 6to. sit ne  
difficilis totq septem laboribus ac periculis, ut res fu-  
it prope creditur. 7to. sit ne deo homine et inuenerit  
et quomodo virtutis heroicis exemplo inde prope  
et prouocantur.

Particula ubi  
Particula ubi indicat locum, in quo aliquid laudandum.



peractum multum enim iuvat commendationem si diffi-  
cili loci gestum fieret tunc quam eam sit locus ille  
claudus et per quem; nam etiam locus per com-  
parationem ad alia loca excellit vel deprimitur.

### Particula. Quibus auxiliis

Hic particula indicat presidia et vires adiuuantis  
corpore et fortuna bona.  
Item in gruppenta tam animata ut ff. Iesus amicus  
quam inanimata ut ff. gladius thodas haps  
burnabada pecunia be. ff.

### Particula. Cur

Per hanc particulam exprimitur causa finalis et effi-  
ciens ut quo consilio cuius respectu. ff. Religionis  
Reipublica. Agrorum rei privata. l. lucius de  
deco de malobun metu. pane salutatis libelli  
tis tandem finis videndus, quam honestus fuerit  
quam gloriosus, quam illustis, quam utilis, quo pro-  
stante et nullus spectare uolui potuit.

### Particula. Quomodo

Hic indicatur modus quo res facta est aut fit. ff. Novus  
modus in iustato ingenuo de difficili. unde dicitur  
omnium inconuenientissimi. ff. non nisi amago  
ord. magne virtute alibi et obsequio. poterat  
hac particula de Circumstantia. Reuol et ex pi-  
mitur. et vel maxime optime per aduersionem

### Particula. Quando

Hic ostendendum est. quam opportuna et pro tem-  
pore factus illud susceptum pro motu, respectu  
sit. quam solutus per ductionem et ad opti-  
tum finem, et si difficilimum a se tempus quam  
etiam necessarium, et tali tempore fieret si nullo  
alio tam fore aut tam facile fieri potuisset de  
mactetur. ff. De bonis a tempore laudat. De cau-  
apud Virgilium. Amo. ff. de os.

Cyola infandos Troia miselata labolles  
Lus nos reliquid donauit talloq noliq  
Omnes ex haustus san capis omnium egeros  
Urbe dono socias.

## CAPO IX

De Locis laudandis et delictis.

Quidem infanum esse negotium et labor singulos  
singulorum velum laudandorum et delictorum  
idcirco paucos paucorum et praecipuis generibus  
proferam in quibus laudationis capita hoc est argumen  
ta ipsa laudum quae illis tribuantur iudicando  
Equum et epitium et sumamus a virtutis laude cum  
sine illa nihil quidquam esse et Iulio sit laudanda  
bile imo nec laudandi possit esse Iulio sit laudanda  
Locis laudandi virtutis et ipse. Amo de prole ipsi  
us quam illi tribuant et auctore et. Iulio sit laudanda  
de Legibus Nume: 25 deit quod virtus est in se  
perfecta et ad summum perducta natura.  
Mato de Lepi: Virtus est sanitas vitium et modus  
Gregorius in agnus amo in Odalium et medicamen  
tum virtus est et vitium vulnus  
Idus notateo nominis Virtus a viro nomen  
mutata est Gleebo edo Ihu. scilicet a viro  
Num 93 Quasi viri ne m. Pava epe qui pro  
tate non sit ornat  
Ito ab offertis et ut inquit Plato Iola viri  
tus nobilis ac liberos facit. Vitium ignobilis  
ignarus ac solus. Quia et virtus et vitium  
qui amorem excitat cum nihil edun Iulium  
Virtute amabilius. Quia et beatus offit quos  
enat cum beatus epe et inquit idem Iulius  
indisponere sine virtute nemo potest cuius  
tanta vis ut non possit virgine epe et bonus  
non beatus

Quia ergo Virtus immortalis nobis impetit  
secundum Senecam, hic et aliorum conjectura  
4to ab aduocatis quia ergo Potentes Virtutis sum  
ma et secundum Ciceronem ad Patrem Heren  
nium quia. Dives et Virtus secundum unde  
Pudolovo ultimo Quia honesto et laud e  
digna quia pulchra &c  
5to a Consequentibus ergo Aristoteles in Ethicis  
ad Virtutis perfectam cum dignus honore haberi  
nequit cum inquit Iulius necessarius gloria sequi  
6to a Simili. Ergo Cicero idem Officium ut  
obscuretur et offunditur luce. Solis lumen  
lucet et sic regum corporum affirmatio plen  
tore Virtutis et magnitudine. obcuratur et  
obluatur atque intereat necepe est.  
7mo testimonia. Sapientiam ergo Ciceronius  
probat quod Scipio percussus socium  
beatum ne putaret Persarum Regem. hoc re  
sponsum tulit. nequid Herede quid situm virtutis  
habeat.  
Hi ergo loci per Virtutis laudanda incommuni  
Locis autem curulebet in patriciis et iustitiam  
prudenter, temperanter pietatis resque  
modeste &c sunt hi.  
8mo definitio Iuniorum ergo 2do honestas et  
excellens a. 3to eiusdem necepsitas 4to  
effecta 5to Comparationes. 6to Contraria  
9mo Causa quod similitudines quo effata  
sapientum. 10mo Emblemata. 11mo exempla  
seu Hypothese. 12to Difficultas Virtutis non pro  
Heremipale laudanda virtutem  
Locis laudandi. Verbes Imus Oligo seu auctor  
Fundato. alias Deinceps Eduo Virtus Struo  
Figura. Ergo Quia Pacuianus ubi effigies Aquila



expulsarum alarum, quod est inuicem Regni et  
placet si nimirum volucribus sit si in solentiam  
corpore alitis sub vltima cubitibus, parte, alio expansi  
caput velo excelso monti seu lupi ravello quod pau  
latim a subget confedatur. Inde Parnicium in dno  
libe Pagonia Pagonia cyma octauus qtuordecim  
Itus municipiis Itus agli cymus Indolo.  
C. Antonius et Hallagomelus Florentinus oratione.  
Ima de laudibus Innocentii duodecimi et laudet  
Neapolim Neapoli vltis omnium quas celis con  
uexitas amaret pulcherrima, ibi namq, adis mda.  
clementia, fedalun vltis commetio feluenomale.  
et ipsa collum felilitas in coronam perpetua.  
amentatis educta, gaudentis natura Iesem, ac  
Regnum orientat, Gienium tanta vltis ballia.  
vltis vltus et studia pacis commendant.  
ad hac apertis modis et exultis, plene ad pietatem  
mentis, nil tamen humile, aut vltis spirantes.  
nam supra corporeis dignitatem ac decus felmo.  
tantus fides pudor. Tanta nobilitas animis  
luxat et gaudentis, venustat elucet, simulq, tam  
genere va, vltis ac vite contemptio ut faule.  
vltis vltis Regia vltis maie fides in vltis hon  
vltis laudandus. Animabiles vltis diuersitatem  
naturae, et aduincta animalium, sunt diuersi.  
vltis pulchritudo et elegantia corporeis vltis.  
vltis vltis vltis laboris patientia qtuor agi  
vltis qua inter volucres aequalis et accipit.  
vltis plene polent  
vltis vltis, quo aue, pleceq, laudis praesentia  
vltis vltis.  
vltis humani sermonis imitatio, qua valent per  
vltis corui picae.

Cum fides et amor in Dominos qua laude homines  
canis sope antecedit, et hac pro interit

## De Locis laudandis Personarum

Ante omnes Personas quas unti laudibus ora  
re ac superare debemus. Deus ex gloriis  
cui uni essentia tunc in personis aeterno, infinito  
immense immutabili sapienti Creatori. Reden  
ptori. Sanctificatori, honoris gloria, maiestas bene  
dictio laus atque gratiarum actio in saecula.  
Post Deum administratores eius spiritus et custodes  
nostri fidelissimi Angeli, a sua excellentia et  
felicitate aeterna sua petuntur, placemur  
tam tandem sancti et electi Dei propter hoc quod  
in omni deo cum deo regent felicissimi eadem  
laudum encomia habent cum hominibus eodem  
locos ac fontes argumentamur.

Locis seu fontes laudandi homines ut dictum  
supra. Cap. 8 hoc libro et adiuncta Epica  
Ima quae antecedunt Personam.

Ita quae sunt coniuncta cum persona.

Ita quae post mortem, et in morte conti  
nuerunt de quibus vide ibi et hic sunt Locis laudandi.  
Cum tamen in super laudi personalem, quodlibet  
etiam in particulari non solum in communi potissi  
mum suffragantur bona animi, corporis et for  
tuno. Unde fontes acuminum dicantur. Ideo  
specialiter de illis agendum, non duxi placet mot  
tendum, itaque de his triplici genere bonorum a  
gendo. Am. a. a.

## De Fortuna & bonis

Nil tam male boni meretur nomen ac ea.

quae vocantur fortunae bonae  
Dicitur quoniam omni quod uno illi velan laudem  
sequi possunt eam in super naturam habent ut  
sapienter vobisint quam plerumque et virtutem plerumque  
instrumenta aptiora sunt quam virtutem. si  
quoniam tamen illa recte uti noverit in non exigu  
an laudis materiam & portabit  
Hac autem fortuna bona quocumque omnia possunt  
ad hoc finem nobilitatem, divitias, et honores  
De nobilitate vide supra Cap. 8. in huiusmodi  
Scias nob. in si laudis exultentia est in  
ipsius audiam laudes, tunc ostendit eum quoniam  
tibi celebrandum proposuisti illi ope per  
nilum, Equape aut Superape maiorem  
tatem, illo tempore placide facta. Placide est  
gestis obsequere  
Nob. in si Superape dices eum non responde  
re maiorem virtuti eius ignavit a fieri ut deo  
notetur gloria familiaris et utriusque dote offendi  
tenoribus gaudis splendidi  
Si quoniam laudis nob. in non est docetis solam virtuti  
tem nobilitatem ope, quod quod tamen nob. in  
propter illam et odium ope et inane nomen, mul  
to ope praestantius ad laudem nobilitatem ope.  
Ipsae quam acceptam coram ipse faceret per te  
alij noverantur, quam per saltem non nati velan  
nobilitatem sed fieri non ab ope peti sed a  
cui  
De Divitijs  
Potissima est divitiarum commendatio si cum  
virtute coniungantur et liberatos ab illis vult  
ex parte proficiat, si subiectum opum opus sub  
veniat necesse fitati miserodum, si opulentia  
vitia virtutesque immundentur, in id tamen  
tum propter tum alienam, deum namque glo  
riam, referantur.



Quotem igitur laudabis in hunc modum. Cui  
non fuit fortuna: cum te pro qua manu munus  
culpa sit. Sub nequaquam id adscribi capis.  
debet sed iis, non tibi fauere. sed melius  
videt enim tuus licet animus potest te beatus nulli  
admodum dei adminiculo egat ad propriam felici-  
tatem ad aliam tamen requirit te ut ius au-  
geret donis quod illustri virtutum documento  
Iuculenter ate compendatam e, quam multis sequi-  
den. E mperum diti conditio abiectionis  
tuis excipis opibus recedat, quam multis tua libe-  
ralitate sustentis. Famulae quam multo eum  
egrotati consilium, quod tampla qd edifica tuis  
extrema sumptibus, quod virgines quaelua pudri-  
cino perclitabatur tuo beneficio collocata.  
quam praecelata insignia benignitatis tuae mo-  
menta. quocumq; intaliosi ptem, reliquisti.  
quam multis qd ad te calamitosi, degeant  
felices ate receperunt, non eos indelicat viri-  
talis qui dicitur fas libidinem ebullentis locupletis  
se non putarent nisi egnos facerent quam  
placidos nec felicitatem sperarent. fari cum multa  
se posse sequi nisi quam aliudum inelcia pepe-  
ripe. De Honoribus

Honoris nomine intelligi potest imo splendor  
quidam nominis gloria qua solet te premium  
virtutis et qua sola. (et ad Tullius) beatitatem  
vita potestatis memoria consolatur. hoc hoc  
honoris genus quod in videris quod e conestit  
non numeramus in bonis fortunis  
2do Atque honoris e genus qd indignitatis  
portat et illud a fortuna pendere dicitur.  
Ab honoribus laudatur aliquis imo si dignitate  
aut honorem quem gerit acciperet ab ea persona  
qua dignas tantum promouere soleat.

Edo si non fauoris aula et gladii subnixio clari  
euelexit se se ad magistratum aut imperium  
sed melioris sui per omnes honores peditas de  
est

3to si nimirum non foret in petendo honoribus  
ambitiosus sed inuitus ac pene coactus, ostentat  
admisit

4to si exhiberet in gelendo honorem modelato:  
nem, nec ultra se posito superbe despectit:  
sed potius promittit se ad exprimendum quicquid

humani prae demerit  
5to si quum laude delatis honoribus, perfunctus  
fuerit.

### De corporis bonis

In bonis corporis pariter terna volo numeranda  
scilicet sanitatem, robur, et pulchritudinem, quod  
ad hominis laudem eatenus contulerunt quatenus

ut ipsum optimum esse dicitur, atque

De Sanitate inquit Iulius 4to libro Tusculano  
sanitas est cum ea congruant inter se  
equitatis constantia ex quo bona illa habendo odori

et constitutio ad temperantiam, viuentis firmi  
tatem et robur, ad corporis et animi exercitatio

nam ut ad equitationem, ad venationem  
ad militiam ad studia, aliaque huius generis  
ita etiam per effectum laudatur.

Sanitate facili emanat laus si ostendat  
etiam nati ex vita temperantia ex voluptatibus  
procedit, hinc ex continentia in viciis.

### De Robore

Robur cum sanitate felix est cum  
sanitate est ut ab illa saepe non disingatur,  
et videri utamur firmitate vel pro defensione

amicorum, pro salute patriae

### De pulchritudine

Vide quidem Cap. 8 dictum de  
specie seu venustate nihilominus hinc

Edo quod pulchritudo talis est, nateque placet  
cum pudet in modesta et modestum adunatum  
habet, tantum meliorem placet, quanto illa dicitur  
concordia rationis est.

Pauca pulcherrima argumenta accipere.  
 Catonis vero quod de Lepidus lex ut ad Rempu-  
 licam perferendam eligerentur, qui forma dignitate ceteris  
 praestarent,  
 Eadem erat olim quodammodo apud indos populorum  
 collata, nisi qui pulchritudine predelegatos omnes  
 anteiret. Idem censuram purpuream cum dixit  
 sumari. Odio speciem Impetio de qua prima tri-  
 cipe. et de vero Regum scimus Maxima dedisse  
 Anobarsam suam pulchritudinem. Tran-  
 sariarum et Caco Pisoni et Cosari detulisse  
 de spondyis Impetum ut Hispaniam Hispani  
 subigendam tradiderat cum enim vero suos non  
 faceret pulchritudo Reges. cum sit ipsemet  
 Regum augustinum si locutem audiam  
 ex quo libet. Tempus limitibus conscriptum.  
 si Armendi vero credimus Regum e' non agens  
 tamen Impetio decore forma. praestabit. Deo epe  
 Chalcidicus comitodum Colonatibus Anno Dni  
 1099 salutando serenissimi Modestum Regem  
 pulchritudine laudavit in sua oratione  
 Xrephaytan roiki y daw neysoyeh c'zaroni kreni  
 ehaw ich ohwalebne d'zita, leh-stawij y usoythie  
 c'zuniy prceciqgthm y usuy piolem. Iachothk o po-  
 loles nopro. qulby tanta c'raiephre f'ui con-  
 cepum non est. Co-surat w'ea ystodich  
 prcez ne maty wieku prceciqk uwazat usnawat



y chwalił. to mi w tobie y dajm. razem w ży-  
wie wydziałem, y bez pochylenia przystawiamy  
w tobie ~~szczęście~~ fortuna, doświadczeni y doświadczeni  
Dowaga ~~Prasno~~, ~~szczęście~~ doświadczeni. ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
trzech wojenna ochota. cmentarz stawa Bogoboj-  
nosc. Bolestała Chłobęgo mefwo y ita Bo-  
lestawa. Imalego y ~~Prasno~~ ~~szczęście~~, ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
dowuch pobożności y sprawiedliwość abo równo-  
wagę. ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ w dobie przystawiamy ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
wili lilium ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ Henryka Wależyjska. ma-  
lona odozem. Poljeze przystawiamy ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
wieduch cmentarzach odczytana nieie ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
ty unieun ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ delierun wielkiem. ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
talentami in cujus cubilię odolem. ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
padet ze w Bolestawie ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
żółku w wladystawie ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
tyo ulodę w państwo ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
do Bogu y natury ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
igotł deod omnis in ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
najs mto ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
ta ante ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
gulaks ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
Dandem ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
we y wielne ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
dości ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
dum ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
plecol ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
De Animi bonis ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
Duo tantum ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
et Virtus ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
Scientia ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
sianseus ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
amun ac ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
placipium ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
est. ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~ ~~Prasno~~ ~~szczęście~~  
Dua Xerofanton

fons omnium bonorum. Cum etiam virtus et  
modus honoris longe excedat nobilitate si lūe  
eis coniuncta fuerit, imo nec facile quidem  
potest quadam virtutem statim sine intel  
ligentia scientiarum ut prudentia et sapientia  
de praesentis ordinat futura prauidet et plene  
bona recordatur.

Laudem potius mecum maximam qui optinam dum alii  
unum iudicium eludat est. Imo spernit si nec  
aliter elatam cognitione populi laudem capere aulam  
nec inflatus stans de vampsimo se impulerit  
efficit, aliosq; pre se contemnat. Sed mo  
deste de se, suisq; studiis; honoris de aliis  
sententia ac loquens, nemini se ante ponat. Sub  
mittit se potius omnibus quantum dignitatis,  
quam obtinet, et decor ratio patet.

Edo si desuper nam quas cunctis in omnem corpe  
tati, ad Patrocinium miserorum, ad inspectionem  
improbos, ad ornamentum Reip. ad ornamentum  
commendationem, ad promagatorem diuina  
gloria.

Et si doctrina qua e' ornatus respondeat  
virtuti, si quantum cognitione tantum excellat  
actione, ut velut intelligentia, et gestorum  
gloria amicat intel q' hon.

Status bonorum omnium facile. Principi velat omnia  
laudem origo per se una laudabilis per quam ornant  
omnia, quae splendorem rebus obscuris, vilibz potius  
abiectionis dignitatem, vulgari honorem, contemptis com  
mendationem accersit. Et statela vide supra hic sup q  
Virtutem potius nobilissima et ad laudem illiusmodi  
ha. p. Pludentia Temperantia Castitas, clemen  
tia Liberalitas, fortitudo et magnitudo animi  
His alijsq; virtutibus, quo quis instructus est, hoc

laudabilior existit. Sed  
Adverte, quod Principes tam viri quam feminae  
prosperitas, ut virtutes, ita et laudes habent, quae  
hominum vulgus non recipit.  
Sunt autem haec, et quidem viri Principis  
Anima pietas in deum, liberalitas in subditos Cle-  
mentia in reos, humanitas in omnes.  
Bona sollicitudo in administranda publica Re-  
iustitia, in protegendis innocentibus et coercendis  
impioribus, Virtus bellica in hostibus domandis, modestia  
in frenandis cupiditatibus, Magnificencia in sol-  
gitationibus, quam procollet modestus Tolerantia, Cuius  
Iustus etiam Rex.

Feminae Principis haec sunt laudes et virtutes.  
Anima Gloriosa genitricis, Bona sancta piaque Anima, Atque  
fidei educatio, ita praevis secunditas, Optimaq. in-  
stitutio liberorum, ita observantia, et quae bene  
tum, ita Primi modelatio, pudor, integritas  
vita, liberalitas, Aequalitas in rebus prosperis et  
constantia in adversis, Religio, prope gaudet  
ardens studio, et his virtutibus Regina, et Prin-  
cipes Poloniae, Florentiae, veteris et recentis  
testamentum monumentum.  
Et quae ut vides has et has ex Cois hominum vulgus  
non recipit laudes.

Similiter dicendum de alijs Principibus seu vi-  
ris in gradu praecminentis constitutis, quales  
sunt Episcopi, Senatores, Duces, &c. Nam hi utri-  
dem singulares suas habent virtutes, imo  
ab invicem distinctas et sibi non communicatas,  
quod consideranti patet, et intelligenti singulis  
suum officia et munera.

Deinde vero singulos hominum incommuni seu  
fuelint Principes seu nobiles simplices, imo  
insuper plebei dum adhuc sunt pueri loci lau-  
dandi sunt hi.



Anno genus tan Laternum quam maternum  
et utrumque utriusque similitudo.

2do forma elegantia. 3to ingenii Solecia  
4to modum feccitatus. 5to virtutes tenere  
atque convenientes quales sunt: Pudor mo-  
rum innocentia, puerilem ludum contemptu  
Itemq. maturisq. annis quae propriis sunt  
si eas imitatur et exprimat quales sunt Pru-  
dentia, Glauetas, &c. sic de Alexandro habe-  
mus quod cum legatis Persarum duas donis  
per, plusquam maturus descelet, nec cum  
similibus atate certare voluit, nisi Reges haberet.  
Deinde eisdem in communi dum adhuc sunt  
adolescentes loci laudandi. Hi

Primo Virtutes animi quae commendant hanc  
statem, quales praecipue sūt. Deinde ob  
seruanda in maiores modum urbanitas mo-  
graminitas ad res asperas.

2do viris ingenii quae praedit quodcumvis arti  
um, faulior et firma perceptio, et scientiarum  
difficilis dum intelligentia.

3to Corporeis debet videlicet robore virum  
et decore et dignitas.

4to Virtus etiam non ubique erit adolescentis  
si vitis adolescentia vellet innatis caelestis  
cuius modis. Omni leuitas, eracundia, fer-  
vor, tumor, angustia, temeritas praecipue,  
inflammata cupiditas &c.

Loca laudandi infirmum eisdem viris est  
ipsa virilis aetas firma et florentissima abun-  
dantia magni viribus nec cupiditas &c. non fructu  
seu uers.

Loca laudandi senes quos viri sūt. Imo Animi  
constantia inter debiles et infirmos senes  
autis 2do

Ido pietas singularis et religionis praestantia  
Itro prudentia magno celum usu comparata  
qto virtutis absolute perfectio quam nullo vi-  
roles labores potulpet, quibz ~~est~~ etas illa ob-  
noxia est,

Et haec pro interim sufficiant de locis laudem  
dignum personarum

De Celsis **XII**  
Ornamentis ad laudandum spectantibus  
Cum genus demonstrativum secundum  
bonum sit insigne ac floreat pictum et  
politum, feret ad voluptatem auditoris et ad  
delectationem referatur. Ideo maxime elu-  
bolandum est, ut secundum eundem credo  
nem, singula verba et sententiae lepidissime  
ita collocentur, et colligantur, ut sua virgine  
in aures et animos influant auditoris hoc  
autem fiet

Anno si verba nitida, lenia, sonantia, figuris  
iucunda translationibus, magnifica compositione  
elaborata glauca **be**  
Ido debent esse sententiae graves ac peracte ani-  
mi plene, ac spiritus in quibus multo plus intelli-  
gatur, quam appareat, plusq; sit acuminis quam  
orationis et copiae

Itro figuris eadit oratio ipsa, quasi conspersa an-  
sculis aut depercta gemmis illuminata ac replen-  
deat

qto in omnibus his debet esse concinnitas hoc est  
ut cinnum dicatur etiam alterum respondens illi  
dicatur, quod fit vel cum parca paribus respondent  
p contraria contrariis, fit exemplum paria in ex-  
picalone pla Texcio num. 139 At vero qui aucto-  
ritate qui fide qui constantia, qui magnitudine

animi consilijs audaciam restituerunt graves ii Plu-  
cipes ii Iudices ii auctores huius dignitatis atq;  
impelii. Semper habere vult. Contradictum exen-  
plum idem cum 1. 8. Nihil omnis Orator est cum  
Virtute. non cum desiderio cum dignitate non cum vo-  
luntate, cum is qui sedet ad qui suis Civibz qui  
laudat, qui gloria, non qui somno et convivijs ac delecta-  
tioni natus abest tantus.

Sic Cluditio etiam non solo resplendet. Cluditio  
multis modis uti potest v.  
Amo per similitudinem idq; v. cum istis particu-  
lis sic ita quena modum. De v. sine illis particu-  
lis hoc est statim per Antonomasiam appellando  
nomine eludito illum ipsum quem ad modum vel  
utupelamy. De v. loco huius dictationis per similitu-  
dinem cura particulis sicut fuit Cestus Philadi-  
ta Paulus ponendo scilicet Cestus a Paulo  
qui designat amicitiam et sic in alijs loco Clude  
hi ponendo Bupisdan loco Oratoris Tullium vel  
Demostenem loco Odiosi Vatinii loco astatii Vlipsi  
v. Adonem &c.

2do per Compactionem etiam admittendo  
Hyperbolem. v. magis supelictione. v. diminutione  
v. e neceudo scienda helcule fortior, Vlipses  
dolosior Tantalo. Virientior Celoape vel Bupri-  
le. Immuniior Cereus agiliior vento atrox, spide  
nocentior, labilior in volucribus, oleo tranquillior  
spargia bibacior, Societate patientior, Ceterse  
mendacior Potro perperon &c.  
3to Quocumq; nomine proprio si populi fac  
adiectivum. et tribue illi de quo sentis, v. loco  
eloquens vir Tulliana eloquentia. loco perperon



Vivum Danna per fidem et exemplum. & Catela.  
intellectu imitari et exercitatio providebit.

## De Genethiacis XII

De speciebus orationum generis <sup>trior</sup> Demonstrative.  
Species orationum generis Demonstrative  
typicum numerant. Pro Ima Genethiaca. 2da.  
Epitaphica. 3ta Muneratoria. 4ta Colludans  
5ta Gratulans. 6ta gratias agens. 7ma in au.  
gularis quos validicens qua salutans. 8ma  
Parentans sea funobris.

Genethiaca oratio est ut ipsum indicat nomen.  
quod ad natalem diem celebrandum instituitur.  
Sciendum autem quod apud veteres fuerit mos  
natales dies celebrare, non hominum solum sed ur-  
bium etiam templorum magistratuum, apudumque  
eorum plurimarum, quod scilicet nasci videantur  
cum primis incipiunt et his diebus solebant publi-  
ce litiis scena ubique placere. a litiis vocales  
cessare ab opere. Vltro citro munera mittere, sedere  
ludos agere, conoricia facere templis, lucernas  
fane proedium vestibula. tapers obsequere,  
eadem floribus perficere. et odorem suavi  
replete. Iti ergo litiis antiquorum. m. elant in die  
natali et quibus facile per dithusim et typos  
sui orationibus conuincis vel et omnibus  
unam vel et singulis, singula modo iudici-  
um adfuerit et reflexio ad circumstantias  
supra scriptas. huius libri 4ti adiectas et  
explicatas. Quod totum fieri debet cum explen-  
tione litiis et omni suo tunc.

197  
C. uerte sub Genethaca. Oratione, continet  
etiam Gratia lustrica uel dicta. quā haberi  
solet eodie quo instanti nomen imponitur.  
in enim dies apud veteres lustricus dicebatur.  
Imponeretur autem nomen apud Romanos  
maius die. gra die uero quā feminis  
apud Athenienses die do apud hebreos die quo  
apud alias nationes ut etiam apud Christianos  
nulla dies huius rei instatur. huius rei certa con  
stitutio.

Collegit sub genethaca. Oratione etiam continet  
gratulatorium Patroni, tum quia gratulatio patro  
ni est gratulatio natalis diei, tum quia d. gra  
tulationis Rominis uel maxime a circumstantia  
nominis uideli debet de quibus singulis di  
cturus uide circumstantias. Cuius supra allatas.  
Epitalamica Orationes est quā responsis novam  
uita societatem cum appreciatione omnium  
feliciū successuum gratulamur. Nota qd hanc Ora  
tionem præcedunt orationes rectoris annu  
tiationis quālibet ut torquis ptula martipani  
la uolvelis contineri collocariq sub munerat die.  
Epitalamica Orationis maximus usus præ reliquis  
ehunerat diea Orationes est quā utimur in ed.  
dendis siue nostro siue saluolum nomine. muneribz  
quodcumq illa sit et quocumq loco et tempore offeren

Collaudans Orationes quā personam aliquam pot  
estatem a se egregiam functionem laudamus ut  
in nostra solennis motus est etiam publicis in Sena  
ta laudare Regem. post victoriam. Item inter  
gratias agendum de laudare. legatos ab exteris  
20

Vel a Comitibus magnis Reduces tum duces post  
bellas. Vel aliquoties munere. et officio benemeritis  
de Patria Civium affectibus Piles suomodo talis  
Oratio componatur. Ordo Supra Cap. 7mum quasi  
tum Annus de laude: 1711

Oratio illaudans ejus Vulgo Panegyris quocumque  
de quacumque actione dicta, alij cuius nominis  
intelligi debet.

Gratularis Oletro e quo latitram nostram repa-  
mur alicuius ob acceptionem boni et salutari-  
nem mali; cum voto ut illa felicitate quam diu  
tissime perfruat.

Gratularia detota est oratio seu Eucharistia quod  
beneficium ab alijs acceptum honorifice deprecatur  
omnes

Inauguratoria Oratio e qua haberi solet  
dum aliquis ad dignitatem exhibetur unde aliter  
dum gratulatur de dignitate

Valle Victoria Ratio Just qua peragere proficiunt  
tes Parentes Præceptores ramus valle Victoria

Palutatoria blatioe quae latine am no gram edue  
niēti conteffamur

Parentatus seu funebnis Oratio est quae exprobat  
tur in laudem de mortuis vel consolationem tamen  
dum dolorem amicum in publicis - exequiis

Et hic diligenter sciendum, et ritus valendum in gentis  
in mortuis offerendis, legendis, sepeliendis. Si Ro-  
ma: mos est, quem siccero in Oratione nostra su-  
lucet Philippica, nec refert quod senatus auctorita-  
tatem suam in Virorum solium, funeralibus ornamen-  
tis, ostendere solitus fuerit. Et

Hoc genus Electronis indictum est Anno ut sup



Virtuti ac meritis honos habeat. Deinde et vir-  
tutum quibus intuit dum esset in vivis defuncti  
commemoratione accedant. Posteli ad amicum tri-  
nem. Deniq; et supra dixi, ad leniendum dolorem  
amicorum.

Quomodo singulae hanc orationum construi  
possint, non ipse scribo modum, sed si magnas  
orationes alias Panegyricos volueris conscri-  
bere remitto te ad librum An. Gay 5678 q et 110,  
Sci ad partes orationis, quomodo autem hoc ipsum  
fieri debeat, habes exempla in dispositionibus  
si breviores et modis est. Remitto te ad librum  
eundem Cap. 11. Sci ad argumentationes po-  
teris tuam conficere opus, quomodo verotam  
majores quam parvas debeas disponere et  
in qua forma, hic opus et iudicio nihilominus  
tamen consule eundem librum Cap. ultimum  
ubi enim doctrinam traditam habes qd  
tam partes orationis quam argumentationes  
disponi possint et solent. Attende ergo

### Capitulum XVII XIII

Caput hoc coloniam opeli imponit unde  
in hoc capite etiam alia causandum genera.  
colone alia praeceptis ornat decet. Alia enim  
tota in praeceptis tradita, nisi in praeceptis et exem-  
plis evadat, vana est conscripti temporis ma-  
gnitudo, quae etiam amara, iusto obluat odio  
est quoniam toto hoc semestri tam indifferenter  
septimanatis allatis tum in formis frequentis  
libris quam in stemmatis felix idem traditis ad  
salutem materiam pulcherrime accommodatis  
non contemnendam. Suppelle et bonis pluribus



Nempe fulgentissimi illarum splendores tui pectoris  
et ad communem. <sup>non alio confluxerunt</sup> laticiam nec nun erudita  
gloria augendam lucem profluere. Has ma-  
gnificas huius nisi habuisset augustius non vela-  
ceret. Ille album addidit calcem ut expetere  
eis felices et huius, qui suavisima datelini  
vultu enaestuosas auctoritate vigilantia  
singulari prudentia paret Divina eam  
prodiis dignitatem, ingentis animis quo huius  
melodum tempestate. Nimirum Ica publi-  
cis liberari Domini obsequiis cum admiratione  
functionibus vel sola sufficiat. Hinc si ad  
suspicionem huius in augurationem suam  
sine serenioris Cal. Sed et est concensus  
non sine placidus. Divina dignatione, erde  
in nuptia relectione felicius. In tranquillitas  
fulgore, in affris temperie nisi ut Calunap.  
plausu, coarctat tui fasibus, quos supplices  
omnes no admittere debueras ut concordibus  
ex telato votis, ad te expeditos. Gratulamur  
isti honori. Si cum horum gratulamur non alijs  
quibus quam columba. Celestis Septisolmi  
lectura dilectissima mundo te merito in augu-  
latione et eadem. Gratulamur quoque nobis  
quod cum Orbis Academiae doctorem veneres  
quem benefice et pium. parentem nostra in  
lucis cretens. Gaudet intueri iuventutem, quos  
dignus in magnis. Longe laticiam si tuas  
magnifice. Sine nobis in algentissima huius ex plura  
bis gratia.  
Et quidam autem. cum enagnifico Dno Rectore





post merita nequeant esse. Quod supplices  
a vobis Arbitri nostri indulgentissimi dum  
nos plura in herba homines obtrahimus toto  
vitae cursu illis cum votis vivamus ut Summis  
vos in honoribus vestrae virtuti debitis non solum  
fulgeatis, sed in memoria saeculorum. Et ho-  
minum aucti vera gloria iubeat radietis  
perennes ac felices.  
Et ad tamen cum hic ab oratorum consule.  
maximo triumphatore animorum radiet pi-  
mo Splendidissimo Curia Romano sole Aethiopia  
decore. et Ornamentis alano ac Salente.  
totius eloquentiae Latinaeque facundiae fonte in  
exhausto charo J. Cicerone ad Caelum Helen-  
num conscripta. hac Commutatione aspera.  
vobis futura in Olbe Polono magno. Luminis  
Juvenis Rectissimi a me tradita et explicata.  
verba. praecepta. dum Coronam maiorem Dei  
Teroptimi maximi gloriae Beatissime semel  
opatriis semper Virginis charitate honori Beati  
Joannis Baptistae Patriarchae Regni et Academiae  
Patroni cultu nec non toti Curiae Plebique de-  
bitam venerationem.  
L. D. L.

get  
m  
10  
re  
cre  
un  
Lu  
pla  
to  
cel  
sec  
ju  
ca  
ca  
na  
me  
lia  
in  
cta  
Qu  
fel  
se  
re  
se



In Tuo Nomine Jesu cuius vime incipit  
In Orationem e Marci Tulli Ciceronis pro lege  
Deotaro ad fauorem Caspitem

### Præfatio

Est hoc in more institutum periculorum positum et summa  
nisi et magna persequantur, minoribus dedegissent  
imminere. Eloquentia Candidati ad maiora deip.  
descentes. S. N. Procelas Proiectores scilicet qua  
erant veluti fulmina turres; et turbinis ictu disci  
unt, quos inveniunt, patenti conditionem superasse  
Purpureis et monarcharum ascensum triumphandi  
plante Regnatibus subiecta, alias Principum solia  
toto quæ a vertice supra sunt, tales patent ad pro:  
cellas. depressiores casus tanto angustior. quietis  
secundissime extra omnem viuentis casum, quanto an  
guiores. Vehementes in preceptis, quia cadent unde  
cadant, haud perholescent impulsus quos eminentia  
ra fastigios, iam alieno a calo venientes, iam domi  
natos, siue palatim, siue coniunctim palatos ti  
mere, expectare et pati coguntur. Simile quia no  
in Capitolio Publicola, etiam fastigiata domus sua te  
cta. demiserat nec nunc indomata erat. Neque mihi nus aures  
Cullo Nera diadematis vertice. utulidus. Deotarus  
feliciter si ut a Caspitem parte Regni diminutus  
vita tota succubaret. Non enim simplicius ille desi  
derat pingui aui a crudeli nepote, maiestuosus  
senex, a temerario adolescenti Caspitem.

benefactor a cliente, innocens a scelerato gladio  
superius Dng a nefario fugitivo Rex denigra sub.  
acto in tantam desperationem Vulcaniam propelli  
curaretur. Adeo semper maximum magnis desepimen  
idemq altitudinis et periculi centrum. In aurea  
magna fortuna Sphæra. Cuius rei locupletior  
habitu uelutatem hanc, pro Capite fortunæ Re  
qui Decorari a consule maximo. Non eloquentia  
Deincepsullo actum rationem diligentem op  
mate resoluendam sem in Dei Nomine quodam  
premitto Recognita

De C. agglomeris huius Orationis

Decotarus Rex Gallo-Graeco bello civilis Pompeii  
 partes secutus fuerat. Victo Pompeio, discedens  
 ab armis iuxta pecuniam et equotatum Casarem bellum  
 gerentem alexandria contra Farnacem exitum  
 datus filium, imo Pontico bello etiam ipse in capri-  
 vum sociatus fuerat Regi, patrem ademit, tamen  
 Regem illum appellavit. Imo insuper cum in partes  
 illas venisset, hospitio etiam usus est et donis etiam  
 dum nepos erat Decotari ex Felicia Castor nomine  
 qui sine fraude aliqua adductus sine motu vero  
 mine (nam secundum Titium ambianum non ca-  
 rebat Decotari suspicionem) illum detulit apud Casarem  
 qui eum domi suae velantem occidere voluit.  
 Sed et insuper id semper minus fuisse avarum

ideoque et exercitum compulisset. Quibus criminibus  
delectus per Philippum medicum servum Decotati, qui  
cum legatus Regius nuptus fuerat Casari etiam  
Ciceroni non ignota fuerunt. quibus Cicerone indigna-  
tus, consilio Innocentiae Decotati: praesentibus ipso  
legatus Regius cum et ipse Caesar adeptus hanc bla-  
tionem Privatam apud Casarem habuisset. Nihilominus  
nihil profecit, Nam Decotatum non fuisse Casari con-  
ciliatum et eda Ciceronis Philippi cognoscere est  
ubi negat Cicerone cuiquam Casarem, Iquam Decotato  
saepe Inimicissem a quo vivo nec praesens nec abens  
Decotatus quodquam equo bonoive unquam impetra-  
vit. licet absenti Cicerone semper adfuit, nihil tamen  
equum unquam sibi Caesar videri dixit quod pro  
illo Cicerone postularet

Tandem defuncto Casare et partem adempti sibi  
Regni et civitatis suae res, Decotatus, matre suo  
recuperavit

De cognito et de  
De occasione fine generis Causae et  
dicendi tum statu huius orationis

Pateat ex praecognito Imo occasionem praesentis  
orationis saepe crimina Regi Decotato falso ab  
accusatore, eodem Casare obiecta.

Fit: idem patet ut scilicet Cicerone offensa inno-  
centia Decotati in Gratum Casaris eundem Decota-  
tum restituat.

Genera Causalium et sua Demonstratum Delibe-  
ratum et Iudiciale

Prorsus Oratio quae dicitur defensione Ciceronis (qua  
praecipit accusator Casari) pertinet ad genus causa-  
iudiciale

Genus dicendi est triplex sublimis, mediocre, et infimum.



Hæc Oratio constat genere dicendi Sublimi, nunc  
hoc et Persalis manifestis argum. dictæ Oratio et Ma-  
gella glauca et Deiotari Innocentia et ipsius  
Prelosum Auditoria requirit ut exquisitæ Oratio  
nis apparatus fuisse.

Oratio sunt tres Coniecturalis, Definitiva, et qua-  
litatis,

Definitiva Orationis est statim Coniecturalis nam  
quæritur. Utum Deiotarus basili. apud se hospitem  
utenti insidias hauserit

De præcognitum Strium

De methodo et Partibus huius Orationis

Methodus est duplex scilicet Synthetica seu Compositiva  
et Analytica seu Resolutiva

In hac Oratione procedens methodo Analytica  
nam procedens a prima eius parte Subiecti Perio-  
ad secundam seu narrationem tandem ad aliam  
Partes istius Orationis sunt sex nempe Exordium  
Narratio Propositio Confirmatio Confutatio  
et Epilogus et tam sit in Dei nomine

De Prima parte Orationis Exordio

Exordium est prima pars Orationis in qua auditoris  
animus præparatur ad audiendum reliquum per  
sonam in Orationem

Exordium est duplex Primum Rectum seu Principium  
victum Obliquum seu Insinuatio

Rectum est, in quo statim recte et aperte atque  
sic et benevolente a poculatus paratur

Obliquum seu Insinuatio est in quo callide et latenter  
eadem quæ in Recto effiguntur

In hac Oratio Exordio narratio per Insinuationem

113  
patet sibi clementiam Caesaris benevolentiam  
et docilitatem. nam. antequam incipiat benevolentiam  
apud Casarem conciliare prius se extimescere. et con-  
tribulari aperit. deinde amplius volens eundem.  
Casarem bene vultum reddere. ostendit gravitatem  
criminis deotaro obiecti ostendit innocentiam  
eiusdem et merita in comp. Romanam. tandem  
accusatores in contemptum, odium, et in odium.  
apud eundem Casarem adducit. Singularem Casar  
vis clementiam extollendo ex quibus omnibus  
tandem fit Caesar docilis. Itaque attento ad au-  
lienaam reliquam orationem.

Fontes Cordulum et stitit. ibi Opinionibus Dignione  
superabundanti et circumfusi.  
Plausus et edictum sumptum e' ex fonte Circumfun-  
dum personalem et edictum.

Personae sunt. Deotarus accusator. Censor et Fug-  
pius accusans. Cicero defendens. Caesar iudex. tres  
sunt crimina ab accusatoribus falso Deotaro obre-  
pta.

Cordulum hoc agit duobus Exhymenatis quodum  
intra tale.  
Claus e' et in auditum. Regem illum bene me-  
ritum criminis infirmat. adeoque deum capitis  
epe. Ego grauius et periculosus est eundem defende-  
re. quod ego iuvenis. merito initio orationis com-  
moueo.

Asportum hoc Exhymema Artificialiter per Formam  
quadrilateram. Ama Pars. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Castor et Pollux, quodammodo alteri sepe in hunc  
seruam Deotalum accusant quod etiam ipsorum  
accusatio perturbet Ciceronem vel maximam  
Castor et Pollux ibi Ciceronem Castor ne deam sole  
ratum et limpiam. Ita Pars Solma Comple. et  
petro consequente ibi: perturbet me Cai Ciceronem  
illum interduum.

Orthymema. Idum tale. Solatua basar benigni-  
tas et clementia: me in spem meliorem eligit Ego  
tanto cum maiore fiducia per conceptu agredior  
sermonem quanto magis tua benignitate et clemen-  
tia hanc mihi perturbationem in omnium intello.  
Disponitur ratio per Solma Repartitam. Ama  
Pars Castor ex etate de te ibi. sed tua  
Cai Ciceronem peractum. Et Ida Pars Prologi a  
Cai Ciceronem est: tum quia prius huius in  
latria loci grande mihi unctat si modum: tum  
quia si publice in curia protam emelto quia  
toga qua Iago Iago, perdidit totus populus  
Romani aplausisset. et ad Am ibi. et ne  
etiam loci ipsius insolentia. Et ad Idum ibi hanc  
enim Cai Ciceronem Iagam si in solo. Ita Pars Basar  
ex Consequente ibi. Idum quoniam augusti oia Pali-  
etes.

Locutio ex Repetitione patet  
Grammatica et Historicam Repetitionem.

Cum in omnibus causis. Et  
Sic non Romano Valens eloquentia et. I. Cicero  
magna pro rostris habeat eximia. Nihilominus  
quasi tenuitatis sua consilium natura fatetur  
ibi in epe notam et perturbationem in dno dno  
non solum in hac oratione sed et in multis alijs



Vel maxime ideo, ut unicuique precipue de re  
fieri modestiam dicendi commendatam faciat  
Deinde metus aliquando cum palum sibi vendicat  
corq. potentiam animi ut de facultate dicendi  
multum detrahatur. Sic nam admodum expertum in thes  
taffo omnium illo saeculo Philosophum doctissimum  
qui pauca verba, ad populum Atheniensem facti.  
Eus concupis metu, et verecundia exanimatus  
conticuit. Idem Demosteni ad Philippum vel ba fa  
ctulo apud Gnelium coeque legatus.

et hoc et naxodum &c

Simil in suapotentia, quā fellidum Domini appet  
fieri. H. adeo sufficiens ad gloriam Romini seu  
Romani habuere voluerunt. Quam ab infatigabili  
masodum non deesse de consuetudini et legibus non depu  
gnade unde ha Cicero dicit. Quod est pro chitone  
habet more masodum usarpatum epe ne seluus  
quellaretur in Domini in non quia pape & seluus  
Hic Dominam velum colligi, sed quia indignum  
id videbatur et ipsa Domini in otia & fign.

Sic in Epulo &c

Qualeus erat enachina, quā tolquebantur ii, ex  
quibz & stabat aliquid tra deprendum. Seditat peltat  
inventa. choves etiam loci insolentia &c

Vel maxime experty loci insolentiam filius Ciclonis quem offi  
Pater perbelle inter caules, ad dicendum influxerat. tamen  
veniens in senatum dictulus obmutuit. Patre, & moranti exponit  
nom inter caules.

Hanc enim fas basal causam &c

Hic Cicero exprimit qd erat in odio apud Romanos per  
omnia saecula obsequati ad causas publicas in foro agitali.  
Solitas n. solum iudices, sed etiam multos populi &c

convenire, qui confidit ad audiendum non parvam spei ptem  
adhibebant ad pericendum, nam ut plurimum iudices sen  
tentiam et vota populorum spectare solebant.

Dogmata et Sententia et Modale be

num

Multum facultatis timor detrahit

um

Acta inusitatum, Legem baptis reum esse et ante hoc tem  
pus non sit laudum.

z

Multum perturbat Crudeletas aut indignitas accusatoris.

z

Crudelior ille est, qui illum in dyolum non baptis adduxerit  
quem tunc et tegere, jure natura debeat.

z

Infame et Commendationem inveniunt etiam, ob impietate  
et scelere duce,

Dolor velam vocem elicere potest. etiam ab illito

z

Clavis est dices, apud eum de facinore contra cupidi  
tam, consilium facinoris inope dequale.

z

Nemo fore esse qui sui periculum iudex non sibi se equi  
olent, p. praebeat

Includitur Sententia in illis verbis non te penitus deo  
quod timere legimus. Includitur inquam haec sente  
ntia: magna audacia ad miniculum notata est.  
Hanc Sententiam confirmat etiam fabula de Vulpe  
telio in dente leonem

De Confut. Edum

De eda Parte Oratoris Narratione.

Narratio est duplex, Vera et veli similis.

Narratio vera est in oratione praesenti siquidem  
Oratio exponit res vere gestas, circa Deiotalum  
Caesarem. et Pompeium et Catelorum.

Narrationis haec genera. Primum Digressivum.  
et de motum.

In praesenti oratione est genus Narrationis Civile.



Nullum habet partes tres. Immo Peroratio  
que e' adit' ad narrationem, eda Narratio  
que e' expositio ipsius rei gesta, vel quod gestu  
ita post narrationem que est exit' et Summa  
Narrationis Conclutio

In oratione presenti, sunt omnes istae tres  
partes

Peroratio, in qua Cicero stetit sibi diam.  
exponendo fraudes et indignationem accusato  
rum, in odiung' eos apud eosdem inducens  
adq' ipsam causam persequens et qui antea  
legi Decretum se amicum praebebat, etiam  
non eundem, tantis suspicionib' et falsis cri  
minib' absoluit, est ibi. Sed antequam de  
accusatione ipsa d'lo de accusatorum spe pau  
ca dicam

Narratio, in qua Cicero rem totam ut gesta est  
ponit, qua occasione et quib' de causis  
Decretum Pompeio adheberet, deinde laudem  
Pompeii et Caesaris, prudenti comparatione  
explorat apud Decretum non aliqua ten  
tate, sed communis illius ab eis decessisse  
 tandem ad extremum, ignoscendum erat Deci  
tato, qd partes Pompeii secutus erat et haec  
est ibi. Si est Rex qui senatus ha nomine  
sape honore ut ipsi mi decretis appellari pot

Post Narratio quae est tertia pars claudit fieri  
narrationem et adsequentem descendit oratio  
nis huiusmodi per profectionem est ibi. Qua  
quidem ate in eam partem accepta ut Cicero  
Sciatis quod Narratio in praesenti oratione  
plena est probationib' ex statu Coniecturali  
quem ob causam plerumq' in iuribus illan esse



principum confirmationis. cum nihilominus et  
iuxta precepta et indubitan orationem confectum,

Locutione Repetitione patet  
Grammaticae et Historica explicatio

Non nulla patet hic ex argumento huius orationis alia im.  
Suis fuerit Pompeius quis fuerit Caesar alibi offert. Petet et  
textu facile intelligenti a legente. Quia difficuliora videtur  
huc explicatio.

Quid de conditionibus tuis de

Sua fuerint conditiones ipsa Caesaris refert ex Joanne Julii  
cio non iuxta conditiones Principum fuerint belli coacti  
Sed sic se habet ut refert Joannes Cyprianus

cum Provinciae Consulares Hispania Pompeius Caeso esse ait  
Patricium bellum Caesari Gallia Germaniae dedit se pot. Ita.  
rursus perisset et Caesari in attelam lustrum prorogata esset  
potestas decretisq. a decem tribubus consulat et Pompeius  
Julia uxore iam defuncta. suspectus haberet Caesaris opes  
charcellis Consul de Caesaris successione agere cepit.

Hic vero pacet a ian in illa novem annos universa provincia  
non obnuebat modo in proximis. Omittis sui obsequio sed hostes  
Sed adversantibus Pompeianis decretum est. ut demum exelatis  
veniret. Petet mole majorem. Celat conditiones allatae.

Id ille nisi et Pompeius ab elmis cederet et nisi decretis suis  
se non dimissum respondens pro hoste habet. Itaque in Provin  
cia cum exelatis Romanis corpus egrediuntur tunc tellos  
ubi intatit ut Pompeius cum ceteris capiam et inde  
duabusque fregit ibi obsequio a Caesare. ex coacti in gla  
cias Caesari Romanos universos velatim dilectum suum  
militibus dividit. Postea Messianam opugnat Perseguit  
et effugium Pompeianum. Duce in Hispania. Super  
vit. Inde Romanus in Emathiam venit ibi decretis  
Pompeius in Campis Phallicis in Aegiptum fugit ad  
teum caesus supra spectante Colchis confuge et alter

106  
filius est intellectusq; alter enim filius in Bibiam cum Catone  
et reliquis exilium ad Subam Regem confugit. enox  
Capr. Regnum adiens biennium ibi consumpsit et Phari-  
nacem suscepit. Inde in Bibiam navigans Scipionem  
venit. et Subam ad mortem compellit. Caro ipse sibi strico  
mortem conficit. Porcii Filii mundam se confelant ibi afa-  
le exequant. Ceterum etiam interfecit Scipio vdo senis  
hunc. recitavit. Post hoc Capr. Romam revelat triumphatq;  
quiescit. Hic finis fuit ipsi belli civilis.

Logometra et Peritencia enolales

ad Ingenio usq; atq; exultatione valeat quid dicendum ad causas  
non sine spe venit.

ad Inexultato animo facile fictum Crimen respicit  
ad Rati ita placidi et ut nulla resedisse in illo similitudo reliqua  
Peritencia.

ad Vir amicus sing aliter impetio et Res publica de salute publica  
fortunatq; ciu. um namq; non extimeat, quia ibi de inclusu  
sua epi. inet

ad Quod dicendum si quis vbi eius auctoritatem cepit quia omnes  
locuti s.

ad Facile omnes sequimur in quos uindicta atq; hntes omnes  
ornamenta expellunt, tum ipse plurimum et maxima con-  
queuunt.

ad Vbi amicus ad pelliculi non ad Victoria Societatem conit.

Cet. IV. 3. IUM.

De Petra Parte Oratoris Propositione.

Pro. e qua breuiter et dilucide summan totius rei complexus  
Totus duplex simplex et coniunctus.

In praesenti oratione e. Proo simplex ipsam enim testatur  
modo expunctum probandum. Vbi. I. Voluit de totius casu. Ca.  
salem Romi sua uersantem odidit.

Primum hac lic. Voluit Figulus molisso Alexi et Graui  
thori.

Proo hac est sub Proo 15 continet hac media periodo ubi  
Igitur non modo a te periculo libet sed etiam horum amplissimis



olnaty aliquetur domi + e sua interficere volupe.  
Elocutio hujus Proverbi patet Grammatica et Historica et  
plicari nulla.

laun

den

un

Dogmata et Sententia molles &  
Nemo a periculo libelaty libelat dem suum paupiat in peri.  
Sedq; beneficia nequit  
Atque hinc amplius olnaty e longeva in columitate piceas ut  
Non hominum est suspiter domi sua vel partem multo magis  
benefactorem interficere velle.

Capitulum Attum  
De Quarta Parte Clatronis Confirmatione.  
Confirmatio et poonis latronibz et alij mentis collatatio  
Confirmatronis hujus argumentis Enunc  
Argumentum hoc ductum e loco Commun. ad pugnantibz  
populos veli generis sediciplin de ratione criminis hile.  
Nullq; Vir prudens plibz humanz benefactoris sic fideat  
in sedas. Ora devotaty et d'm prudens humanz plibus  
Papa Casali uti. Pro et benefactoris suo nequam nequit  
in plibus  
Argumentum hoc disposuit Oratio per. Pro siue patet  
Amia Pals Polma. Pro poita e' e maiore elogijs  
e' a medio pelidit sub h'ro d'ite d'it tu nisi d'm  
fudisissimum iudices suspicari. p'posito non potes be  
Ead' Pals Polma d'ao Proonis ab ena melitiae signa  
fudis et dementia ibi. It enim omittam cujus tam f'elut  
Sceletis be Ita d'ao Polma Apunpho ex minore elogijs  
m' ubi enim elatit virtutes et melita devotaty ibi. Pro d'ao  
no et credo. hac domo incassaty et tenelutq; non videbat  
Ita d'ao Polma d'ao apunpho ibi. Pro d'ao Casali  
Virtutem devotaty f'elut appollat e'q; ibi. Non t'it est Cas  
Casar & Ita d'ao Polma Completo e' elupio d'ao  
d'ao ab opoiter e'q; ibi. d'ao d'ao f'elut ne in h'nt  
imprudenter eadele p'pet be



207  
Elocutio et Deprehensio patebit  
Grammatica et Historica Explicatio

Nisi fuliosissimum eum iudicas.

Fuliosus est nomen ambiguum, accipitur enim ex sub  
et petat e: iuxta Grammaticos, Saemodocum vero  
sumptum significat illum hominem qui habet utrumque et sum  
instrumentum Principis anime facultatis quod dicitur Philo  
sophia: iuxta Philosophos. Fuliosus differt ab insano, quia  
insanus ille est cui mentis sanitas, non satis conseruat,  
ita ut aliquando officium aliquid exequi possit, et commu  
nem vitam cultam tueri. Fuliosus autem est qui omnino  
mente alienatus est. Idem fuliosus differt a mente capta  
hinc fuliosus dicitur quidam animi agitur essentia  
captus autem inquiete peragit aliquid nulli fulio di  
iudicio mortuando. Vnde mente captus ille est, cui pars  
rationalis vicinata est: quo fit ut sibi non consistat, et ita  
iudicium saepius perdat.

Quia prudentior illo dicitur

Prudentior est virtutum omnium Princeps, reliquis omnibus  
impulset, ac totum modumque obtemperat, eorum omnium di  
nem modum occasionem et sum veluti quidam mentis  
oculus laudipius ostendit. Plato appellat illam scribam  
qui semper intus manet et desidet. Et vero aliquis prudens  
quidat, oportet habeat, ingenium videtur memor, et fuliosus.  
Deinde statim a puero animum exerceat, non molliotomno  
torpeat, valiosiusque circa exactas speculationes et  
Philosophiam. Tandem de virtutibus et vitiis huius  
et perentiam adipiscatur. hinc prudentia habitum putet  
duobus compalati modis. Ino disaplum et cognitione mul  
tiplex eorum. Ideo desione et edisipione multum eorum.  
regionumque atque consuetudinum illarum. Atque prudentia  
hinc decorat laudat.

Nota Constantia de  
Constantia e: quini firmitas et mentis etiam, totq  
clabatur obis, id e: Helamq fortunam, prosperam, et aduersa  
eque animis salte nulla imbecillitatis signa vel pupilla  
mimetatei, tum mollitiem demorflando Talis fuit in delotulo  
Fides non sit addita de

Fides e: mutua gentium et stricte animorum compages  
Fides fuit Munapom clatolm, et fundamentum iusti  
tie dictolm conuololm constantia et delotus offq  
sanctissimuz pectolm humani bonuz, q nulla necessitate.  
ad sellendum cogit nullog collampit atuli fide omnd  
ole hedro laudat Publiuz Ing Consul qui pugnatusq contra  
Pyrrhum Regem a medicis regis epistolam accepit, qua per  
mittebat. De Regem Veneno necatulus epe si cuboret  
ille epistolam rempit Pyrrho et monuit ut sibi caueret  
ab insidiis potiq amicum qm hostem non ob similes fide  
in delotulo celebrat hic Cicero.

### Dogmata et sententia C. Modale

- un Philosophus homo nihil recte agere potest.
- in Nemo tanti sceleris e: ut in corpore tu deinde penatium  
necaret hmem.
- P Inaudita impoluntatis off omniun gentium atq omni  
memoria clatissimuz lumen extinguit.
- m Inhumani et ingrati animi off: in benefactorem & bonum  
enecit.
- in Cupis tanti sceleris off: reges finitimos liberos populos socios  
proin ad omnia deniq omniun adma contra se unum  
excutit.
- un Homo inconsultus et temerarius suum non videt intentum.
- un Quod fieri nec in homine implacenter adole pop et ppter  
meha placentis carit nec in fauore suum nup epi id in  
amertipm, id nemo et a. u. lo optimo et a. d. homine su  
to contatuz epe confagat.



De Quinta Parte Orationis Computacione  
Sed sit disputatio et quas habet partes. Ad istam  
Computatio huius Orationis in duas est diuisa partes videlicet  
parte Oratio negat Casari infirias factas a Deiotalo. In ista  
parte. Soluit obiectiones aduersarias dum quibus instabat  
Deiotalum, infenso animo super in Casarem.  
Computatio huius orationis incipit in oratione a Complexione  
argumenti Confirmationis ibi. Sed igitur facinus nec homi-  
nem implens item de.  
Argumentum. Immo Computacionem sumptum est ex loco disputato  
nisi ab adiunctis loci. Modi. Et tale est Deiotaly. Sed per  
infirias Casari atque eandem occidit vellet, hoc facinus perfici  
perpetuaret tunc occulte. per venenum, vel in aliquo  
loco privato quoniam palam non est. Sed nihil huius fecit Deiotaly  
Ergo nullas stultitias infirias. Dispositum est hoc Argumentum  
per partes Computacionis. Prima pars Computacionis  
Prothasis est ut dixi simul cum Complexione. Con-  
firmationis ibi.  
Sed igitur facinus nec in hominem implens item de. De Deo  
Computatio per Hippopholam ibi. et quoniam non modo non male  
dubitator se se suspicior de. Secunda pars Con. Antiprophasis  
est ibi. Quoniam crimen in causas de. stadars Con. Antiprophola  
Sed si est exposita ex loco disputandi a negatione ibi. tam  
ab inconvientem persona accusantis et meritorium a pignis  
tum ab exemplo per Comparacionem Regis Attali. atque ibi  
ego me hercule cum Casar intromittam. Ad me. de.  
Argumentum Idem. Dispositum etiam ab adiunctis persona  
Deiotali tum a pignis tale, de. si. Deiotaly se ob Casar. solu-  
peret occidere, aliqua regia. appaui perit nempe. Et de pida-  
re vel tumultu et turbatio, sed nihil huius. Ergo Deio-  
taly non solum non stultitias infirias. Sed ne elouit. Ad  
Dispositum est hoc Argumentum per partes Computacionis  
Amadars Prothasis est ibi. Obiectione Casari Casar. Ad  
temporis de. Ida Deo Con Hippophola. simul est omnia.



Antiphrasi conuincta. Antiphras de ea est egle illogismo  
est ibi Numqua tepidat is xum qui tumultu de  
Argumentum 3ium Sumptum ex loco confutandi a Repu  
gnantibus tale, aduersarii non inueniunt in loco et tempore  
designando Ergo falso crimineatur deiotadem. Disposita  
o hoc Argumentum per partes Confutationis Ina pars ex  
spequente Althasi ibi Quid estur Causa excoptadi de  
Edu Pals Hippophole de ea Antea deat ibi Cur te latum esse  
vit Ceratum de Cram Sciendum qd aduersarii dicebant de  
deiotalo partim tempore, uerum partem in balneis partem  
propterea factas fuisse infidias 3. p. Conf. Antiphrasi  
Ibi Insuperdenti inquit diem supulit de Ita de Conf.  
Antiphras de seu deyr. et expedita tum per negationem  
tum per exercitationem tum per Roman. Idq. ab aduersariis  
et e ibi non deo Causam loci mutandi de Tandem hoc  
Argumentum, Iudic per Epiphonema. ibi Itabes croni  
ona infidialur. de  
Argumentum 4um Sumptum ex loco confutandi. itaq.  
ab aduersariis et consequentibus tale Bully ofuuii scolaris  
a se nisi de mero dimittit sed. Phidippus credidit fuit mupur  
a Rege deiotalo Roman. Ergo non fuit scolaris ofuuii  
seu infidialum, Dispositum est hoc Argumentum per  
Partes ofutationis Ina p. Althasi e ibi nihil enim dixit  
anphig de Edu Hippophole ibi holun inquit clam confusus  
Ita Pals Antiphras ibi. Quid tum de Ita pals Antipho.  
phole est expedita ex toto illogismo ibi Ita Domens  
ille erat ut cum de

Docuitis ex Repetitione patebit  
Similitudine et Hyperbica explicatio

Chunelade confutatio de  
Vellum munelo est idem qd Non. V. muneribus ex quo muna  
autam accepit Hyperbica Ino pro dono qd derat ab alijs  
qui mutuo elga ve animo et et dantes dantes offiui  
pals de offiui seu munere 3um pro spectabilis  
reatus et catelis plausibilibus qui dantes alieni aut Regi

a populo quasi muneris ergo exhibent.

In potione vel in cibo

Poty a potione ducitur sicut et Coby a Cebando poty autem  
communis quidem omnibus aequè hominibus ac brutis et aequè  
viri et similia Coby non tamen vel Saturni endy et Ma e  
Cebolan hinc inter et bruta devesperis deinde potes  
vocatur quæ a medicis daty soli hinc agrotandi.

Qualis Rex Attaly de

Hic Cicero apertum minorem intelligit et si Bruius  
in nominibus Regem deprecatur qui non Attalum, sed  
Antiochum id fecisse testatur.

In Publium Sylligium de

Hic intelligit Publy Sylligium, qui ab Africa deverta ne appe  
laty et hinc Roma modus erat ut in pædium  
fortitudinis sue laboraret etiam devertalium gentium  
non in se devertarent.

Reg. de Thumantiam de

Thumantia Beret celeberrima Civitas Hispania, græcè Bel.  
Cum cum idem Publy Sylligius obsideret, nec patria atq;  
campum apertis campis egrediendi daret coegit primo ad  
fanum tandem ad se suaq; omnia cum libellis et re  
bus igni devertendos.

de Cassia de

Assine an Rex quatuor Orbis partibus atq; amplissima  
et de se na dividitur in majorem et minorem.

Regio animo et more pauper de

Per animum hic Cicero intelligit magnificentiam qua  
est virtus in magnos sumptus in magna ex collecta acta  
spiciens Per modum ferme intelligit lex et perpetua  
dine nata Nam omnes Reges et Principes sed et  
Impelatores Romanos transiit per ditiores suas  
tenebant tum hostio de quali tum muneribus exornate.

In Castellor Ducium.

Ex ipso hinc patet quod fuerit quidam ab hoc locus  
omnium in ditionibus decore collegio Gallogracie ptus  
Ne signa Cæsa in ipso de

Signa Cæsa hic intelligunt sine statue Imagines



et effigies validum tum dedum tum helodem dy tam  
ex hancodem per obbenfana sua colebatodem  
quam popliodem Anteratedem. De Intelligit ex elithy  
qui segnis Greis dtabatur quemadmodum Gaudis kra  
eius, argentea aquila in secundo suo consolaturofus.

- um Dogmata et Sententiae notabiles  
2 Non sapienter ac credibiliter crimines debet deponi  
m Praeterea crimines et si regem, fugituros deo sedulum  
accuset  
m Si medicus fingat aliquid veneni crimen et si avaritatem  
torque. tum a consuetudine criminandi non multum de  
abhelet  
um In humanitas ruberiolet hntis fortepe celabit. Iovis  
hospitatis numerus nunquam colat potest.  
um Magnificentiis pira donat. Regis nisi animo et mole donat  
um Omnia meditate et quiete. fiant ex hntis gloriis  
et laetis pira disciplina  
um Pelicula sum, est semper invidias ei qui peperit de se <sup>capit</sup> dicit.

Reliqua pars Accusationis duplex fuit he  
Ibi hoc loco incipit per hanc idam Partem Hypotheseos, quae  
ut ex ipsa Obiectione patet, habet: duopuncta. in primo puncto  
solvet Obiectiones Quas quatuor. circa exercitum Decotale obie  
ctas. In  
In id puncto quod Decotale arg non fuerit speculatio  
consequenter non fuerit alienis animo abasade affen  
dit, quinqz obiectiones circa hoc solvendo

Quantum ad Amum  
Obiectio Amataleis Decotaleqz dicit exercitum ita sapientem  
Ergo fuit infensus capiti. Ergo  
Hymenoma huius obiectionum dicit. Quia per partes Computat.  
In Obiectionibus.

Amataleis dicit hanc esse ex Consequencia ibi. Reliqua pars  
Accusationis duplex fuit. he. Ita pars Hypotheseos off. ce  
Ante id. ibi. Cetera exercitum cum contate magnum. Et  
Ita pars Antiphrasise est ibi. De exercitu di. cum breuiter  
Ita pars. Antiphrasise seu ipsa repetitio obiectionis  
est sumpta ex loco contextus, ab adiunctis et negatis  
ad



ibi. Namque earum copias Rex Deiotalus habuit de  
Obiecto idem Deiotalus, auxiliariis misit copias ad Colur  
adherentem Pompeianis potentesque ire perhibuit. Ergo fuit ini  
mius Casari;

Enthymema huius Obiectionis. Dis. Per iterum peripaltos  
Computationis. Insuper pars Omphiplothesi, aut Hippophola  
ibi. Et misit ad Colur, misit quoniam. Ida pars Omphiplothesi  
Antiplothesi; est Hippophola sumpta a repugnantiis, et repetitione  
quodam quodam velisimile sit. & aut non habuisse Regem.

Obiectio Item. Non bonos milites misit huius Casari Deiotalus  
Ergo simulator fuit amicitiae, cum sepe iterum infensus  
Casari;

Item Enthymema Dispo. Peripaltos Omphiplothesi  
posuit Hippopholam ex Antecedente ibi. Adde etiam  
illud equites non optimos. & Ida pars Antiplothesi seu  
sumpta est a liberatione ex loco Computandi per Cas  
dilationem, estque ibi: Veteras fides Credo Casar nihil de  
tuam equitatem.

Obiectio 2<sup>a</sup>. Inter milites misos fuit quidam servilis  
Ergo Deiotalus hoc fecit ad contemptum et contumeliam Ca  
saris.

Dispositio huius per partes computationis. Insuper pars Omphip  
lothesi est Hippophola posita ex Antecedente ibi. Adde etiam  
illud quod ex eo numero de Ida pars Antiplothesi seu  
est posita ex Consequente. Expediat ex loco computandi  
a delegatione ibi. Non arbitror non auxilium de.

Obiectio ex Repetitione patebit  
Grammatica ex Stylistica explicatis

In Speculo fuisse.

Specula est locus altus et eminentis, ex quo omnia circumquaque  
prospici possunt unde speculator si itaque qui omnia a longe  
advertit. Item speculator etiam dicitur qui neque sit  
tem, inter duas partes sibi abinveniens, sed aduersus tenens  
utriusque partis rumores auscultat et intelligit ex his  
naturalibus.

### Ad Calpurnium nepos quem.

Scias amo quod Calpurnius est mons Urbis Romae ex septem  
a Labio Vibeno nobilissimus Duce Thespo ductus. Quod Romulo  
adversus Saturnum Regem cum accersendis vendit aqua  
Oculi montis aut Calimontana posita. Hunc montem  
Tullius Hostilius Urbis addidit. ibique ipse habitavit. quo  
frequentius habitaretur. ut inquit Livius in eo habita-  
vit Ennius Poeta.

Scias idem quod fuit Calpurnius Nomen Patris Saturni.

Scias tertio, quod Calpurnius Orator Celeberrimus in genus fuit  
discepus Ciceronis de quo extat illius sumptuosus obsequium  
postea ab Attiano quodam accusatus quod cum Calpurnio  
conspiciat in perniciem Reip. quodque a Clodio  
Clodii Nodae extorsisset, extat venenum propinquet de-  
sum est a Cicerone elegacissima illa Oratore. quae etiam  
nunc extat.

Scias quoque quod alius fuit Calpurnius portus patris Urbis  
cuiusque dicenti cum Pius Capiti eius in sediret ab hanc  
ce responsum est. de impo aere. Cumque utroque  
occupat Republica Cum tamen intellectum quae can-  
dipat intrepide tamen aem occidit. Vide non ita multo  
post cum quadraginta familiae suis hominibus effertur  
etiam.

Ex his omnibus patet quod Romo fuerit familia Calpurnia  
de qua etiam praesens Calpurnius descendit. qui tamen  
cum a tanto lumine nobilitate quidam derivata fuerit.  
nec non de huiusmodi famae ignatus nepos, ideo  
Oratio contemptibilis illam dicit.

### Scrum Turbatione de

Sciendum quod Servi Muldian Romanorum contaminati credebantur.  
nec admitterentur nisi in summo viceposita atque deprimi non  
Reip. et tunc donabantur Annulo ferreo ad deservium nobilium  
qui vivebantur audebantur. Item donabantur pilleo non  
toto tempore. Servitatis populi fuit. cunctas incedere.

Legionata et cetera et quodam.



Unus Boni. Unus est finis. Suis et excursionibus hostium et  
latrocinis tuetur.

Deinde Delicatosus plenius opus illud semper fuit, velle infelle bellum  
populo Romano.

Infame est servum naper et vivere.

Servum inscelle convinci culpam dominollam tu per arbitrium.

Quantum ad Edum.

Sed scilicet Deiotolus infensissimus speculator fuit, hac pars inci-  
pit paulatim numerum. § 2. ibi. alieno autem ate animo fuit  
In hac parte. Obiectiones et quae, qualum.

Obiectio una talis. Infaustus alexandri belli auctus sperabat  
et optabat Deiotolus. Ego infensissimus fuit speculator successum  
Casalis. Dispositum est hoc factum per partes Casalis. Ant. ibi.  
Hanc pars Porthasus ibi ut ibi est paulatim numerum. Ego alieno autem  
animo ate animo fuit. Ida pars Hippophola ex Antec. ibi.  
speravit credo diffidens tibi, alexandra de.

Ida disputat Cicero. Antiprotasi omnia pro Antiprophola casu si  
ponit argumentum ex loco desumpto ab oppositi et de  
pugnanteibus propter. § 3. ibi. Iudiciali. Status Coniecturalis  
a voluntate. tale. Deiotolus non solum Casalis pecunia munda-  
dit exercitum aluit, sed etiam ipse committavit. Ego infaustus  
non solum alexandri sed et attolus belli exitus, hanc exopta-  
bat. Div. Natolus per Formam Spolitum. una pars pro ex an-  
tecedente ibi ad eo ipso tempore pecuniam dedit de Ida  
pars expositio a bello africano, de quo licet infaustus numerus  
accipiebat Deiotolus, nihilominus in laudem boni propendens  
animo, auctionatus quorum libertissime sumptus subministravit.  
ut, estq. ibi sub num. 55. reductum est bellum africanum, fructus  
Ida pars Complexio ex Consequente est inclusa in expeditione  
ibi: quo tunc erga te Rex animo fuit de.

Obiectio Ida.

Deiotolus gauderebat, dominum amicum suum pelippe modo et Caesar  
non esset superstitis. Ego tamen infaustus belli africana  
reductio ex quo libertissime optabat. Ida pars Nota  
ni ex Insequente ibi. Et ea inquit tempore ipso de. Ida pars Hippo-  
phola ibi. Inq. cum esset ei nuntiaturum. Hanc objectionem Cicero  
refutat plene a Statu Deiotoli. Ida a Depugnanteibus  
honore tale argumentum.



Deiotalus mansuetus et humanus, summaque beneficum  
sibi a ceteris vultu plebistorum memor. Ego nec gaudere  
poterat, de interitu domicii amici sui, nec infenso ope animo  
adversus Cephalem benefactorem suum. Dispositio Natchi per For  
nam. Supra totam Anna pars Impa Antiplothasi Antip  
prola ex Antecedente ibi. Quod ille si esset tibi inimicus primus &  
Ida Pals Complexu & Consequente est omnia

### Obiectio 3<sup>a</sup>

In convivio, obliuiscit se vino et sativaleat Deiotaly oblationem  
quam conceperat ex aliquis humilibus auditis. Ego Deiotalus  
interprimus fuerat speculator. Successum casalis disposita  
habet Obiectio. Antip: per partes operationis Anna pars per ha  
vis per Figuram. Ita xponis est ibi sub num. 20. Quod de  
inde. fateretur quo progreditur. & Ida pars Hippophole  
est ex toto Enthymemate ibi. Aut hac letitia Deiotalus cla  
tum.

Præterea loquens hanc Obiectionem ex locis communibus a Repugnantiis  
propter Græci Socratici statum Coniecturali a facultate ponens  
Argumentum tale. Nec obliuiscit nec sativaleat quoniam videt  
Deiotalam Ergo falsa est ista accusatio. Ideoque puniendus.  
Dispositio Antiplothasi Anna pars Antiplothasi Conputationis  
et sequente ibi, quæ Crux huius fugitio potest & Ida Pals  
Forma Pals Conputationis vel Hippophole seu Lupsus ex  
Antecedente ibi: Deiotalam sativalem quoniam in de  
Ita pars Forma Pals Pals et quidem quo ad plerum  
est: Quia Deiotaly cum Regula virtutum, tum maxime  
Debiatatis et fragilitatis. Antiplothasi est ibi: Omnes sunt  
in illo Regia virtutes & Expositio huius Pals a Dept  
monio totum Apud, ady: Comandum, qui tempore pauci et  
belli convixerunt illi est ibi: Hac in illo est ab iniquitate  
te tum a cuncta Apud, & Quoniam Pals quoniam ad  
Nampe de Subiecto: Quia vult Deiotalo non solum opten  
Virtutes quibus plerumque sunt adhuc dolescenti. Deletan de Jone  
etiam repugnabat. est ibi qui ipse adolevens ad dū  
santa gloria plerumque Amplificatio huius Palsis sumptu est  
tum a levitate inventiois Castoris, tum a mutua accusatio  
ne quæ refundit in latorem adhuc gravius quod et ipse palati  
Pylor infenso casus anima fuit, imo magis cum dicitur





ad Aegyptum sita incipiens a finibus Egypti et desinens ad  
Gaddanum fluvium. In hac sunt munda Getali Numida. Garamantes  
Ethiopes et nobiles urbes Cartago, cetera aliqui ducunt ad Africa et Aphi-  
cus est adiectivum vel Africae vel Africam ducunt Africa ducunt ab Africa  
flans. Inter Aegyptum et Aegyptum

Nicaea est urbs Bithyniae metropolis secundum Strabonem Bituniae est  
autem est Provincia a Cybe athena minora proxima Thraciae et ad portum  
sita prius dicta Bithyniae et Thraciae et magna frequentia

Ephesus 93 mittit hanc

Ephesus est urbs Asiae metropolis Ionia a magnis condita et opima  
Dionitium nautragio perisse  
Cicero Domitius fuit Tribunus Plebis pro partibus Caesaris militavit cum  
populo Romano tam propter aliam virtutem tam obsequentem in  
transmisit patet hic infra Nolo fol. Consulens. Consulens, et pontificem  
maximum fecit sua Crux

Crux servatur mors et supplicium erat unde senes fugitivi qui a  
crucis mercedem crucifera dicebant et in signum egnomia  
crucis signum in dextera gerebant Hanc et Iudei hoc genus molles  
adulatorum nostrum gerere voluerunt eo quod cum sic peccati  
tarpeum esset et supplicium crucis athena decretum malef.  
Cyprianus Imperator sustulit.

In Libia miles

Libia est regio in Asia minor contermina Syria ab hac plus age  
nolens duci. Cetera resolutionis facile ex contextu colligi possunt

Perdus Sulpicius

Severus Sulpicius erat Sulpicius consul celebris vir qui legatus ad M.  
Antonium, expedit morbo in legatione, obijt pro decore dicitur hanc  
honore Sulpicius Philippi et qua dixerat.

Hic Nolo Torquatus

Roma erat celeberrima Torquatus familia Lucius matris  
proximas appellatus est Torquatus ideo de successu patris hunc for-  
quem gerente Torquem accipere et duo colles in ponde erat  
disciplina militum audiosum hic quod filius eius hunc pro  
curat ab hoste, quia tamen sua maneat tunc ejus pugnaret, et  
viderent atque equestris spolia attulerit ne disciplina militum  
collumperet. Tullius suum primum virum cedi tandem secum pla-  
scindi suscepit. Iste Titus Torquatus nepos erat huius familiae  
optimus adolescens corbis et testat.  
Torquem hanc accipit nam Torquem hanc est quod vult quod vult



honi quemadmodum domo accipitur pro Regno pro For-  
tate pro familia seu schola et Hemmate ultimo  
pro loco et tecto habitationis ita etiam et domo  
huius accipitur. Normata et Sententia Nobilis

Gratia et Gratia Sententia

1mo. Pereant amici dum ex a inimici intereant

2da. Versus immanem esse inimicissimum oportet nunquam diceret quis  
ipse morietur etiam

3da. Cannimpeas esse ex a quo cum interfici iule oportet se con-  
servatum meminit.

4ta. Præcipue hominem dici non multum habet laudes in rege.

5ta. Polremi iustum seculum gravem magnanimum laudem  
beneficium liberaliter dici, haec sunt Regia laudes.

6ta. Præcipue hominem privata laus dicitur.

7ma. Ut debet quique accipiat pulchrum tamen frugalitatem  
id est modestiam et temperantiam. Vnde etiam esse  
maximam iudicat.

8ta. Chulter gradibus officium. ergo Resp. ad  
apendenda est.

9ma. Multum committit dationis habet in lege non solum  
tetrarcham nobilissimam sed optimam partem tantis et  
diligentissimum, agricolam et pecuadum habet.

10da. De adolescentibus non dum magna gloria prædicitur nihil  
unquam nisi severissime et gravissime facit in maiore  
et eximiatione. Itaque atale facit laudem admitteret  
11da. Chulter dicitur aquo pedalis prædicitur et exemplum  
tamen.

12da. Geneta quem exalta. eam etate deservit.

13da. Calamitose simus Bille qui ab eo, qui in eodem seculo fu-  
erit, et in super a suis accusatur.

14da. Quomodo ingratis et impii neque putantur nomen copu-  
ditur tamen in multis huiusmodi male gerenda sunt.

15da. Seruum sollicitate. velis ne propter propter obsequia.



Qua pars Forma Capitalis a modis et clementia  
Casali sub Mureto 34 ibi. Quis semper in Civitate  
quodlibet sensus. Ita Pars Complexio e' omnia

Argumentum 2dum  
Sumptum ex loco a Compatis tale. Nobis in  
libetratenus Cesar non videtur Syllanus ergo  
multo minus Blennio vero videbitur Anno Mte  
per Formam Repubblicam. Ita pars proo ex ante  
ibi. Et quem nos liberi in summa Republica de  
eaa Pars Complexio. et Consequens ibi. In Blennio  
qui vivit in Regno. Et

Argumentum 3tium  
Sumptum ex loco Annui a Compatis patet et  
ab adjunctis tale. Una Statua Casalis nec in loco  
clarissimo posita. Ergo et Statua Cesar non est  
in odio consequenter falso blennius criminatur  
hoc scripsit de Despo. Aliter. Ita pars proo  
ex prima parte sequentis ibi. Non de statua quod  
quidam. Ita Pars Forma Ras ex Antecedente ibi  
Inaplasortum cum tam multas videtur. Et Principalis  
Complexio ex repetito sequente est immutata. An  
ergo ibi. Valde enim invidendum est ejus statu  
is. Et

Argumentum 4tum  
Ab adjunctis sumptum et sequentibus tale. Non  
ideo non plaudis quasi populo inopius sit, sed quia  
plausum voluerat Cesar, et populus simile quid  
dehinc non inveniet. Ergo falso criminatur blennius  
ideo Casali non plaudis quod inopius sit po  
pulo Despo. Aliter. Ita pars proo ex  
Consequente ibi. Deplausu autem  
quid respondeam. Ita Pars Ras ex Antecedente  
ibi. Nec deplausu inquam accepit.

Sequitur Numery 35  
Obiectio Anna





to et filio eum Regnum Nomen concessum Estq ibi  
sub Mra 30 Eteny. n. Antiochus magnus illi & p. Gra  
pars Paonis Rao Dura Regis Nomen retento satis  
benefici et populi Devotione hoc Nomen retento beata  
Dura Compl. & Con. ut pote ubiq. iudic. & omnia  
Argumentum Hinc ab Antiochis deiotari tale Sumpt. in  
Chagnanimitatem deiotari debeat infernum epe. 6.  
Deiotary Cesari ppter ademptam partem Regni non est infer  
sus D. N. per Romam Repetitam una pars plod. &  
Antecedente ibi. Magna animo et erecto est. Edd. p. 1.  
Solma. Rao. ab Antecedenti ad sequenti adunata  
et prout ea per comparationem sua sed et di  
Imperatores magnam deiotari in captis et in alia  
adversa fortuna experti et Virtutem tunc non dubi  
tarent quin caret deiotary et p. animo etiam co  
don Cesari inveniatur alia enim non solum non  
magnamq. sed insuper ingraty et amens deiotary  
est ibi sub Num 39. cultura arbitraty et p. pe  
epe ante factis sua pars Solma Compl. & Con. qm  
explet a lotelis quas Cesar per Plesimum deiotaro  
miserat in quibz cupido fuit bene. speare et bono  
animo epe ubi adit comparationem a p. cum suis  
Cesari lotelis quas patet olim a Cesari post bellum  
Coele accepit est q. ibi. quo quidem animo cum  
antea fuit proutiq. usq. ad humedum 39

Plotius & Popetione patet  
Grammatica et Hrotolus explanatio

Invidia epe  
Invidia est metor ex aliena prosperitate et est nomen am  
biguum quod tam in eum cadit invidet quam in eum  
eum invidet deducit a verbo invidet quod verbum iuxta  
Oceronem in quocumq. traspulani dictum est a n. m.  
videndo, fortunam a. d. deinde invidet aliquando  
pro odio et malevolentia sumit et sequi calamitates

sem referat offenditq. ut auctori calamitatis coarctat  
odium ceterum et tunc dicit invidiam facere vel adducere  
in mercedem,

Libertas accipitur sphaerice. Ami Accipitur pro eo  
quod non est servitus seu subditio esse vel captivitas  
et sic libertas opponitur servituti. Ido accipitur  
pro eo quod Graeci vocant paretiam, hoc est pro lo-  
quendi at monendi increpandiq. fiducia. cum dicitur  
quidam qui sentitq. libere loquitur nullus respectu gra-  
tia et potenter commotus. Et si opponitur aupertatibz  
Ido accipitur pro licentia inmoderata in punctis qua  
dam facultate agendi, dicendiq. quicquid voluit efrem quatenus  
animi libidine contra vim fasq. omne et honestum. Cicero  
hic intelligit libertatem in plura acceptione. Ido accipitur  
non a Graecis in seratu et conspectu. Ido ubiq. dicit  
statq. est, et in hac oratione supra non 29 ibi



Pellus ipse domus que non impunitatem solum adeptus  
sit sed et etiam accusandi licentiam.

### Vult. in Regno

Regnum dicitur. Regno ipse subiecta. quae a Rege p[ro]p[ri]e  
desunt. Hinc Regnum accipitur p[ro]p[ri]e. Amo pro gubernatione  
et iurisdictione, si Cicerone de Oratore libro 2mo. Inde  
negasti se fuisse latulum nisi in Regno meo ep[iscop]us  
est in Thuseu[us]ano. Edo Regnum it[em] in quo quis eminet  
et in eo regnare. Videatur Cicerone p[ro] Sulla. Regnum  
idem est ac auctoritatem habere. It[em] regnum accipit[ur]  
p[ro] fortis iurisdictionis potestate. Et naturali dominatu,  
quoniam ad plures sicut duplici regna et imperia  
alia ratione seu hereditate. Ado Electiva qualem  
est Imperium. De Plausu autem &  
Plausus deducit[ur] a plaudo, et est pro re bene gesta congrua  
laudatio latuam ostendendo, vultu, manu, pulsat[ur] etc.  
in fine commediorum Capitulo adhuc solobat verbum: Plaudite  
Ado ex pl[ur]imo plausum etiam accipi pro gratulatione et com-  
placentia. Hinc placere sibi idem est ac bl[issim]e vel placere.  
Vel ap[er]tali. Illi succenseas &

Succenseo idem est. quod irasci. gravi et iusta ex causa iri-  
scor. Vide illi succensere dicuntur, qui animi p[er]ceptu  
invidiam vltionem parant.

Antiochus magnus &  
Antiochus est nomen 2di Regis Syriae Seleuci Filii cuius no-  
mi[n]is 2m[us] qui soter cognominat[us] est. et regnavit annis  
20. 2du[s] Antiochus cuius Fili[us] dicit[ur] Antioch[us] regnavit  
annis 20. veneno ab uxore Laodicea extract[us]. 3tu[s]  
Antiochus Galaticus. 4tu[s] Antiochus Rex cognomen magnus  
regnavit 36 annis dictus est Hierax quod accipit[ur]  
mole in capiendis alienis. Utan duceret hic. Ptolomeu[s]

Polio superavit Stus Antiochus Syria  
Rex ductus nobilis seu Illustris regnavit et inde cum anais  
hic Hierosoliman destruxit et multa mala intulit Iudeis  
Stus Antiochus Syria exarsit Rex ductus est Eupetor  
et hic devictus est a Scipione. cui cum adempta pars  
Regni fuisset dicere solitus Benigne sibi a Populo Regis  
ipse tacuit quod nimis magna proclatatione.  
Fuit etiam Antiochus a Helonota Philosophum Ciceronis  
multis preceptis Paulo tenus

Taurus est magnus et altus mons Ciliciae seu Armeniae  
ingit quod si mons natus est et immensus ab Indica pelle  
atque per apertum usque ad montem paridem septem curus pars  
est caucasicus mons Sed et alio multa diversi montis  
et nomina Taurus etiam secundum et septem curus  
est Est etiam et Philosophus Delyphus huius nominis solus  
intulit

Nunc nostra Provincia.

Provincia huius appellatur. sic quia Roma movetur  
quocumque regna devicta vel alia nationes non aliter  
impulsio. Si videret nisi in provincias certos diffri  
ctus exdivisas quas postea Provincias consules admi  
nistrabant vel alij consulebantur. per mures et senatorem.  
In Asia Capadocia. Ionto Cilicia Syria.

Capadocia est regio Pontici continui Armeniae aqua  
per Euphratem di. et dicitur. Capadocia populus ille dicitur  
Pater est tota Regio circa Aspetium mare sicut a ponte.  
Rege sui cognominata crudelitate medea. et malicia  
et habundantia proventum nobilitata.

113 Pontus circa est pars maris circa constantiam. In alio  
nomine Cilias subiecta ab Apolo Trigo usque ad montem  
Eurem.

Syria est regio maritima iuxta indeam quidam tamen se  
dem vocant totam illam Regionem quae continet fenice  
et Galatiam Mesopotamiam Babyloniensem quae et asyria  
dicitur huius Syriae. Idem taracone.

Taracone est sub Hispania Citeriori a superiore condita



aqua prope qua solas nervis est dicta.

Doctrina et ostentis modales.

Similia multa ex Urbani maledolentia sermonum alii sparguntur  
quod tamen nefas auditu collectum.

Tiberium habentem Principem Brutulum Civem capite  
ardentem multosque super illos vexatos verberatos necatos  
multas afflictas et exesas domos armatasque milites  
refertur fore.

Brutulum Civem capite calvum. Brutula videtur et per  
per multos vexos vexatos verberatos necatos  
multas afflictas et exesas domos armatasque milites  
refertur sensum fore.

Solus caput fuit. caput civis. in Civitatis videtur nemo  
nisi armatus.

Nefas laudare eius statui cuius trophaeis non invidiam  
patitur illi pretermittit plausum ipsius admiratione complere  
optime factum sensum si dicitur valde dignum se vide  
re potest.

Et tunc magnus Rex apud Pictos et Scipione post  
ademptam sibi potestatem Regem dicere solus. beneque  
sibi a populo Romano epe factum. quod nimis de  
qua proclatatione libetque modicum Regem terminum  
preletem.

Chagno animo et electo est. quincecumque succumbit  
indomiti ne fortuna quidem.

Sed in animo atque Virtute habentur nullo modo  
possumt amitti.

Qua fortuna aut quis caput aut quod tanta potest  
exordia omnium mortalium deorum et virtutem.

Chalquidinae animi gravitate constantia, non modo  
advere sed etiam de beate vivendum, centum a  
Virtute opt.

Non solum ingratum sed etiam amens est qui benefi  
ctorem succersat.

Et hoc sufficiens de sua parte Claronis Confutatio.

De Claronis Epilogo





polio pot. Nu: 40 Corpora vero sua pro salute Regni  
medum 40 vix clausula oratione, quas clausula  
ab oppositis huiusmodi impellassent, quod cum de decore  
pepe sic melius in impedita de regibus vix present.  
in negotio se respiciendo de oratione present et huius.  
Nu: 40 huiusmodi sequi eodem pro obitu sunt cogi  
tatione sit. Et. Fluctu et. R.

Grammatica et hypodica explicatio.

Clementia monumenta di.

Monumenta vel monumenta deducit aucto moreo  
sunt autem quicunque tituli sepulchri. Statuae. Fana.  
pole cathedra huiusmodi documenta doctrinae. Bibli.  
ceterae eundem. Dicunt autem monumenta quod  
non quoniam moreas in monale populi. Et pla.  
selito incuris memoriam nota sunt.

Historia Blesensis de.

Iste nomina Hiclas Blesensis Antiquos et Doctores  
sunt nomina. Nomina huiusmodi proclama Gallogracia  
qui legatorem, officio tanti ad ciotelo exequi elant  
ad Blesensem quanta virtuti copiam fuerint cupias  
Oleone pater. Fuit et Alius Antiquus Rex.  
Maledonum et Dolauis in cretensu Regi militum  
diu pectus.

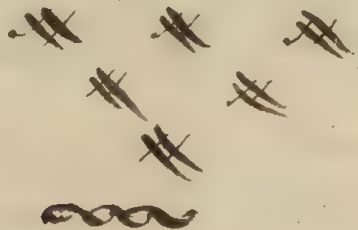
In Decotari. Tetraarchia.

Tetraarchia est ita parati Regionum cuius prior Imper.  
Quoniam et tetraarchia dicitur qui ita potes Regni optet.

Doctrina et contentio modali.

In huiusmodi causa. Cuiusmodi est cum quo amicit.  
an des pul. concilia vit. hospitium voluntas utriusque  
coniuncta familiaritatem appetit et elat. Sui  
max veli necessitudinem magna eius officii d.  
in illam, et in locis eius officii sunt.  
Etachpenuodia. Causa concilia ipsa voluta fuit. Sui.  
ubi et calanti totis nullis oratione evocati.  
In huiusmodi monumenta et. Clementia salu  
ten deducit.

4. Dea in provata gloria et multo magis commendantur  
in legibus  
5. semper Regum nonnulla in civitate sancta  
fuit societas veli Regum et am eorum sanctissima  
fidei sufficant de Epilogo. et de omnibus totius bla.  
non Resolutionibus cedant ad enaiden  
Dei gloriam per optimi maximi illius  
Venerationem,



Q  
E  
No  
in  
des  
arce  
Ad  
hoc  
spit  
uato  
non  
ne  
aty  
sciam  
ltero  
Ab  
cert  
in r  
nis  
aria  
vel  
ent  
lant  
Fod  
Ora  
lis  
ubi  
veru  
amp  
tuas



###  
In Nomine Domini Amen.

In Marci Tullii Ciceronis Philippica nona.

Briefatio

Non tremui dumtaxat heroes post collectum martis  
in arena pulvere pacis quoque ac tranquillitatis fu:  
di. Res acclinatos in venerationem ingrediuntur  
arcus. P. T. xeo Rhetores xobilissimi.

Ad communem rerum parentem naturam. etiam  
hoc spectare visum est ut tam in qui in saeco vitales trahunt  
spiritus, quam qui in doger, tuenda student Patria, serui  
uatorum civium, Civicas Omereantur coronas. Quapropter  
non se sapius vanam, in militariibus viris emulationem, non  
ne superfluant laborum suorum estimationem dicendi  
atque iudicandum est. quasi ab illis solum in columbia tem  
pulum, habeant Regna. et solis nisi illis laudem, honorem,  
litteras, ac monumenta, veluti lege quadam debeant.  
Ab eodem in Patriam amore procedit et armis amicis.  
certare pro fortuna. Suecepiusque Patriis et necessarias  
in rem communem, prodes bella et conflictum ad sangui  
nis effusionem, exantlare functiones. Patris bene, pro  
aria et focus decertavit, cui praecipuum studium bene  
velle iustitiae solo: et se praefare eum. qualem fides, conspi  
entia, obsequium, et publica demandata provincia possit  
tantum est aliquid quod triumphales spira. Supra honores.  
Haud ego tenuitatis mea conscius, talem prorumpo in  
Orationem. Magnus Roma Consul Pater Patriae ac latia.  
lis eloquentia Princeps Tullius prostantis perorat plausibus.  
ubi, non in bello solo vitam cum sanguine profundenti  
verum etiam, tranquillam in legatione mortem obeunti  
amplissimo viro servio Pulpricio triumphales eligit censeat sta  
tias et enausolea.

Loquimini vos quoque. Sed Dhetores Nobilissimi hoc eadem; atque  
non ad palmas modo ad laureas quoque enutritis animabus  
concedetis triumphare: quod si hac & Africa commutatione.  
Anni 1705 hunc Orationi in Marcum Antonium Philippicam  
non & studueritis diligentius resolvendo.

### Præcognitum Ium.

Quod sunt et inde dicta Philippicae Orationes  
Scias quod tales Orationes, sint numero 14. Suntque habitae a  
Cicerone partim in senatu, partim ad populum. partim ad  
Quirites. Praesentem Orationem nonam peroravit in senatu.  
Quas ideo quod istae Orationes dictae sunt Philippicae. propter  
imitationem. Nam Cicerone se totum ad imitationem Graecorum  
contulerat. Quemadmodum ergo Demosthenes apud  
Athenienses vim Philippi Legis in hac Idonum Oratione sua  
fregit atque vicit. ita & Cicerone Demosthenem Imitatus duron-  
tem Antonium pestem et procellam. Resp. Romanis anhelan-  
tem, quia huius orationibus infectatus est Philippicas appellavit.

### Præcognitum Idum.

Quae est occasio et Argumentum Philippicarum Orationum  
Cum Marcus Antonius, resurgentem Rempublicam. post inter-  
fectum Caesarem, vii duobus annis liberam sumpsit ad  
eamque opprimendam. animum abiecit, Cicerone sperans  
Antonii libidinem, fines non excessurum in Graeciam ire  
statuit. Sed in proditate, et rase ventris Antonii, et ipso continere  
revocatus Romam rediit et Antonii furori et latrocinio pro  
Respublica et pro civibus sese obiecit. hasque Orationes in  
senatu et ad populum. contra Antonium habuit. modo  
omnibus contendit ut Antonium furentem avarum bello in  
ipso aegrederentur, et efficerent. ut aliquando Respublica  
eorum virtute defenso requiesceret.



## Præcognitum 3<sup>ium</sup>

Quod est et Arguendum Præfatis Orationis  
Scias quod lex fuit scripta, ut qui in legatione interficeretur  
illi ipsi statua aequestris in Rostris statueretur. Et publi-  
co sumptu sepulchrum cum elogio extrueretur. Hæc

Itaque Servius Sulpicius in legationem ad Antonium obierat de  
eius honore cum Consultaretur, Picro hanc Sententiam dixit,  
qua sequitur. et statuat ponendam, et sepulchrum publice  
faciendum esse depreciebat. Publius Servius, qui sepulchrum  
tantum decernebat, quod Sulpicius, non ferro sed ex consuetudine  
intelligeret. Contra quem se disputat. Picro ut doceat, et  
voluntate maiorum, non genus mortis, sed causam spectan-  
dam esse, propter quam aliquis obierit.

## Præcognitum 4<sup>um</sup>

### De statu huius Orationis!

Scias quod status est questio. porta ex prima causarum edn:  
elictione, vocatur abster questio, causa confutatio, cardo  
rei generalis propositio, et iuris peritis dicitur, liti con-  
testatio.

Status est triplex. Primus coniecturalis, in quo queritur  
an aliquid sit factum. 2<sup>us</sup> definitionis in quo queritur  
quid sit factum et quo nomine appellandum. 3<sup>ius</sup> quali-  
tatis in quo queritur <sup>qualis</sup> sit ne iure vel iniuria factum.

Status presentis Orationis, est status qualitatis. Subiet.  
qualis nam honor Servio Sulpicio tribuendus est. et utrum  
iure merito statua ipsi et sepulchrum publice sumptu eli-  
gendum.

## Præcognitum 5<sup>um</sup>

Quis finis et quod genus dicendi in hac Oratione.  
Finis huius Orationis est, ut Picro convincat. Servio Sulpi-  
cio, in legatione obierat. Statuam in Rostris aequestre  
et publice sumptu cum elogio sepulchrum eligendum.



Genus dicendi in hac oratione est mediocre seu temperatum.

### Præcognitum 6<sup>um</sup>

Quæ nam sit Genus causa et quaestio in hac Oratione  
Genera causarum sunt tria Primum Demonstrativum in  
quo laudamus vel deploremus aliquem. Secundum Deliberati-  
vum in quo suademus & dissuademus. Tertium Judiciale in quo  
accusamus & defendimus.

Genus causa in hac Oratione est deliberativum. Suadet enim  
Pecore statua et sepulchro suspitium honorandum esse.

Quæstio in hac Oratione est finitum seu Hypotesis  
Locis et personarum circumscriptur ac limitatur. Obiectum  
suspicio statua æquestris sit ponenda. per legem scriptam.

### Præcognitum 7<sup>um</sup>

De Methodo et Partibus hujus Orationis  
Perasque methodus sit duplex. Alia Synthetica seu compositi-  
va. Alia Analytica seu Resolutiva. in præsentī Oratōne  
est Methodus Analytica, nam totam Orationem hanc in ju-  
cis partes Deo favente resolvemus.

Partes hujus Orationis sunt quatuor ex præpe.  
Prædium Propositio Confirmatio et Epilogus.  
Sed adverte quod etiam Narratio intermisceatur nam Cicero  
narrat in primo Argumento Confirmationis quomodo ser-  
vatus suspitius progressus est in delegationem ad Marcum Antoni-  
um.

Adverte id quod sit implicita etiam confutatio  
nam Cicero sparsim in Confirmatione solvit obiectiones et ar-  
gumenta Publii Serorii.

Quod in qualibet parte Orationis considerabimus ista quæ nunc  
Inventionem, Dispositionem, Elocutionem, Historicam expli-  
cationem, et Signaturam moraliam seu sententiam, quan-  
cumque tantum habere vel eruere poterimus.

# Caput I. m. m.

## De Prima parte Orationis Cordii

Cordium est principium Orationis per quod animus addito  
ris preparatur ad audiendum reliquum sermonem in Orationem  
Cordium est duplex. Primum principium seu rectum. cum  
statim et statim auditoris animum idoneum nobis redelimus  
ad audiendum, ita ut aperit attentum docilem et benevolum habe  
re possim. 2dum insinuatō seu obliquum in quo latenter  
bis per dissimulatōnem animum auditoris captam.

In hac Oratione Philippica saluti nona. et ex Cordium rectum.  
Fontes exordiorum sunt 4or. Primus ab opinione 2dus ab  
opione, 3tus a superabundantia 4tus a circumstantiis.

In presenti Oratione Cordium est dictum a circumstantiis  
personatum rerum et legis. Personae sunt Cicero, Sulpicius,  
Philippus, Peto, Res sunt Negatō Sulpicii mors eiusdem et sta  
tus: lex est. qua iubebat mortuo legato statum erigere.

Notae Cordij sunt partes 4or. Prima Prothasis 2da. Epitaphia  
3ta. Epitaphia 4ta. Basis.

Stud. orationis Cordium habet omnes istas 4or partes. Inventa  
et dispositio Cordij per duo Enthymemata et talia. Enthyme  
ma primum. Si Sulpicius legationem renunciasset recte eius  
salutaria Republica esset. 2do Cicero malem esse vivo Sulpicio gra  
tias potius agere quam mortuum, honoraremus. Dispositio  
artificialiter per formam Bipartitam. Prima pars exordij Pro  
thasis ex consequente a principio Orationis ibi Vellem si  
immortales fecissent 2da. Pars exordij Epitaphia seu  
Ratio est ex antecedente ibi. Ne vero dubito quin si de  
2dum Enthymema pro epitaphia et Basis tale. Et si alij  
hoc legationis munus obire potuissent Sulpicius tamen cum  
omnibus esset sapientior, felicius obisset. Pro cum subita  
morte creptus legationem non consumaverat nihilominus  
illi tanquam Quato iustus honor tribuendus est.



Dispositio naturaliter per Formam Bipartit. Prima pars Apo-  
stasis ex Antecedente ibi: Non quod Lucio Philippo et Lucio A. soli &c.  
2da Pars Basis Cordii est ex prima parte. consequentes ibi  
cubito creptus e causa.

Elocutio Cordii ex repetitione. patebit Grammatica et Historica  
explicatione.

Patres Conscripti.  
Patres vocabantur Senatores Romani propter nobilitatem aucto-  
ritatem puram sapientiam, propter etatem vero senilem. Senatores  
ut Ovidius testatur.

Et senibus nomen inde Senatus habet.  
Et locus ipse in quo concilia erant Senatus dicebatur. Hos prius  
Romulus instituit eoq. nomine appellavit. quos dignissimos ex de-  
centibus, D. 1. 13  
Tarquinius Priscus crescente populi multitudine alios centum adiunxit  
Senatus pulso Tarquinio superbo Rege et Legio nomine abo-  
lito adidit centum. Inde vocati sunt conscripti. tandem a Sulla Julius Cae-  
sar. alijq. post Imperatoribus adeo numerus eorum <sup>aditus</sup> ductus fuit ut  
milenarium excederet, hic Ordo erat amplissimus et quod statuerat  
ratum habebatur consentiente populo. Senatorum enim erat consu-  
lere. Suadere. populi vero acceptare et confirmare.

Servio Sulpicio &c.  
Servius Sulpicius iurisconsultus con. insignis fuit Ciceronis temporibus  
qui a Senatu legatus missus. ad Antonium Reip. bellum inferentem  
eum legatione perierit quo nomine. illi statua. et monumentum  
publicum in campo Martio est decretum.

Lucio Philippo  
Lucius Philippus fuit insignis Orator Romanus primusq. le-  
gislatorum stirpe. ductusque Cicero quod prima luce spes natus. ideo

Dogmata et Sententiae morales.  
Munus habito utilius et salubrius Reipublice est cum optimo iur  
gratia aguntur. Nec. quam mortuorumque honores edum.  
Optimi iuris reditus omnibus gratia est et Reipublice salutaris.  
Stuim Sapientia Viri et e. Viri ex se suis orant et debitorum  
tam reliquit Reipublicam.



## Capitulum 2<sup>um</sup>

De Secunda Parte. Orationis Propositione.  
Propositio est pars Orationis, in qua totius Orationis summa  
proponitur.

Propositio est duplex

Simplex et Coniuncta.

Simplex est quae unam rem proponit Coniuncta. quae  
duas vel plures.

Item propositio Coniuncta est duplex. Primum. coniuncta  
quae plura proponens, alibi se iunctis seu reiectis  
quod habet universalem solam tractat. 2da. digesta. alius  
partitio, quae Enumerati, quid et quibus de rebus dicturi  
sumus et insuper addit numerum et Ordinem dicendo  
rum.

In hac Oratone Propositio est simplex unam enim  
tantum rem Cicero proponit. scilicet. quod seruo sub  
picio in legatione obeunti honor status ex lege  
sit decernendus.

Nota, quod Cicero hanc Propositionem non simpliciter  
uter obicitur est. Sed per comparationem ad alios  
legatos, qui aliquando in munere legationis obierunt.  
Vide ibi sub numero 2do. Quod si cuiquam iustus honor  
habitus est.

Locutio patet ex se

Grammatica et Historica explicatio manifesta.

Dogmata et sententia moralia.

Iustus honor habendus est legato atteru. Periculosa  
successa legato plusquam honore celebranda est.

## Capitulum 3<sup>um</sup>

De tertia Parte Confirmatio

Confirmatio in hac Oratone principissima est pars

ram vero Confutatio et narratio sunt ipsi intermixta.  
Confirmatio est pars orationis in qua res ad dicendum  
propositi rationibus et argumentis corroboratur seu  
est nostrorum argumentorum cum aperatione  
expeditis.

Confutatio est argumentorum ab adversario allato  
viam solutio. Et habet partes duas. Prima est prothas  
seu accessus ad objectionem. 2da Hypothese  
expositio objectionis. 3ta Antiprothasis transitio  
ad solutionem. 4ta Antiphora seu Respondeo seu  
ipsa solutio solutionis.

Narratio est rerum gestarum vel quae gestarum  
utilis ad persuadendum commemoratio. Unde est  
sedes et fundamentum fidei, ad seminarium argumen-  
torum.

Tam Confirmatio quam Confutatio argumenta  
suapetit. Vel ex locis communibus et ex propriis de quibus  
videtur. Proterea.

Confirmatio huius orationis incipit ibi paulo post  
sub numero 200. Ceteri qui in negatione mortem  
obierunt.

Argumentum Imum

Ductum ex loco communis a comparatione propriis  
viri generis. de liberatione ab honore. Spurius cuius  
aeque seu iusto et legitimo tale. Ceteri legati sine  
meta mortis profectione sunt et tamen honore hoc digni  
sunt. Sed Julpicus nulla se revertendi profectione  
ut. Leip optularetur. Ergo multo magis isto honore  
ille dignandus est.

Dispositum est in illo genus Naturaliter per formam  
quatuor partem. Prima pars forma propositi ex  
maiore illo genus a principio Confirmatio in ibi. Ceteri  
qui in negatione. Vel 2da per formam affirmationis



ex minore ibi. Seruius Sulpicius cum aliqua perveni-  
endi de 2da Pars forma Ratio assumptionis est sum-  
pta a dispositione. ubi Cicero narrat legationem subueni-  
entem Sulpicio ab hac legatione non approx con-  
tudo hiems asperitas vixit. de et q ibi qui cum etia  
affectus esset ut de 3ta pars forma Complexio ex  
conclusionem syllogistica quam ex polivet gratiarum  
actionem addendo Parsa qui ad honorem sulpi-  
cio exigendum confortatus fuit et q ibi sub. humus  
Sic ut igitur alia sub hoc la Parsa de

Pars hoc argumentum Primum Solent Cicero  
objectionem Publii Seruili, qua fuit talis. Lex iubet  
legatum interfectum honorandum esse statua  
sed Sulpicius non est interfectus. Ergo ipsius mos  
non est per statuum honorandum.  
Dispositio Cicero hunc syllogismum obiectorem per par-  
tes <sup>computations</sup> obiectoris sui. Primo posuit protasibi ibi post nu-  
merum statum quibz ate. dictis nihil de 2do posuit  
Antiprophora pro qua totum syllogismum elocutq  
est per formam Epithemam dicitur 3ta ibi. Qui hunc  
honorem statua nemini de Tandem pro Anti-  
ductum ex loco Communi. et causa propriis vero  
ofectandi status legitimi a scripto et sententia tale.  
Qui legatio causa mortis fuit pro illo lex statua est.  
Sed Sulpicio legatio causa mortis fuit Ergo Sulpicius per  
legem statua ponenda est.  
Dispositio huius syllogismus Antipicaliter per formam  
quinque partitam Prima Pars forma et computationis  
Antiprotasis ex conclusionem syllogismi ibi. Ergo autem  
Patres conscripti su interpretor de 2da Pars forma  
computationis et ibi est ex maiore syllogismi  
ibi. Tenemur autem legatio ipsa de



Ista Pars Formae Rationis Ratio curius sensus  
simplex, quia alias nemo in periculosus bellis lega-  
tionis vellet suscipere estq; ibi ut in bellis periculosus be-  
ta Pars forma assumptio ex minore est et omnia ut  
pote contenta supra et clara parve. Pa pars per  
ma complexio est annexa ibi non igitur exemplum  
vorum quod red d a ce

Elocutio et Repetitione patebit.  
Grammatica et Rhetorica explicatio.

Id e Narcum Antonium  
Antonium familiae Comae nobilissima. utrumq; pma q; fuit,  
utpote. quae ab Antone, Herculis filio et de infanta et eruen-  
da quae ritur Clarusq; viris fortissimis et eruditis vel maxi-  
me oratoribz. Ibi vero e Narcus Antonius qui fuit et dat et  
ex his quatuordecem Philippicis quibz cum Caero injectatur.  
vel maxime vero liquet. ex eadem Philippica. ubi mors detur  
et vitæ injectatur illius Caero

Caius Lanza be.  
Caius est cognomen a Parentum gaudio sumptum. pro fert  
per G. Notatur per G. quae in vestra mulierem declarat  
apud Priscos pro Domino ponatur. Sicut ex Caii pro  
Domino. Plutarchus notat qd apud Romanos iuravit  
ponsam dicent ubi tu Caius ego Caius.  
Lanza dicta est quibz lati ab Aspi scit pedes, Sicut Planci  
quibz planci est. Iste autem Caius Lanza fuit Roma  
Consul celebratissimus, boniq; communis amicus formus  
ut patet. Sed Publio Servilio be.

Publius Praenomen est. eius, qui populo gratq; fuit, fuit  
et nomen Poetae Mythographi. cuius etiam hodie ali-  
quot Sextertio celebratur. quos vocant Mimographi  
clamus Sed iste Publius Servilius fuit Consul Roma  
et viri con sulq; temporibz Ciceronis. Sed horum se-  
culorum genus fuit Roma celebratissimum.

Scamata et Sententia morales  
ma causa mortis pro patris non genus mortis ceasenda  
celebrandum est. 2da Non ex opla majorum querenda  
sed oplium est eorum, a quibus exempla nota sunt  
explicandum.

Argumentum 2dum  
Ductum ex loco Communi Intra seculo a dispoire et com  
paratis. Extrinseco a tabulis et praedictis, proprio vero  
generis deliberatiui eodem quo primum ductum est tale:  
Omnes alij legati non quia occisi: Sed quia legati forem  
obsequio pro Patria mortem obierunt. Status honorati sunt  
Ergo etiam quia Sulpicio legatio mortem attulit Status  
honorandus est. Disponatur Naturaliter per formam  
Syllogisticam multipliciter. Prima Pars forma propositio  
anteecedente per enumerationem legatorum occisorum  
honoratorum Status. est ibi sub numero 1to Lex  
tolumnius Rex Revertens, 2da Pars forma a sumptu  
a moro, cuius sensus est: si casus et non legatio sul  
picio mortem attulit, iste homo Status. Non est et  
illi tribuendus estq. sibi. Itaq. Status scripti si servus  
Sulpicio. 3ta Pars forma complexio est consequente  
ibi. Nunc autem qui dubitat de 4ta Pars forma Ratio  
sequeutis cuius sensus simplex quia Sulpicio cum  
mortem attulit estq. ibi: Secum enim ille de 5ta Pars  
forma Ratio Ratio. Quia manens domi hanc mortem  
remansisset. 6ta Pars forma complexio ex repetita prima  
parte sequeutis Saluet Quia Sulpicio legatio mortem  
attulit estq. ibi sub numero 7to attulit cum videret de

Argumentum 3tium  
Ductum ex loco Communi ab antecedentibus et causis proprio vero per deliberat  
illi legatio mortem attulit, quia se iunctior propter apermitione tale  
efficere noluit. Sed servus Sulpicio, sic fecit Ergo Sulpicio mortem attu  
lit. legatio Disponatur Naturaliter per formam Syllogisticam quadri  
partem. Prima Pars forma propositio: ex maiori ibi multum illud dicitur



Eda pars forma Latine maioris quia nec hoc potest in mortuo  
ni poter celantatem et tueri locum dederat, est ibi aderat et ho  
spitum innotatio de qua pars apumtis ex minore ibi. Et uile pro  
porans & qua pars forma Complexis est omifon

### Argumentum 2<sup>um</sup>

Ductum ex locis communibus adiunctis et consequentibus propriis ge  
neris delictoribus ad utili et recto tale. Cuius legationis autem  
virtutem hostis extrinsecus et mortem insolenter tulit. Huius ad me  
moniam mortis in legatione obtulit. Statua est de cornu. Sed  
et totius autoritate suplicii extrinsecus mortem insolenter tulit.  
Ergo Sulpicio ad memoriam mortis in legatione obtulit. Statua est  
de cornu. Disponatur Artificialiter per formam. Repetitum  
Imedante omnia maiore ex apumtis minore propositis ibi  
Sub numeris. Cuius cum adventum maxime de illa pars forma.  
Amplificatio a comparatione mortis aliorum legatorum per reca  
pitulationem hactenus huius in confirmationem dictorum ibi. Non  
est magis Octavium septines. Illa pars forma. Complexis  
ex condensatione. Illorum ibi. Insurre et ad adpositionis me  
moriam ibi.

### Elocutio ex repetitione. Dicitur

Grammatica et Historica explicans.

Ita Carus Solumnius de

ulla quidpiam re, quam solacium erat. Rex Regentum, non  
norum insignis

### Rex Regentum de

Regens regentis est nomen gentile seu iacolarum. dictum  
a veris viris in Herminia quem camilus cepit. effusi  
gis bellorum frequentia cum Romanis unde cum nero  
edificavit domum amplectissimam. Eam fuerunt illi verus.

Roma domus fuit. Veris migrare quiritis

Si non et veros occupat ista domus

Et Lucianus. libro 5<sup>to</sup>. -- -- -- Veris habitare cum illo  
a veris deductar etiam adiectis Regentem regentem  
gentium.



Fidenis intererunt &  
Fidena fidena. et fidena. farum vrb latimorum enediteranea  
cujus incolae dicti sunt Fidenates

Gnei Octavii Clari Viri de

Gneius per C scribitur pronuntiatu. per G. appellatus est autem  
quisq habens in igne neai

Octavia gens Valt. velitis originem accepit, quem a sententia nonis  
gratiam propter Augustum excellere dicebant. Ipse autem au.  
quatus nil amplius quam aequitri familia se ortum sorsit  
vetere ac locuplete, et in qua primus senator ius patris fuit  
Marcus Antonius Libertinum ei pro Avum exprobrat Lepionem  
e Dago Durino et Avum argentarium, extranquillo

Fidemus in Ostia.  
Rostra erat templum. Romae seu forum ante curiam Hostilia  
in quo loco cenari soliti sunt, dictum vero sei a Roastro  
aurum per similitudinem, adeo ut et in animalibz, et in homine  
epo et in Flavio pars ex correcto, acuta. apiora Rostrum  
vocaretur Polibius ergo scribit, id in illo templo, Dignus  
navium ab antenatibz captarum fuit, et in illo templo, Dignus  
Libi. ad Ap. 4. Antea Rostra navium tribunal proficis  
foro decus erat

Antiochus erat Rex edus Syriae. Seleuci. Nicanoris filius  
ab isto. etiam ceteri Regis. dicitur f. Antiochi postquam sed via  
addito cognomine. Trag. iste primus dicitur f. Antiochi  
poter Regnavit annis 26 edus illius filius. Antiochus  
a Theod. regnavit 20 ab uxore Laddicea veneno extinctus  
Stus Antiochus Galenicus quos Antiochus magnus  
regnavit triginta. sex dicitur etiam Antiochus magnus  
more in rapiendis alienis. Utan duceret Hic. Stolo meum  
Filumetorem, praelio superavit. Stus Antiochus Hic. Stolo meum  
Silvatis regnavit undecim annis qui Hierosolym non duxit  
et multa mala intulit Iudeis, Stus Antiochus Eupator Rex  
Syria et Asia simul

Nota. got. Seleucus Nicanor condidit Antiocheam urbem in Asi  
na in memoriam suorum

Stephanos Alene de  
Stephanos Danial, omnium terrestrium maximum, Europa  
incognitam nisi ex Asia aut Africa in oceanum ducit habet  
dentes seu Cornua, ex quibz sunt opera eburnea, Hic. Poeta  
Stephanum pro ebre. posuerunt.  
Laddicea. ex Urbi celeberrima in Asia ad Lycum fluvium

Præterea Lacedæmonia post Phœas tandem Lacedæmonia dicta celebrata  
rimos edidit & proz

### In Gynnasio de

Gynnasium aliter Palestra, schola locus est in quo fit  
aliquid exercitii apud veteres loca illa in quibus Palestræ  
haberi exercebantur, peculiari nomine Gynnasium vocata  
H. Hic Gynnaotes præceptor et Gynnasarchos et Gynni-  
ci ludii. Hic ludii Gynnici a pueris in Arcadia primum inven-  
ti Roma vero a Nerone

### et quorundam Septine de

Septines est nomen Palestræ ab urbe Africa Septis  
dicta, quondam qui Lacedæmonia Cnesum Octavianum occidit

### et Fullo Cæsaribus.

Tullus Claudius, Lucius Roscius Spurium Antrium et Cæsarium ful-  
cium et nomen quod Legatorum Romanorum quod ex-  
cidit Cæsar Dolomnus Rex veientum

### Gymnasia et Scæntia et morale

mem. Seneca de Seneca. mortem obierunt, ipsi pro brevi vita diuturna  
memorian reddenda  
dum Palestram familiam claris magnis et fortissimis gla-  
re viris  
tra Nemo virtutem non honorat non virtuti non invidet  
a Non sanguis qui profusus est in morte. Sed ipse mors obdormi-  
na. Oportet in maximo de publicis discrimine eradi, quam mi-  
nistrum quam populi videri. Seneca. prope  
ra. Declarat quam dicit senatorem qui actorem tenatus  
extinctum, hunc ac inextinctum fert,  
na. Et prope mortem attulit qui causa mortis fuit.

Sequitur numerus octavus a quo incipit liber 12.

Argumentum stat ductum ex loco communi ad adiunctis et  
antecedentibus, proprii vero quædam deliberationis apertio et  
talis, si excusationem seluii Sulpii. Dicitur suscepit etiam cum  
non pueri petis sed excusationem Sulpii suscipere noluisti  
cum videris pueri petis consequenter sicut vos ipsi causas illi  
si esset ita ex petis ut pueri authores. Statua in dicitis porro  
proposuit Cicerio. hoc Argumentum naturaliter et per se  
paratur. Immo per se. Propositio et maiore ut forte sub  
hunc quo. quod si excusationem seluii Sulpii. Dicitur  
Tamen assumptio maiore ibi. Quoniam cum videtur se negare



Ita pars Forma assumptionis Ratio Ideo eius excusationem  
non suscepisti quia spelabatur illis aut odore et sapientia illius  
munus legationis, obole optime posse, etq; ibi poligularum muni-  
tione. Non vos quidem crudelis fuisti de ita pars Forma ampli-  
ficatio rationis per narratiosem peritiosem quomodo quamlibet  
suspicii excusationem resciebant omnes et maxime Danya, cuius aucto-  
ritati cum non posset resistere. Sulpicius ita deum etq; ut et filii  
sui et aliorum omnium dispositionem opus solius causa vicelet Sulpi-  
cius estq; in sub dante quia deo Danya consilio accepit contro-  
versatio de Itapars Forma. Complexio ex tota conelatione solum  
mi est sub dante. do ibi reddite igitur R. C. ei datur de

Elucatio ex Repetitione patebit  
Grammatica et Historica explicatio per se patet.

Logmata et Tententia de chorale.

Honore nostrum quem viro civilior facimus sacrendum est  
Nobis quod auctoditale et sapientia effici neque at  
Eui alienam consensum praesupponimus in dicitur de qua tententia fa-  
ale de dicitur.

Quis amari dicitur et iteratam publice sua antefort utra-  
Stram dicitur quandoq; omnem habet

Orta molitudo in mendia vivorum exposita  
noctem pro patria obitan nulla postulatati ostendat ostensio

Amicus quoniam decim ibi. Nam reliqua selusi Salixia de Incipit  
Piero. et Argumentum Stram ductum ex loco Communi eductione

et adiuncto propter geneli delibetator ab equo et nece pro tale  
Alia dicitur et facta Sulpicii, alia monumenta commendabunt.

Propter commendationem plus modis in legatione ostendit  
tula est ipsi ponenda a ovis in doctis

Descriptio naturaliter per formam spatiosam Ama Pars Propo-  
sitis ex antedecente ut dicitur a meo humidi decim ibi. Stram  
reliqua servii Sulpicii ita de. ita dicitur Forma Laos abenu-  
meratione attributorum Sulpicii qualia et gravitas instan-  
tra dicitur legum suavia a sapientia de ita Tempore  
gravitates constantian de Itapars Forma Complexio



ex Consequentibus. Ego hoc statua monumentum ordi  
net de usque ad rum. 12

Decoratorem Depositione patet.

### Prædialis monumentis

et monumentum vel monumentum dicitur quod quod nos monet seu  
mandare potest. Et res aliumque præsentat ut tituli sepulchri  
statue, et anaportus. Celmina hystoria documentis do  
ctrina libri et seu monumentum generaliter. et est  
memoria causa in posterum prodita. Et et ideo inquit  
quod præeleuantes vel aduenientes ad moneat aliquem  
fuisse et alijs si velint prosequi tales, sed notandum  
quod sibi sit corpus mortui vel reliqua. iam sepulchrum  
dici. Fidem præstantem.

Fides iuxta hoc est dictio composita et quod est ama  
syllaba et a facto ideo adiecto unde quod significat constan  
tiam aut veritatem aut veritatem seu veritatem iudicis  
et facto. Jurisconsultus

Ius nihil aliud est quam quod dicitur. Veritas aut populi et  
vel consuetudo gubernat et ut est quod generale. lex vel species iudicis  
nam lex ad solum ius scriptum spectat. Ius est triplex. Scilicet  
naturalis gentium et civile. Naturalis est quod est commune omni  
nationi et quod ab ipso instinctu natura. Habetur non aliqua corpora  
tione facta in homine sed ab ipso natura. Considera seu gentem  
est quo gentes tenentur utitur quod anaturali procedere facile  
intelligere eliciunt Ius Civile cum aliquid commune genti  
additur vel detrahatur hoc est cum populus sibi quas. proprium  
iuris civitatis acceptat istud autem. Scriptum est, ut sunt leges  
plebis cetera. Senatque consilia. Principum decreta iubet cum con  
sensus. Unde qui hoc præsentat intellegendum Iuris et civilis  
consulti et iuris prudentes dicuntur Iura quod sunt alia iura ut  
iuris singulare. seu privilegium ius consuetudinis ius militare  
iuris Canonice.

22. Formula et Sententia orobalis  
Ista illustis rectifactorum plenissima iura monumentis prædialis  
ad omnem meum proleum commendatur.





Ductum ex loco Communi a Compalatio, incedit publico  
 gendis debet datur et honesto tale si velius salpicio. Publico  
 velius honorem sepulture et tribuit debet et an. statum  
 tribuere sed velius tribuit salpicio honorem sepulture  
 et potest statum debet et tribuere. Disponitur hoc argu-  
 mentum ad satisfaciendum per formam syllogismi in multis  
 tam, in apud formam propositis ex apud in propositis nobis. Sub  
 nam de quibus ad hanc in eam contextum Patris  
 2da pars formae datur ex more syllogismi. ibi nam si  
 mors legatur sine eccle. de ista pars formae. propositis et gen-  
 eralis datur per Compalationem. Quia octavius datur  
 habuit suam non habuit sepulturem, estq. ibi. sine tri-  
 buit velius salpicio et ista pars formae datur. Quia  
 Quia multum sepulture ista pars datur. Actus paucis, estq. ibi  
 maiores quidem notae statuas de ista pars formae con-  
 firmatio huius dationis. Quia statum a isto intereunt, se-  
 pulchra ista pars perpetua, estq. ibi sed statum intereunt tem-  
 pestate. Istam pars formae complexio, ex conclusionem syllo-  
 gismi ubi addit ad habitationem. Quia. factus de apud  
 oronem argumentationis totus estq. ibi. Res numero. 15.  
 Augmentum datur igitur honore etiam in Ver.  
 El. datur ex Denotione patris.

Procurator ex Depositione patris et  
Gravissima et Historica explanat.

Diserte hinc obloquentes studiosi, solam admodum epe  
laudem. Si filius fuerit offitii modum. Sus Parentis  
nobilissimi, pietatis constantis, pietatis, ingenij  
qualem filium hic a ficeone defertur habuisse et  
reliquos seducius Salpicius. Quam enim turpe sit quam  
desolante quos concedere valet si a maiorem lucem  
scindimus umbra, et per gloriosus avolum lineas de  
storta modum dectitudine procedimus abolitum modum  
successione degeneres sanguinis dentat et lactes, ob  
pago non videris. Patris domus intames nosce  
illastrum telalun tenebrosos gloriosos trappi  
infamia probra maiorem magnitudinis infima ab ipi



pulchram originem de honestatis thesibus, adq<sup>ue</sup> erubescenda  
stemmata præcælo dedecora.

### Lucius Cæcilius Sylla Prima

Lucius Sylla fuit Nobilis Romanus ex Antiqua sapientia  
familia Mælatenas uigante manib<sup>us</sup> iniecit. Notida  
tem compevit, socialis belli luctu deprepsit. Cinnædo  
minutionem fregit, et cradinum percrevit. fuit leteli  
Graui et laetæ dædiping facundus acer, animo  
glandis ut, ut dicat Salustius, datatæ potuit fortis  
an felicion opes, nam feliceo dii voluit, quod de vi  
mici cradinis felicitel vtrius fuit. Inæ dictatæ factq<sup>ue</sup>  
itæ Lempublean supplevit ut nem. illo inops nec  
bona nec Patriæ nec vitam retinere popet. pæremo  
computata Populæ dictatæ se abdicavit putes loq<sup>ue</sup> pli  
uatus concepsit, ubi pediculi modo perijt. Scipio  
pter Julii Cæsar dicere conuevit, ulum letelæ nepe  
iipe quod dictatulam popuget.

Statuam non verum. &  
Statua, signum, Imago, salom, Species Remulacrum  
idem p<sup>ro</sup> Statua a statu deducit dictatæ et d' imago  
quod salici vel modico vel etiam riventi antiquis  
decernebatur, et infodo, aut aliquo loco conspicuo  
collocabatur a aliqui rei bene gesta remodiam  
quanguam non nudi hoc inter se diffelle putant, imagi  
nes et statuas; quod Statua fuit aenea abudæ  
Lapide de aurea Imagines cæle et pictæ.

Dogmata ex p<sup>re</sup>sententia cæno lex  
Nun<sup>us</sup> cæltum valet ad Patriæ honorem pietas filii  
Edæ Nullum monumentum clarius Pater relinquere potest qua  
effigiem modum fædæ virtutis constantia pietatis  
Nun<sup>us</sup> ingeni, filium  
Fædus d' effigies modum Patelno dum, virtutis In  
Nandra dictatæ, ingeni,

Item Felix luctus aut honore Paterno. aut nullo solatio levare  
potest.

Item Honore Sepultura maximus modus habetur.  
Statua intellegunt tempestate, et vetustate  
Epulchreum Sanctitas in ipso solo est quod nulla  
et moveli neq. deleri potest  
Item Statua extinguntur. Sic Sepulchra Sanctorum  
ut vetustate

Et haec sufficiunt de confirmatione huius Orationis  
prologus ita dicitur Epilogus

ex quo totius Orationis incipit a medio Numestri  
ibi duas obres ita censes cum Selenus Sulpicius  
Epilogus Orationis communiter debet habere partes

tres Anacephales in amplificatione et affectum  
In praesenti Oratione Cicero et Anacephale omni et  
amplificationem habet cum dicit quod praestantissimo

et Sulpicio qui modo affectu auctoritate suscipiendus  
vita non parcens ad Antonium Reip hostem, ingenuiter  
suscepit, ibi auctoritate et affectu obit et statum

Reip labenti operi felle statua est enim pede stru-  
ponenda, insuper movet affectum amoris (qui est, et  
teli ea, quae bona putat, et quantum in se est, faciens

et praestans non sui sed illius gratia) movet inquam  
affectum a modis ulget enim oratum, ut statua  
ponat merito cum gratia quae Sulpicio Reip praest-

at  
Ultimo tandem facit votum suum, fert et depingit  
ut ista debeat esse statua, et sepulchrum ac sepultura  
Sulpicii Orationis et Repetitione patebit

Grammatica est Aristolica explicatio  
Selenus Sulpicius quintus Frater Remana Rufus  
Item de omnia non praenomina Nomina et cognomina

in his Selenus Praenomina Sulpicius Nomen: Castella  
sunt cognomina de Sulpicio Cordis Viritas  
Item cognomen dicitur si quod suum ordine  
genitum Remona voluit alij dicunt Remonius est



Pyramis a Patria Rufus autē Dicitur a colore tulo.  
capitulum qui color est non plene ruber.

Quatuor de

Quatuor proprie dicuntur qui non sunt constituti in alio.  
qua dignitate.

La Basi, inscribi &

Basis plerumque intelligitur sustentamentum seu ful-  
crum in quo res gestae inscribuntur. Plurimae autē  
bases sunt. Scilicet columnarum, seu fabricarum  
quae a fundamento spulgant et superpositae publice pon-  
dus sustinent.

La Casa Daron dulus Hircus &

Isti ambo post interfectum Iulium Caesarem Octavio  
Caesare fasces cum fuerunt decreti. Consules electi  
sunt. Et ita Antonium hostem dicitur. indicatione mihi  
quem apud Mutinam uidebant. Ipsiq; ceteri sunt.

Quatuor de

Quatuor de qua agitur de qua agitur de qua agitur de qua agitur  
am publicam quatuor enim est propositus publicus pecu-  
nia qui curam erari habet. Quatuor de qua agitur de qua agitur  
mum bellorum causa inuentum est. mutabatur enim  
quatuor de qua agitur de qua agitur de qua agitur de qua agitur  
ad ministrandam Rem publicam, et praedictam a manibus  
in ratione publicas referendas.

Quatuor de qua agitur de qua agitur de qua agitur de qua agitur  
Hic ubi mores et consuetudinem septuaginta virorum  
illustrum Romae describit non qui magistratus Romae  
gereret illius corpus in platexta purpura togae coar-  
ctati vel senatorum lecto confixato purpura vel linteis  
splendentibus rebicinisque praecedentes qui noniam fere  
efferebantur. In praenuntia autem honorum quo gestat.  
ut fasces secures, virgatas, almas, militales, oro  
nabantur.



## Colles Ediles Curules

Colles dicti s. ad eos quod ades et priuatus procula  
ant vel ab aditi quid taulis ad eos adity opot amo  
et prole dus s. creati ediles. Deinde procedent e.  
tempore, dus ex Patruj, aduanti s. qui a solis  
spurnes quod eis datus est. Curules dicti sunt.  
Officium aditum erat. ludos publicos exhibere et  
Vaclas priuataq. ades proculade totan orbem in  
eli nec nun mundi cern publican totan orbem in  
loca in teatro apignare siquispiam seruam aut  
Jumentan molbojam vitiis Jumoer pro integro sanoq.  
vendidisse aduato edilis emptori succubatur. id ed.  
ctum Jeditum dicebat siue edictiones et diuine  
clant et alii ediles qui Jumento prodelant.  
et a farsate creati et a ferere. cereales nomina  
tr. s. ut scribit Pomponius. His cura rerum, neggia  
fraas ficit et megaladum caminja erat.

Funus dictum a funalibz q. incensi funes mortui profectionibz  
quoniam notu ferebant cadavera.

In Campo Esquilino de  
Campus Esquilus dictus a porta esquiliensi quod erat Roma  
se dicto ubi equili.

Dogmata seu vententi de mdeales  
In diffuilem Reipub. tempore votam amipari senaty aten  
na. Compenset muerda necepe est.  
Non mediscie pro herodum postelolum momentum est  
Patren de Rep. meduisse.  
Suam authoritatem senaty in viduam fortuna funelbz orna  
mentis ostendere deot.  
Funus vli ot demp. defuncti publico ornamento resplende  
at equitas postulet ipon.  
Sepulchrum Patren est etiam postelolum libelolum eius  
Optimo iure datum quod publice datum est.

Red quid quasso.  
Chelodi tale soli cuiusquam potest. quam p. 26 fixato  
in hac resoluenda oratione latoler in partu honor et glo

la  
ro  
e.  
io  
ut  
et  
in  
ty  
ut  
y  
ed.  
re  
t.  
na  
ya  
by  
o  
dome  
er  
st  
ra  
de  
so  
glo



Bibl. Jng.



